

2

שם ותיק: לשכת רה"מ יצחק רבין - תהליך השלום

7702/2-א

מזהה פנימי

מזהה פריט: R0002zwz

06/11/2022

תאריך הדפסה

2-111-3-3-9

כתובת:

2/3

אוגד

ח נא' 93 19

נד 31.893 19

תהלים
השזום

7702 / 4 - כ.

קיבוץ גלויות 27, תל-אביב.

811660-811706-811717 ☎

אאא, חוזם: 140

אל: רהמש/17

מ-: שלום, נר: 24, תא: 310893, זח: 1959, דח: ב, סג: סו,

בבב

סודי/בהול לבוקר

מכתב מוברק

31/8/93

איתמר רבינוביץ

אל: רוה"מ ושהב"ט: שה"ח

מאת: איתמר רבינוביץ

הנדון: מפגש עם המשלחת הסורית - 31 אוגוסט (סבב - 11)

1. ביקשנו להתחיל בהצגת ראייתנו את ההתרחשויות שקרו מאז ביקור כריסטופר באזור. התעכבנו על הארועים בלבנון ומניעיה של ישראל במבצע "דין וחשבון"; הדגשנו את השוני בתפיסותינו באשר לאזור הבטחון; ניתחנו את הטקטיקה החדשה של חזבאללה שיזם ירי אוטומטי של קטיושות על יישובי הצפון; ציינו ההבנות שהושגו באמצעות ארה"ב בין סוריה, לבנון וישראל. הדגשנו כי אנו תומכים עתה בדיאלוג בין סוריה לבין ארה"ב כאשר דיאלוג כזה תורם לקידום תהליך השלום; שאבנו עידוד מדברי כריסטופר כאשר חזר מסוריה וזה יצר רקע נוח וחיובי לסבב הנוכחי. עם זאת, לדאבונון ההסברה הסורית כמו גם ראיון אסד לעתון "אלספיר" לא גרמו להפגת חששות בקרבנו. כמו כן ציינו את הפיגוע בו נהרגו 9 חיילים באזור הבטחון. קיוונו כי סוריה תפרש באורח ליברלי יותר את ההבנות שהושגו בדרום לבנון באופן שיכול היה למנוע תקריות כאלו. לא הגבנו מתוך ענין שלא לסכן את תהליך השלום.

2. בתגובה אמר עלאף כי קרו דברים חשובים בין שני הסבבים. רשם בפניו הערותינו. הארועים בלבנון, (מבצע "דין וחשבון") מנוגדים לרוח תהליך השלום. הבנתו היא כי "הקטיושות" נורו רק לאחר שישראל תקפה מטרות אזרחיות בלבנון; קשה להצדיק מותם של למעלה מ-130 איש שמרביתם ילדים ונשים, חפים מפשע שלא היה להם כל קשר עם פעילות ארגוני "ההתנגדות" והחזבאללה. חמור מזה, ישראל הודיעה באורח גלוי שמטרתה לגרום לבריחת אוכלוסין ע"מ לערער את יציבותו של הממשל המרכזי בלבנון. סוריה מילאה תפקיד חשוב בארועים ואימצה מדיניות של איפוק ע"מ שלא להרחיב את הסכסוך ובמטרה לשים קץ להתקפות הישראליות על האוכלוסיה האזרחית. מותם של 9 החיילים קרה באזור הבטחון. אם ישראל לא הצליחה למנוע את הפיגוע כאשר היא שוהה בשטח כיצד ניתן לתאר שסוריה תתערב. לכך צריך לפעול למען השגת הסדר כולל ע"מ למנוע אלימות והרס. עלאף היה מרוצה מגישתה של ישראל המייחסת לסוריה תפקיד חשוב ומייצב בלבנון ושנחנו תומכים בדיאלוג סורי-אמריקני.

3. עלאף אמר שאינו רוצה להתייחס לגישתנו לנושא הדיפלומטיה הפומבית. באנו כאן כדי להבטיח התקדמות. לא מספיק לומר דברים טובים בעתונות ולעשות

דברים אחרים בשטח. לא רוצה לצטט דברי מנהיגים ישראלים בנושא הסורי.

4. עלאף גילה ענין לקבל דיווח על המסלול הפלסטיני; זאת ועוד, פריצת דרך במסלול הפלסטיני צריכה לדרבן את כולנו עוד יותר כדי להשיג הסדר במסלול הסורי-ישראלי.

5. בנקודה זאת ניסה עלאף להבין מאתנו המסרים שהעביר כריסטופר בין ישראל לסוריה בעת ביקורו האחרון באזור וכן ניסה להאחז במסע הדילוגים על מנת לאשש את פרושו לסעיף 5 בהצהרה. תחת לחץ נגדי שלנו חזר בו עלאף בסיועו של מועלם מנסיון זה.

6. לאחר מכן דיבר השגריר מועלם וקבע כי לארועים בדרום לבנון ביולי היתה השפעה פסיכולוגית (שלילית) על הציבור; סוריה ספגה אבידות (3 חיילים הרוגים ושלושה פצועים) אך נהגה באיפוק; סוריה היתה פעילה בהשגת הפסקת אש. כל עוד יש כיבוש צריך לצפות להמשך פעולות ההתנגדות נגד ישראל. לכן הפתרון המדיני הוא הפתרון לסיום הסבל שם. על כן, קשה לדרוש דיפלומטיה פומבית כאשר ברקע תוקפנות ישראלית בקנה מידע גדול. ביקור כריסטופר לא הביא לפריצת דרך במסלול הסורי - ישראלי. איש לא ציפה שהוא יפתור את הבעיות. הוא גרם לשיפור האווירה בין ישראל לסוריה. הסורים התייחסו לכריסטופר ולרוס בהגינות משום שהם HONEST BROKER. מקווה כי בסבב הזה או בסבב הבא נוכל להגיע לפריצת דרך. הדגיש את חשיבות הדברים ששמעו לגבי הדיאלוג הסורי - אמריקני וכי חשוב שניתן לכך ביטוי במגעים עם הממשל.

7. בתגובה הבהרנו עוד כי בעת מסע כריסטופר לא הודגש בו ענין הסדרי הבטחון וזהו נושא חיוני. בנושא לבנון, הסכמנו כי הפתרון היחיד הוא פתרון מדיני. מקווים שהמשלחת הלבנונית תוכל לנהל מו"מ חופשי יותר וכי תוקם סוף, סוף קבוצה צבאית. אמרנו כי למשלחת הישראלית ניתנה מעטפת מדינית. החזבאללה לא פועל בואקום. לצל"ב לא ניתן חופש פריסה בדרום לבנון. ככל שינתן חופש לצבא לבנון כך יצומצם חופש הפעולה של חזבאללה.

8. הבענו גם צער על מה שקורה בלבנון וציינו (ברמז עבה לסוריה) כי האוכלוסיה האזרחית הלבנונית סבלה בעבר מהפגזות לא ישראליות וכי פעלנו בהקשר בו חזבאללה הסתתר בתוך ריכוזים אזרחיים. עלאף הגיב שאין דבר שיצדיק פעולות ישראליות בהיקף כזה בלבנון. עלאף חזר על עמדתו בנושא הלגטימיות של פעולות ההתנגדות נגד כיבוש וכי הפתרון הוא סיום הכיבוש ומציאת פתרון מדיני.

9. עלאף אמר כי הוא מקווה כי נוכל להבטיח שיש לנו גישה אחרת חיובית. להם נכונות לעבוד בראש חיובי ע"מ להתגבר על המכשולים ולהתקדם הלאה.

10. בנקודה זו פתחנו בהסבר ארוך אודות המסלול הפלסטיני-ישראלי. הדגשנו הבעיה שהיתה בינינו בנושא הקומפרהנסיביות וההתעקשות הסורית שנבעה מחששם כי הבעיה הפלסטינית תיותר ללא פתרון. הסברנו באריכות את הסוגייה. הסורים שאלו שאלות רבות בנושא. מועלם שאל כיצד ההסכם משליך על המסלולים האחרים. אמרנו כי ההסכם אמור לסייע במסלולים האחרים. עלאף שאל האם הדבר לא צריך לדרבן אותנו להתקדם במסלול הסורי - ישראלי. ענינו בחיוב.

11. לאחר הפסקה שאל עלאף כיצד ניתן להמשיך מכאן במסלול הסורי - ישראלי. עלאף הציע שנתחייב לכך שבכוונתנו להסכים על הצהרת עקרונות, אם אפשר עוד בסוף הסבב הזה או לכל המאוחר בסבב הבא. לכן כדאי להתחיל בקריאה שנייה (או שלישית) של מסמך העקרונות. הצענו לעבוד על הסעיפים 1-4 בהצהרת העקרונות, אמרנו שיש גם בסעיף 5 יותר מאשר סעיף 5A בלבד.

12. עד סיום המפגש הקדשנו את הזמן לדיון מחודש בהצהרת העקרונות. עברנו בקושי את סעיף מספר 1.

סיכום והערכה

=====

13. בדיונים כמו בדברי עלאף לתקשורת ניכרה מגמה סורית לקיים אורח חיובית, אך לעשות זאת בזהירות. ברי שהסורים רוצים לנצל את המומנטום החיובי שנוצר בעת ביקור כריסטופר על מנת להתקדם במסלול שלהם. ברור גם שהם חוששים כי ההסכם עם הפלסטינים עלול לעכב התקדמות כזאת, אם כי עמדתם הפומבית מסוה חשש זה באמצעות הטעון שהסכם ישראלי-פלסטיני צריך לתרום לקידום הסדר ישראלי-סורי.

14. הסורים מבינים כי בימים הקרובים ימשיך לשרור מצב של אי ודאות והם מוכנים לנהוג לפי שעה בסבלנות. אך אין כל בטחון בכך שהלך רוח זה יימשך גם מעבר לימים הקרובים.

תפוצה: @ (רהמ), שהח

סססס

אאאא, חוזם: 39448
אל: רהמש/1161
מ-: שלום, נר: 13, תא: 310893, זח: 1343, דח: ב, סג: בל,
בכב
בלמס/בהול

*התאמה
ל-2*

אל: אלי רובינשטיין - מזכיר הממשלה

מאת: המשלחת לממ' עם הירדנים והפלסטינאים
הנדון: העברה שקיפה אל רהמש

המומ' בין ישראל לבין הפלסטינים והירדנים הגיע לצומת דרכים מרכזי.
אין לתאר את השלב שעל סופו אנו נמצאים ללא עבודת הנמלים המדוקדקת,
השקדנית וגדושת הפרטים שנעשתה עיי משלחת ישראל בהנהגתך בשנתיים
האחרונות.

נהירים לנו לבטיך אך ההתלבטויות הן חלק מחיינו ונוגעות לכל אחד מאתנו.
חשוב שבשעה זו תמשיך להוביל המשלחת ביד הברוכה שנחנת.

אנו מחזקים אותך מכאן בקבלת החלטה להמשיך בדרך שבה הולכת את המומ'
מראשיתו.

חברי המשלחת ===

אלי-דש חמה ממני -דובינר

סססס

אאא, חוזם: 35

אל: רהמש/12

מ-: וושינגטון, נר: 923, תא: 310893, זח: 1713, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מידי

אל: משלחות השלום - וושינגטון, מצפ'א.

דע: לש' רה'מ, לש' שה'ח.

מאת: הציר, וושינגטון.

משיחה עם איש צוות השלום האמריקני

א. הופתעו, כפי שהופתעו כולם, נוכח המהלכים האחרונים, אם כי הנורבגים שאלו אותם פעמים מספר בחודשים האחרונים אם רצוי שינסו לתווך דיאלוג בין ישראל לאש'פ. תשובת האמריקנים היתה תמיד שיעשו כהבנתם ובלבד שאם יתפתח דיאלוג יהיה זה דיאלוג מוסמך וברמה המתאימה.

ב. תחושתם של האמריקנים היא שישראל קבלה הרבה בעניני מהות ולמרות שהערבים קבלו טריטוריה קונקרטיה (עזה ויריחו) ותפקיד מוגדר לאש'פ הרי שבחשבון הרווח וההפסד, לא הפסידה ישראל.

ג. בשיחותיהם עם המשלחת הפלסטינאית הם מתרשמים כאילו חברי המשלחת סבורים שתפקידם נגמר למעשה וכי על אש'פ למנות עתה משלחת חדשה. אין זה אומר שחלק מהמשרתים במשלחת היום לא יבקשו להמשיך בתפקידם אך עליהם כאילו להחזיר את המנדט שלהם לטונים.

ד. אין בשעה זו כל שינוי במדיניות האמריקנית לגבי דיאלוג אמריקני עם אש'פ. כך בדיוק אמר כריסטופר היום במסיבת העיתונאים שלו. הספקולציות של רשתות הטלוויזיה נשענות על הביטוי "בשעה זו". הם מפרשים זאת כאילו צפוי שינוי בעתיד הקרוב.

ה. הם, האמריקנים אינם יודעים אל נכון אם ואיזה תפקיד נותר להם. הם ישתדלו לפחות למנוע משבר כאן בווינגטון כל עוד המשלחות נמצאות כאן. ניסח זאת כך: "אנחנו במצב ריאקטיבי ולא אקטיבי".

ו. הירדנים, לדעתם, זועמים. ערפאת וחוסין אינם ידידים. יש אלמנטים בהסכמה הנוגעים לירדן וממשלתה לא היתה בסוד הענין. עם זאת האמריקנים בטוחים שהירדנים לא יחבלו במה שהושג.

ז. ההתפתחות האחרונה היא כה דרמטית שיתכן שדוד מערכות בעולם הערבי,

בדומה למה שהיה בעת משבר המפרץ כשכל מנהיג ערבי צריך היה לקבוע היכן הוא עומד בפלוגתה בין-ערבית ודבר זה עלול להביא לתוצאות בלתי צפויות.

עד כאן,
שילה.

קשר שלום: תפ': ממנכל, ר'משלחות

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), סמנכלשלום,
ממד, מצפא, רחטמזת, סי יבל, @גל/הסברה

סססס

אאא, חוזם: 147
אל: רהמש/21
מ-: שלום, נר: 26, תא: 310893, זח: 2049, דח: ב, סג: שמ,
בבבב
שמור/בהול לבוקר
מכתב מוברק/ למכותבים בלבד

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ
דע: אליקים רובינשטיין - מזכיר הממשלה
ראשי המשלחות למו"מ, כאן

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית פלסטינית

לראש המשלחה

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית - פלסטינית (31.8.93)

- א) השיחות בערוץ הירדני (לפני הצהריים)
- ב) השיחות בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים)

עיקרי הדברים:

כללי: הסבב ה- 11 נפתח הבוקר (31.8) לאחר דחייה של יום בגלל יום הולדת הנביא שחל אתמול. בהעדרו של א. רובינשטיין עמד בראש משלחתנו א. בנצור אשר כבר אמש שוחח טלפונית עם טראונה ועבד אל שאפי וסיכם עמם כי במושב הבוקר השבוע יתקיימו דיוני הערוץ הירדני ואחה"צ יתקיימו הדיונים בערוץ הפלסטיני.

בערוץ הירדני - התקיימה היום פגישה בארבע עיניים בין בנצור לבין טראונה בה תאר טראונה בפני בנצור את מידת ההפתעה בה הופתעו הירדנים מהסכם שהתווה עם הפלסטינים. לאחר מכן התכנסה מליאת הערוץ בה נשאו יושבי הראש (שלנו ושלם) דברים בזכות הצורך לנצל את ההתקדמות שחלה בערוץ הפלסטיני כדי לקדם המו"מ גם בערוץ הירדני. בתום הישיבה, כפי שסוכם בין יושבי הראש, התכנסו קבוצות העבודה של הערוץ בהן החלו דיונים ענייניים.

בערוץ הפלסטיני - לא התקיימו ישיבות פורמליות. בפגישה בין בנצור לעבד אל-שאפי הוחלפו דעות על ההסכם. עבד אל-שאפי סרב להתייחס לחתימה על ההסכם.

א) השיחות בערוץ הירדני (לפני הצהריים)

1) שיחת בנצור - טראונה בארבע עיניים

בהגיענו למחמ"ד נכנס בנצור לשיחה בארבע עיניים עם טראונה. קדם לכך מפגש לבבי שלווה בלחיצות ידיים ובברכות הדדיות בין חברי המשלחת הירדנית לחברי משלחתנו.

בשיחתם בארבע עיניים, סיכמו בנצור וטראונה כי בתום מפגשם תכונס ישיבת מליאה ואחר כך תתפצלנה קבוצות העבודה לדיונים במסגרותיהן. טראונה אמר לבנצור כי הם (הירדנים) הופתעו מאוד מן ההסכם שהושג עם הפלסטינים. אמר כי יש בליבם מרירות על הצעד הפלסטיני ועל כך שהושארו באפילה. הם מוטרדים מעניין יריחו ומבקשים לדעת מה פשרו של העניין, רוצים לדעת כיצד אנו נעריך ומה ההשלכות הבטחוניות. לדעת טראונה, יהיו אלה הירדנים שיאמנו את הכח משטרתי הפלסטיני שיכון והם היו רוצים לדעת במה מדובר. טראונה אמר כי אילו היה תיאום וסינכרוניזציה בקשר להסכם שהושג ניתן היה אולי לקדם נושאים במישור הישראלי-ירדני כמו אישור האג'נדה. הוסיף כי הוא אישית תמיד תמך ביצירת הקשר בין התקדמות במישור הפלסטיני להתקדמות במישור הירדני-ישראלי. טראונה אמר כי הם (הירדנים) מוקירים ומעריכים את העובדה שהשכלנו בעבר לא ללחוץ עליהם בעניין האג'נדה וכי גילינו הבנה לאילו ציפיהם. טראונה הבהיר כי הוא מתנצל על ביטויים שהושמעו ממקורות ירדניים כנגד ההסדר (ענאני) ואמר כי בסך הכל יש לראות זאת בחיוב אם כי קיימים הסייגים והנושאים המעורפלים המחייבים הבהרה.

בנצור השיבו כי אנו מבקשים להמשיך במישור ההדברות עמם ברוח ובאווירה הטובה שנקמה ביננו בעבר וכי אנו נשמור את ירדן בתמונה ונבהיר להם סוגיות ככל שניתן.

בנצור וטראונה סיכמו ביניהם כי לאחר תום ישיבת המליאה יחזרו השניים להוועד על מנת להחליף רשמים ודעות על ההסדר שהושג עם הפלסטינים.

2) ישיבת מליאת הערוץ הירדני 31.8.93

בנצור פתח וקידם בברכה את בני שיחנו בהתחדש השיחות של הסבב הנוכחי. מיד בתחילת דבריו הדגיש בנצור לבני שיחנו כי לנוכח ההתפתחויות האחרונות במישור הישראלי-פלסטיני אנו מבקשים להבהיר כי אנו נחושים להמשיך במו"מ עם ירדן מתוך יחס של כבוד למלך ירדן, לממלכה הירדנית ולחברי המשלחת עצמם.

בנצור הוסיף כי מגמתה ושאפתה של ישראל מאז תקומתה היו להגיע לשלום עם שכניה הערביים ועתה, משאנו עומדים על סיפו של שינוי עלינו לעשות לחיזוק המגמה ולבנות ולטפח את ההישג. בנצור אמר כי ביסודה של נוסחת מדריד עמדה התפיסה של שלביות והדרגתיות תוך בנית אמון הדדית, התאמה ויצירת יחסי שכנות טובים ולפיכך ראוי עתה לנוכח ההישג שהושג עם הפלסטינים להמשיך ולבנות את השלום נדבך על נדבך.

בדבריו התייחס בנצור לאפשרויות העצומות שטומן השלום בחובו עבור כל עמי האזור בעיקר בהיבט של הרווחה הכלכלית ואמר כי כולנו צריכים לשקוד על יצירת תשומות חדשות לאזור, לרבות ממקורות זרים כדי לפתח תשתית כלכלית כמנוף לפיתוח ולרווחה.

בסיכום דבריו אמר בנצור כי הוא מקווה שנגיע לשלום מלא המבוסס על הכרה הדדית ושתוף פעולה בין כל עמי האזור ובהיותנו מצוידיים ברוח זו ובמטרה זו אנו נכונים להמשיך ההדברות עם בני שיחנו לקידום הנושאים העומדים על הפרק במישור הישראלי ירדני. בנטלו את רשות הדיבור אמר טראונה כי גם הוא שותף לרוח ולמגמה אותה הביע בנצור בדבריו. טראונה הוסיף כי ירדן מחויבת לשלום והיא תמיד ביטאה זאת בגלוי. הוסיף כי הם OPEN MINDED ו OPEN HEARTS למו"מ והיו נכונים לוותר גם על מקצת מריבונותם לטובת שיתופם של האחים הפלסטינים (רמז להסכמתם לקיומה של משלחת ירדנית-פלסטינית משותפת).

טראונה אמר כי לנוכח הארועים יתכן והזמן אכן בשל להתקדמות במישורים פרקטים ואולם ישנם דברים שצריכים עוד להתבהר ולהתברר. בהתיחסו להסכם עם הפלסטינים אמר שהם (הירדנים) הופתעו מן המהלך אך לא היו היחידים שהופתעו ואולם הנקודה המרכזית עתה היא להתמיד במאמץ כדי להגיע למטרה.

טראונה חזר על מחויבותה של ירדן לשלום וציין כי הם רוצים להגיע ל - LASTING PEACE ואולם השלום על פי תפיסתם צריך להיות קומפריהנסיבי.

בהתיחסו לאפשרויות הכלכליות הגלומות בשלום אמר טראונה כי הוא מסכים לדברי בנצור שהשלום יכול להיות מנוף עצום לפיתוח ולרווחה כלכלית לעמי האזור וירדן הנוטלת חלק בדיונים הרב-צדדיים בתחום הכלכלי שותפה להתווית של מפה כלכלית חדשה לאזור.

בענין נוסחת מדריד, אמר טראונה כי אין בה שום קדושה ויתכן שלאחר כשנתיים של מו"מ היא ראויה לשנוי ולבחינה.

בסיכום דבריו אמר טראונה כי ירדן תמשיך במגעיה עם כל הצדדים וכי היא נכונה להמשיך במו"מ עמנו. הוסיף כי הוא אינו מסכים לטענה המושמעת לפיה הזמן שעבר מאז תחילת המו"מ עד עתה בוזבז לריק. דווקא עתה, אמר לראשונה, לאור ההתפתחות החדשה יבחנו הדברים בין הצדדים במגמה למצוא הנתיב להתקדמות.

בתום הדברים התפזרה המליאה והתכנסו קבוצות העבודה.

הערה: ראוי לציין כי לישיבת המליאה הירדנית הגיע צאיב עריקאת כנציג פלסטיני (נכח לבדו מטעמים). בעבר התאפיינה הנוכחות הפלסטינית בישיבות המליאה בשליחת נציגים זוטרים. הפעם נשלח לישיבה עריקאת עצמו.

3) קבוצת העבודה לענין מים, אנרגיה ואיכות הסביבה (31.8)

משתתפים מטעמים: חדדין, באני האני, בדראן, מחסנה וקצרנית מטעמנו: א. שמיר, שגיא, אטינגר, זוהר, אבידן

שמיר:

פתח וברך על חידוש הדיונים בקב' העבודה. ממליץ ללמוד מדבריהם מלאי החזון של שני יו"ר המשלחות (ד"ר טראונה והמנכ"ל איתן בנצור) שנאמרו במליאה קודם לכן. מציע לחזור ולמנות את סעיפי סדר היום בתחומים השונים שבטיפול קב' העבודה, תוך עקיפת נושאים שנויים במחלוקת והתמקדות בהסכמות.

חדאדין

מחזיר ברכה ומביע תקווה להתקדם בסוגיות שעל סד"ה, כך שנוכל להגיע ליעדים שהצבנו לנו עד תום הסבב הנוכחי, כל זאת בהשפעת ההתפתחויות בערוץ הפלסטיני. ספציפית מציע לחזור ולנסות להגיע להבנה בסעיפים השנויים במחלוקת: ההקדמה, סעיפים 1A ו-1B וסוגיית הסיכונים הגרעיניים (קרינה ופסולת) והסביבתיים.

שמיר:

מציע שנחזור על עמדותינו, ללא דיון יתר בשלושה התחומים הנ"ל, אלא כאשר נגיע לדון בהם, העיקר הוא לנוע קדימה. הדבר אפשרי ומעשי. שני הצדדים הציגו כבר נוסחים משלהם שעוררו חילוקי דעות. השאלה היא האם כדאי להעמיס את סדר היום ע"י הרחבתו, כגון בנושא ההקדמה (סעיפי 1 B ו-1 A) קרינה גרעינית וכיו"ב.

אנו מאמינים, כשם שהדגשנו כבר בסבב הקודם, שיהיה זה אך מועיל אם נוכל להעלות לדיון תכניות מעשיות משותפות בצורה מקצועית. המשימה שלנו בסבב הנוכחי היא לנוע קדימה מעבר לסדר היום לעבר תחומים עליהם נסכים,

חדאדין:

מטיל ספק באם נוכל לנוע לתחומים מעשיים, ללא הבנה בנושאים מעוררי המחלוקת. צריך להגיע להגדרות משותפות של הנושאים שעל סדר היום, אחרת נהיה כ"חולמים" העשויים להתעורר בכל רגע. מכאן גם ספקותיו באשר לריאליות שבהעלאת תכניות טרם שתיושבנה סוגיות במחלוקת. לא נוכל להגיע להבנות או להסכמים באשר לשת"פ בעתיד, ללא הסכמה בנושא סדר היום.

שמיר:

קורא לעמיתים הירדנים לחזור ל-END POINTS של הסבב האחרון. מציע, פעם נוספת, שאם ניתן להתקדם בנושאים שאינם שנויים במחלוקת, יש לעשות כן ולחזור, אח"כ לנושאים הפרובלמטיים. מצביע על נושאים הקשורים לסבל האנושי, בהם טרם הושגה התקדמות. כדוגמה למצע משותף אפשרי בין שני הצדדים. אסור לנו להגיע לקפאון בגלל קיומם של חילוקי דעות.

שגיא:

היינו כבר ב"סרט" הזה, שהרי כל אחד מכיר את עמדת הצד השני. ניתן להגיע לסדר היום משותף ע"י שימה הצידה של הנושאים לגביהם אין הסכמה ולהתרכז בנושאים האחרים, בעלי חשיבות לשני הצדדים. באשר לסדר היום בנושא הסביבה, הרי הסכמנו במידה רבה, לגבי התחומים (חדאדין: יש לנו למעשה נושא אחד בלתי מוסכם). נושא הקרינה אינו מענייננו אפשר לדון בנושאים בעלי סיכון סביבתי מעשי ידי האדם ובתוכם נושא הקרינה, במסגרת הכללית של סיכונים, סביבתיים. מזכיר החינוך הסביבתי - נושא בעל חשיבות מרכזית לסביבה, בו יש לשני הצדדים, מה לתרום במשותף.

חדאדין:

הרי יש לנו חילוקי דעות מסכים ברצון להכללת החינוך הסביבתי באג'נדה הקרינה גרעינית, מדוע אתם מתעלמים (SHY AWAY) מהם, שמא אתם לא רציניים בגישתכם?

שגיא:

מדוע להדגיש דוקא נושאים אלה ולא אחרים אם תתעורר בעיה תוכלו להעלות לדיון בקב' העבודה המתאימה, למשל במסגרת הדיון ב"סיכונים (HAZARDS) טבעיים".

חדאדין

האם מדבריך משתמע שקב' העבודה שלנו לא מתאימה לדון בהם ואם כן איזו ועדה כן מתאימה?

שמיר

צריך לשמור את האג'נדה ברמה מסויימת. נגיע לדון בנושאים בעלי סיכון בעיתוי מתאים. הבעיה היא שאם נעמיס את סדר היום יתר מעל המידה, הוא יקרוס. למשל הנוסח שלכם בנושא ההקדמה, כבר מצביע על התוצאה. השאלה היא, בסופו של דבר שצורת ההצגה שלכם את הנושאים הנ"ל כבר מצביעה למעשה על הפתרון. כדוגמה מצביע על השימוש במינוח שיחזור (RESTORATION) זכויות מים צודקות (של ירדן), הוא בבחינת קביעה מוקדמת של מה שצריך להיות ובכך אתם מצביעים על פתרון בכיוון אחד בלבד.

חדאדין:

כשאנו מדברים על חלוקה צודקת אנו מתכוונים בדיוק לכך. ירדן מקבלת זאת על עצמה ומדוע ישראל לא?

שמיר:

במינוח שלכם, טמונה כבר התוצאה. זוהי המחלוקת האמיתית בינינו אתם בוחרים מונחים/מילים שלמעשה מציגים גם את הפתרון עוד טרם דיון בסוגיות עצמן. אנו מוכנים להתייחס לכל הסוגיות ואין לנו כל כוונה להתעלם מהן. שאלתם באיזה קב' עבודה נדון בקרינה גרעינית. איני בטוח שיש לדון בכך בפורום שלנו. צריך להתייעץ במומחים מקצועיים בתחום זה שאינם כלולים במשלחתנו. בעצם הקביעה הנ"ל אנו קובעים לכאורה, את הפתרון.

מחסנה:

מודה שמוצא שיפור בהסבר הנ"ל ומסכים שהבעיה (קרינה גרעינית) אמנם קיימת, אך צריך לקבוע במשותף מתי ואיפה לדון בה. מוכן לאמץ נוסף של מציאת הגדרה מתאימה. זוהי בעיה שנצטרך לפתור בימים הקרובים. נוכל לעסוק ביתר נושאי סדר היום ולחזור ולדון בנושאים הנ"ל אח"כ.

שגיא:

נדמה לי שאנו מתקרבים לסיכום הבעיה. נושא הסיכונים מקובל כולל סיכונים מעשי ידי האדם מנקודת מבט של סיכון לסביבה ולבריאות ניסוח זה עונה על הבעיה.

חדאדין:

אנו דנים בנושאים סביבתיים בגלל נושא הקרינה. אין לנו כל עניין לדון בסוגיה זו מחוץ להיבטה הסביבתי. אנו ואתם חייבים לאמץ את מוחנו עד שנמצא ניסוח שיכלול את אבטחת המקורות הסביבתיים.

סוכם:

לחפש ניסוחים מוסכמים בנושאים השנויים במחלוקת, על מנת שנוכל להתקדם.

שמיר:

מקובל עלינו (מתפזרים)

4) קבוצת העבודה לענין בטחון וגבולות

נכחו מן הצד הירדני: עבדאללה טוקאן (יו"ר), גנרל תחסיין שורדום,

בריגדיר עבדאללה כרדי וקולונל מכרם תל.
מצידנו: דני רוטשילד, נחמן טל ועמוס גלעד.

1. הישיבה נפתחה בחלופי ברכות ודברי ידידות חמים. לאחר מכן הפנו אלינו בני שיחנו הירדנים שאלות רבות אודות "עזה-יריחו". נענו בצורה כללית ובלתי מחייבת.

2. הדיון העניני התמקד בנושא גשרי הירדן. גנרל שורדום הציג ממצאים ומסקנות בדיקה שהשלימו הירדנים בנושא:

א. גשר האמיר עבדאללה - בדיקת הירדנים העלתה אליבא ד'גנרל שורדום, כי לא כדאי להשקיע בתקוץ גשר עבדאללה שמצבו התחזקתי גרוע ביותר, אלא עדיף מן ההיבט הטכני לבנותו מחדש. אולם בנייתו מחדש נתקלת באלוצים פוליטיים, שאך גברו בעקבות יוזמת "עזה-יריחו" ולפיכך הירדנים נוטים לדחותה, קרי להמנע מתקוץ הגשר או מבנייתו מחדש. מכל מקום ביקש גנרל שורדום את רשות ישראל לאפשר מעבר צוות טכני ירדני לשטחנו כדי לבצע בדיקות טכניות לגבי גשר עבדאללה. משנשאלו בני שיחנו הירדנים האם זו בקשה רשמית הזדרזנו להשיב, כי יבקשו הנחיות בנושא מעמאן.

ב. גשר אלנבי (גשר המלך חוסיין כפי הירדנים) - לחלופין העלו הירדנים כחלופה לגשר עבדאללה את שפור יכולת מעבר אנשים וסחורות דרך גשר אלנבי. רוטשילד השיבם, כי אין צורך בשפורים טכניים נוספים והגשר מסוגל לעמוד בתוספת נטל. השאלה אינה טכנית אלא מדינית. הנושא טרם סוכם, אך הירדנים רמזו, כי יתכן ויבקשו רשות ישראל לשגר צוות טכני לצד הישראלי של גשר אלנבי לצורך בצוע בדיקות.

ג. גשר דאמיה - רוטשילד הציג לבני שיחנו את הצעתנו לשפור או שנוי סדרי המעבר בגשר דאמיה בדמות הנהגת שיטת "גב אל גב". הירדנים הבטיחו תשובה.

ד. אורית הדיונים היתה מצויינת וידידותית ביותר. ניכר היה היטב בבני שיחנו דאגתם העמוקה מהסכם "עזה-יריחו" והשלכותיו על ירדן. נראה שגישתם הבסיסית של הירדנים כלפי שיחות השלום בכלל ובערוץ הבטחוני בפרט תושפע רבות מתוכן "הסכם עזה-יריחו" כפי שיתברר להם.

ישיבת ועדת פליטים, כלכלה ואח'

השתתפו: מצידם - דודין, קטנני, קולונל מוחמד עלי, אחמד מוסטפה ובריזאת מצידנו - נדב ענר ומני מזוז

דודין התעניין בהסכם העקרונות עם הפלסטינים שאושר על ידי הממשלה. ענר השיב באופן כללי שההסכם עוסק באותן סוגיות שנדונו במו"מ עד כה.

הירדנים שאלו כיצד ההסכם עשוי להשפיע על המו"מ עם ירדן ועל נושאי קבוצת העבודה שלנו. בתגובה צוין כי ההסכם אכן מתייחס לנושאי כלכלה באופן נרחב וגם לנושאי העקורים והפליטים.

הירדנים העלו את נושא ה"מאחרים", ודודין העיר כי תחושתו היא שלהסכם עם הפלסטינים תהיה השפעה עצומה על הנושא.

ענר ציין כי עדיין מוקדם להתייחס להשפעות ההסכם, ויש להמתין לחתימת ההסכם וכי הכנו רשימת שאלות בנושא אותן נציג מחר. מזוז ציין כי מאחר שמדובר במעבר של פלסטינים מירדן לשטחים, הרי להסדר בין ישראל לפלסטינים עשויה להיות השפעה על הסוגיה הנדונה.

העלנו לדיון נושא הסחר בין ירדן לשטחים. שבנו והבהרנו את עמדתנו העקרונית בנושא, וסוכם להמשיך בדיון בנושא זה בהמשך הסבב.

לסיום הזכרנו לירדנים שהם חייבים לנו תגובה על מסמך ההצעות שהגשנו להם בנושא תירות. הבטיחו תגובה בהמשך.

ב. השיחות בערוץ הפלסטיני - 31.8 93 אחה"צ

היום התקיימה שיחה בין בנצור ועבד אל-שאפי בלבד. המליאה והועדות לא התכנסו.

הדיווח על השיחה ב-4 עיניים מבוסס על דיווח בנצור לצוות במחמ"ד.

בנצור ביקש לדעת תגובתו של עבד אל-שאפי למהלך האחרון תוך ציון העובדה כי כל העיניים נשואות אליו לשמיעת דעתו.

עבד אל-שאפי ציין כי זו התחלה טובה אך כללית וכוללנית ושאל להערכת בנצור.

בנצור ציין כי החלטת הממשלה היא אחת מן ההחלטות מרחיקות הלכת והאמיצות שנתקבלה אי-פעם ע"י ממשלה בישראל, והוויכוח הציבורי עליה מעיד על משמעותה המיוחדת, על כן היא חייבת לחולל מפנה ביחסים בינינו לפלסטינים.

עבד אל-שאפי ציין כי הם נמצאים בבעיה, בעוד אנו מייצגים ממשלה הרי הם מייצגים עם ועל כן הם מחויבים לתת דין וחשבון לעמם יותר מאשר הנהגתם. מרחב הגמישות שלהם מצומצם ויש להעריך את מצבם השברירי (PRECARIOUS). על כן ההתקדמות תהיה אטית.

לשאלת בנצור מתי ייחתם ההסכם לא השיב עבד אל-שאפי ושאל מאיך מה התייחסות המסמך להתנחלויות. בנצור השיב כי הנושא יידון בשלב הקבע והוכיח את עבד אל-שאפי על כי התעלמו מדברינו בעבר בנוגע לשינוי סדר העדיפויות של הממשלה, דבר המשפיע על ראייתם את המסמך היום.

בנצור הציע להמשיך הדיון בפורום מצומצם ואילו עבד אל-שאפי הציע כינוס המליאה.

בנצור שאל מה יגיד עבד אל-שאפי במליאה מכיוון שאין אנו רוצים ליצור מצב שיעכב התהליך והביע תקווה כי עבד אל-שאפי יביע תמיכה בהסכם. עבד אל-שאפי אמר כי יחזור על מחויבותם לתהליך וכי יש בכך צעד קדימה אך חסרים בו אלמנטים של פתרון.

בנצור ענה כי זה הרי הסדר ביניים וביקש לדעת מה ייאמר ע"י עבד אל-שאפי עם יציאתו מן הפגישה ועבד אל-שאפי אמר כי אין הם מוכנים (NOT READY)

לחתום על ההסכם אך ירצו לבחון (TO EXPLORE) את ההסכם.

בשלב זה ביקש בנצור הפסקה להתייעצות הצוות. על אף העובדה כי את דברי עבד אל-שאפי ניתן לפרש לחומרה (חוסר נכונות לחתום) או לקולא (חוסר הכנה מספקת), נתקבלה הדעה כי אין להעניק לעבד אל-שאפי במה להביע דעתו זו באופן רשמי ועל כן סוכם לא לכנס פורום רשמי כלשהו היום.

בנצור ניסה להשפיע על עבד אל-שאפי לא לחדד הדברים בדבריו לתקשורת באמצעות ציון העובדה שהנחיותינו הן למנוע הכבדות על המו"מ ועל כן הוא עצמו יסתפק בדברים כלליים. עבד אל-שאפי אכן דיבר בפרופיל נמוך.

בברכה

המשלחת

תפוצה: @ (רהמ), שהח

סססס

למ"ר התאגדות
20.9.

אאא, חוזם: 99
אל: רהמש/23
מ-: יוסטון, נר: 87, תא: 310893, זח: 1700, דח: מ, סג: סו,
בבב
סודי/מידי

אל: מצפ"א, ממ"ד
דע: הסברה וושינגטון, אמיתי וושינגטון, כירם בוסטון

מאת: הקונכ"ל יוסטון

הנדון: פגישת ערפאת עם אנשי המכון למדיניות כלכלית וחברתית
בהרברד (20/8/93)

מליאו פילדס על שיחת הקבוצה עם ערפאת, בלאעוי וקאדומי:

1. קאדומי התנגד לכל דבר שערפאת היה בעדו.
2. ערפאת ובלאעווי ציינו, שהפלסטינים מחויבים לתהליך השלום. אין זו עמדה טקטית. ישראל אינה יותר אויב. מחפשים קרבה לישראל ואינם רוצים יותר חומת ברלין. יקבלו היהודים בעזה כאזרחים. מבינים שאין צד שלישי יכול לכפות שלום. רוצים להביא פתרון מהיר ככל האפשר. אין צורך בתיווך.
3. הקבוצה שייצגה את המכון מתכוונת לסייע בגיוס 150-200 מליון דולר לסיוע לפלסטינים.

עד כאן.

20.9

רומם.

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), סמנכלשלום,
ממד, מצפא, ישראלערב

אאאא, חוזם: 140

אל: רהמש/17

מ-: שלום, נר: 24, תא: 310893, זח: 1959, דח: ב, סג: סו,

בבבב

סודי/בהול לבוקר

מכתב מוברק

31/8/93

לחן השלום
א.א.

אל: רוה"מ ושהב"ט; שה"ח

מאת: איתמר רבינוביץ

הנדון: מפגש עם המשלחת הסורית - 31 אוגוסט (סבב - 11)

1. ביקשנו להתחיל בהצגת ראייתנו את ההתרחשויות שקרו מאז ביקור כריסטופר באזור. התעכבנו על הארועים בלבנון ומניעה של ישראל במבצע "דין וחשבון"; הדגשנו את השוני בתפיסותינו באשר לאזור הבטחון; ניתחנו את הטקטיקה החדשה של חזבאללה שיזם ירי אוטומטי של קטיושות על יישובי הצפון; ציינו ההבנות שהושגו באמצעות ארה"ב בין סוריה, לבנון וישראל. הדגשנו כי אנו תומכים עתה בדיאלוג בין סוריה לבין ארה"ב כאשר דיאלוג כזה תורם לקידום תהליך השלום; שאבנו עידוד מדברי כריסטופר כאשר חזר מסוריה וזה יצר רקע נוח וחיובי לסבב הנוכחי. עם זאת, לדאבוננו ההסברה הסורית כמו גם ראיון אסד לעתון "אלספיר" לא גרמו להפגת חששות בקרבנו. כמו כן ציינו את הפיגוע בו נהרגו 9 חיילים באזור הבטחון. קיווינו כי סוריה תפרש באורח ליברלי יותר את ההבנות שהושגו בדרום לבנון באופן שיכול היה למנוע תקריות כאלו. לא הגבנו מתוך ענין שלא לסכן את תהליך השלום.

2. בתגובה אמר עלאף כי קרו דברים חשובים בין שני הסבבים. רשם בפניו הערותינו. הארועים בלבנון, (מבצע "דין וחשבון") מנוגדים לרוח תהליך השלום. הבנתו היא כי "הקטיושות" נורו רק לאחר שישראל תקפה מטרות אזרחיות בלבנון; קשה להצדיק מותם של למעלה מ-130 איש שמרביתם ילדים ונשים, חפים מפשע שלא היה להם כל קשר עם פעילות ארגוני "ההתנגדות" והחזבאללה. חמור מזה, ישראל הודיעה באורח גלוי שמטרתה לגרום לבריחת אוכלוסין ע"מ לערער את יציבותו של הממשל המרכזי בלבנון. סוריה מילאה תפקיד חשוב בארועים ואימצה מדיניות של איפוק ע"מ שלא להרחיב את הסכסוך ובמטרה לשים קץ להתקפות הישראליות על האוכלוסיה האזרחית. מותם של 9 החיילים קרה באזור הבטחון. אם ישראל לא הצליחה למנוע את הפיגוע כאשר היא שוהה בשטח כיצד ניתן לתאר שסוריה תתערב. לכך צריך לפעול למען השגת הסדר כולל ע"מ למנוע אלימות והרס. עלאף היה מרוצה מגישתה של ישראל המייחסת לסוריה תפקיד חשוב ומייצב בלבנון ושנחננו תומכים בדיאלוג סורי-אמריקני.

3. עלאף אמר שאינו רוצה להתייחס לגישתנו לנושא דיפלומטיה הפומבית. באנו כאן כדי להבטיח התקדמות. לא מספיק לומר דברים טובים בעתונות ולעשות דברים אחרים בשטח. לא רוצה לצטט דברי מנהיגים ישראלים בנושא הסורי.

4. עלאף גילה עניין לקבל דיווח על המסלול הפלסטיני; זאת ועוד, פריצת דרך במסלול הפלסטיני צריכה לדרבן את כולנו עוד יותר כדי להשיג הסדר במסלול הסורי-ישראלי.

5. בנקודה זאת ניסה עלאף להבין מאתנו המסרים שהעביר כריסטופר בין ישראל לסוריה בעת ביקורו האחרון באזור וכן ניסה להאחז במסע הדילוגים על מנת לאשש את פרושו לסעיף 5 בהצהרה. תחת לחץ נגדי שלנו חזר בו עלאף בסיועו של מועלם מנסיון זה.

6. לאחר מכן דיבר השגריר מועלם וקבע כי לארועים בדרום לבנון ביולי היתה השפעה פסיכולוגית (שלילית) על הציבור; סוריה ספגה אבידות (3 חיילים הרוגים ושלוש פצועים) אך נהגה באיפוק; סוריה היתה פעילה בהשגת הפסקת אש. כל עוד יש כיבוש צריך לצפות להמשך פעולות ההתנגדות נגד ישראל. לכן הפתרון המדיני הוא הפתרון לסיום הסבל שם. על כן, קשה לדרוש דיפלומטיה פומבית כאשר ברקע תוקפנות ישראלית בקנה מידע גדול. ביקור כריסטופר לא הביא לפריצת דרך במסלול הסורי - ישראלי. איש לא ציפה שהוא יפתור את הבעיות. הוא גרם לשיפור האוירה בין ישראל לסוריה. הסורים התייחסו לכריסטופר ולרוס בהגינות משום שהם HONEST BROKER. מקווה כי בסבב הזה או בסבב הבא נוכל להגיע לפריצת דרך. הדגיש את חשיבות הדברים ששמעו לגבי הדיאלוג הסורי - אמריקני וכי חשוב שניתן לכך ביטוי במגעים עם הממשל.

7. בתגובה הבהרנו עוד כי בעת מסע כריסטופר לא הודגש בו עניין הסודי הבטחון וזהו נושא חיוני. בנושא לבנון, הסכמנו כי הפתרון היחיד הוא פתרון מדיני. מקווים שהמשלחת הלבנונית תוכל לנהל מו"מ חופשי יותר וכי תוקם סוף, סוף קבוצה צבאית. אמרנו כי למשלחת הישראלית ניתנה מעטפת מדינית. החזבאללה לא פועל בואקום. לצל"ב לא ניתן חופש פריסה בדרום לבנון. ככל שינתן חופש לצבא לבנון כך יצומצם חופש הפעולה של חזבאללה.

8. הבענו גם צער על מה שקורה בלבנון וצינו (ברמז עבה לסוריה) כי האוכלוסיה האזרחית הלבנונית סבלה בעבר מהפגזות לא ישראליות וכי פעלנו בהקשר בו חזבאללה הסתתר בתוך ריכוזים אזרחיים. עלאף הגיב שאין דבר שיצדיק פעולות ישראליות בהיקף כזה בלבנון. עלאף חזר על עמדתו בנושא הלגטימיות של פעולות ההתנגדות נגד כיבוש וכי הפתרון הוא סיום הכיבוש ומציאת פתרון מדיני.

9. עלאף אמר כי הוא מקווה כי נוכל להבטיח שיש לנו גישה אחרת חיובית. להם נכונות לעבוד בראש חיובי ע"מ להתגבר על המכשולים ולהתקדם הלאה.

10. בנקודה זו פתחנו בהסבר ארוך אודות המסלול הפלסטיני-ישראלי. הדגשנו הבעיה שהיתה בינינו בנושא הקומפרהנסיביות וההתעקשות הסורית שנבעה מחששם כי הבעיה הפלסטינית תיותר ללא פתרון. הסברנו באריכות את הסוגייה. הסורים שאלו שאלות רבות בנושא. מועלם שאל כיצד ההסכם משליך על המסלולים האחרים. אמרנו כי ההסכם אמור לסייע במסלולים האחרים. עלאף שאל האם הדבר לא צריך לדרבן אותנו להתקדם במסלול הסורי - ישראלי. ענינו בחיוב.

11. לאחר הפסקה שאל עלאף כיצד ניתן להמשיך מכאן במסלול הסורי - ישראלי. עלאף הציע שנתחייב לכך שבכוונתנו להסכים על הצהרת עקרונות, אם אפשר עוד בסוף הסבב הזה או לכל המאוחר בסבב הבא. לכן כדאי להתחיל בקריאה שנייה

(או שלישית) של מסמך העקרונות. הצענו לעבוד על הסעיפים 1-4 בהצהרת העקרונות, אמרנו שיש גם בסעיף 5 יותר מאשר סעיף 5A בלבד.

12. עד סיום המפגש הקדשנו את הזמן לדיון מחודש בהצהרת העקרונות. עברנו בקושי את סעיף מספר 1.

סיכום והערכה

=====

13. בדיונים כמו בדברי עלאף לתקשורת ניכרה מגמה סורית לקיים אורה חיובית, אך לעשות זאת בזהירות. ברי שהסורים רוצים לנצל את המומנטום החיובי שנוצר בעת ביקור כריסטופר על מנת להתקדם במסלול שלהם. ברור גם שהם חוששים כי ההסכם עם הפלסטינים עלול לעכב התקדמות כזאת, אם כי עמדתם הפומבית מסוה חשש זה באמצעות הטעון שהסכם ישראלי-פלסטיני צריך לתרום לקידום הסדר ישראלי-סורי.

14. הסורים מבינים כי בימים הקרובים ימשיך לשרור מצב של אי ודאות והם מוכנים לנהוג לפי שעה בסבלנות. אך אין כל בטחון בכך שהלך רוח זה יימשך גם מעבר לימים הקרובים.

תפוצה: @ (רהמ), שהח

סססס

אאא, חוזם: 135

אל: רהמש/16

מ-: שלום, נר: 23, תא: 310893, זח: 1949, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מיד

לשכת רוח"מ
28-11

אל: לשכת רוח"מ, לשכת שה"ח

דע: רמטכ"ל, ר' אמ"ן, אמ"ן / רח"ט מחקר, רמס"ד, ר' ממ"ד, המוסד/חקר, רח"ט
מז"ח, לשכת שהב"ט/לשכת מתאם הפעולות בלבנון

מאת: צוות המו"מ עם לבנון

הנדון: המו"מ עם לבנון, סבב 11, מפגש 76

כללי

1. מפגש היום הוקדש להתנצחות הדדית במסגרתה מתח שמאס, כולו זועף, ביקורת חריפה על מבצע "דין וחשבון". לוברני השיבו שהמבצע היה נמנע לו הלבנונים והמנטור שלהם (קרי- סוריה) היו שועים לאזהרותינו ונענים למאמצינו החוזרים ונשנים להתמקד בדיון בבעיות הבטחון.

פרוט

2. בפתיחת הישיבה הציג שמאס חבר חדש במשלחתם - סא"ל ז'אן פריחה שהחליף את רס"ן נסיף עוביד. בהמשך מתח שמאס ביקורת חריפה על מבצע "דין וחשבון", והציגו כהתקפה נרחבת, ללא אבחנה, שנפתחה לפתע ב-25.7. הדגיש כי ישראל תקפה מטרות אזרחיות, ופגעה במאמצי השיקום הלאומי הלבנוני. הוסיף שלמרות שלבנון איננה משתווה לישראל בכוחה הצבאי, הרי ללבנונים רצון ואחדות לאומיים. ציין שלשני הצדדים יש הזדמנות להסיק מהמבצע מסקנות קונסטרוקטיביות.

3. בתגובה קבע לוברני ששמאס יודע כי ישראל תקפה בתגובה לפרובוקציות חוזרות ונשנות של "חזבאללה" שבקש לטרפד את התהליך. האשים, בהמשך, את שמאס וה"מנטור שלו" כי התעלמו מאזהרותינו, לפיהן ישראל תמצא דרך להתמודד עם הפרובוקציות הללו. הוסיף כי מבצע "דין וחשבון" היה נמנע לו הלבנונים היו נענים להצעותינו, החוזרות ונשנות, לדיון בבעיות הבטחון.

4. שמאס שב וטען שמבצענו לא היה מרוסן, וקבל על כך שישראל נוקטת, כדבריו, בכל פעולה הנדרשת, לדעתה, לשמירת בטחונה, אפילו זו מביאה הרס ללבנון. עוד ציין ש"חזבאללה" פעל כבר לפני תהליך מדריד, וכי כל לבנון רואה בישראל כח כובש. שאל מדוע בהצעתנו האחרונה השתמשנו במונח נסיגה במסגרת ציון העמדה הלבנונית אך בשאר חלקי המסמך השתמשנו במונח פריסה.

5. לוברני קבע כי אכן אנו משתמשים בכוחנו הצבאי להגנתנו, תהה האם הלכנונים אכן גאים במעשי הטרור של "חזבאללה" ובקיום משמרות המהפכה בלבנון, וקרא לשמאס להתיחס לישיבת היום כאל מושב פתיחה בו כל צד העלה עמדתו, ולנסות להתקדם לעבר דיון בנושאי הבטחון, שכן רק דיון כזה עשוי לשנות את המציאות על הקרקע, ולא פעולות "התנגדות" (קרי- טרור "חזבאללה").

6. בסיום אמר שמאס שינסה בישיבת מחר להוכיח כי עסוקם בנושאי העבר נועד לאפשר התקדמות והוסיף כי אין הם מבקשים להיות דסטרוקטיביים.

צוות המו"מ עם לבנון

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, רביב, ר/מרכז,
@ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), סמנכלשלו, מרכזאיסוף,
ערב, 4, ישראלערב, @ (לוברני)

סססס

1/21

1213 - משה
136 - משה

בלמס/מידי

תאריך: 30 אוגוסט 1993

אל: תפוצת תקשורת

מאת: תקשורת, וושינגטון

הנדון: שיחות השלום

מצ"ב קובץ כתבות ומאמרים מעיתוני היום ואתמול (29-30/8) אודות פגישת
שה"ח פרס ומזכיר המדינה כריסטופר, תרומתה לקידום התהליך והאפשרות להכרה
הדדית בין ישראל ואש"ף.
הערה: תשומת לבכם לסקירת התקשורת היומית המרחיבה בנושא.

תקשורת

Handwritten signature in red ink, possibly "ד. ג. ג." and "מנהל התקשורת".

(27) שח(2) ששה"ח(1) רהמ(1) מנכל(2) מנכל(1) מצפא(2) סמנכלתקשורת(1)
הסכרה(2) ר/מרכז(1) ממד(4) רס(1) אמו(4) אומו(1) סייבל(1) משפט(1)
צנזורצכאי(1) דוצ-ים(1)

Peace Plan Put to Israel Cabinet

■ Mideast: Government ministers hail proposal that could lead to withdrawal from Gaza Strip and Jericho. Opponents say survival of the nation is threatened.

By MICHAEL PARKS, TIMES STAFF WRITER

JERUSALEM—Prime Minister Yitzhak Rabin will ask the Israeli Cabinet today to approve a far-reaching "declaration of principles" to be signed with the Palestinians laying the basis for Israel's withdrawal from the Gaza Strip and for Palestinian self-government on the West Bank.

Israeli ministers Sunday hailed the agreement, worked out in months of secret diplomacy with the Palestine Liberation Organization, as a major step toward resolving the Palestinian problem and ending the Middle East conflict.

But the right-wing opposition angrily condemned the accord as treason, warning that it would put Israel's security and even its survival at risk.

"The government is creating a Palestinian state with its own hands," declared Moshe Katsav, a leader of the opposition Likud Party, "and is endangering the existence of the state of Israel."

Rabin, however, made clear to the Cabinet on Sunday his determination to forge ahead and honor his pledge to accelerate the peace negotiations with Israel's Arab neighbors, ministers said after the meeting.

"All in all, we are talking about an agreement that's ready for the signing," Environment Minister Yossi Sarid said. "I believe there is no doubt that the agreement with the Palestinians will be approved."

Israel is also believed close to recognition of the PLO, which it has long denounced as a terrorist group, in return for reciprocal PLO actions, starting with formal recognition of Israel and its right to exist but also including a denunciation of terrorism and an end to the *intifada*, the Palestinian rebellion against the Israeli occupation.

"To achieve real, stable peace necessarily demands mutual recognition," PLO information chief Yasser Abed Rabbo said in an interview on Israeli Army Radio. "Peace between the courageous requires that courageous steps be taken. I don't think that it is impossible that there will be a meeting between [Rabin and PLO

Associated Press

Foreign Minister Shimon Peres prepares to brief Israel's Cabinet on plan for Palestinian self-rule.

Chairman Yasser Arafat] sometime soon."

Foreign Minister Shimon Peres, who conducted the clandestine negotiations in Cairo and European capitals, was reported ready to fly to Washington to sign the "declaration of principles" and other accords as soon as formal agreement is reached with Palestinian delegates to the Arab-Israeli peace talks.

In Tunis, Tunisia, as the Pales-

Please see ISRAEL, A3

2/21
12/3
136

LAT
30/8
F.P.

3/21 12/3 136

ISRAEL: Peace Plan to Cabinet

... from A1
... an negotiators left PLO head-
... ters for the resumption of the
... Washington talks Tuesday, Bas-
... abu Sharif, another top Arafat
... said: "We think we are now
... minutes from the first concrete
... as on the road to peace in the
... idle East. We have no illusions
... it will be an easy road, but we
... taking the first steps."

... his evening, Rabin will ask
... Israeli ministers at a special
... cabinet meeting to approve Israel's
... withdrawal from the Gaza Strip
... the West Bank town of Jericho
... the transfer of administration
... the West Bank to an elected
... Palestinian government for a five-
... year period.

... his is the operative element of
... "declaration of principles,"
... which also lays out the basis for
... Palestinian self-government that
... was concluded with senior PLO
... leaders who were acting on in-
... structions from Arafat.

... Rabin will also seek the minist-
... endorsement of two other key
... elements—one outlining the con-
... crete issues, such as the future
... of Jerusalem and the borders
... of the West Bank and Gaza Strip
... are being set aside for future
... negotiations, the other obliging
... Israel and the Palestinians to work
... together for the economic develop-
... ment of the occupied territories.

... Rabin just back from a hurried
... trip to California where he outlined
... developments for Secretary of
... State Warren Christopher, briefed
... the Cabinet on his secret negotia-
... tions with the PLO and basked in
... warm congratulations, ac-
... cording to Israeli officials who
... attended the meeting; Rabin then
... offered discussion so ministers
... could study the documents.

... "There are contradictions be-
... tween the different documents,"
... Economics Minister Shimon She-
... rar, a Cabinet conservative, said.
... "This is a process that was not
... carried out in the normal way with
... usual accepted public dis-
... cussion. . . . So, the final results
... require a very close examina-

... "I think that what we are
... talking about is a turning point—
... though it is not clear in which
... direction." . . .
... the buoyant mood of most min-

... isters, however, and the general
... optimism among the government's
... supporters reflected the conviction
... that the accord will prove to be the
... long-sought resolution of the Pal-
... estinian problem and thus a move
... that could bring to an end the
... overall Arab-Israeli conflict.

... "Not every day does a govern-
... ment sit and discuss a break-
... through that could really be signif-
... icant in our relations with the Arab
... states and particularly the conflict
... with the Palestinians," Health
... Minister Chaim Ramon said.

... Jubilant over the news that
... Peres brought but clearly awed by
... its implications, the dovish Ramon
... called the agreement "a major
... breakthrough, a historic moment
... between Palestinians and the Is-
... raeli people after 100 years of
... conflict, bloodshed and violence."

But the government will find
... itself under an all-out attack
... from the right even before the
... Cabinet has formally approved the
... agreement. The Likud Party has
... called for a full debate today in the
... Knesset, Israel's Parliament, and is
... planning to follow up with a no-
... confidence vote.

... "This is, in fact, an act of nation-
... al treason," Uri Ariel, secretary of
... the Council of Judea, Samaria and
... Gaza, which represents the 125,000
... Israeli settlers in the West Bank
... and Gaza Strip. "We are not going
... to call people to a civil war—we
... are opposed to that—but we are
... going to call people to a difficult
... struggle, something beyond the
... struggles we have already seen."

... Benjamin Netanyahu, the Likud
... Party chairman, who cut short a
... visit to the United States and
... returned to Israel, will meet with
... other opposition leaders to plot a
... strategy that would force Rabin to
... take the issue to the country,
... either in early parliamentary elec-
... tions or a referendum.

... Katsav warned that the "recap-
... ture" by the Palestinians of Jeri-
... cho, and later other West Bank
... towns such as Nablus and Janin,
... would bring demands for their
... return to Israeli cities that once
... had been predominantly Arab.
... "This terrifies us," he said. "It is a
... real danger for Israel's existence."

... Although the full accord has not
... been released, Israeli officials fa-
... miliar with its terms said that it

... provides for Israel's withdrawal
... from the Gaza Strip and the West
... Bank town of Jericho, which would
... then be run by Palestinians, in-
... cluding PLO officials, and for the
... election of a Palestinian govern-
... ment to assume administration of
... the rest of the West Bank for a
... five-year period.

... Israel would retain control of
... security, foreign affairs and Jewish
... settlements, ministers stressed, at-
... tempting to allay fears that the
... very words *Palestinian state* arouse
... here. "Not a single settlement will
... move from its place during the
... autonomy period," Ramon pledged.

... The agreement also provides
... they said, for Israeli control of
... entry to Gaza and the West Bank,
... retention of its defense lines along
... the border with Jordan and a
... phased redeployment of its forces
... out of populated areas.

Negotiations would begin in two
... years on the resolution of the
... remaining issues, including the
... future of Jerusalem, which both
... Israelis and Palestinians claim for
... their capital. Palestinians living in
... Arab East Jerusalem, however,
... would be permitted to vote in West
... Bank elections.

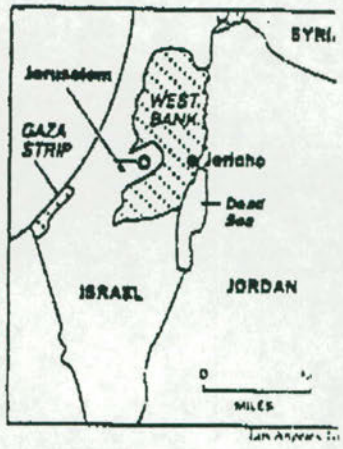
... Sarid, a member of the leftist
... Meretz Party, described the agree-
... ment as "autonomy-plus, sover-
... eignty-minus"—a compromise be-
... tween Israel's original offer to the
... Palestinians of simple administra-
... tive autonomy and their demand
... for complete independence.

... "This is a package deal with the
... Palestinian bosses, a package that
... allows Israel to fulfill its responsi-
... bility for security, its responsibility
... for the settlements and every Is-
... raeli in the [occupied] territories,"
... Sarid said.

... Moshe Shahal, the police minist-
... ter, said a key element in the
... implementation of the plan will be
... the establishment of a strong Pal-
... estinian police force that will take
... over internal security from Israeli
... troops as they withdraw.

... Israeli officials cautioned, how-
... ever, that many issues must still be
... resolved, that the Cabinet will give
... the delegation to the Middle East
... peace talks in Washington a broad
... mandate to develop the accord but
... that the negotiations could prove
... difficult.

... Already differences are emerg-
... ing between Israelis and Palestin-

... tians over the speed and scope
... of the Israeli withdrawal from Gas-
... and Jericho, over border control
... over control of the extensive sta-
... lands on the West Bank and over
... whether Israel will hand over ad-
... ministration directly or through
... the United Nations as the Palestin-
... ians want.

... "Everyone should understand
... that this is a tentative agreement
... on general principles," Sari Nus-
... seibeh, deputy chief of the Palesti-
... nian negotiating team, said.

... For Rabin, the most sensitive
... point appears to be his decision to
... allow Peres to negotiate with the
... PLO, which until recently he has
... regularly denounced as a terrorist
... organization.

... He told the Cabinet that he had
... decided to pursue secret contact
... with the PLO as it became increas-
... ingly apparent that the Palestinian
... delegation to the Washington talks
... could make no decisions itself and
... referred all issues, even questions
... of phrasing, back to PLO head-
... quarters in Tunis.

... "It became clear to us that
... despite all the hope and ex-
... pectations we had for the delega-
... tion of residents of the territories
... the local leadership . . . cannot
... deliver the goods, they cannot
... sign," Ramon said after the Cabinet
... meeting.

... But Ramon acknowledged that
... Israel was also recognizing the
... PLO as the Palestinians' political
... representative. "It is very impor-
... tant to say that the contacts with
... the PLO in Tunis . . . were made
... with those people who fit our
... criteria—they oppose terrorism,
... they don't employ terrorist meth-
... ods, they recognize Israel's right to
... exist," he added.

v/21
1213
136

Intervention by Christopher Gave Impetus to Israeli-Palestinian Deal

By STEPHEN ENGELBERG

Special to the New York Times

WASHINGTON, Aug. 29 — The breakthrough in the Middle East peace talks gained momentum from the shuttle diplomacy of Secretary of State Warren Christopher, with help from an international cast that included the Foreign Minister of Norway and President Hosni Mubarak of Egypt, American officials said today.

The officials gave the Palestinians and Israelis full credit for their role in reaching preliminary agreements that could turn into historic accords. But they said that secret talks in Oslo between senior Palestinians and Israelis, begun earlier this summer, were moving slowly until Mr. Christopher's trip to the Middle East this month.

Reports in Israeli Papers

"They needed the United States to stimulate things," said one official. "They have all needed an awful lot of assurance and hand-holding from the United States."

The talks, held in the Norwegian capital, remained a closely guarded

secret until Israeli newspapers reported last week that Foreign Minister Shimon Peres had met in Scandinavia with an official of the Palestine Liberation Organization. American officials said Oslo was chosen as a site because the P.L.O. had an office there and because it was a good place for the Israelis and Palestinians to avoid being recognized.

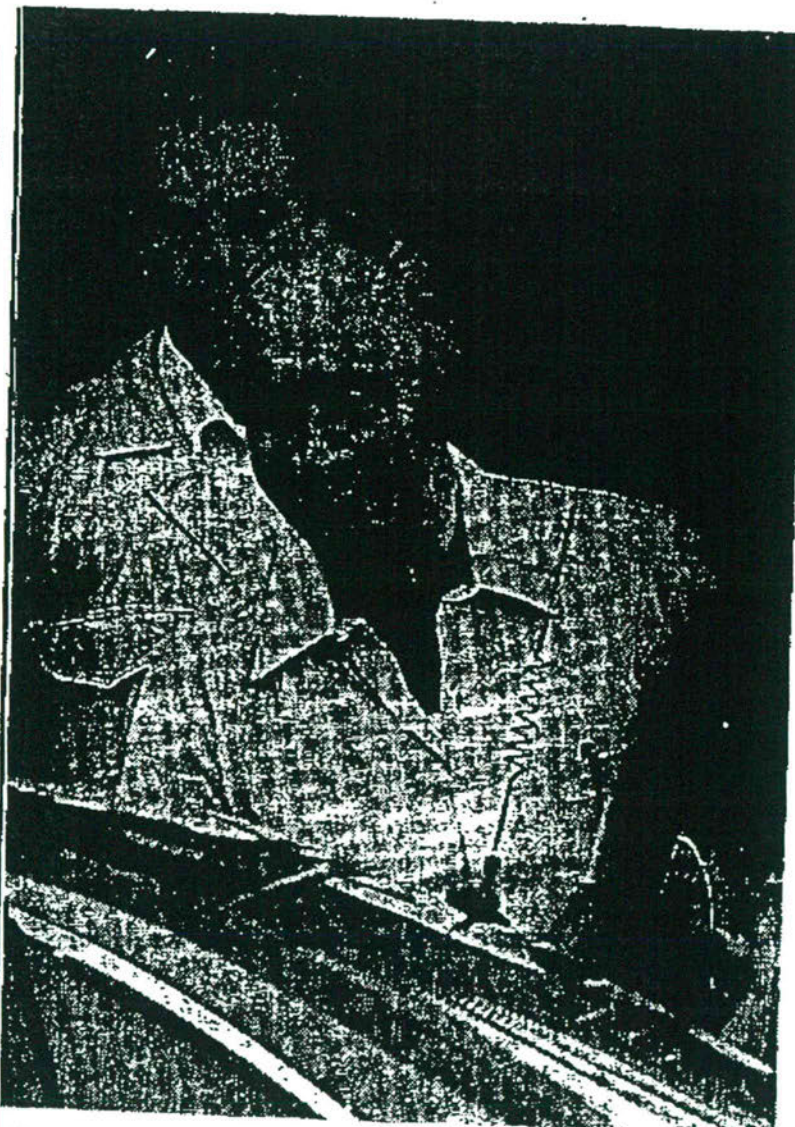
Clashes in Lebanon

Mr. Christopher's main contribution, the officials said, may have been to revive the long-stalled talks between Israel and Syria over the future of the Golan Heights. This appears to have encouraged the Palestinians to bring new energy to the Norway talks.

"The real movement began after the Christopher visit," an Israeli diplomat in Washington said today. "My interpretation is that Arafat was alarmed by the prospect that Israel and Syria would run away with an agreement," he said, referring to the P.L.O. leader, Yasser Arafat. "They were afraid the train was leaving the station and they did not want to repeat the Israel-Egypt experience."

Mr. Christopher traveled to the Middle East at the end of July amid clash-

Continued on Page A2, Column 3

Foreign Minister Shimon Peres of Israel leaving a Cabinet meeting yesterday in Jerusalem. The man at rear was not identified.

5/21

1213

136

Intervention by Christopher Gave Impetus to Israeli-Palestinian Deal

Continued From Page A1

es between Israel and pro-Iranian guerrillas in southern Lebanon. He visited Israel, Syria, Egypt and Lebanon. The American officials said the mission was intended to assuage the anxieties of both the Israelis and the Palestinians after nearly 20 months of fruitless talks.

Jerusalem, they said, needed new assurances that it would not be abandoned by the Washington. For their part, the Palestinians had to be convinced that the United States was truly an honest broker in the peace process. That fragile confidence had been undermined earlier this year by an American-drafted framework for peace that the Palestinians saw as leaning too close to the Israeli position.

American officials said that the major success of Mr. Christopher's trip had been in persuading President Hafez al-Assad of Syria to move beyond his vague formulation that Israel can trade "full peace" for withdrawal from the strategic Golan Heights. Mr. Mubarak, they said, has played a crucial behind-the-scenes role in helping convince the Syrian leader that peace with the Israelis could be in his interest.

After the first of two meetings with Mr. Assad, Mr. Christopher declared, without providing details: "I think we have salvaged this process."

Shortly after Mr. Christopher returned to Washington, American officials began receiving reports of progress in what was called the "Norwegian channel." Mr. Peres personally described details about what had been agreed to, and what remained on the table when he met with Mr. Christopher in Santa Barbara, Calif., on Friday.

Also attending the meeting was Nor-

way's Foreign Minister, Johan Jorgen Holst.

In the face of the optimism from both sides, American officials remain cautious about the chances for turning the draft declaration of principles into a lasting peace. It remains unclear, for example, whether the Palestinians living in the Israeli-occupied territories will be as eager to reach agreement as their brethren outside the country.

The Israeli diplomat in Washington insisted that Mr. Peres did not seek any specific security or financial guarantees from Mr. Christopher in Friday's four-hour meeting.

It is already clear that American help will be needed to raise the money to underwrite Palestinian self-rule. American officials said preliminary work is already under way on an "empowerment fund" that would pay for education and health care in the territories governed by Palestinians.

Talks Resuming in Washington

The American-sponsored peace talks begin their 11th round in Washington on Tuesday, and American officials expect that the draft declaration will be made public within days.

President Clinton, commenting briefly to reporters while on vacation in Martha's Vineyard, Mass., echoed the comments of his top national security aides when he said: "I'm hopeful, but there's been a lot of these things before."

In cryptic language, Mr. Clinton referred to the labors of Mr. Christopher and to the meeting Friday with Mr. Peres.

"We're working on it," he said of the peace talks. "We've been working at it steadily for some time now. I'm obviously glad the meeting occurred, but we've still got a long way to go."

NYT 30/8

6/21
12/13
13/6

America, Talk With the P.L.O.

By Daoud Kuttab and
Danny Rubenstein

The long-stalled Middle East peace talks are scheduled to resume tomorrow. For all the high hopes for an interim agreement between Palestinians and Israelis about Palestinian self rule, the major change that has occurred to date is the beginning of the normalization of relations between Israel and the Palestine Liberation Organization.

For many years, the Palestinian national movement and Israel both refused to recognize each other. But in the mid-1980's the Palestinians expressed a readiness to deal with Israel and, in 1988, the P.L.O. officially recognized Israel. It declared its recognition of a Palestinian state alongside Israel, not instead of it.

Daoud Kuttab is a journalist with *Al-Naba*, a Palestinian newspaper. Danny Rubenstein is a journalist with *Haaretz*, an Israeli newspaper.

Now Israel has changed its position as well, and what was once taboo has become acceptable. Official and news reports have revealed face-to-face meetings between Israeli and P.L.O. officials, including a report about a recent secret meeting between Foreign Minister Shimon Peres and a senior P.L.O. representative. These meetings are opening a useful channel that, in many ways, is more effective than the talks in Madrid themselves.

Why is it that the Israelis are beginning to talk to the Palestine Liberation Organization? The main reason is the growth of hard-line Islamic fundamentalists in the region and among Palestinians in particular, a trend that Israel views as a threat. While the P.L.O. supports the peace talks, Islamic extremists have opposed them violently. The Labor-led Israeli Government has realized that continuing to boycott the P.L.O. only plays into the hands of Islamic hard-liners.

This normalization process, which is gaining popularity in Israel, was started by the previous Likud Government. In 1991, then Prime Minister Yitzhak Shamir agreed to talk to a

Palestinian delegation in Madrid that was selected and directed by the P.L.O. Since then, the ways in which Israelis regard Palestinians have undergone important changes. Instead of viewing them as mere "inhabitants of Judea, Samaria and Gaza," Palestinians are increasingly viewed as a people seeking self-determination on their own land.

If Israel can
do it, so can
Washington.

But for all the benefits the normalization brings to the American-sponsored peace talks, it nonetheless places the U.S. Government in an awkward position. In 1989, the U.S. suspended its own low-level dialogue with the P.L.O. following an abortive attempt by Palestinian commandos to land on an Israeli beach.

But given the recent shift in Israeli attitudes, the silence from the United States is counterproductive.

Restarting talks with the P.L.O. would not only give the peace talks a shot in the arm but would improve America's credibility in the eyes of Arabs in the region. Palestinian suspicions about Israel's long-term plans for the occupied territories could be eased if the U.S. would begin a serious and substantial dialogue with the P.L.O.

Even more important, as the talks now move into a new and significant phase, an outstanding question must be answered: Who will sign any peace treaty on behalf of the Palestinians?

Surely it must be someone with the title, stature, following and world recognition of Yasir Arafat. And such a person can only come from within the ranks of the Palestine Liberation Organization. While the U.S. is preoccupied with the possibility of a Syrian-Israeli summit meeting, it should not fail to look ahead to the prospects of a similar summit between Palestinians and Israelis. An American dialogue with the P.L.O. would enhance the

possibility of a higher level Palestinian-Israeli meeting.

Public opinion polls in Israel show increasing support for Israeli concessions and approval of government talks with the P.L.O., an organization Israelis have long dismissed as a terrorist organization. But with the U.S. refusing even to open a dialogue with the P.L.O., it is difficult for the Israeli Government to reflect public opinion.

It may be that some U.S. officials are opposed to resuming talks because of the highly emotional issue of terrorism. But both Israel and the Americans are talking openly and directly to Syria while it remains on the State Department's official list of countries that sponsor terrorism.

There are many forces, including some Arab leaders, who are opposed to the United States talking to the P.L.O. But we, a Palestinian and an Israeli, believe that only through direct, comprehensive and high-level negotiations can a true and lasting peace in the region be obtained.

The representatives of both our peoples have opened that process. The United States should join it.

7/21

1213
136

USAT

30/8

I SEE THE ISRAELIS
& PALESTINIANS HAVE
COME TO AN AGREEMENT
ON THE GAZA STRIP...

By Matt Davies, Gannett Suburban Newspapers, N.Y. for USA TODAY

8/21 1213 136

WT

30/8

Israel readies autonomy plan for Palestinians

PLO agrees to limited self-rule

By Andrew Meisels
THE WASHINGTON TIMES

JERUSALEM — Israel signaled a potential breakthrough in Mideast peace talks yesterday with officials preparing to offer Palestinians self-rule in the occupied Gaza Strip and the West Bank city of Jericho.

The Israeli Cabinet is expected to approve a plan for Palestinian autonomy tonight, and ministers may vote to recognize the once-taboo Palestine Liberation Organization.

Police Minister Moshe Shahal called the self-rule proposal "something more than Palestinian autonomy but less than sovereignty."

Within days Israel and the PLO could sign an agreement in principle to implement the plan, sources said.

"We feel that we are five minutes away from the first concrete step to be taken on the road to establish peace in the Middle East," said Bas-sam Abu Sharif, political adviser to PLO leader Yasser Arafat.

PLO activists in Gaza and Jericho were reportedly looking for a house for Mr. Arafat.

Sources in the Israeli government said the self-rule of Gaza and Jericho would come before a wider agreement on Palestinian rule in the West Bank as a whole — and would serve as a pilot project for expanded autonomy.

The sources said the Palestinians of the Gaza Strip and Jericho would have their own police force and would provide education and health and social welfare services.

The responsibility for overall security and foreign affairs would re-

main in Israeli hands, the sources said. Israel also would maintain control over the Jordan River bridges, near Jericho, and provide security for Jewish settlements.

Negotiations on problematic issues, such as the status of Jerusalem, would be postponed until talks on the final status of the occupied lands begin within two to three years.

The agreement appears to be the easiest step the two sides could take. Most Israelis want to be rid of Gaza, and few of the 120,000 Jewish settlers in the West Bank live near the sleepy Jericho oasis. Hamas, the PLO's Islamic opposition and a bitter foe of any negotiations with Israel, has little power there.

Israelis describe the plan as a five-year dry run that will test whether the Palestinians can run their own affairs and prevent attacks on Israel.

But Israeli opposition leader Benjamin Netanyahu vowed to bring down the government over the proposed agreement.

"What it is doing is to give the PLO the bridgeheads in Gaza and Jericho to form a Palestinian state from which the PLO openly says that it will continue to prosecute the war against Israel," Mr. Netanyahu said in an interview with Sky Television.

"So the government is effectively facilitating the implementation of the PLO's phased plan for the destruction of Israel. It's quite incredible."

The ultranationalist leadership of
see ISRAEL, page A8

9/21

1213

136

ISRAEL

From page A1

the Jewish settlements called an emergency meeting and warned that they would intensify their opposition to the government of Prime Minister Yitzhak Rabin.

Settler spokesman Bobby Brown told Reuters that about 60 settlers had taken tents and a generator to a site between the Palestinian cities of Bethlehem and Hebron in the West Bank and were setting up a new community.

Israel Television said that Eliyakim Rubinstein, who headed the Israeli team that negotiated with the Palestinians under both Mr. Rabin and Mr. Shamir, had threatened to resign over the plan but was waiting for the outcome of today's meeting.

Israel has refused to recognize the PLO and has branded it a terrorist group. But informal contacts have increased since Mr. Rabin's center-left government took power last summer.

Israeli radio said that in exchange for recognition of the PLO, the group would renounce terrorism and delete references in its charter that Israel interprets as calling for the Jewish state's destruction.

But Islamic activists opposed to Mr. Arafat promised to keep fighting until Israel is wiped off the map.

Muslims throughout the world will reject any agreement that recognizes the Jewish state, Hamas spokesman Abdel Aziz Rantisi, said by telephone from Lebanon, where he was deported in December by Israel.

"This agreement will not prevent the Islamic generation now or in the future from fighting to restore its rights in Haifa, Acre, Lydda, Jaffa

and Jerusalem," he said, referring to Arab cities incorporated into Israel when it was created in 1948.

Mr. Arafat has backed the deal despite opposition from Palestinians who demand outright independence for the occupied West Bank and Gaza Strip.

They say the PLO leader is making too many concessions to hold on to power, which is being challenged by a growing number of fundamentalists.

Foreign Minister Shimon Peres could fly to Washington this week to sign the agreement, Israeli radio and Palestinian sources said.

Mr. Rabin also might seek a Cabinet vote tonight on whether to recognize the PLO, which recognized Israel in 1988, sources said.

Arafat adviser Yasser Abed-Rabbo, when asked on Israeli army radio about the possibility of a Rabin-Arafat summit, replied: "I don't exclude the possibility in the near future."

The Labor-led government hailed the agreement as a "breakthrough in the peace process," which has been stalled for the past 22 months.

The agreement was worked out in secret negotiations between Mr. Peres and PLO representatives.

Mr. Peres made an unexpected trip to California this weekend to report on those contacts to U.S. Secretary of State Warren Christopher.

"This is a de facto recognition of the PLO," said dovish Environment Minister Yossi Sarid, who himself met with a top PLO leader in Cairo earlier this month.

In dealing directly with the PLO, Mr. Rabin's government reversed a

AP
Israeli Foreign Minister Shimon Peres heads for a Cabinet meeting in Jerusalem yesterday.

policy that had been followed by a generation of Israeli leaders, who rejected any contact with the PLO.

Meanwhile, violence flared again on Israel's northern border. The Associated Press reported that Israeli troops and their surrogate militia clashed in artillery duels with Arab guerrillas in South Lebanon. No casualties were reported.

* This article is based in part on wire service reports.

10/21

1213

136

WT

3018

Risks are legion in Israeli plan to offer Palestinians autonomy

By Nicolas B. Tatro
ASSOCIATED PRESS

JERUSALEM — Once Israel and the PLO agree on the details, Palestinian autonomy can be established in the Gaza Strip and Jericho in a matter of months, say people who back such a move.

But there are substantial obstacles. Both Prime Minister Yitzhak Rabin of Israel and Palestine Liberation Organization Chairman Yasser Arafat are politically weak, facing serious challenges from within that may undo any agreement they negotiate.

Also, Palestinians are worried that the experiment in self-rule could collapse unless they get real political power and enough financial aid to convince the 1.8 million residents of the occupied lands that peace pays.

Perhaps the biggest threat is the assassin's bullet and an outbreak of fighting between Mr. Arafat and Palestinian factions that reject the peace negotiations entirely.

"I expect if an agreement is reached there will be violence. I expect assassinations" by Islamic groups and leftists who reject any compromise with Israel, said Abdel Sattar Qassem, a political science lecturer at Bir Zeit University in the occupied West Bank.

Islamic militants in Gaza's Shabura refugee camp told a reporter recently that they expected to be fighting with activists from Mr. Arafat's Fatah faction soon after an agreement is reached.

"If Israel leaves, Gaza will become like Lebanon. There will be civil war," said Abu Mohammed, an activist with the Islamic fundamentalist group Hamas.

Threats recently circulated against Faisal Hussein, the head of the Palestinian negotiating team and a possible candidate to head the Palestinian governing authority that will replace Israel's military government.

If self-rule turns into a battle for dominance in Gaza and Jericho, it could ruin chances for an Israeli withdrawal from the rest of the occupied territories and the creation of a Jordanian-Palestinian confederation.

"If they fail, all Israelis will see the failure as the end of any conceivable attempt to reach agreement with the Palestinians," said Joseph Alpher, head of Tel Aviv University's Jaffee Center for Strategic Studies.

He said that was why the two sides should allow at least a year to train Palestinian security forces and lay down plans to prevent clashes.

There also are serious questions about the political strength of Mr. Rabin's coalition government, which holds 62 seats in the 120-member parliament.

The Shas party, with six seats, has threatened to pull out of the coalition

if either of two Shas members is forced to step down, as seems likely, from government posts as a result of corruption investigations.

The Shas bond with the left-leaning government is tenuous anyway, and the right-wing Likud bloc's campaign against making deals with the "terrorist" PLO could make inroads.

Likud leader Benjamin Netanyahu warned Israelis that Mr. Rabin's government was putting the PLO "on the map" with its headquarters only a short car ride from Jerusalem.

"Once we withdraw from the territory, Arabs who want to kill us will rule there, and they will rule in areas that are very close to the coastline and to Jerusalem. They will basically surround us, and they will threaten the country's security and existence," Mr. Netanyahu said on army radio.

To a great extent the agreement is born of weakness, not strength.

Mr. Rabin's government sees Gaza and Jericho as a no-fuss solution. There are few settlers in either area, and the agreement is crafted to allow Israeli forces to remain in such settlements.

For the PLO, getting a toehold on Palestinian land is a symbolic step toward statehood and creates a momentum that could rescue Mr. Arafat from a financial crisis and increasingly strident demands for democratic reform within his organization.

WP 30/8

F.P.

1/3

11/21
12:3
136

Israel to Consider Palestinian Self-Rule

Cabinet to Hear Plan for Governing Gaza, Jericho; 'Breakthrough' Seen

By David Hoffman
Washington Post Foreign Service

JERUSALEM, Aug. 29—Prime Minister Yitzhak Rabin will propose Monday that the Israeli cabinet approve transferring authority to Palestinians for governing the Israeli-occupied Gaza Strip and the West Bank town of Jericho as a first step toward self-rule, Israeli officials said today.

The plan has emerged from secret diplomacy between Foreign Minister Shimon Peres and a senior official of the Palestine Liberation Organization. While a series of hurdles remains, if approved by Israel and the Palestinians, the Gaza-Jericho option could become

the most significant Middle East peace agreement since the 1979 Camp David Accords between Israel and Egypt.

Over the last several days, enthusiasm for the new proposal has been steadily mounting among both Palestinian and Israeli leaders, and with a new round of Israeli-Arab peace talks due to begin Tuesday in Washington, spokesmen on both sides today sounded euphoric. "We believe that during the next few days we will be witnessing a positive and historic change, which both peoples have not expected in a long while," said PLO official Yasser Abed Rabbo.

"It's a major breakthrough, and it's a very historic moment in the

relationship between the Palestinians and the Jewish nation after 100 years of conflict, of bloodshed, hatred and violence," Israeli Health Minister Haim Ramon said.

However, other sources cautioned that a complex series of maneuvers must occur before an actual agreement is reached on a set of common principles between Israel and the Palestinians. Months of extremely difficult negotiations would then follow before Palestinian rule could become a reality in the Gaza Strip and Jericho.

Such vital questions as how Israel's army and military government will disengage from the areas and how the Palestinians will govern themselves will have to be

hammered out. There is also the issue of the future status of the 3,000 Jewish settlers living in the Gaza Strip. The council of Jewish settlers in the West Bank and Gaza today called the move "treason."

A major impediment to the success of the Gaza-Jericho idea may be opposition from Hamas, the Islamic Resistance Movement, which has violently rejected the peace talks with Israel. From a base in the Gaza Strip, Hamas has become the second most powerful Palestinian movement in the territories, and it may strike at the PLO and Israel if it appears that PLO chairman Yasser Arafat is

See ISRAEL, A14, Col. 3

Rabin to Propose Limited Self-Rule for Palestinians

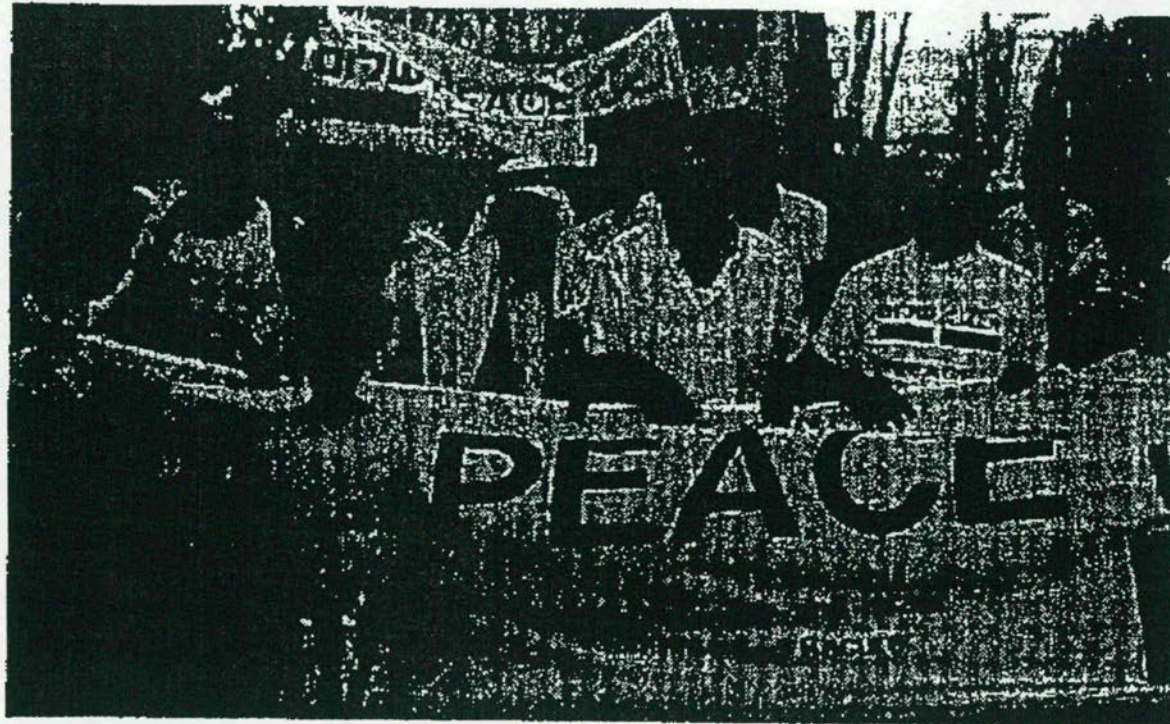
ISRAELI, From A1

about to be handed an exclusive power base.

Eventually, the self-rule in Gaza and Jericho would be expanded to other West Bank areas, but Israel would retain control over external borders and Jewish settlements, Israeli officials said. The autonomy idea is to be temporary, lasting five years, while subsequent negotiations focus on a permanent settlement, as envisioned in the Camp David Accords. Many of the same issues were on the table in the two years of talks that followed the Madrid conference, which opened the current peace process in October 1991, but the negotiations went nowhere.

Nonetheless, the latest secret talks appeared to trigger a new wave of momentum here. Some Israeli officials predicted that the statement of common principles could be completed and signed in Washington by the end of this week, and Israeli television predicted tonight that after the signing, the PLO would announce the end of armed struggle against Israel.

In the Gaza Strip, Palestinians were searching for a suitable house for Arafat, such as the building known as Governor's Palace, overlooking the Mediterranean, that was used by Egypt's governor in Gaza before 1967 and now is used by the Israeli Border Police as a sports facility.

Palestinian and Israeli peace demonstrators march together through a Jewish neighborhood of Jerusalem yesterday.

Meanwhile, Israeli radio said Israel and the PLO might agree on mutual recognition after 30 years of hostility. If the deal eventually is implemented, Israeli officials said they believed Arafat might formally call an end to the *intifada*, the uprising that began in December 1987 against Israeli rule in the occupied territories.

But Israel's opposition parties are gearing up for a battle. Binyamin Begin, a Likud member of parliament, said the Rabin government has put Gaza and Jericho "on the giveaway table as a free gift" and "the idea is to transfer those parts of our homeland to direct control of the PLO."

2/3

12/21

1413

126

On the Palestinian side, hard-liners also were critical. Farouk Kaddoumi, head of the PLO's political department, said in Amman, Jordan, that the PLO is "seriously studying suspending the talks because Israel does not intend to withdraw from one inch of the occupied territories." But others said Arafat appeared to be strongly committed to pressing forward with the Gaza-Jericho idea, which the PLO Executive Committee approved over the weekend.

Two recent procedural initiatives opened the way for the latest moves. First, Israel and the PLO established a working contact at the highest level, one that sources said allowed Peres, with Rabin's authorization, to reach agreement with the PLO. Peres has not identified his contact, but sources here said it was Ahmed Krai, who heads the PLO's financial department. The two reportedly met last week in Norway.

The sources said Peres returned from his talks with a document, although it was not clear the document had the endorsement of the PLO.

Israelis said they turned to the PLO because they concluded that the Palestinian delegation from the West Bank and Gaza Strip could not make key decisions. "We have done all we can to indicate support for the local PLO leadership in the territories. Unfortunately, they can't deliver the goods," Binyamin Ben-Eliezer, Israel's housing minister and a former general who is close to Rabin, said in an interview. "Other than Arafat, no one can make a careful or critical decision."

Second, with his leadership and organization foundering, Arafat agreed to postpone the most divisive issue in the negotiations, the future status of Jerusalem. This had been a

major impediment in recent months. Furthermore, Gaza and Jericho do not have large concentrations of Jewish settlers, which may make it easier for Israel to give Palestinians control over those areas.

The next step is for Rabin to present the plan to his cabinet Monday, where a vigorous debate is expected. Israeli television said the cabinet will be shown a three-part document. One part is a general declaration of principles; the second looks at problems such as the status of Jerusalem and troop withdrawals; the third dis-

cusses setting up a joint Israeli-Palestinian commission to raise money for the territories.

Ben-Eliezer said the cabinet will probably approve the plan, but he said the debate will examine all the sensitive issues raised by the proposal, even if they are not going to be negotiated with the Palestinians until later.

"This agreement has to guarantee in every sense our existence, our security every place and everywhere. All of us [in the cabinet] would like to know what has been achieved," he said. "What are the understandings about security, the terrorism, Jerusalem, and why Jericho, and who is going to get in there once we hand over Gaza and Jericho? There are a lot of questions."

If the cabinet approves it, then the United States has offered to draft a new joint declaration of principles between Israel and the Palestinians. The approval of a joint declaration of principles has been a goal of the talks for nearly a year; a U.S. draft was rejected by the Palestinians earlier this year.

Israeli sources said the United States has agreed to revise that draft to include broad language about the Gaza-Jericho plan. Peres met with Secretary of State Warren Christopher on Friday to discuss the U.S. role in framing the document. According to Israeli officials, the goal is to use vague language that will be acceptable to both sides and sidestep all the difficult issues, at least until

later rounds of the peace talks. "The guidelines will be included and not the details," a senior Israeli official said. "The interpretations will be very different. They will say it is the beginning of a Palestinian state. We will say it is just autonomy. There will be ambiguity."

Israel and the Palestinians have widely differing ideas about what kind of entity will emerge from the Gaza-Jericho plan. For example, the Palestinians would like Arafat to return, but Israel may object. The Palestinians would like a complete Israeli military pullout from a wide area around Jericho and from all of Gaza. Israel may want to keep some presence in or near Jericho and will not relinquish control of the Allenby Bridge—the access between Jordan and the West Bank—or the Rafah crossing from Gaza to Egypt. Israeli officials will want to maintain troops on the so-called "confrontation line" along the Jordanian border. The Palestinians may insist on assuming the mantle of statehood, but Israel will strenuously object.

At the same time, officials said, the recent discussions reflected a common feeling that the Palestinians needed to have a location, such as Gaza-Jericho, where they can begin to run their own affairs relatively quickly. As currently envisioned, the Palestinians would have more direct control in Gaza-Jericho and less-direct governing authority in the remainder of the West Bank during the interim period.

3/3
13/2-1
17/2, 136

14/21

1213

WP

30/8

136

'Gaza and Jericho First'?

WHY NOT? The broader Arab Israeli peace talks were stalled. The Israelis gradually got the idea of breaking off a simpler corner of the problem—a quick turnover of some Palestinian self-governing functions in the two places and a measure of Israeli military withdrawal or redeployment. The Palestinians perhaps see it as a way to turn from feuding among themselves to negotiating with an Israeli labor government open to at least some of their basic concerns. A flurry of back-channel contacts has evidently produced the possibility of early movement when the front-channel Arab-Israeli talks resume in Washington tomorrow.

Gaza is a teeming slum posing for Israel only a tactical question—not whether but how to turn it back to Palestinians who will assume responsibility for order and development. Jericho is a conservative West Bank town free of Israeli settlers and the complications they bring. The tough issue remains how to satisfy Palestinian demands to be moving toward eventual statehood and Israeli demands to make any new self-governing status for Gaza and Jericho a controlled test of a halfway

house strategy. But among those Palestinians ready for a land-for-peace exchange with Israel, there is an urgent yearning to get the process underway.

It's no accident that Gaza-Jericho surfaced as a live negotiating option only when the U.S. notched up its level of participation in the talks and Secretary of State Warren Christopher directly engaged. Unsure of themselves, distrustful of each other, Israelis and Palestinians both sought the reassurance of a strong American role. Alone among outsiders, the United States is in a position to influence all the regional parties. It seems, for instance, that by its contacts with Syria earlier this summer, the Clinton administration stirred Palestinian anxieties about being left behind and in that way prepared the ground for the current initiative.

If this initiative succeeds, then the Syrians will have their own further reason to define, as they have yet to do, the "full peace" that would let them drag a commitment to "full withdrawal" from the so-far hesitating Israelis. Gaza-Jericho could be the breakthrough.

WT 29/8

CAL THOMAS

Territory, terrorism and the talks

15/21

12/21

136

Foes of Israel little changed

The newest round in the Middle East "peace talks" between Israel and her Arab neighbors (and Palestinian adversaries within and without Israel's borders) opens Tuesday. The objective is unchanged for too many of Israel's enemies. It is not peace but the obliteration of the Jewish state and every Jew that Islamic "holy warriors" can kill.

As in virtually every other session, world attention seems to be focused more on how much land Israel can be forced to give up to Syria, to Jordan and to a Palestinian "state," and less on what Israel needs for her own security (surrounded as she is by increasingly hostile terrorist cells who want complete domination of all land occupied by Jews).

Revisiting the covenant of the Islamic Resistance Movement is a frightening reminder of what Israel faces as she "negotiates" with those who bear her no good will: "Israel will exist and will continue to exist

Cal Thomas is a nationally syndicated columnist.

until Islam will obliterate it," begins the covenant. "The Islamic Resistance Movement is a distinguished Palestinian movement, whose allegiance to Allah, and whose way of life is Islam. It strives to raise the banner of Islam over every inch of Palestine" (emphasis mine).

This is a reminder to those inside and outside Israel that for terrorist groups like Hamas there can be no faith in "peace talks." There is faith only in Allah, who instructs his loyal followers to make war on the Jewish "infidels" and all others who reject Islam because this is their just punishment.

Those who don't understand that Muslims see death in a righteous cause as a worthy goal seriously misjudge Islamic intentions at the negotiating table. Consider the covenant's words: "The Islamic Resistance Movement aspires to the realization of Allah's promise, no matter how long that should take. The Prophet, Allah... has said: 'The day of judgment will not come until Muslims fight and kill the Jews.'"

Given the tendency of much of the West to forget what is at stake, we should be reminded that Israel has fought five wars (not counting the continuing one against terrorism) to maintain a small living space for world Jewry. She is a nation dwarfed by an encircling Arab pop-

ulation 500 times her size. Her army is outnumbered 13-to-1 by standing Arab armies and she faces an air force three times larger and is at an even greater disadvantage in the number of tanks.

Various "peace plans" would cede portions of land that would so reduce Israel's size that you could walk across portions of the country in less

This is a reminder to those inside and outside Israel that for terrorist groups like Hamas there can be no faith in "peace talks."

than a day. Then the enemy's modern weaponry could be employed on the shrunken Israel's new borders and attacks launched against major Israeli population centers. There is nothing to prevent such attacks other than Israel's resolve, military power and as much of a land "buffer zone" as possible.

In a recent editorial endorsing Israeli Prime Minister Yitzhak Rabin's

decision to openly negotiate with Palestinians tied to the PLO, the New York Times characterized the move as "brave" and said, "It is a political and diplomatic gamble worth taking because it just might open some previously locked doors to peace."

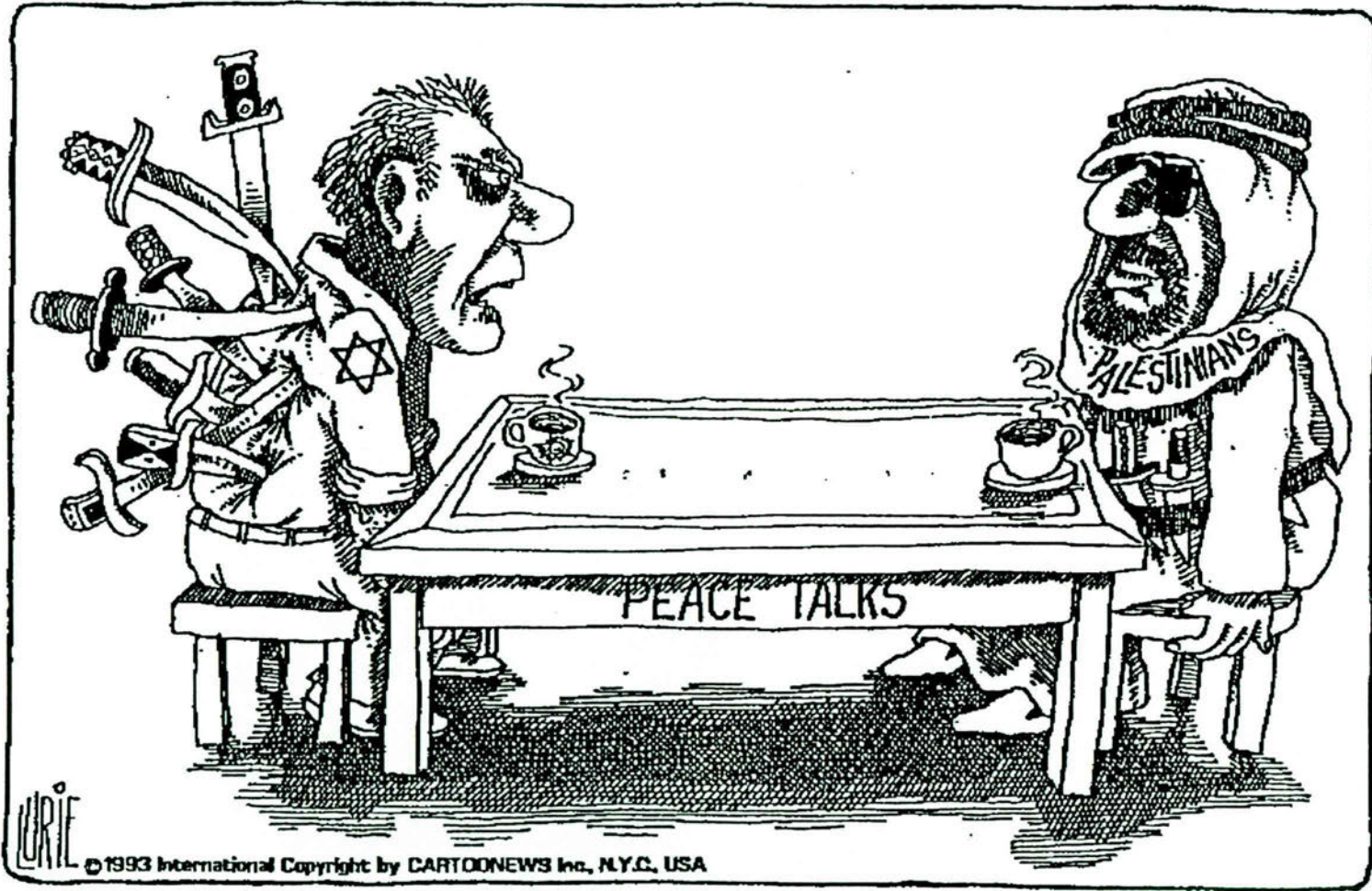
This presumes that the obstacle to peace is Israel and that only what Israel does or does not do has an impact on the "peace process" in the Middle East. In fact, the door has been locked from the Arab side, with terrorists and others whose view of peace does not include the existence of Israel holding the key.

There can be no peace in the Middle East until the Islamic covenant is repealed. Of course, that is not likely to happen because it is derived from "holy writ," not subject to change by human negotiators. Israel's goal, and that of U.S. policy, should be Israel's preservation. That cannot happen with naive "negotiations" with those out to kill you, but by showing a stronger arm than your enemies'. Israel has managed to survive only by maintaining a sense of moral and spiritual purpose and not trusting the motives of others who claim to be looking out for her best interests but don't live in the neighborhood.

Let the Arab side try something new — like voiding its declaration of war. Israel should trust only God, and keep her powder dry.

WT 29/8

16/21 12'3 136

LURIE

©1993 International Copyright by CARTOONNEWS Inc., N.Y.C., USA

"You scratched my back, I'll scratch yours."

Progress reported in Mideast

Agreement is near to give Palestinians authority over Gaza

By Mark Matthews
Washington Bureau

WASHINGTON — Israelis and Palestinians are close to an agreement in principle on an autonomy plan that would grant Palestinians speedy authority over the Gaza Strip and the West Bank city of Jericho, a senior U.S. official said yesterday.

The plan would be the first step toward Israel's goal of reaching an interim settlement of limited self-rule for 1.7 million Palestinians in the Israeli occupied territories seized during the 1967 Middle East war. About half those Palestinians would be affected by the plan, with the other half still under full Israeli control, until further agreement is reached.

The new mood of cautious optimism followed a number of fast-breaking developments indicating that this week's round of Middle East peace talks may be more productive than any of the previous 10.

The developments included:

□ A secret meeting Friday in California between Secretary of State Warren M. Christopher and Israeli Foreign Minister Shimon Peres, at which the two "previewed ideas that will be developed next week," the State Department reported. The administration's top peace-process coordinator, Dennis Ross, also spoke by telephone with Israeli Prime Minister Yitzhak Shamir, officials said.

□ Reported contacts in Scandinavia between Mr. Peres and representatives of the Palestine Liberation Organization, apparently to flesh out details and bridge differences over the so-called "Gaza-Jericho-first" plan.

□ Formal agreement among Arab foreign ministers yesterday in Beirut, Lebanon, to send negotiators to the next round of peace talks, and what a Washington analyst sees as Syrian willingness to allow Israeli-Palestinian talks to accelerate.

□ A two-day emergency meeting of the PLO executive committee in Tunisia that, according to reports from the scene, appeared to ease friction between the PLO chairman, Yasser Arafat, and critics within the financially strapped organization over his leadership.

The signs of progress in the peace process come just weeks after the most ominous violence in the region since the Persian Gulf war — Israeli air strikes on southern Lebanon, launched in retaliation for guerrilla rocket attacks on northern Israel. The attacks, the biggest offensive since Israeli forces invaded Lebanon in 1982, displaced tens of thousands of civilians.

Confirming the Christopher-Peres

See MIDEAST, 7A, Col. 1

BS
17/21 29/8 F.P.
1213
136

18/21 1213
136

Palestinians could gain control of Gaza

MIDEAST, from 1A

meeting. State Department spokesman Michael McCurry said in a statement yesterday that the two men "and others" met for four hours Friday at Mugu Naval Air Station in Oxnard, Calif.

They "previewed ideas that will be developed next week when the Mideast peace negotiations resume in Washington," he said.

"I cannot provide additional details about this conversation other than to say it makes clear that the parties in the region are focusing on the choices and planning that could make real progress in these negotiations possible.

Mr. Christopher, who had been vacationing in Santa Barbara, Calif., was joined by Mr. Ross.

A basis for a declaration

At the end of the last round of negotiations, U.S. officials presented Israelis and Palestinians with a proposal to serve as a basis for a joint declaration of principles and encouraged both sides to contribute ideas. Additional progress was made on Mr. Christopher's early August trip through the region.

Since then, Mr. Peres and PLO officials reportedly have talked directly and moved the process toward what a U.S. official said yesterday may be "the basis for a concrete agreement on principles."

"An agreement in principle may be near," the official said.

Mr. Christopher has discussed the prospect of raising "a couple of hundred million" dollars from other

governments to help get a Palestinian autonomy plan off the ground, an official said.

The "Gaza-Jericho-first" plan, pressed by Mr. Peres, has yet to be publicly endorsed by Mr. Rabin, although a clearer indication of the Israeli government view may emerge after a Cabinet meeting today.

Clinton administration officials say, however, that Mr. Peres "is acting with the full knowledge of the Israeli government, including the prime minister."

Mr. Rabin, who has focused his own efforts on reaching a deal with Syria over the Golan Heights, is prepared for now to have Mr. Peres "take the heat" on a deal with the Palestinians, according to Robert Satloff, director of the Washington Institute for Near East Policy.

"If it sticks, then Rabin can take it to the people," Mr. Satloff said.

Within the Palestinian camp, radical opponents an agreement "have not begun to fight," Mr. Satloff said.

Until the last few days, there appeared to be wide gaps between how Israelis and the PLO viewed the concept of autonomy in the occupied lands generally and Palestinian authority over impoverished Gaza and the town of Jericho near the Jordan River.

Israeli diplomatic sources describe the "Gaza-Jericho-first" plan as a "quick demonstration" of how authority would be transferred from Israel to Palestinians in a five-year interim autonomy agreement.

Before it goes into effect, however, they want to see agreement on an overall "framework" for shifting au-

thority. Israeli statements indicate that while withdrawing soldiers from Gaza and Jericho, they would still retain control over security.

Palestinians see Gaza and Jericho as a sort of ministate under Mr. Arafat's control, while they assume lesser authority over institutions elsewhere in the territories, Mr. Satloff said.

According to reports from the region, some Palestinians fear that Gaza and Jericho will be all that the Israelis will be willing to yield under terms of U.N. resolutions requiring withdrawal from occupied territories.

It remained unclear yesterday whether Palestinians were prepared to give up their insistence on negotiating autonomy in mostly Arab East Jerusalem, a taboo subject for Israel.

Details to be worked out

Other details to be worked out include the extent of withdrawal of Israeli occupation forces from Gaza and Jericho; the future of Jewish settlers in the occupied territories; and control of the strategic Allenby Bridge, which lies near Jericho and crosses the Jordan River into Jordan.

Right-wing parties in Israel quickly condemned the Gaza-Jericho plan. They object to withdrawing from war-won land for peace with the Arabs.

The hawkish Likud bloc filed a no-confidence motion in Parliament, which scheduled a debate for tomorrow, interrupting its summer recess.

IN DRAFT ACCORD, ISRAELIS AND P.L.O. NEAR RECOGNITION

MAY SIGN A PACT THIS WEEK

Palestinians Would First Rule
Gaza and Jericho — Some
Voice Strong Opposition

By CLYDE HABERMAN
Special to the New York Times

JERUSALEM, Aug. 29 — Israeli and Palestinian officials said today that an imminent agreement — the first in the two sides' long, tortured history — would lead to mutual recognition by Israel and the Palestine Liberation Organization and a form of Palestinian self-rule in Israeli-occupied territories within six months.

They said a declaration of principles could be signed this week in Washington, where the Middle East peace talks are to resume on Tuesday, and would outline a planned shift of authority starting in the Gaza Strip and the West Bank city of Jericho.

The declaration would be based on a draft secretly reached in Norway about a week ago by Foreign Minister Shimon Peres and a senior P.L.O. figure, Mahmoud Abbas, who is also known as Abu Mazen. At all times, senior officials said, Mr. Peres worked in full coordination with Prime Minister Yitzhak Rabin, whose endorsement of the proposed accord was questioned by some here but is no longer in doubt.

Hurdles Remain

But officials on both sides cautioned that there could be delays and that important details had to be worked out.

Also, opposition has begun to crystallize on both sides: the Israeli right warned that a first step had been taken toward creating a Palestinian state, and some Palestinians said the draft declaration did not order the full withdrawal of Israeli forces.

Nonetheless, knowledgeable officials are already describing the accord as virtually an accomplished fact. They say it will almost certainly be ratified formally by the Government at a special Cabinet session Mr. Rabin has called for Monday night.

ready agreed, and it is unchangeable," one Israeli official said.

"We believe that the coming days will witness a positive and an historic development which has been awaited, expected by both people for a long time," Yasser Arafat-Rabbu, a senior P.L.O. official, said on Army Radio in Israel.

The Key Elements

As described by well-placed officials, major provisions of the draft accord include these:

1. Palestinian self-rule would begin in Gaza and Jericho to test the planned Israeli disengagement. The aim is to complete detailed negotiations on au-

Continued on Page A1, Column 1

With Israeli and Palestinian officials announcing yesterday that they were on the verge of signing an agreement, Israelis and Palestinians marched through Jerusalem in a call for peace between the two.

NYT

30/8 F.P.

1/3

19/21

1213

136

Israelis and P.L.O. Nearing Recognition

Continued From Page A1

onomy within two months and then carry it out within four months.

Soon after that — reportedly no time frame is specified — Israel would turn over responsibility for daily functions elsewhere in the West Bank, even before autonomy arrangements are formally settled. This "early empowerment" would include a strong local police and services like health, education, welfare, taxation and tourism.

Ultimate responsibility for security would remain with Israel, including control of borders, the Mediterranean coast off Gaza and the West Bank bridges to Jordan. In practical terms, officials say, this means that Israeli troops would be pulled out of populated areas but would not be fully withdrawn. "We shall remain on the peripheries and in the settlements," one official said. Also, he said, there would be no corridor from Gaza to Jericho through Israel, as some Palestinians want.

The roughly 140 Jewish settlements in the territories would stay, their 130,000 residents covered by Israeli law and protected by Israeli forces.

A decision on the status of Jerusalem, the most sensitive issue, would be deferred. What is taking place now, Israeli officials insist, is the start of a five-year autonomy period, as envisioned in the 1978 Camp David accord, and discussion of Jerusalem's future will put off to the third year. But there could be a shortcut, with the five-year countdown beginning the moment a detailed agreement is signed.

Efforts will be made to obtain new American, European and Japanese aid for the territories. Scandinavian countries that Mr. Peres visited last week are said to have agreed to commit 5 percent of their foreign-aid budgets to Gaza and the West Bank.

Renouncing Terrorism

Another important step is that the P.L.O. is to renounce terrorism, according to some officials. But they add that the P.L.O., now outlawed in Israel, is ready to go further, by formally recognizing Israel's right to exist and revoking sections of its 1964 covenant that call for Israel's destruction.

When that happens — and one official said it could be a matter of only a few weeks — Israel and the P.L.O. would recognize each other. The Palestinian group's leadership would then be allowed to move into Gaza and Jericho, several officials said.

"It would no longer be the same

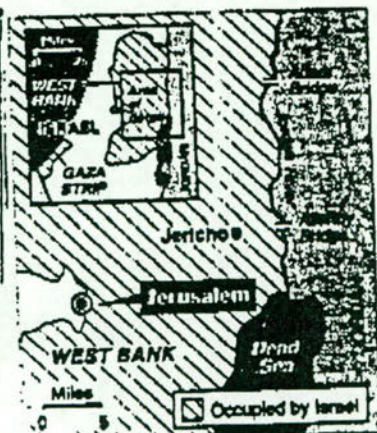
A form of Palestinian self-rule in the Israeli-occupied territories could come within six months.

P.L.O.," one official argued. "It would become in effect a political body and not a terrorist organization."

AP Wire Photo, 1987

Abu Mazen, a senior P.L.O. figure who helped negotiate the draft agreement with Foreign Minister Shimon Peres of Israel.

But the P.L.O. has been such a hated group and the chairman, Yasir Arafat, such a reviled figure in Israel that formal recognition would undoubtedly be a profound shock for many Israelis, even if they support the broad outlines of an accord. And the thought of Mr. Arafat in Jericho, not 20 miles from downtown Jerusalem, could only intensify the jolt.

Some Intense Nervousness

Opposition leaders accused the Rabin Government of throwing the P.L.O. a lifeline at a time when the organization suffers from serious internal dissent and financial disarray.

"What it is doing is to give the P.L.O. the bridgeheads in Gaza and Jericho to form a Palestinian state from which the P.L.O. openly says that it will continue to prosecute the war against Israel," Benjamin Netanyahu, leader of the opposition Likud Party, said tonight in an interview with Sky Television. "So the Government is effectively facilitating the implementation of the P.L.O.'s phased plan for the destruction of Israel. It's quite incredible."

Likud, which demands early elections that would amount to a referendum on the Government's peace plans, has forced a special session of Parliament on Monday that is likely to produce a stormy debate.

In the West Bank tonight, several dozen Israelis pitched tents south of Bethlehem and declared the area a new settlement. Earlier, rabbis and leading settlers accused the Government of "national treason" and warned that they would resist attempts to carry out Palestinian self-rule.

Even the head of the Israeli delegation to the formal talks with the Palestinians, Elyakim Rubinstein, was taken aback by the agreement, which came as news to him. Israel Television reported that Mr. Rubinstein had threatened to resign over the proposed plan, but then agreed to wait until he had a chance to study it.

On the other side, Palestinian dissenters worry that they are no closer to their hoped-for state and that Israel, after agreeing to limited self-rule in

2/13
20/21
12/13
136

Gaza and Jericho, will stop there. ... a sign of possible Palestinian discontent. Farouk Kaddoumi, head of the P.L.O.'s political department, said in Amman, Jordan. "We are seriously studying suspending the talks because Israel does not intend to withdraw from one inch of the occupied territories."

But there was no indication that the Palestinians would not show up in Washington on Tuesday. All Arab parties directly involved — the Palestinians, Syria, Jordan and Lebanon — said this weekend they would attend.

If an agreement is reached, it will be Israel's first with an Arab enemy since the peace treaty with Egypt in 1979, which led to a return of the Sinai Desert. The Sinai was captured by the Israelis in 1967 along with the lands still under dispute: Gaza, the West Bank, East Jerusalem and the Golan Heights, which used to be Syria's.

Who Is a Palestinian?

Under the formula devised for the peace talks in 1991, Israel agreed to negotiate only with Palestinians from the territories, and threatened to walk out the moment the P.L.O. raised its head. But from the start, Palestinian delegates took their cues from P.L.O. leaders in Tunis. And since Mr. Rabin took office last year, Tunis's involvement has become increasingly evident. Finally, Israel decided to drop the veils.

It was clear, officials say, that delegates from the territories lacked the authority to strike a deal. It also was clear, they add, that the P.L.O. was losing ground to militant Islamic groups like Hamas, which has gained strength in Gaza and the West Bank despite Israel's expulsion of some 400 of its leaders and sympathizers last December.

"We understood that we have to hurry or else there will be no peace between Israelis and Palestinians for future generations," an official close to Mr. Rabin said. Housing Minister Bin-yamin Ben-Eliezer, a former general, added: "We quickly understood it would be very difficult to reach something without the P.L.O."

Similarly, Palestinians say that Mr. Arafat felt himself under political and financial pressure to reach an agreement or lose the chance, perhaps forever. Self-rule in Gaza and Jericho gives him a foothold and makes clear to supporters that the territories are linked and will form the state he desires.

3/3

21/21

1213

136

התקן התקן
1.10

אאאא, חוזם: 36035

אל: רהמש/1060

מ-: קהיר, נר: 401, תא: 290893, זח: 1520, דח: מ, סג: סו,

בכב

סודי/מידי

אל: מח' מצרים

מאת: השגריר, קהיר

הנדון: תהליך השלום.

להלן משיחה (29) עם שגריר ארהב פלטרו.

1. בשיחה שהיתה לו עם אוסאמה אל-באז שמע סיפוק וקורת רוח מכך שמצרים מילאה תפקיד בקידום הרעיון של עזה ויריחו תחילה. אל-באז טען שעזה תחילה אולי איננו הרעיון הטוב ביותר, אולם לכך מסכימים הפלסטינים ועל כן מצרים סייעה כמיטב יכולתה. ברורים הקשיים שכן מתחילים עם חלק שהוא בעיני ביותר מבחינה כלכלית ומבחינת עוצמת הכוח שיש לפונדמנטליסטים האסלאמיים שם.

2. פלטרו רואה חשיבת גדולה בהתקדמות מהירה עם הצד הפלסטיני שכן על רקע הבעיות הפנימיות במחנה הפלסטיני והרדיקליזציה ברחוב הפלסטיני אנו עשויים למצוא עצמנו ללא בר-שיח פלסטיני שניתן להתקדם איתו. לדבריו הרושם הוא שכעת ולראשונה ערפאת החליט על כיוון והוא חותר בנחישות לקידומו. אין הוא מדבר עוד כבעבר לכל החוגים והגורמים במחנה הפלסטיני. להערכת פלטרו הצלחתו של ערפאת תלויה במידה מסוימת בתמיכה שיקבל מפרוק קדומי. קדומי חש פגוע על שהוא היה בשולי המאמץ והפעילות בנושא עזה תחילה. קדומי גם אחד הנפגעים העיקריים מהקשיים הכלכליים העוברים על אשף שכן עיקר כוחו נבע מהנציגויות בעולם שאת מרבית אנשיהם הוא מינה. כעת סוגרים ומצמצמים ואין די כסף לתשלום משכורות האנשים שנאמנותם היתה נתונה לו.

3. פלטרו אישית סבור שטוב עשינו שהקמנו צינור ישיר לאשף. הדבר ללא ספק יאיץ המום עם הפלסטינים. כעת צריכים לראות כיצד יתקדמו הדברים בסבב השיחות שיתחיל בימים האלה. המצב הוא שלארהב יש ניר משלה עם הערות הצדדים. יעשה מאמץ להגיע לניר מוסכם גם על בסיס המגעים הנוספים שהיו. על הפרק גם נושא העברת הסמכויות המוקדמות וכאן צריך יהיה לתמרון בין ניסוחים כדי למצוא הנוסח שיהפוך התכנים למקובלים.

4. מבינים שהסורים אינם שבעי רצון מהתקדמות רעיון עזה תחילה משום שההתקדמות עם הפלסטינים לוקחת ממעמד הבכורה שהם רוצים לקיים בידם ביחס לתהליך. להערכתו צריך להרגיע הסורים. כדעה אישית, אמר פלטרו שאנו צריכים למצוא נתיב ישיר לצמרת הסורית ולאסד. הדבר יבטיח התקדמות בשיחות. במאמץ לקשר בין ישראל לסוריה, בכיוון ליצירת צינור ישיר, נכשלו עד כה המצרים ולאחר מכן גם האמריקאים וצריך לחשוב על דרך נוספת ליצירת צינור ישיר עם

הסורים כמו שהצלחנו עם הפלסטינים. הזכיר בהקשר זה את שמו של הרמטכ"ל
הסורי חכמת שיהאבי.

סולטן

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד,
רחטמזת, מצרים, מזתים, מצפא, סי יבל, @ (עמית475)

סססס

אאא, חוזם: 32655

אל: רהמש/938

מ-: וושינגטון, נר: 785, תא: 250893, זח: 2016, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מידי

אל: ממ"ד

מצפ"א

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון: תהליך - פלסטינים

להלן משיחת אמיתי ולשנו יער היום (25/8) עם מקור ממשלי המקורב לתהליך השלום:

1. בן שיחנו העריך ההתפתחויות בזירה הפלס לפי הקוים הבאים:

א. ערפאת הגיע לרגע, שהוא שיאו של תהליך שהתנהל בחודשים האחרונים, בו הוא השלים למעשה עם העובדה שהסדר עם ישראל יענה רק על מיקצת מציפיות הפלס', ובעיקר ייטיב עם הפלס' בשטחים.

ב. כתוצאה מכך מעונין ערפאת, ועימו קבוצה קטנה של אישים באש"פ, בעיקר בפת"ח, להכריע בכוון של הגעה לפתרון אפשרי, ולו חלקי (מבחינת שאיפותיו), מבלי שהוא מוצא צורך לשתף בכך, כשותפים מלאים, את האישים בשטחים. עשראוי, לדוגמא, היא לדידו רק פקידה שאמורה למלא אחר הוראותיו. יומרנותה לחלוק על כוונות ערפאת תטופל בהתאם.

ג. המשבר הכספי באש"פ משחק, בהקשר זה, לידי ערפאת. המשבר מסייע לו להקטין המנגון האש"פי ואפילו לפורר אותו, כיוון שבכל מקרה הפתרון שערפאת יתמוך בו לא יוכל לתת מענה לכל אנשי המנגון (בעצם - למה שהם מייצגים). בן שיחנו עשה הבחנה בין המצוקה הכספית שבה נתון אש"פ הארגון, לבין נכסים כספיים שיש לפת"ח, עליהם שומר ערפאת כדי שינוצלו לביסוס המינהל הפלס' החדש, שערפאת מתכוון לכונן בשטחים שיקבל.

ד. באופן כללי ההסדר מבחינת ערפאת אמור להיות בכוון של קבלת שטח, במאפייני עזה פלוס, לשליטה מינהלית של הפלס', כשצה"ל נסוג ממרכזים עירוניים ונערך מחדש מחוץ להם. בפתרון בעל אופי כזה יבקש ערפאת להגיע להסדר קונפדרטיבי עם ירדן. העריך שעדין יש פער עמוק בין תפיסת ערפאת לגבי עזה תחילה, שמבחינתו אמורה לממש כבר בשלב הזה חלקים מהסדר הקבע, לבין עמדת ישראל.

2. שאל להערכתנו על המשבר הפנים פלסטיני ועל יחסי אש"פ - שטחים.

התייחסנו בין היתר לכתבת יוסף אברהמים הבוקר ב"ניו יורק טיימס" המנתחת את מעמדו של ערפאת וההתנגדות בזירה הפלס' להסדר המסתמן בשעה שרגע האמת עבור הפלס' נראה "מעבר לאופק" ועליהם לקבל החלטות מכאיבות לגבי אופציות, שכולן נופלות משאיפות המינימום שלהם בעשור האחרון. בכתבה מצוטט כתב" אל - חיא" חסין חיגאזי, שתאר את התפטרות דרויש כ -

TRUE AND ULTIMATE PERSONIFICATION OF THE DISENGAGEMENT BETWEEN IDEALISM AND PRAGMATISM IN THE PALESTINIAN MOVEMENT".

לשנו יער

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד,
מצפא, רחטמזת, מזת2, @ (מתאמשטחים), @ (עמית475), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאא, חוזם: 32664
אל: רהמש/943
מ-: ווש, נר: 2079, תא: 250893, זח: 2030, דח: מ, סג: סו,
בבב
סודי/מידי

אל: ממ'ד-ערב 4, מצפ'א
דע: משהב'ט/לשכת מתאם הפעולות בלבנון

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון: סוריה, לבנון/תהליך

מפגישת לשנו-יער ואמיתי עם מקור ממשלי המקורב לתהליך (ב-25.8)

1. להל'נ הערכותיו בנושא גישת אסד בתהליך:

א. אסד אינו בשל עדין להתקדמות בתהליך במסלול הפורמלי של השיחות הביטראליות אך לסורי עשוי להיות ענין בהתקדמות בלתי פורמלית.

ב. הסורים לא יגדילו את מרחב התמרון הלבנוני בסבוב השיחות הקרוב. הלבנונים יוכלו להתקדם רק לאחר שתתקיים התקדמות במסלול הסורי.

ג. אסד אינו מבין עדין את חשיבות הדפלומטיה הפומבית מבחינת ישראל. לפי שעה, אסד עושה שימוש במסרים פומבים רק כלפי הקהלים הערביים.

ד. אסד מבין שחלק מהתשלום הסורי (במשתמע, לצורך קבלת הגולן) יהיה כינון שגרירות סורית בישראל, אך הוא יעניק זאת רק בסוף המקח וממכר.

ה. אסד לא יתקדם במו'מ עם ישראל בלא שיוכל להציג במקביל, לפחות דימוי של התקדמות במסלול הפלסטיני.

סוריה-לבנון חזבאללה

2. קבע כי האמריקאים מודאגים כמותו מאפשרות שיגור אמל'ח איראני לחזבאללה באמצעות משלוחי הסיוע ההומניטרי. בעקבות דמרש אמריקאי, הלבנונים הבטיחו כי יבדקו משלוחים אלה וידווחו תוצאות בדיקתם לארה"ב.

3. במפגש אסד-הראוי הביעו הסורים את אי-שביעות רצונם מהעובדה שהלבנונים פרסו לדרום בלא התיעצות מוקדמת עם דמשק. כן טענו הסורים שהפריסה הלבנונית יצרה דימוי של הסכמה סורית להסדרי בטחון בעקבות לחץ ישראלי. הסורים לא יניחו ללבנונים להגדיל פריסתם מעבר לפריסה הנוכחית.

4. העריך שהסורים הסכימו לפעול למניעת שיגור קטיושות חזבאללה לעבר שטח ישראל, אך באשר לפעילות חזבאללה נגד רצועת הבטחון-סוריה מוסיפה לראות בארגון נכס במסגרת האסטרטגיה הכוללת שלה. עם זאת, הפנה את תשומת לבנו

להתייחסויות פומביות סוריות לאחר פעולת צה"ל בלבנון, בדבר הצורך 'לכוון את ההתנגדות' קרי-הכוונה סורית.

אמיתי

אש

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, רביב, ר/מרכז,
@ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמך), ממד, @ (ראשהממשלה),
מצפא, רחטמזת, סי יבל, משפט, @ (לוברני)

סססס

EMBASSY OF THE UNITED STATES OF AMERICA TEL AVIV, ISRAEL

FAX NUMBER: 972-3-663449

DATE: 8/16/93

TRANSMISSION THIS COVER SHEET PLUS PAGE(S)

TO: Eli Rubinstein

ADDRESS:

SKF
17/8

FAX NO: 02/664-065

FROM: James Larocco
American Embassy

MESSAGE

~~18/8~~

Eli:
I received the following message from Washington over the weekend. This has been sent to all the parties.
Regards,
Jim

Handwritten notes in Hebrew, including a circled '18/8' and various illegible scribbles.

AUTHORIZED BY: [Signature]

In view of the fact that the Muslim holiday commemorating the Prophet's birthday may fall on August 29, 30 or 31, you should inform the parties that we recognize they may not wish to hold negotiations on that date and that the schedule of the Washington talks will be adjusted accordingly. If the parties so desire, that date could be used for consultations with the co-sponsors.

אאאא, חוזם: 19960

אל: רהמש/579

מ-: המשרד, תא: 160893, זח: 1545, דח: ר, סג: סו,

בבב

694362

סודי/מידי

אל: תפוצת תדרוך מדיני שבועי

מאת: המרכז

הנדון: תדרוך מדיני שבועי - 16 באוגוסט '93

אין תשלום
18.8

עיקרים

- א. המשבר באש"פ והתהליך המדיני
1. בהיות משבר המתפטרים פנים פלסטיני בעיקרו (ראה גם מברקנו מ-13.8) נראה שהשפעתו על התהליך היא שולית. ערפאת ממשיך לשמור על כושר התמרון, אך יהיה עליו בעתיד לקחת יותר בחשבון את הקולות בשטחים כאשר מעמד 3 המתפטרים מול אש"פ, השטחים ובתוך המשלחת עצמה, עדין לא ברור.
2. מצרים כועסת על הפלס' ששרבבו שמה למשבר. ערפאת ואישים מאש"פ פועלים לפייסה וטוענים שלא היה לה חלק בפרשה.
3. ירדן עקבה בדאגה אחרי האירועים מחשש שבקע נוסף במחנה הפלס' המפוצל יגביר המכשולים בדרכו של התהליך. יוצאת פומבית נגד הרעיון של עזה-יריחו תחילה הנתמך ע"י הנהגת אש"פ.
4. מדינות ערב האחרות מיעטו בהתייחסות למשבר גם מחשש שיואשמו בהתערבות בעניינים פנים פלס', אך נראה שכל המשתתפות במו"מ הדו-צדדי והרב-צדדי קיוו לפתרון שימנע פגיעה בתהליך.
- ב. לבנון בעקבות מבצע דין וחשבון
5. הממשל הלבנוני ניצל המבצע לחזוק מעמדו ע"י פריסת הצל"ב (אמנם מוגבלת), באיזור יוניפיל. הצעד קיבל תמיכת ארה"ב, ואילץ יוניפיל והאו"ם לשנות מדיניותם ולהסכים לו. במקביל, זכה הממשל לסיוע הומניטרי גרוב ורגיסי לעזרתו את מזכ"ל הליע"ר, כדי להביא ליישום ההחלטה הערבית על סיוע של 500 מיליון דולר.

6. סוריה, כנראה שלא יודעה מראש על פריסת הצל'ב באיזור יוניפי'ל ולא מן הנמנע שתדרוש מלבנון שלא להגביל את מרחב התמרון של חזבאללה בפח'ע נגד איזור הבטחון. זאת, לאור עניינה שלא להעביר יחסיה עם איראן וכן כדי לשמור בידיה אופציות לעתיד בלחץ על ישראל.
7. חזבאללה, בתיאום עם איראן מנהל פעילות עניפה, כולל סיוע בדרום כדי להקקות הבקורת נגדו מצד האוכלוסיה, הקוראת גם לכניסת הצל'ב לכפרים ולצמצום מרחב התמרון של הארגון.
8. איראן פועלת בלבנון ומול סוריה כדי להקטין השלכות שליליות עליה ולמנוע הצרת צעדיה וצעדי חזבאללה בלבנון.

פירוט:

- א. המשבר באש'פ והתהליך המדיני

פלס'

1. המשבר באש'פ בא אמנם על פתרונו הארגוני, אך עם חזרתם לשטחים של חוסיני, עשראוי ועריקאת מתחילים להתברר השלכותיו המעשיות. נראה, בשלב זה, שלא לה, השפעה מסויימת על ההיערכות ויחסי הכוחות הפנימים בשטחים ופחות מכך על תהליך השלום עצמו ועל יצירת מתכונת חדשה של יחסי 'פנים' - 'חוץ'. השלושה ובעיקר חוסיני, מתקשים, בנגוד להערכה הראשונית, לפחות לעת עתה, לנצל האתגר שהציבו לערפאת והגיבוי הפורמאלי המחודש ממנו כמנוף לחזוק מעמדם בשטחים. הם נתקלים בצבור נבוך שהמאבק ותוצאותיו אינם נהירים לו ואין בהם כדי לחלצו ממצוקות היום יום. השלושה נקלעו גם למגננה בעטיים של הפרסומים המגמתיים על דברים חריפים ביותר שהשמיעו בגנות ערפאת ערב יציאתם להגיש לו את התפטרותם בתוניס. אישים פלס', בעיקר מעזה שנדחקו לשוליים מאז תחילת תהליך מדריד, מבקשים לצבור נקודות בתוניס ע'י הטחת בקורת בשלושה על שבקשו לחרוג מתפקידם כממונים ע'י אש'פ למשלחת. בפני השלושה אתגר נוסף והוא העמדתו למבחן מעשי של ההסדר שהושג בתוניס: צרופם (עם ארבעה חברי משלחת נוספים) לועדת המעקב של המו'מ מטעם אש'פ, האמורה להתכנס בהרכבה החדש בעמאן, ערב פתיחת סבב השיחות הבא. היערכות אש'פ לחדוש השיחות, על רקע קשייהם שלהם מבית, מורה כי שאיפתם למסד התאום עם תוניס ולקחת חלק בתהליך קבלת ההחלטות לא תהיה פשוטה.
2. מתוצאות כנס ההנהגה המורחב בתוניס עם חברי המשלחת, מתברר שלא נוצר ערעור משמעותי על הקו המדיני שהכתיב ערפאת במהלך בקור כריסטופר באזור. יתר על כן, גורמי אופזיציה לערפאת, מקרב חוגי הפתח בתוניס, לא ניצלו המשבר ל'עשיית חשבון' עמו ותמכו בקו של ההנהגה לכל אורך הדרך. מסתבר שהדיון בסוגיות מהות מדיניות לא תפס מקום מרכזי ולאופוזיציה לערפאת, הנובעת מאינטרסים שונים ומנוגדים, לא היה מכנה משותף ממשי, או מנהיג מאחד. הן המערערים על נוסחת מדריד, מתוך התנגדות לתהליך הנוכחי, והן המעוניינים לכרסם בה, מתוך היצמדות למו'מ, הבינו המגבלות של שינוי היצוג הפלס' באופן חד צדדי ובוטה, ונמנעו מכך. התוצאה: קו פלס' ברור של הליכה לסבב הבא ללא שינוי ארגוני משמעותי וללא מצע חדש, גם אם התשובה הרשמית מושהית משקולים פרוצדורליים של המתנה לכנס שה'ח של 'הטבעת'.
3. הקו בהתבטאויותיהם של חברי המשלחת, בשובם לשטחים (פייצל חסייני

וחנאן עשראוי) להמעט מחומרת המשבר ולחדש תמיכתם בהנהגת אש'פ בתונים, עשוי להוסיף על המבוכה בשטחים סביב נסיבות המשבר ותוצאותיו. הדבר כבר מנוצל ע'י גורמים, שכנראה לא היו שותפים לעמדת המשלחת, למתיחת ביקורת על חברי המשלחת הנ'ל. התבטאותו של עו'ד פריח אבו מדין מעזה, שיש להחליף את כל חברי המשלחת, אך להותיר את עבד אלשאפי על כנו, בשל פגיעתם בהנהגה התונים, מחזקת הלך רוח זה ונותנת ביטוי מחודש לתחושת הקיפוח של העזתים לעומת נציגי הגדמ'ע.

4. מצב דברים זה מנוצל בידי ערפאת ובכירי אש'פ אחרים, המתווים את התהליך מן הצד הפלס', כדי לחזור ולקבוע את עיקרי סדה'י הפלס' לשיחות. בכך הם מרוקנים למעשה את תוכנו של תהליך קבלת ההחלטות בפורומים אחרים, לרבות ועדת המעקב המורחבת. ערפאת, הגם שקבל כנראה תשובה אמר' שלילית בעיקרה על מסמך העקרונות שהוגש לכריסטופר, דבק בעמדותיו: תמיכה ברעיון 'עזה-יריחו תחילה', התנגדות עיקשת להעברת סמכויות מוקדמת ואי ויתור על התביעה לתחום שפוט טריטוריאלי הכולל גם את ירושלים. לצד כל אלה נמשך המאמץ להביא האמר' לנסח מסמך הצהרת עקרונות חדש. לא כולם במחנה הפלס' לרבות אישים מהפנים שותפים, ללא הסתייגויות, לתכנית מדינית זאת וידוע על התנגדויות לתכנית עזה-יריחו למשל, במתכונת הנ'ל. ברם כעת, משהויכוח במחנה הפלס' לבש דמות ארגונית, הנוחה יותר לערפאת, ומשהגדרו מחדש יחסי הכפיפות בין ההנהגה לאישי הפנים - סביר דוקא שהאחרונים, לפחות בתקופה הקרובה, יתקשו עוד יותר להציע טקטיקה אלטרנטיבית למהלכי תונים.

מצרים

5. מצרים חשה התמרמרות נוכח שרכוב שמה לפרשת המתפטרים, כפי שביטא זאת עיתונאי מצרי 'חיסול חשבונות בתוך אש'פ על חשבון מצרים'. העתונות המצרית רואה זאת ככפיות טובה מצד הפלס', אשר במקום להודות למצרים על תרומתה ופעילותה האינטנסיבית בריכוך העמדה האמריקנית משמיעים הללו ביקורת על המעורבות המצרית. במישור הרשמי הקפיד שה'ח עמר מוסא לנסח התמרמרותו בטון מאופק. עם זאת הכחיש בתוקף שמצרים מנסה לכפות דעתה על אש'פ והדגיש, כי מצרים אינה מפעילה כל לחץ על הפלס', תוך שהפליג בתיאור מפורט של הפעילות המצרית למען הפלס'. העיתונים תקפו בחריפות את המשלחת הפלס' ובמיוחד את פיצל חוסייני ואת 'הצהובונים הירדנים' המחרחרים ריב והזהירו כי מצרים לא תמשיך לנצח להיות 'כותל אהדה לפלס'. בדיעבד נראה שהמצרים אכן ייחסו משקל רב יותר להנהגת אש'פ ועיבדו יחד עמה מסמך תשובה לאמריקנים, בעוד שבשיחות עם חברי המשלחת הפלס' לשיחות תפס נושא המסמך רק מקום שולי. אפשר שהכרה (מאוחרת) זו גרמה לעמרו מוסא עצמו ולעורך 'אלמוצוור', מכרם מוחמד אחמד לנקוט לשון מתנצלת ('מה רע במסמך מצרי, הרי יש מסמך בריטי'), ולהדגיש שמצרים אינה רואה עצמה כתחליף או כמתווך של הפלס'.

6. לאחר חיסול המשבר הפלס' הפנימי ניכר בימים האחרונים מאמץ מצד מצרים ובעיקר אש'פ, להבליט שהמשבר לא פגע ביחסייהם. ערפאת נועד עם שגריר מצרים בתונים (13) ונמסר שיבקר בקרוב בקהיר, וראשי אש'פ ובהם ערפאת, קדומי ונביל שעת', מפליגים בדברי שבח לתרומה המצרית, כשבלי התקשורת המצרים נותנים ביטוי נרחב לדברים אלה. עם זאת בקרב המשבחים נפקד מקומם של הפלס' מה'פנים' ונראה שעל יחסי מצרים עמם עדיין שרויה עננה.

ירדן

7. הביעה שביעות רצון מפתרון המשבר במחנה הפלס'. זאת, לאור חששות שהמחלוקת התרחב ותגרור הפלס' למערבולת פנימית בעלת השלכות שליליות על המשך התהליך. ירדן, המצויה בתקופה רגישה של ערב בחירות לפרלמנט, מעוניינת להפגין בפני הצבור הישגים במו'מ. לשם כך היא נזקקת גם למעורבות מסויימת של אש'פ כדי לנסות ולנטרל אלמנטים קיצוניים בקרב האוכלוסיה הפלס', בעיקר במחנות הפליטים, העלולים לתמוך באח'ס בבחירות. על כן, היא מעוניינת לחזור במהירות לתלם התאום עם הפלס' ועל הפרק מאמציה להחייאת ועדות המשנה של הועדה הירדנית-פלס'. היא מבקשת למסד ערוצי הידברות ועדכון עם הפלס' לקראת המשך המו'מ, בסוגיות שתהיה להן השלכה על מעמדה של ירדן במשולש ישראל-פלס'-ירדן. הירדנים כבר נתנו ביטוי למורת רוחם מרעיון 'עזה-יריחו תחילה' המבקש, לפי גרסת הפלס', לשלב אלמנטים של הסדר הקבע, ובכלל זה שליטה פלס' על מעברי הגבול, מצדם המערבי. התפתחות זאת איננה רצויה לירדן מן ההיבט הפרוצדוראלי של תאום בעניינים הנוגעים לאינטרסים חיוניים לה, במיוחד כאלה שיש להם השלכות על שלב הקבע. עיקר חששם ממשמעויות תכנית זאת, בזיקה ההדוקה, בראיתה, ליציבות המשטר בירדן עצמה.

ארה'ב

8. האמר' בודאי שבעי רצון מסיום המשבר בקרב הפלס', שכן חששו מהשלכותיו האפשריות על התהליך, ולא מן הנמנע שגששו מאחורי הקלעים כדי לראות אם יוכלו לסייע באיתורו. עתה הם מביעים בפומבי בטחונם שכל הצדדים יתייצבו לסבב ה-11 של השיחות בווש' בסוף אוגוסט. ידיעות, שלא אומתו עדיין, מוסרות על סיור נוסף של בכירים באיזור שיתבצע עוד לפני תחילת השיחות. באשר לפעילותם הצפויה בערוצי השיחות נראה כי:

א. מסמך התשובה הפלס' לטיוטת הצהרת העקרונות האמר' לא קביל ברובו על ארה'ב. נראה שהאמר' ימשיכו בסבב הבא במאמציהם לגשר על הפערים כדי להגיע להצהרת עקרונות ישראלית-פלס' משותפת. כמו כן ינסו לקדם נושא העברת סמכויות מוקדמת, כשאופציות 'עזה-יריחו תחילה' אינה נראית להם.

ב. ינסו לנצל שיחות כריסטופר עם אסד וההבנות לגבי דרום לבנון לשבירת המבוי הסתום במסלול הסורי ולקידום המו'מ מול לבנון.

ב. לבנון בעקבות מבצע דין וחשבון

9. מאז סיום מבצע 'דין וחשבון' שיקם הממשל הלבנוני את תדמיתו תוך שהוא פועל בשלושה מישורים:

א. צבאי : פרס כ-300-500 חיילים באזורי בשליטה של יוניפי'ל הנמצאים מזרחית לצור. אף כי מדובר בפריסה מצומצמת בהיקף הכוחות ובאזורי ההערכות, לבנון מעוניינת לנצל צעד זה כקדש קפיצה לפריסה רחבה יותר בעתיד. במסגרת זו היא זכתה להישג שעה שהצליחה לכפות רצונה על יוניפי'ל, שהסתייג מפריסת צל'ב לצד כוחות יוניפי'ל.

ב. מדיני : לבנון מציגה את פריסת צבאה כצעד נוסף ביישום החלטת מועבי'ט 425 וכהפגנת כח שנועדה לאותת לישראל שיש ביכולתה לשלוט בדרום. היא מצאה עידוד בעובדה שהפריסה התקבלה בברכה ע'י גורמים שונים בקהיליה הבינ'ל, ובכלל זה ישראל.

ג. כלכלי : לבנון קיבלה סיוע הומניטרי ממספר לא מבוטל של מדינות וגורמים בינ"ל (סוריה, כוויט, מצרים, סוריה, מרוקו, הקהילה האירופית, גרמניה והאוי"ם) שעיקרו היה מזון, תרופות וביגוד. במקביל פועלת בתאום עם מזכ"ל הלע"ר כדי להוציא לפועל את הבטחת שרי החוץ הערבים בכינוס בדמשק (30-31/7) לגייס 500 מליון דולר לשיקום הדרום.

10. ממ' לבנון בראשות אלחריירי, החליטה, ככל הנראה, באופן עצמי וללא תאום מוקדם עם סוריה, על פריסת הצבא הלבנוני באזורים שבשליטת יוניפי"ל. הדבר גרם למורת רוח מצד הסורים שהסתייגו לא רק מכך שהלבנונים לא תאמו עמם מהלך חשוב מעין זה, אלא גם מעצם הפריסה העלולה לפגוע ב'התנגדות', קרי בפעילות חזבאללה אל עבר רצועת הבטחון. דומה שסוריה מעוניינת בהמשך הפח'ע נגד רצועת הבטחון כגורם שנועד לחוץ על ישראל לסגת מלבנון. כמו כן אינה רוצה לפגוע בחזבאללה ולהגבילו מחשש שהדבר יפגע ביחסיה עם איראן. סביר להניח שסוגיה זו תתפוס מקום מרכזי בפגישה אסד-הראוי, האמורה להערך היום (16) בדמשק.

11. כושרו המבצעי של חזבאללה ספג, להערכתנו, פגיעה קשה, אם כי דומה שהתאוששותו היא שאלה של זמן, ותלויה בין השאר במידת נכונותה של סוריה להתיר העברת אמל"ח מאיראן ללבנון דרך שטחה. חזבאללה נמנע עד עתה מלחזור ולשגר קטיושות אל עבר ישראל, אולם בכירי הארגון חוזרים ומדגישים שהם אינם מחוייבים להבנות, או להסכמים שהביאו להפסקת האש וכי אם כפריהם יופגזו, הם ישתמשו ב'כל האמצעים' העומדים לרשותם. יודגש שמאז סיום המבצע ניכר מאמץ של חזבאללה, בסיוע של פטרונו האיראני לסייע בשיקום כפרי דרום לבנון שנפגעו במהלך המבצע. יש סימנים שתמיכת האוכלוסיה הכפרית בדרום בחזבאללה פחתה במידה ניכרת וכי האוכלוסיה מעוניינת שצבא לבנון יתפרס בקרבה כדי למנוע פח'ע אל עבר רצועת הבטחון וישראל.

איראן

12. עוד לפני הפסקת האש בדרי"ל, התעורר חשש באיראן שפעולת צה"ל תפגע בחזבאללה, ובכך במעמדה של איראן בלבנון. בעקבות זאת פעלה איראן במהירות בנסיון לסייע לארגון לשמור על כחו בתוך המערכת הלבנונית ועל חופש פעולתו נגד ישראל. במסגרת זו הגיע (29.7) שה"ח האיראני לדמשק, לביקור פתע, עוד ערב כינוס שה"ח הערביים, לשיחות עם ראשי המשטר הסורי. זאת, במטרה לשכנעם לאפשר העברת סיוע צבאי לחזבאללה, דרך נמה'ת בדמשק, צינור ששימש בעבר להעברת סיוע מסוגים שונים מאיראן לחזבאללה. בניגוד לצפיותיהם נכשלו האיראנים במאמצם זה ואולצו למעשה ע"י הסורים להשתלב בפעילות לכינון הפא"ש, ע"י הפעלת לחץ על חזבאללה.

13. מאז כניסת הפא"ש לתוקפה מנסים האיראנים בעקביות להציג את מעורבותם בהשגת הפא"ש, כפעולה מוצלחת שהביאה להפסקת ההפגזות הישראליות על דרי"ל. ישראל מוצגת כמי שלא הצליחה להשיג יעדיה. האיראנים אומרים כי פריסת צבא לבנון בדרי"ל, היא ענין לבנוני פנימי שאין איראן מתערבת בו. עם זאת, פריסת הצל"ב וההסדרים שהושגו בדרי"ל, אכן עשויים לפגוע בחזבאללה ובאינטרסי איראן. בימים אלה מבקרת באיראן משלחת חזבאללה בראשות המזכ"ל נצראללה, ללא ספק במטרה לנסות ולמצוא דרכים שבאמצעותן תוכל איראן לסייע לשיקום כחו של החזבאללה ולשיקום

אוכלוסית הדרום, כדי להקחות את בקורתה נגד הארגון. עד כה, פרט להצהרות תמיכה הדדיות, לא נודע על כל החלטה מעשית בסוגיה זו, מעבר להצהרה איראנית ש-5 מטוסי מטען עם סיוע במזון ובתרופות כבר יצא מאיראן ללבנון, הצהרה שאין לה בינתים אימות.

המרכז
16 באוגוסט 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלים, מעת, הסברה, כלכליתא', כלכליתב', כלכליתג', הדרכה, ארב1, ארב2, משפט, פרנ, בטמח, אוקיאניה, מצרים, מצפא, אסיה, אמלט, אירופה, מאפ, מזאר, מזתים, @ (מתאמשטחים), @ (לוברני), @ (עמית475), ממד, @ (רם), @ (עמית762), מחע, כספים, @ (יתום/ממרהמ), רחטמזת, לשכתהנשיא

סססס

EMBASSY OF THE
UNITED STATES OF AMERICA
TEL AVIV, ISRAEL

FAX NUMBER: 972-3-663449

DATE: 8/16/93

TRANSMISSION THIS COVER SHEET PLUS _____ PAGE(S)

TO: Eli Rubinstein

ADDRESS: _____

FAX NO: 02/664-065

FROM: James Larocco

American Embassy

Handwritten red scribbles and markings

Handwritten notes in Hebrew:
מכתב
מ
ל
מכתב
מ
מכתב
מ
מכתב
מ
מכתב
מ

MESSAGE

Eli:

I received the following message from Washington over the weekend. This has been sent to all the parties.

Regards,

Jim

AUTHORIZED BY: _____
[Signature]

In view of the fact that the Muslim holiday commemorating the Prophet's birthday may fall on August 29, 30 or 31, you should inform the parties that we recognize they may not wish to hold negotiations on that date and that the schedule of the Washington talks will be adjusted accordingly. If the parties so desire, that date could be used for consultations with the co-sponsors.

אאאא, חוזם: 17695

אל: רהמש/511

מ-: המשרד, תא: 130893, זח: 1351, דח: ב, סג: בל,

כבכב

692775

בלמ'ס/בהול לבוקר

אל: וושינגטון, לשנו - יער

מאת: ערב 4

הנדון: סוריה - ארה"ב - ראיון עם הנשיא אסד

לבקשתך, ובהמשך לשלנו ח' 16540, 8-מ-12/8, להלן ציטוט כלשונו של קטעים נוספים ונוסח יותר מפורט מדברי הנשיא אסד בראיון לעורך הראשי של 'אל-ספיר', טלאל סלמאן (ע'פ ר' בירות 12/8 ואחרים):

א. במסגרת ההתייחסות לנושא סיוריו של ג'ימס בייקר אשר צילו של דניס רוס ריחף עליהן אמר (אסד): איננו מתנגדים ליהודים משום שהם יהודים אולם נוכחותם המסיבית בצוות האמר' חושפת את משמעות התמורות המתרחשות בווינגטון והמימשל האמר'. לאחר מכן בא כריסטופר ועימו תמיד דניס רוס ומרטין אינדיק ושאר 'החבורה', ורק ג'רג'יאן מהווה 'נטע זר' במשלחת, כאשר הוא היה ממונה על רוס ולאחר מכן הפך לכפוף לו, וידיו כבולות למרות שביהן במשרה רמה.

ב. איננו יכולים עדיין להעריך באופן נכון את אישיותו של שר החוץ האמר' החדש. נפגשנו עימו רק שלוש פעמים, ואיננו יכולים לקבוע עדיין את עמדתנו לגביו. לא הייתה עיסקה והיינו מפורשים וברורים ביותר.

ג. לא תהיה הזנחה של 'ההתנגדות' וזוהי זכות מוחלטת המוקנית לכל אדם שאדמתו כבושה. אנו פועלים ע'פ ההנחה שהשגנו הכרה במשתמע לכך שללכנונים מוקנית הזכות להיאבק לשחרור אדמתם מהכיבוש הישראלי. ההסכם מוגדר מאד ומוגבל מאד: התוקפנות הישראלית תיפסק ואז יפסק (שיגור) טילי הקטיושה. לקחנו בחשבון את העובדה שהשימוש בקטיושות נעשה כתגובה, והם לא היו הסיבה אלא האמתלה, כפי שהם ניסו להשלוח את העולם. החיילים הישראלים אשר לחמו מספר ימים לפני כן לחמו במסגרת עימות עם אנשי 'ההתנגדות' ולא בטילי קטיושה, והם התנהלו בתוך אדמת לבנון הכבושה ולא בתוך הישות הציונית.

ד. ניצלנו את עובדת מודעותנו לכך שהאמריקנים חששו מהסכנה הנשקפת מתוצאות (המתקפה הישראלית) לאינטרסים שלהם. 'תהליך השלום' הינו אינטרס אמריקני והוא גם אינטרס שלנו.

ה. אנו הודענו להם את עמדתנו בבירור: לא נשלים תהליך זה תחת הלחץ של התותחים הישראלים. ויתרה מכך-המשך התוקפנות עלול ליצור מציאות חדשה שיהיה קשה לשלוט על תוצאותיה. אנו לא היינו מוכנים להמשיך בהבלגה עד אין קץ, ואיננו יכולים להתעלם ממה שמתרחש, ומה שפוגע בלבנון פוגע גם בנו. אנו הודענו לבכירים בבירות מהרגע הראשון כי מה שמתרחש אצלכם נוגע לנו.

העמידה האיתנה הינה נשק אפקטיבי ויתכן שהינו חזק יותר מהמטוסים והתותחים. בעמידה האיתנה ניתן להגיע להישג טוב, אולם החשוב הוא לשמור על ההישג. אנו מעריכים את הנסיבות שבהם שרויים אחינו בלבנון. הם עושים כל מאמץ אולם המצב קשה מאד. אין דבר גרוע יותר ממלחמות אזרחים אשר הורסות את טבע האדם ומעוותות דור שלם. מלחמות אלו מנפצות את סולם הערכים והורסות כל מערכת חיונית לתהליך השיקום. הנסיבות שבהן אתם שרויים קשות ואנו מבינים את הנסיבות הגורמות למבוכה וחשש מתוצאות של פלישה אפשרית העלולה להיות קשה ולטמון בחובה פוטנציאל הרסני אדיר. יחד עם זאת שומה על כולנו לשמור על 'ההתנגדות' ולהגן עליה ויתכן שבמספר מקרים עלינו לפקח עליה, אולם הדבר יעשה כדי להגביר את האפקטיביות שלה. 'ההתנגדות' מהווה מימוש של רצון העם והאומה להביא לשחרור האדמה הכבושה.

ו. על הכל להפחית את היקף הרגישויות והאשליות. האויב הינו אויב והמתווך הקיים אינו בעל ברית שלנו אלא הידיד של האויב. נכון הוא כי עלינו לפעול כדי להביא לכך שהוא יהיה נייטרלי במידת האפשר, אולם יש לעשות דבר זה באמצעות פנייה לאינטרסים שלו הנתונים באיום ולא מתוך אשליה שאנו נמשוך אותו לצידנו.

עד כאן.

ערב 4
13 באוגוסט 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד,
מצפא, רחטמזת, מזת1, סייבל, משפט, סמנכלתקשורת, הסברה

סססס

אאאא, חוזם: 17701

אל: רהמש/512

מ-: המשרד, תא: 130893, זח: 1354, דח: מ, סג: סו,

ככב

692842

סודי/מידי

אל : תפוצה מדינית

מאת : ערב 2

סיום המשבר באש"פ - משמעויות ראשוניות

1. המשבר באש"פ הסתיים כאשר הועה"פ החליט (12) לדחות את התפטרויות עשראוי, חוסייני ועריקאת וקבע 'כי הערות של אנשים פרטיים וקבוצות אפשר לפתור בהתאם לכללי הדימוקרטיה הפלס'. השלושה הודיעו כי הם מכבדים את ההחלטה.
2. הודעת הועה"פ היתה כללית ביותר ופרט לדחיית ההתפטרויות קבלה החלטות 'בנושאים ארגוניים להבטחת שפור וחזוק תפקיד המשלחת'. החלטות אלה לא פורטו. התקבלו גם החלטות בנוגע לפתוח הפעילות הלאומית בשטחים, להמשך הדיאלוג הלאומי בתוך גופי אש"פ ולכנון 'מקורות סמכות לאומיים' בדרג של כל אזור בשטחים.
3. ההודעה מפחיתה, איפוא, מחומרת המשבר ומציגה אותו כעניין טכני, ארגוני ופנימי בין שני גופים שהמדרג ביניהם ברור. עפ"י ההודעה אין מדובר בחילוקי דיעות מהותיים בשאלות מדיניות (תהליך השלום) וממילא ההחלטות אינן מוצגות כבעלות השלכות על המו"מ.
4. הגורם היחיד בהנהגת אש"פ שפרט את המשמעות המעשית של ההחלטה הנוגעת למשלחת היה חבר הועה"פ עבד רבה, שטען כי שבעה מחברי המשלחת (שלושת המתפטרים, עבד אלשאפי ושלושה נוספים) יצורפו לוועדת המעקב של אש"פ העוסקת בשיחות, בראשות אבו מאזן. דוברים אחרים מ'הפנים' ו'מהחוץ' מתייחסים באופן כללי בלבד לסוגיה ומדברים על מכניזם להגברת התאום בין הגופים העוסקים בטפול בתהליך (ועדת ההיגוי, ועדת המעקב והמשלחת). עבד רבה טען שהגוף המתאם יתכנס בעוד 10 ימים בעמאן כדי להפגש עם כל חברי הצוות הפלס' למו"מ לדיון באיסטרטגיה וביחסים בין חברי המשלחת לבין הנהגת אש"פ.
5. גורמים שונים באש"פ מביעים דיעות סותרות לגבי משמעות המהלך

לגבי מעמד הפורמאלי של אנשי המשלחת שצורפו לגוף מטעם אש"פ המטפל כמו"מ. עבד רבה רואה בכך צעד פוליטי המעניק תפקיד רשמי באש"פ לאנשים אלה וצעד נוסף בקרקוע נוסחת מדריד. פייצל חוסיני קבע 'המשלחת היא אש"פ ואנו חלק מאש"פ'. חבר הוועה'פ אבו מאזן נקט גישה זהירה יותר ואמר שהמו"מ נמשך עדיין במתכונתו הנוכחית על יסוד עקרונות מדריד, הגם שמטרתו של אש"פ להגיע להשתתפות ישירה בו. גם חנאן עשראוי נקטה קו דומה וטענה שאין שינוי יסודי במצב. עבד אלשאפי טען שלא נדון צרופם של חברי המשלחת לאש"פ.

6. עד כה אין בידינו תגובות על סיום המשבר מצד גורמים אחרים באש"פ (האופוזיציה הפנימית על פלגיה ואישים בשטחים) וכן של גורמים ערביים אחרים הקשורים לתהליך.

7. הערות ראשוניות

ההערכות שלהלן מתבססות על המידע החלקי המצוי בידינו. אין להוציא מכלל אפשרות שהתקבלו החלטות סודיות שבשלב זה נמנעים מפרסומן, זאת כדי לעמוד על תגובות גורמים אחרים המעורבים בתהליך ובראשם ארה"ב וישראל.

(א) ערפאת הוכיח, מול אתגר רציני, יכולתו לתמרן, לשמר סמכותו ולחסל המשבר המידי בקונצנזוס, מבלי שזה יגלוש ויאיים על האינטרס העיקרי: המשך שיחות השלום. הסכמתו של ערפאת להעניק לחברי המשלחת תפקיד פורמלי במעגל קבלת ההחלטות, נראית לכאורה כויתור ארגוני המחזק את מעמד אנשי המשלחת אך למעשה מגדיר בבירור את הזיקה והכפיפות שבין חברי המשלחת לבין ההנהגה בתוניס. דפוס כזה של פשרה ליישוב משבר איננו זר לערפאת: מבחנו איננו בקביעת נוסחה ארגונית כזאת או אחרת אלא במעש. סביר שערפאת יפעל להרחיב מחדש את חופש התמרון שלו בתהליך קבלת ההחלטות.

(ב) השלושה חזקו מעמדם בשלושה מעגלים: בתוך המשלחת (כלפי עבד אלשאפי), כלפי הנהגת אש"פ, שנאלצה להתחשב בהסתייגויותיהם לגבי היעדר התאום עמם וכלפי הצבור בשטחים, ע"י הצגת קו תקיף ולאומי, נכונות להגעה לעימות על עקרונותיהם וקבלת גיבוי מחודש מאש"פ. הם גם שמרו על כבודם בכך שלא נאלצו לחזור בהם מהתפטרותם אלא קבלו את 'דין התנועה'.

(ג) מעמדו של ר' המשלחת, עבד אלשאפי, שהיווה אופוזיציה פנימית עיקשת - נחלש ככל הנראה. בעוד הוא יושב על הגדר, נקטו השלושה מהלך עקרוני של התפטרות ומשכו השטיח מתחת לרגליו. חידר עבד אלשאפי אמנם 'יכול' להציג בדוחק את הפתרון הארגוני למשבר כחלק מהריפורמה שהוא דורש לגבי יסום הנהגה קולקטיבית, כשלמעשה דרש ריפורמות משמעותיות הרבה יותר. (המתפטרים ניצלו בעצם בקורתו הנמשכת על הנהגת אש"פ כדי לחזק את מעמדם שלהם).

(ד) נראה, בשלב זה, כי למשבר ותוצאותיו, אין השלכות על התהליך המדיני. הפלס' מודיעים כי יתיצבו לסבב הבא ועבד

אלשפיי מפגין כעת קו המשלים עם השתתפות הפלס' בתהליך. בדיונים בתונים סביב המשבר לא תפסו ככל הידוע הסוגיות המדיניות מקום מרכזי ולא התקבלו החלטות חדשות. לא ידוע על ערעור נוסף על עצם הגשת מסמך העקרונות לכריסטופר או על תכניו ומכל מקום, ככל הידוע, לא התקבלו החלטות חדשות בענין זה.

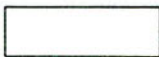
(ה) גורמים באש'פ ניסו לנצל המשבר כמנוף לקדום התביעה לשתוף אש'פ באופן ישיר ומלא במו'מ. במהלך המשבר התקיימו מגעים עם ארה'ב במסגרתם לחץ אש'פ לקדם יעדיו מול האמר' (חידוש הדיאלוג, סיוע פיננסי ולחץ על ישראל) המעורבים בתהליך מן הצד האמר' עקבו בדריכות אחר התפתחות המשבר וסביר כי הם שבעי רצון מסיום המשבר ומאופן ההסדר שהושג. הפתרון של שלוב אנשי המשלחת בועדה מטעם אש'פ, המטפלת בתהליך, היה צורך פנימי, יותר מאשר קביעת עובדות במישור היחסים עם ישראל או ארה'ב. לשני הצדדים היה אינטרס ליישב את המשבר במהירות ולהצניע את חילוקי הדיעות וכאשר אלו פרצו, לשוות להם אופי ארגוני. עם זאת אפשר לראות בתוצאה, אף אם לא זאת היתה הכוונה מראש, חלק מהמגמה הנמשכת לכרסם בתנאי מדריד.

ערב 2

13 באוגוסט 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד,
רחטמזח, מזח2, סייבל, מצפא, @ (עמית475)

סססס

לשכת ראש הממשלה

סימוכין: _____

ק/ה"ח

אל: _____

12.8.93.

תאריך: _____

תיקונים הש"מ

הנדון: _____

ט"ל פן להביא לידי אה"מ

לדא ע"י הפקדון הש"מ

דו"ש ט"ל פן 30 באוקט

2/18

בברכה,

איתן הבר

יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה

Handwritten text in red ink, possibly a signature or name, written in a cursive style. The text is written on a yellowed, aged piece of paper. The signature is written above a horizontal line, and the date "7-15-8" is written below the line.

אאאא, חוזם: 15226

אל: רהמש/441

מ-: וושינגטון, נר: 341, תא: 110893, חז: 1443, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/מידי

Handwritten signature in red ink: "אריאל שרון"

אל: מצפ"א, ממ"ד, אגף שלום

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון: תהליך השלום לאחר ביקור כריסטופר

1. להלן מהרצאת פקיד ממשל המקורב לתהליך השלום (מכון וושינגטון, 10 באוגוסט). ההרצאה היתה בפורום סגור, לא לציטוט או לייחוס. אנא שמרו על חסיון המידע.

2. כללי - שלוש הערות על מצב המו"מ עד כה:

א) המו"מ שמר על כושר החיות שלו, שרד חילופי ממשל בארה"ב, פרשת המגורשים ומשבר בלבנון האחרון. דו-שיח בין ישראלים לערבים הפך לנורמה.

ב) טרם הושגו הסכמים, אבל הושקעה עבודה רבה וכל צד כעת יודע מהם צרכי ודרישות הצד השני. בשני המסלולים הבעייתיים נוצרו מכשירי עבודה.

- במסלול הישראלי-סורי, בסבב ה-6, במשולש ביטחון-שלום-שטחים. - במסלול הישראלי-פלסט', בסבב האחרון, בטיוטת הצהרת העקרונות.

ג) הצדדים לא הגיעו להבנות והסכמים פורמליים, למעט סדר היום במסלול הישראלי-ירדני.

הדובר משוכנע, באופן אישי, שהתהליך יצלח, אולם עדין אינו על סף פריצת דרך או שינוי גדול. במקביל, מספר גורמים שהתפתחו בו-זמנית מרמזים על האפשרות שתהיה התקדמות:

א) האופי השונה של המעורבות האמריקנית וראיית הצדדים, באופן שונה, את המעורבות האמריקנית.

ב) המשבר האחרון בלבנון - ראשית, הוכיח לכל הצדדים, שארה"ב מוכנה למעורבות במצב של עימות. הממשל הוכיח ללבנון, שהוא מוכן להוביל מהלך של תיאום בין ישראל, לסוריה ולארה"ב. שנית, אי היציבות בלבנון הבהירה, שהמו"מ לא יוכל להתעכב זמן רב והמצב באזור יכול להסלים ולהפריע למו"מ, בניגוד לאינטרסים של הצדדים המעורבים בו.

ג) בשאלת הזמן - האם הוא ידיד או יריב-בכלל הצדדים הגיעו מקבלי החלטות, תומכי התהליך ומתנגדיו למסקנה שעל התהליך להביא לתוצאות וכי עליו להימשך בצורה בעלת משמעות גדולה יותר.

אשר לתוצאות מסעו האחרון של המזכיר:

3. במסלול הסורי-ישראלי

מבחינה מבנית זהו המסלול הקל ביותר - בשני הצדדים יש מקבלי החלטות, נושאי המו"מ מובנים וברורים (אדמה, ביטחון) ואין מצב של אלימות ועימות בשטח. במסלול זה יש סיבה לתקווה. יש מודעות גדולה מצד אסד ורביץ על-כך שיש להתמקד בצורכי ודרישות הצד השני. לשניהם יש מודעות גדולה יותר למה שנדרש כדי להגיע להסכם, ונכונות לבדוק כיצד ניתן לעשות זאת. בו בזמן אין סימן לכך שהם מוכנים כבר עכשיו לענות על צרכי הצד השני. (עשה הבחנה בין 4 מישורי התמודדות עם צרכי הצד השני - מודעות, הבנה, קבלה ונכונות להיענות) שני הצדדים מצפים, שארה"ב תעביר מסרים בדרג הגבוה ביותר ואת זאת עשה המזכיר. במו"מ במסלול זה צריך לא רק נושאים ונותנים אלא גם מדינאים. למעשה, מתקיים מו"מ על סעיף 5 בהצהרת העקרונות, אבל לא ע"י הנושאים ונותנים בושינגטון אלא ע"י אסד ורביץ. בנוסף לאדמה, ביטחון ושלוש יש במסלול זה שני מרכיבים נוספים: כוללניות וזמן. המו"מ מתנהל בשתי רמות - המוצנעת והפומבית, שהיא לא פחות חשובה, כיוון שהסיכומים שיושגו במישור המוצנע חייבים לזכות בתמיכת הציבור. תהליך זה כבר החל.

4. במסלול הישראלי - פלסטיני

במסלול זה משתקפים, במהופך, יתרונות המסלול הסורי - תהליך קבלת החלטות מורכב, הסדר הביניים מסובך שאינו עוסק במעמד הקבע וקיימת מציאות של עימות מתמשך וכיבוש, כשהמו"מ וההרג מתנהלים במקביל. המזכיר מצא, שהישראלים והפלסטינים מוכנים להתמקד בגישה שתכלול המרכיבים הבאים:

א) טיוטת הצהרת עקרונות - הצדדים התבקשו לתת תגובה מפורטת. הפלסטינים העבירו תשובתם במהלך ביקור המזכיר. העיסוק בכך הוא המפתח להתקדמות במסלול זה.

ב) תרגום בשטח להתקדמות במו"מ - רעיון ה-EMPOWERMENT, ולצידו סל של מכניזמים לישום הכולל רעיונות דוגמת עזה פלוס, "עזה-יריחו" ובחירות.

לפי שעה, יכולת הצדדים להתקדם בבחינת הגישות השונות מתעכבת בשל בעיות פנים-פלסטי.

5. במסלול הישראלי-לבנוני

המשבר בדרום האיץ בישראל, בסוריה ובלבנון לחשוב ברצינות כיצד ניתן להגיע להבנה:

א) ישראל נחושה להגן על גבולה הצפוני, לא לאפשר לחיזבאללה לשנות את חוקי המשחק ולסגת מהדרום רק לאחר שניתן יהיה להבטיח את גבולה הצפוני.

(ב) הלבנונים מעוניינים בחיזוק הממשלה המרכזית ובנסיגת ישראל.

סוריה מודעת יותר ויותר לכך, שהמצב בדרום לבנון עלול לחבל באינטרסים שלה. במקביל, משוואת הכוחות באזור צריכה לקחת בחשבון קשרי סוריה עם החיזבאללה ועם איראן.

6. ששת החודשים הבאים בתהליך יהיו קריטיים. הם יושפעו ע"י שלושה גורמים במקביל:

(א) ממשל אמריקני חדש, שהפגין נוכחות בשטח.

(ב) שינוי אופי התפקיד האמריקני, ועניינם של כל הצדדים במעורבות אמריקנית גדולה יותר.

(ג) עניין ישראלי, ערבי ופלסטיני בהמשך התהליך, התואם את האינטרסים של כל הצדדים, למרות הקשיים במו"מ.

7. בתשובה לשאלות

על גמישות אש"פ מול המשלחת הפלס' - השאלה אינה של גמישות, אלא כיצד מתקבלות החלטות בצד הפלס'. המשלחת הפלס' עבדה קשה ובנסיבות קשות, חבריה לקחו סיכונים והיו בשטח. הם גאים במה שהשיגו וכרגיל במצבים מסוג זה נוצרת לכידות בין חברי המשלחת ואפילו הסתייגות (ממעורבות חיצונית). לדעתו בעימות האחרון בין אש"פ לחברי המשלחת אין מדובר במהות או בהבדלי עמדות.

על שיתוף אש"פ במו"מ - אין סיבה כעת לשנות את מתכונת המו"מ. לדעתו, יש לפלס' משלחת והשאלה היא האם המציאות האזורית - תגובת ממשלת ישראל והציבור הישראלי ולעומתם תרומת ערפאת - תוכל לעמוד בשינויים מסוג זה.

על המו"מ הרב צדדי - נוצרה ביורוקרטיה גדולה מאד, שתשרוד מסיבות שאינן קשורות דווקא לתהליך הישראלי-ערבי. ההשקעה במסלול זה תשתלם בהמשך הדרך.

האם יש טעם בהמשך המו"מ בווישינגטון - יש מצבים בהם על מקבלי ההחלטות להתערב, אבל השיחות בווישינגטון צריכות להמשך.

האם קרה משהו בביקור המזכיר שהשפיע על הגישה כלפי הסדר הקבע במסלול הפלס' - לא היה בביקור דבר שהצביע על-כך, שמישהו מהצדדים יכול להציע רעיון בר מימוש בכיוון זה.

לשנו-יער

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב, ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, מצפא, רחטמזת, מזתים, סיבל, משפט, הדס, @ (לוברני), @ (ראשהממשלה)

~~Q. P. P. P.~~

~~Q. P. P. P.~~

Q. P. P. P.

Q. P. P. P.
Q. P. P. P.
Q. P. P. P.

ירושלים, כ"ג באב תשנ"ג
10 באוגוסט 1993

אדמה תמורת שלום
18/7

אל: רוח"מ
מנכ"ל

מאת: ז'ק נריח

הנדון: נקודות עיקריות במסמך הפלסטיני שהוגש לאמריקנים ב- 5 אוגוסט (הכולל תוספות למסמך המקורי של אש"פ מ- 29 יולי)

1. להלן נקודות עיקריות שבמסמך. אני מניח שאלי רובינשטיין/אמ"ן יגישו ניתוח מפורט.
2. המכשלות העיקריות בנייר הפלסטיני הן:
 - א. הכללת עקרון "אדמה תמורת שלום" בעקרונות עליהם יתבסס המו"מ ("242, 338 ועקרון אדמה תמורת שלום")
 - ב. מדובר על "סמכות ממשלת המעבר העצמית הפלסטינית". מונח זה חוזר מספר פעמים.
 - ג. מדובר כי האג'נדה של המו"מ על הסטטוס הסופי חייבת לכלול המצב הסופי של ירושלים.
 - ד. הבחירות לרשות הפלסטינית הנבחרת ייערכו תחת פקוח בינ"ל שיוסכם עליו ובוכחות מפקחים ומשקיפים בינ"ל.
 - ה. מדובר שתושבי מזרח ירושלים יוכלו להשתתף (בערבית משארקה) בבחירות (לא ברור אם לבחור בלבד או להיבחר גם). בנוסף נקבע שכל הפלסטינים של הגדה המערבית, ובכלל זה מזרח ירושלים אשר היו רשומים בספרי האוכלוסין בגדמ"ע ובעזה ב- 4 יוני '67 וצאצאיהם חזכות להשתתף בבחירות.
 - ו. מדובר על כינון ממשלה לאומית (חכומה וטניה).
 - ז. מדובר ששני הצדדים יסכימו שבין המטרות העיקריות שלתקופת המעבר, העברת הסמכות לפלסטינים, (בערבית המונח סולטח = שלטון).
 - ח. בתחום ה- Jurisdiction, נאמר כי בתקופת המעבר הסמכות של השלטון העצמי הפלסטיני הזמני תפעיל את ה- JURISDICTION על האדמות הפלסטיניות הכבושות שלא היו תחת שליטה ישראלית ב- 4 יוני '67, ובכלל זה ירושלים.

- ט. סמכות של השלטון העצמי הפלסטיני הזמני תוכל לכונו מגננוני בטחון לשמירה בטחון הפנים והסדר הציבורי, בכלל זה חקמת כוח משטרה חזק, (תהיה אחראית) על נקודות המעבר, מעברי הגבול ותנועת פרטים וסחורות.
 - י. חילוקי הדעות שלא ייפתרו יועברו לביה"ד הבינ"ל או לוועדות שיוסכם לגביהן.
 - יא. במכניזם הביצוע, נאמר כי על חצד הפלסטיני וחישראלי להגיע להסכמה מוקדמת על למסמך עקרונות ועל הסכם כולל אודות ממשלת המעבר העצמית. לצורך זה יסכימו שני הצדדים על לו"ז למכניזם לבחירת סמכות ממשלת המעבר העצמית הפלסטינית.
 - יב. לבסוף בנושא עזה ויריחו תחילת, נאמר כי הן מייצגות צורה מצורות הפרדת הבוחות וזוהי עדות למעבר האמיתי של הסמכות (או שלטון) המלאה לפלסטינים...
3. המסמך הועבר לעיוני ע"י השגריר המצרי בסיוני. עותק ממנו הועבר לאלו רובינשטיין.
4. לידיעתך.

11300: חוזם, אאא
אל: רהמש/340
מ-: המשרד, תא: 090893, זח: 1537, דח: מ, סג: סו,
בבב
687063
סודי/מידי

אל: תפוצת תדרוך מדיני שבועי

הנדון: תדרוך מדיני שבועי - 9 באוגוסט 1993

התהליך בעקבות סיור מזכיר המדינה באיזור

עיקרים

1. קשה, בשלב זה, להעריך מידת הצלחת סיור מזכיר המדינה באיזור מעבר לקביעה שהמדינות בהן ביקר הדגישו בפניו מחויבותן להמשך התהליך, אם כי טרם נקבע תאריך לסבב הבא של השיחות.
2. בקרב הפלס' מתחולל משבר בין המשלחת לשיחות להנהגת אש'פ. המשלחת הגישה לבסוף את המסמך הפלס', עם תיקונים קטנים לכריסטופר כדרישת ערפאת, אך ראשיה מאיימים להגיש התפטרות. לא ברור אם הסיבה המרכזית לחיכוך קשורה בתוכן המסמך, שנראה למשלחת כוותרני מדי, או על רקע יחסי 'פנים-חוץ'. המאבק מעמיד את ערפאת במבחן קשה, במיוחד לאור אי-היכולת שגילה לאחרונה להטיל מרותו על גורמים שקראו עליו תגר.
3. סוריה שבעת רצון מביקור כריסטופר ומהעלאת רמת המעורבות האמרי, אך בשלב זה, אין בידינו אינדיקציות שהגמישה עמדותיה.
4. ירדן שמרה על פרופיל נמוך סביב ביקור המזכיר. הפנתה הזרקורים לערוץ הפלס' ואומרת שרעיון הקונפדרציה אינו בעיתו.
5. לבנון מנסה להוציא 'מתוק מעז', תוך ניצול פעולת צה'ל וביקור המזכיר כדי להרחיב אחיזתה בדרום ע'י פריסת צבאה באיזור שבשליטת יוניפי'ל.
6. מצרים מקרינה אופטימיות בהקשר להתקדמות בתהליך ומציגה עצמה כשותפת סוד בכל הערוצים ולא רק בזה הפלס'.
7. ארה'ב טוענת שביקור כריסטופר 'הציל' התהליך מקריסה' וכי בערוץ הסורי ישנה תחילת היציאה מהמבוי הסתום.

פ י ר ו ט

פלס'

1. בזירה הפלס' עמד בקורו של כריסטופר בסימן של חילוקי דיעות חריפים, עד כדי משבר בין חברי המשלחת הפלס' בראשות חוסיני, עשראוי ועריקאת לבין הנהגתם בתוניס. אלה נועדו כבר (8) עם ערפאת כשמלוות אותם ידיעות על הגשת התפטרות או כונה לעשות כן. שאר חברי המשלחת, לרבות העומד בראשה עבד אלשאפי, שהתבטא שאין בכוונתו להתפטר, זומנו אף הם לתוניס ויקיימו פגישות עם הנהגת אש'פ. במוקד המשבר עומד מסמך הצהרת העקרונות בפרט ומערכת היחסים שבין ההנהגה למשלחת, בכלל.

2. הרקע המיידני למחלוקת החריפה היה התנגדותה של המשלחת לנוסח מסמך התגובה הפלס' הכולל לטיוטת הצהרת העקרונות האמר', שאש'פ הורה לה להעביר לכריסטופר בירושלים. המשלחת לא ראתה המסמך 'כתקיף דיו', (ביחוד בנוגע לסוגיית ירושלים, שעפ'י הנוסח המקורי - של ערפאת - נדחתה לדיון בשלב הקבע), הפרה ההוראה ומסרה את המסמך רק בפגישה השניה עם כריסטופר ולאחר שהוכנסו בו מספר תקונים. (בנתוח ראשוני נראה שהמרכזי והבולט שבהם נוגע לזכותו של כל צד להעלות כל נושא שיראה לו במהלך המו'מ, בעוד בנוסח המקורי מוגבלת זכות זאת לשלב הקבע בלבד). במקורו גובש המסמך עם המצרים, שאף מסרוהו בקהיר באופן בלתי רשמי לאמר'.

3. ההחלטה, בניגוד לעמדת אש'פ טרם בואו של המזכיר לאזור, להעביר הפעם לכריסטופר מסמך עקרונות רשמי באמצעות המשלחת (שגובש כבר בעבר), נובעת מהראייה הכוללת והרחבה של ערפאת: חששותיו מההתפתחויות בערוץ הסורי, בהיענות ללחץ מצרי ובעיקר בחשיבות הרבה שהוא מייחס לגורם האמר' ולצורך לא לנכרו. נראה שמהלכיו, כולל נסוחי מסמך העקרונות, אף שאין בהם שנויים משמעותיים בעמדות הפלס', משקפים מגמה זאת. הסכמתו בסופו של דבר לכלול בנייר חלק מהתקונים שהציעה המשלחת, נועדה בראש ובראשונה לאתר את המשבר, טרם שיהפוך לעובדה מוגמרת.

4. להערכתנו שורה של גורמים והתפתחויות עומדים מאחורי המשבר שנוצר ואלה נוגעים ל-3 מישורים רחבים עקריים: דרך נהול המו'מ, מקומה של המשלחת מול הנהגת אש'פ ומעמדה בשטחים מול האוכלוסיה המקומית:

א. נהול המו'מ - נראה כי לשני הצדדים גישות שונות לגבי נהול המו'מ והסוגיות הצריכות להיות מועלות כדי לקדמו. אש'פ/תוניס מתמקד ברעיון 'עזה-יריחו תחילה' האמור לבסס נוכחותו באזורים אלה, כצעד ראשון בישום הסדר הקבע, בעוד בשאר האזורים יכונן משטר הממשל העצמי במתכונת הסדר הביניים. המשלחת, לעומת זאת, נוטה לדלג על שלב הביניים לעבר הסדר הקבע, באמצעות נוסחת הקונפדרציה הירדנית-פלס'. במסמך הצהרת העקרונות שהוגש לכריסטופר מועלה בקצרה רעיון עזה - יריחו, אולם אין אזכור לנוסחת הקונפדרציה. מחלוקת נוספת קיימת לגבי ההצעה בדבר העברה מוקדמת של סמכויות. גורמי הפנים היו מוכנים לשקול אותה, אולם בסופו של דבר העבירו לאמר' נוסח רשמי כתוב הדוחה אותה עפ'י הנחיות אש'פ. אפשר שחילוקי הדיעות סביב סוגיות אלה משקפים, מעבר לשיקולים טקטיים, גם היערכויות לקראת היחסים העתידיים חוץ-פנים.

ב. מעמד המשלחת מול ההנהגה - הסוגיה מצאה ביטוי בשבועות האחרונים, כאשר חלק מחברי המשלחת הביע מורת רוח פומבית על שאין מתחשבים בו בתהליך קבלת ההחלטות. קיימת גם מורת רוח על קיומם של ערוצים צדדיים עם המצרים ואף עם ישראלים, שאין המשלחת מדווחת עליהם, בעוד היא נדרשת למלא הוראות, לעיתים סותרות. מצב דברים זה פוגע באמינותה של המשלחת מול האמר' ומעמידה במצב קשה מול האוכלוסיה בשטחים. נראה שהעלאתה של הבקורת בצורתה הנוכחית, לא היתה אפשרית לולא הפרצות שנוצרו בהפעלת סמכותו של ערפאת מול כל

המערכת הפלס', במיוחד כלפי גורמי הפנים ובראשם האופוזיציה הגלויה של ר' המשלחת עבד אלשאפי.

ג. מעמדה של המשלחת מול הצבור ואף בשטחים - במעמדה של המשלחת חל פיחות בחדשים האחרונים והוא אף התערער, הן בשל האופוזיציה הגוברת לתהליך בתוך השטחים והן בשל הכרסום בלכידותה של המשלחת. שתי ההתפתחויות מזינות אלה את אלה ומאיימות להשאיר את המשלחת בהרכב מצומצם של נציגי הפת'ח בלבד: ר' המשלחת עבד אלשאפי מגלה עמדות עצמאיות, מחרים הפגישות עם האמר' וגורר אחריו את נציגי עזה. נציגי הקומוניסטים (מע'פ) מחרימים את הפגישות עם רוס וכריסטופר ונציגי חז'ד/עבד רבה מגלים קושי הולך וגובר להשאר בהרכב הקיים. מכאן תחושתם הקשה של עשראוי, חוסיני ועריקאת, אנשי הפתח הנזעקים להעמיד את ערפאת בפני חומרת המצב והצורך בבדק בית. מבחינה זאת הצטיירו כבעלי קו תקיף מזה של ערפאת בסוגית מסמך העקרונות, מסייעת להם והופכת את בקורתם ללגיטימית יותר בעיני הציבור.

5. סביר שאנשי המשלחת ובראשם חוסיני, עריקאת ועשראוי מחד, וערפאת והנהגת אש'פ מאידך, יבקשו בכנוס ההנהגה בתונים לאתר את המשבר ולישר את ההדורים ביניהם. אין השלושה והמשלחת בכללותה מערערים על מנהיגותו של ערפאת ואין הם מתיימרים לפעול כהנהגה חלופית. חוסיני ושותפיו אינם מעוניינים לשחק לידיו של עבד אלשאפי, המעוניין בהשעיית התהליך ובהתמקדות בדיאלוג פנימי ('רב-שיח לאומי'). ערפאת המתנגד אף הוא למגמה זאת, מודע למשמעות הקשה של פטורי תומכיו מהמשלחת. לערפאת ממילא קשיים בהטלת מרותו על המחנה הפלס' בתקופה האחרונה: המצב הארגוני והפינננסי החמור של אש'פ וההתפתחויות בתהליך המדיני. כל אלה מעמידים מולו אתגרים חמורים מבעבר, הן מתוך ארגונו שלו, הפת'ח, הן מתוך השטחים בדמותו של עבד אלשאפי וכעת מקרב נאמניו במשלחת הפלס'. אלה כאלה מבקשים לצמצם את חופש התמרון שלו בקבלת ההחלטות ותובעים להרחיב את מעגל השותפים לו. עם זאת אין הסכמה ביניהם על הגורמים הצריכים להכלל במעגל קבלת ההחלטות: עבד אלשאפי מבקש להרחיבו ולכלול בו את מרבית הגורמים במחנה הפלס' (לרבות 'החזיתות') בעוד חוסיני, עריקאת ועשראוי מבקשים להתחשב בדיעותיהם ובנסיונם שלהם כדי לקדם המו'מ. סביר שלעמדתו הסופית של חידר עבד אלשאפי תהיה השפעה לא קטנה בשאלה האם 'ללכת עד הסוף' מול תונים ולהפוך את המשבר לעובדה מוגמרת, או שמא עדיפה נוסחת פשרה שתגאל את הצדדים מלהגיע למצב כזה. באשר לערפאת אפשר שיאלץ בתנאים הנוכחיים להתפשר, ולו טקטית כדי לרצות את חברי המשלחת ובתמורה יקבל הכרה פומבית מחודשת במנהיגותו ובסמכותו. סביר גם שיעשה שמוש בכך שהאופוזיציה מולו אינה מגובשת ומניעה ומטרותיה שונים ואף מנוגדים, כדי להקות מעוקצה.

סוריה

6. כריסטופר ערך שני ביקורים בדמשק שבכ'א מהם נפגש גם עם אסד. סביב ביקורים אלה נשמעו רמזים והתבטאויות במונחים אופטימיים הניתנים לפירוש כעדות על התקדמות. בהעדר פרטים נוספים אפשר להניח כי בכל מקרה המו'מ הוחזר למסלולו התקיין, כפי שאמר כריסטופר. אין בידינו, בשלב זה, אינדיקציות שחלו הגמשות בעמדות סוריה כדלהלן:

א. מחוייבת להמשך התהליך המדיני, אם בערוץ הנוכחי ואם בערוץ מקביל עם ארה'ב.

ב. עקבית בדרישתה לנסיגה מלאה מהגולן ומסרבת להגדיר מראש מהות השלום שבכוונתה להסכים לו, במסגרת הנוסחה שטחים תמורת שלום.

ג. נמנעת לפי שעה מהסכמה מפורשת להשתתף בסבב ה-11 של שיחות ווש'. לא נקבע תאריך לסבב ואף לכנס 'מדינות הטבעת' האמור לקבל החלטה בענין זה.

ד. שואפת להמשיך לשת'פ עם ארה'ב, ומוצאת עידוד בדברי ההערכה של קלינטון וכריסטופר לגבי תפקידה בתהליך ובנושא לבנון.

ירדן

7. ירדן שמרה על פרופיל נמוך לאורך כל ימי ביקורו של מזכיר המדינה באיזור, והותירה הזירה לשני המסלולים היותר מרכזיים: הישראלי-סורי והישראלי-פלס'. ביקורו הקצר של כריסטופר בעמאן שימש, אם כן, הזדמנות נאותה עבור הירדנים להתעדכן בהתפתחויות האחרונות (המלך חוסיין - 'אני מרגיש שאנו מעודכנים') ובמקביל להבהיר עמדותיהם לסוגיות שעל הפרק, במיוחד במספר אספקטים הנוגעים לערוץ הפלס'. ניתן להניח, שבהתייחס לסוגיות הקונפדרציה חזרו על עמדתם, כפי שהשמיעו גם בפומבי, קרי: מדובר בתיאום והתייעצות לקראת שלב עתידי, אך לא בתיאום קונקרטי הנוגע לימים אלו. חילוקי הדיעות החריפים במחנה הפלסטיני רק מחזקים את ידיהם בהחלטתם להותיר את היוזמה בידי הפלס', אמנם לאחר שהם (הירדנים) הבהירו את הפרמטרים המתאימים להם. יצויין שהתהליך המדיני, אינו דורש מהירדנים, נכון לעכשיו, תשומות חדשות ועיקר מעיניהם נתונים עתה לפיזור הפרלמנט ולבחירות המשמשות ובאות, על כל הבעיות הנובעות מהן.

לבנון

8. הממשל הלבנוני ניצל את האירועים בלבנון וביקור כריסטופר באיזור לשיקום יוקרתו והרחבת תחום רבונותו:

א. כתוצאה של מהלכים מדיניים, מגעים ודיונים עם מזכ'ל או'ס, מועבי'ט וגורמי יוניפי'ל בשטח, והפעם גם בתמיכת ארה'ב, הצליחה ממשלת לבנון לקבל אישור לפריסת יחידות צל'ב בחלק מאזור הפעולה של יוניפי'ל. נסיונות להשיג זאת בעבר נתקלו בהתנגדות גורמי או'ס ואחרים. פרטי הפריסה כפופים לתנאים ולתיאום עם גורמי יוניפי'ל בשטח, ומכל מקום אינה חלה על האזורים הגובלים ברצועת הבטחון.

ב. במסגרת מגבלות הלחץ הסורי - ממשיך השלטון לאכוף על גורמי חזבאללה בדרום את הוראות פרוק הנשק והגבלות תנועה. במקביל מגביר הממשל, תוך מתן פרסום מירבי, הפניית משאבים והחשת קצב השיקום ומתן שרותי רווחה ובריאות לכפרים השיעים הנפגעים - זאת כצעד שכנגד לבלימת התחזקות והשתלטות חזבאללה.

ג. במישור המדיני, יוקרת הממשל הלבנוני זכתה לעידוד מיוחד עם החלטת כריסטופר לקיים מפגש - לא מתוכנן מראש - עם צמרת הממשל בלבנון (אם גם בזחלה ולא דווקא בכירות). במהלך הביקור הובטח ללבנון סיוע לשיקום ועיון חיובי בבקשתה להגדלת סיוע לצל'ב.

ד. במכלול התהליך המדיני, נמנעים הלבנונים עד עתה מהגמשה כלשהי של עמדתם המוצהרת הדורשת יישום החלטה 425 ע'י ישראל, כתנאי לכלל התקדמות במו'מ.

מצרים

9. המצרים ממשיכים להביע אופטימיות, המהולה בתחושת לחץ מסויים להמשיך

בתהליך ולא להרפות. בהתבטאויותיהם הפומביות מקרינים המצרים מעורבות ונגישות לכל אפיקי המו"מ, אך נראה שבפועל הם מעורים ושותפי סוד רק במו"מ עם הפלס'. הם פעילים בהעברת ההשגות הפלס' מהגירסה האמריקנית של מסמך העקרונות ובהפעלת לחצים על הפלס' למתן תגובותיהם ולהסכים לפשרות. בכך מבליטים המצרים החשיבות שבמעורבותם כמו גם פטרונות מסוימת על הפלס' ועל הנושא הפלס', כפי שבאה לביטוי בדברי אוסאמה אלבאז, יועצו של מובארכ (בראיון לאלדיאר הלבנוני, 26.7) 'הצענו להם....', 'הסברנו להם... וכד'. יתכן שבהפעלת לחץ זו תרמו המצרים, גם אם שלא בטובתם, למחלוקת החריפה שנוצרה בשורות הפלס' בין אש'פ לבין המשלחת לשיחות. אפשר שמסיבה זו הזדרז פרשן ר' קהיר (8) למתוח ביקורת על 'השמועות בדבר התפטרות חברי המשלחת', דבר שלדעת הפרשן מועיל רק לישראל.

ארה"ב

10. האמר' מסכמים ביקור המזכיר בשביעות רצון וטוענים שהשיג מטרותיו המוצהרות המוגבלות - למרות שלא הביא לפריצת דרך באף אחד מהערוצים - וזאת משלוש בחינות עיקריות:

א. כללית, הצליח המזכיר, כהגדרתו הפומבית 'להציל את תהליך השלום' מקריסה ולהחזירו למסלול, לנוכח שתי סכנות שאימו עליו: המבוי הסתום במו"מ בווש', ובעיקר השפעתם האפשרית של האירועים בלבנון. האמר' חששו שאירועים אלו יסיטו את התהליך ממסלולו ויגרמו לנסיגה מהותית במו"מ. אולם, בראייתם, המצב בלבנון - באופן פרדוקסאלי - נתן דחיפה מחודשת לתהליך והושגה מטרות העיקרית: למקד מחדש את תשומת לב הצדדים בתהליך, להביאם להכרה באופציות שבפניהם ולהבהיר האלטרנטיבות להתקדמות. יחד עם זאת כאמור, אינם יכולים להצביע על פריצת דרך כלשהיא.

ב. במוקד מאמציו של המזכיר עמד במהלך הביקור הערוץ הישראלי-סורי ואפשר שכאן גם היה הישגו העיקרי. ההתמקדות בערוץ זה בעיתוי הנוכחי נבעה משלוש סיבות: (1) הצורך לבסס את ההבנות שהביאו להפסקת האש בלבנון. (2) הקשיים בערוץ הישראלי-פלס' והתפיסה שהתקדמות בין ישראל לסוריה, או אפילו יצירת רושם של התקדמות כזו, תדרבן את הפלס' להגמיש עמדתם.

(3) פניה סורית לתווך פעיל של המזכיר בין אסד לרביין. ואמנם נראה שכריסטופר הצליח לנצל ההבנות שהושגו בסוגיה הלבנונית, כמנוף להרחבת הדיאלוג העקיף בין ישראל לסוריה בנושאים הקשורים בתהליך, והעביר מסרים בין רביין לאסד. האמר' אינם יכולים להצביע על פריצת דרך בערוץ זה ובראייתם הצדדים נמצאים עדיין בשלב של הצגת שאלות והחלפת רעיונות ולא הצעות. יחד עם זאת להערכת המזכיר, ההתקדמות הממשית היא בכך שאפשר שהחל תהליך היציאה מהמילכוד של פירוט מהות השלום מול עומק הנסיגה.

ג. בערוץ הישראלי-פלס' נענתה דרישתם התקיפה של האמר' לקבל ישירות מהפלסטינים גירסה ברורה ומפורטת להצהרת העקרונות במענה לגירסה האמר'. בתשובה זו יש אמנם משום הישג טכני יותר מאשר מהותי, אך היא מהווה מבחינת האמר' בסיס להתקדמות. יחד עם זאת נראה שהאמר' לא הצליחו לשכנע את הפלס' לאמץ את התכנית להעברה מוקדמת של סמכויות, מה שנתפס על ידם, במקביל למסמך העקרונות, כיעד מועדף ומהלך חשוב שיביא להתקדמות בערוץ הפלס'. בהקשר זה ממשיכים האמר' במאמצייהם לגיוס מימון בינ"ל למימוש המהלך.

11. ביקור המזכיר בלבנון והצהרותיו על תמיכת ארה"ב בשלמותה ועצמאותה, לצד התחייבות לסיוע לשיקום הדרום ונכונות לבחון מחדש סיוע צבאי, מעידים

על מאמץ לחיזוק הצלע הלבנונית במשוואת הכוחות הקשורים בהפסקת האש ובמיוחד בפעולה לפריסת הכוחות בדרום.

12. תוצאות המסע חיזקו כנראה אצל מזכיר שתי תפיסות:

א. האחת, שהתפתחה כתוצאה מהמהלכים שהביאו להפסקת האש בלבנון, בדבר חיוניות מעורבותו האישית, אם באמצעות מסעות דלוגים ואם טלפונית ודיאלוג ברמה הבכירה ביותר. נראה שכתוצאה מכך המו'מ ימשך בשני דפוסים מקבילים: מסעות דילוגים של המזכיר ו/או רוס לצד המו'מ בווש'.

ב. השניה, חשיבות הערוץ הסורי-ישראלי כמפתח להתקדמות והעובדה שהתקדמות בערוץ זה עשויה לגרור אחריה התקדמות בערוצים האחרים.

המרכז.

9 באוגוסט 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלים, מעת, הסברה, אכב, כלכליתא', כלכליתב', כלכליתג', הדרכה, ארבל1, ארבל2, משפט, פרנ, בטמח, אוקיאניה, מצרים, מצפא, אסיה, אמלט, אירופה, מאפ, מזאר, מזתים, @ (מתאמשטחים), @ (לוברני), @ (עמית475), ממד, @ (רם), @ (עמית762), מחע, כספים, @ (יתום/ממרהמ), רחטמזת, לשכתהנשיא

סססס

- סודי -

6.8.93

דף 1 מתוך 4 דפים

העתק 1 מתוך 1 העתקים

Handwritten signature in red ink, possibly reading "אוריאל" and "18.8.93".

Handwritten initials "L/18" and the number "7".

אל: ראש הממשלה
מאת: מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: שיחות עם רוס ואינדיק (6.8)

א. שוחחתי עמם בנפרד הבוקר בתום הביקור, בעיקר בנושאי ירדן והפלסטינאים. להלן לפי סדר השיחה.

ב. רוס

1. ירדן (א) מג'אלי העלה את נושא ה"מאחרים" בהקשר של הצורך שלו ב"קצת תחמושת" כדי לסייע לעניין הפלסטינאי. השינוי שזיהה רוס בנושא זה מול העלאתו בעבר (כזכור, הירדנים לא הרפו מכך באחרונה) הוא הורדת המספרים: הפעם דיבר מג'אלי על 5000 (אינדיק אמר - 5000 - 10000: כזכור בעבר דיברו הירדנים על מספרים שנעו בין 89 אלף ל-31 אלף, ורוס לפני שבועות אמר שמג'אלי דיבר על 10-20 אלף). רוס אמר כי האמריקנים לחצו על הירדנים ש"יעשו יותר", לטובת המו"מ ומג'אלי אמר שכדי לעשות זאת עליו להופיע כמי שהשיג משהו. אינדיק אומר כי הוא עצמו אינו מבין בנושא, אך מג'אלי הנחיל את הרושם שזה עניין חשוב מבחינתו (הערה: האמריקנים יודעים כי מבחינתנו הנושא קשה מאוד וקיבלו את תשובתך בשעתו, אך

דף 2 מתוך 4 דפים
העתק 1 מתוך 1 העתקים

חזרו לכך). (ב) רוס העלה ענין הבנקים. מג'אלי אמר שהנושא הבעייתי מבחינתו הוא לא הצד הטכני אלא הניסוח המדיני (כזכור הירדנים סירבו להשתמש בנוסח של הסכם בנק קהיר-עמאן 1986, שכלל הסכמה ביניהם לבין המפקח על הבנקים שלנו; אנו כבר הלכנו לקראתם במידה מסוימת, מתוך העובדה שהפעם מדובר בהסכם שיתפרסם). רוס שאל אותו על נוסח 1986. מג'אלי אמר "מותר לשנות דעתנו". אינדיק אמר, כי מג'אלי ציין שלא יחתום על משהו עם בנק ישראל ("הוא מוכן לעשות הכל מתחת לשולחן").

(ג) עם המלך עצמו עצמו נסב חלק ניכר מהשיחה על הבעיות שנגרמות לירדן בגלל הבדיקות במפרץ בדרך לנמל עקבה.

2. המשך המו"מ. רוס סבור כללית כי יש מקום למושב שיחות בן שבועיים בספטמבר, אך יחליטו לאחר הביקור בדמשק ושובם לארה"ב. הגישה (שאגב, הוצעה על ידינו בשעתו) של מפגשים דו-צדדיים ובזמן שביניהם ביקורים אמריקניים באיזור ודילוגים, היא גישתו בעקרון.

3. הפלסטינאים. (א) הבעיה - הפלסטינאים בתוהו-ובוהו שמעולם לא היה כמותו. מנהלי המו"מ אינם רוצים לקבל הנחיות מונחתות מתוניס. הבעיה איננה כל כך ה"מוצר" עצמו, קרי, תוכן ההנחיות, אלא אי רצונם להיראות כמעבירי הנחיות מכניים. יש כעס גדול אצלם, ולכן מה שיאמרו פומבית על ישראל ועל האמריקנים אינו משקף את המציאות, שהיא של מתח בין הפנים לחוץ. יתכן שזו השתקפות של מצב חדש, של הקרנת תחושות עזות של האנשים "בפנים". הם זקוקים לזמן מה עכשיו כדי להסדיר העניינים בתוכם.

(ב) לאחר מכן יחזרו האמריקנים לעסוק בתגובה הפלסטינאית לנייר האמריקני של הצהרת העקרונות מ-30.6. רוס ציין כי אמר לפלסטינאים שתגובת ארה"ב תיקבע על פי מה שהם - האמריקנים - יעריכו, וההבחנה היא בין תיקון שהוא בר עשיה, מה שהוא גבולי ומה שאיננו בר-עשיה. הוא מזהה את הקושי במסמך הפלסטינאי כדגש רב מדי על נושא ה-JURISDICTION, בהתעסקות רבה מדי בנושאים השייכים לעתיד, והשאלה אם ניתן "להוריד" את הפלסטינאים מעיסוק

דף 3 מתוך 4 דפים
העתק 1 מתוך 1 העתקים

בכל אלה, אולי על ידי מימד כלשהו של "חזון לעתיד" (כפי שכבר ציין בעבר). ציינתי כי אישית סבורני שאם בכלל, יש מקום להתיחס לקונפדרציה משולשת ירדן - פלסטינאים - ישראל, דבר שתיתכן לגביו קבילות רבה יותר כאן. לא שלל זאת.

4. מטבע הדברים לא התיחסתי בשיחה עמו לנושא סוריה ולבנון, שנדון עם רה"מ בפרטות.

ג. אינדיק

1. פתח ואמר כי הוא רואה את העניין הסורי כרציני, ןהעיר אישית כי ר' אמ"ן צדק לדעתו בשעתו בזיהוי השינוי בסוריה כאסטרטגי. תזוזה בסוריה תזיז את הפלסטינאים, והאתגר לרה"מ הוא כיצד לטפל בשני המסלולים, הגם שהאמריקנים מבינים את הקושי הפנימי לעסוק בשניהם ובעת ובעונה אחת. כשם שקמפ דיויד כלל גם את הנושא הפלסטינאי, גם הסדר עם הסורים מוכרת לכלול משהו פלסטינאי, קרי, הסכם ביניים. אמרתי שאנו בעד, אם הפלסטינאים יהיו רציניים וריאליים. הזכרתי דברי רה"מ כי אכן קשה מאוד ללכת למאבקים פנימיים מורכבים בשני מסלולים בעת ובעונה אחת.

2. אינדיק סיכם את הדברים כך: ישנם לדעתו שלושה אלמנטים שיהא צורך לכללם בהסדר:

א. סוריה - תזוזה רצינית;

ב. הפעלת "אחריותן של מדינות ערב" כלפי הפלסטינאים: (א) הסורים - תמיכתם בהסדר הביניים, ולכך דחף כריסטופר בדבריו הפומביים בדמשק: # הסעודים - שיתנו כסף, # המצרים "שיחזיקו את ידי הפלסטינאים".

"הסדרי ביניים נדיבים" לפלסטינאים במסגרת מדריד. (שאלתי למה הכוונה ב"נדיבות"; הרי יש נכוניות בענין עזה, אך אין היא מה שהפלסטינאים דורשים, ולגבי יו"ש הפלסטינאים דורשים דברים

דף 4 מתוך 4 דפים
העתק 1 מתוך 4 העתקים

רחוקים מהמציאות ומהאפשרות; אינדיק השיב כי צריך לעבוד "על כל המרכיבים", במתכון "מתוחכם ומסובך".

3. אינדיק אמר כי מעלתם של הסורים היא ביכולתם להחליט. הפלסטינאים מצויים במרד נגד ערפאת ונוקטים כרגע קו קשוח. ערפאת נוקט קו פחות קשוח כרגע, כי הוא מטפח תקווה שרה"מ ינהל מגע עימו. לאינדיק יש תחושה חזקה מאוד כי הפלסטינאים המקומיים מעוניינים מאוד בהעברת הסמכויות המוקדמת. הוא בטוח בכך, והשאלה היא כיצד לגרום שערפאת יסכים. האמריקנים ילחצו בנושא זה, הם מאמינים ברצינותנו בנושא, ובנכונות הרעיון הבסיסי, ומבקשים כי לא ניוואש.

4. אינדיק ציין שהמטוסלת נעה רחוק מדי לקצה אחד (קרי לכיוון

הסורי וכוונתו קראה לפרספציה הציבורית). והסדר חייב לכלול "חבילה" שבה ייכללו הסדרי ביניים לפלסטינאים. זו תחושתו החזקה (כך גם ציין מילר אתמול).

ד. עד כאן השיחות. דומני שעלינו לנסות לגבש תמונה כוללת של כל המסלולים במו"מ בעקבות הביקור האמריקני, כי הזיקות ביניהם קיימות בצורות שונות.

בברכה

א. רובינשטיין.

העתק: מזכ"צ רה"מ.

אוריאל תש"ג

א.ל.ה.

יח באב תשנ"ג
5 באוגוסט 1993
סימוכין: 2-533-2

- סודי -

הנדון: פגישה עם "צוות תשלום" האמריקני ה-5 לאוגוסט

לאחר שראש הממשלה ומזכיר המדינה האמריקני פרשו לשיחה ב-4 עיניים כשהם מלווים באיתמר ודניס רוס, ביקש אלי רובינשטיין מג'רג'יאן עדכון על מסעם לסוריה ולבנון.

ג'רג'יאן: מצאו אסד רציני, מחוייב ומנסה למצוא דרך לפרוץ קדימה וזה סימן חיובי - הוא מוכן לעשות שמוש באמריקנים כ- INTERMEDIARY במלוא מובן המילה לא רק כ- DEPOSITORY של המסרים של הצדדים אלא לעשות משהו TANGIBLE על מנת לתרגם את המסרים למציאות. מה שהביא עמו מזכיר המדינה הוא חשוב, אבל עלינו להיות מציאותיים, אנו מתקדמים באינצ'ים WE'RE INCHING FORWARD. הוא (ג'רג'יאן) חושב שאסד מכיר עתה בדרישות ישראל. הלבנונים והסורים מודעים לסכנה שהיתה יכולה להתפתח כתוצאה מהארועים בדרום לבנון ומסיקים את המסקנות המתבקשות מכך. ללבנונים ולסורים פירושים שונים לשיקולים הישראלים ולא ברור אם כן או לא נוכל (ארה"ב) לקיים את ההבטחות שהושגו (בנושא הפסקת האש) בדרום, אך ננסה. בלבנון נועדנו בזחלה עם הנשיא הראוי, ראש הממשלה חרירי, שה"ח בואז ויו"ר הפרלמנט ברי עם כולם ביחד ועם כל אחד בנפרד.

באשר ללבנון, המסר הבסיסי של המנהיגות הלבנונית היא כיצד ניתן להתקדם הלאה. הם מוכנים. חרירי הוא איש של החלטות (MAN OF DECISION) ומוכן לפעול. הוא מוכן לקבל החלטות עצמאיות ו- RISKY אבל במציאות הלבנונית, זה יכול בהחלט להיות, מרשם לכשלון. חרירי הוא ראש ממשלה שונה מזה שהורגלנו בעבר. אני מכיר אותו. הוא אדם שקול, שקט ובעל חשיבה.

הלבנונים נטלו יוזמה ומוכנים להרחיב את סמכותו של הממשל המרכזי באמצעות התפרסות צל"ב בדרום לבנון לצד יוניפי"ל. בתגובה למסר של ראש ממשלת ישראל, פנה המזכיר לשגרירת ארה"ב באו"ם אולברייט על מנת שתפעל לתמיכה ברעיון של פריסת צל"ב בדרום לצד יוניפי"ל. צל"ב יכול בהחלט למלא תפקידים שונים מיוניפי"ל.

הנקודה המרכזית היא שאל לה לישראל ולארה"ב לרמוז שהממשל המרכזי מסוגל TO CRACK DOWN ON HIZBALLAH כאשר ניצב הממשל מול הסדר בעל מסגרת פוליטית ריקה מתוכן. בתנאים כאלה חרירי לא יכול לפעול נגד חזבאללה.

עליו להתחשב לא רק בדעת וקהל הלבנונית אלא גם בקבוצות אחרות. אם חרירי יפעל נגד

חזבאללה בהיעדר תנופה בתהליך, אז יש לו בעיה, יש לו עוד מלחמת אזרחים בלבנון.
חרירי מקווה שהדרך להתקדמות תימצא בהגעה לנקודה במו"מ וישראל - לבנוני בה
הלבנונים יוכלו לקבל מישראל מחויבות לנסיגה, עם לו"ז והתניות ישראליות ביחס
לסידורי הבטחון בשטח. בתנאי כזה יוכל חרירי לבקש מהממשל המרכזי להתפרס בדרום
והממשלה הלבנונית לא תקרא בוגדת אלא שפעולתה תיתפס בעין הציבורית כלגיטימית.
מאד חשוב לזכור שמה שהושג בהבנות (ביחס להפסקת האש) הוא מאד שברירי. מדובר
עדיין באפשרות של פיגועים באזה"בט אך לא בשיגור קטיושות לעבר ישראל. חרירי
רוצה להתקדם מהר. בהמשך קיבלנו רמזים שאסד מוכן ששני המסלולים (סורי ולבנוני)
יכזו ביחד ב-TANDEM.

רובינשטיין: אם כן, מה שונה המצב כיום מהעבר?

ג'רג'יאן: יש יותר ASCERTIVENESS בשטח. הם (הלבנונים) מוכנים לכוון קבוצה
צבאית, קבוצה על חוזה שלום וקבוצה לנורמליזציה. יש כאן משולש (סוריה,
לבנון, ישראל) שהולך בכיוון הנכון. יש עוד אספקט. ארה"ב מוכנה לסייע ולתמוך
בבנית צל"ב וכריסטופר ינסה לבדוק זאת בבית ועם מדינות אחרות.

מוטה גור: מה תהיה אחריות סוריה בנושא הלבנוני? האם תסייע לממשל הלבנוני?

ג'רג'יאן: הסורים יסייעו לממשל הלבנוני.. ההבנות היו רק לגבי הקטיושות. אסד
פנה לאיראן, וחיזבאללה אמר שזה איננו אינטרס קולקטיבי (לשגר קטיושות על
ישראל). לעומת זאת רמז כנראה ש"ההתנגדות" באזה"בט יכולה להימשך שם (אזה"בט) לא
יעזרו הסורים.

אינדיק: הם (הסורים) מבינים שיש צורך בשקט בדרום לבנון על עוד נמשך המו"מ.

ג'רג'יאן: נכון.

רמטכ"ל: האם הדבר ברור לחרירי?

ג'רג'יאן: חרירי נסע השבוע לפחות שלוש פעמים לדמשק. הוא מתקדם בתיאום עם
הסורים. חרירי במצב מאד רגיש. לא צריך להתבטא בפומבי ע"מ לא להביכו -
DON'T PRAISE HIM, DON'T CRITICIZE.

במוטה גור: חרירי לא יכול לעשות הרבה.

ג'רג'יאן: חרירי מאד מודע ורגיש לקשיים של ישראל להתחייבות לנסיגה. לכן הוא
מציע A CONTINGENT TIMETABLE. נאמר שתחייבו לסגת בתוך שנה ואז יש לכם תנאים,
בטחון, שקט, סידורי בטחון יושמו. הוא צריך POLITICAL FRAME OF REFERENCE.

רמטכ"ל: האם מדובר בשלבים?

B

ג'רג'יאן: כן הוא מוכן לכך, עליכם לדבר על זה ביניכם (לבנון - ישראל) חרירי
רצפה לחדש את ישיבות בושינגטון מיידית ע"מ לדון בכך.

אינדיק: (בתשובה לשאלה) הקבוצה הצבאית תקום ראשונה. אני לא חושב שחרירי ישב עם

אסד וקבעו הסדר מפורט.

רובינשטיין: האם אתה חושב שכאשר צל"ב ירד לדרום, הוא חשב שיש לו "אור ירוק" מדמשק?

אינדיק: כן, חרירי חשב שיש לו. השיחות עם לבנון (ועם סוריה) זה יהיה תהליך מקביל.

ג'רג'יאן: יש לנו אינדיקציות ראשונות שהסורים מבינים שהתקדמות בלבנון היא במבחן. חרירי מצהיר שהם יעשו את המיטב כדי לשמור על השקט והרגיעה, כלומר יש לו תמיכה. גם שרע אמר אותו דבר. חזרו ואמרו שיש לנו בשני מסלולים.

(בנקודה זו הסתיימה השיחה ב- 4 עיניים, ראש הממשלה, המזכיר, איתמר ודניס רוס נכנסים למליאה).

ראש הממשלה: (פונה לכריסטופר) ברוך שובר. עד כה ההבנות ביחס לשקט בדר"ל עובדות כפי שאמרת לך האמינות של סוריה היא במבחן ויכולתה לקיים שקט לא לכמה ימים אלא כל עוד מתנהל מו"מ ו/או חילופי דעות. עבורנו (המשימה היא) לשכנע את דע הקהל בישראל שמה שאתה עושה עם סוריה, זה עובד אמנם בקנה מידה מוגבל. כל דבר מתפרש האם זה עובד או לא, האם הסורים מסוגלים לכבד את התחייבותם כן או לא. אנו מרגישים שחרירי חפץ לשלוט במצב ולהניח פיקוח כבד יותר על חזבאללה. אולם הוא קיבל הנחיות ישירות מדמשק שלא לפרק את חזבאללה. זו הסיבה שרק שלוש פלוגות של צל"ב יתפרסו בדרום לצד יוניפיל ות"פ יוניפיל - זה לא מה שרצה חרירי תחילה. הבה נקווה שזה יעבוד. כל חריגה VIOLATION של ההבנות היא אות מבשרת רעה ותקשה ללא ספק על ההמשך. בפגישה האחרונה דיברנו על שאלות בסיסיות שהופנו לסוריה ביחס לכך האם ברגע שנסכים על עומק השלום ועומק הנסיגה האם חוזה השלום (ואני לא מדבר על הסכם ביניים) יעמוד על שתי רגליו. אנו מרגישים שיש יותר אינטרס סורי בלבנון אבל מ'יודע? האם הם מבינים שאין דבר שנקרא שלום ללא גבולות פתוחים (וכו') ועידוד הנירמול. אנו לא יכולים לאלץ מדינה אחרת לסחור אתנו אבל לאמץ מדיניות שלא מרתיעה נרמול, כן... ההבנות שלנו עד סוריה צריכות להיות מדורגות (PHASED) יותר מאשר עם מצרים (בסוגיית הנסיגה) מהם רשמית?

כריסטופר: האמת היא שהיו יותר תנועות גאוגרפיות מאשר תנועות סובסטנטיביות. שה"ח שרע היה לצלי לאורך כל ביקורי בסוריה ואף חיכה לשובי מזחלה בשעה 11 בלילה. הפגישה עם אסד היתה בדמשק במתכונת של שניים על שניים (אני ודניס, אסד ושרע). ע'אזי כנעאן לא נראה כלל ועיקר. הסורים נראים מפוכחים SOBER ממה שקרה בלבנון. היו כמה סיכונים שהעניין יצא מכלל שליטה. דיברו עם חזבאללה שלא ישגר קטיושות על ישראל וינסו למנוע תספוקת דרכם. כמובן יש לקחת עניינים אלה עם החשדנות המתבקשת מכך. עובדה היא שהיו דיווחים בווינגטון ציורים על מטוסים שבאים מאיראן לדמשק. הסורים הכחישו כמובן ואמרו בין היתר יש כל כך הרבה נשק בדרום לבנון.

בנושאי מהות לא היו פריצות דרך. אסד מאד מגלה עניין, שואל שאלות, מבקש ללמוד מבלי לתת דבר. במסיבת העתונאים המשותפת התשובות הראשונות של הסורים היו כל כך שליליות עד כדי כך שחשבת שהכל מתמוטט. אמרתי, שאין רעיונות חדשים. אין לי תחושה מלאה לאן הם הולכים, זה אינצ' אחר אינצ'. יש להם מחוייבות להגיע לתוצאות. הסורים דחקו בנו שנסע ללבנון... הלכנו לביתו של חרירי ושם

פגשנו את הצמרת הלבנונית. הכי משמעותי היה הרצון להפעיל צל"ב בדרום. הבעיות עם האו"ם נפתרו בדרך שהזכרת. הלבנונים רוצים תמיכה כספית (בנושא צל"ב) בירכתי על כך, ואנסה לפעול בכיוון זה. חרירי חושב שצל"ב יכול לעשות הרבה כאשר מדובר בשליטה על חזבאללה ולהשקיט את השטח. התנאי היחידי שלו הוא שלא יוכלו ללכת ללא סוריה והם מדברים על פתרון כולל לסכסוך אבל הכוונה היא לסוריה. בסוריה, הנשיא אסד שאל אם אני יכול לחזור אחרי לבנון. בסוף סוכס שאסע ביום שישי בתחילת הפגישה עמו סיפר על יחסיו עם ארה"ב מאז ראשיתם. ישראל היא בר שיח אמין, הוא יודע שהוא יכול לסמוך על ישראל, אנסה ללחוץ אותו בנושא עומק השלום.

שה"ח פרס: האם אתה חוזר לסוריה?

כריסטופר: כן, בתכנית, נסיעה לירדן (פגישה עם המלך), חזרה לפלסטיןאים כאן, סוריה וחזרה לארה"ב. מהפלסטיןאים אנו אמורים לקבל היום את הניסוח שלהם להצהרת העקרונות בפגישה הראשונה לא רצו לתת לנו אותה בטענה כי היו בה טעויות. לחצתי על פייצל חוסייני בנושא ה-*EARLY EMPOWERMENT*. הוא יותר מעוניין בכך מאשר תוניס. עזה + יריחו זה דבר שיש לבחון. אמרתי שהניסוחים שלהם ביחס לעזה כוללים. זוהי התקדמות מאד קטנה (עד הפלסטיןאים).

רבין: ממליץ שבמגעים שלך עד חסין שהם ללא ספך יכולים לתרום ב"שטחים", למשך בנושא הבנקים, הם מסרבים לפתוח עוד בנקים.

דני רוטשילד לבקשת רוה"מ מפרט בעית הבנקאות בשטחים ומציג תמונת מצב של המגעים עם הירדנים בנושא.

רובינשטיין: העברנו לכם ניירות בנושא זה (מצביע לעבר קרצי)

שה"ח פרס: מנסה לברר הקשר בין הסכם סורי-ישראלי לבין המסלול הפלסטיןאי האם סוריה תלך לבד או לא?

כריסטופר: ניסינו לבדוק זאת. אסד נותר חמקמק *ILLUSIVE*. הוא דיבר על חשיבות הכוללניות, אח"כ הצביע על גודל השפעתם על הפלסטיןאים ושסוריה תוכל להביא אותם לאן שהיא רוצה. הוא אמר שנסייע להשיג הסכם משום שיש לנו הרבה השפעה.

דניס רוס: (מתערב) הם אמרו שלא עשו עד כה שימוש בהשפעה זו.

שה"ח פרס: שואל ביחס לעמדת סוריה כלפי השיחות הרב הצדדיות.

כריסטופר: רב צדדיות, זהו נושא לעתיד, זהו חלק מההבטחות לעתיד.

רשם: ז'ק נריה

ירושלים, י"ח באב תשנ"ג
5 באוגוסט 1993

סודי

איתן השלום
8.10.93

הנדון: ישיבה עם "צוות השלום" האמריקני ב- 3 אוגוסט

(לאחר שרוה"מ וכריסטופר פרשו לשיחות ב- 4 עיניים ואליהם נתלוו איתמר ודניס רוס, הוצע לנותרים לקיים דיון בנושא הפלסטיני).

ג'רג'יאן: מדווח כי בביקור במצרים נוכחו לדעת כי המצרים ניסו לשכנע את הפלסטינים להגמיש עמדותיהם למען סיכום הצהרת עקרונות. המצרים עשו עבודה טובה עם הפלסטינים. יש לאמריקנים סיבה להאמין שיקבלו מהפלסטינים הערות על ההצעה להצהרות עקרונות. כאשר כריסטופר יוועד עם פייצל חסייני הוא יהיה במצב טוב יותר כדי להתקדם.

אינדיק: מספר כי במצרים הועלה הרעיון של עזה תחילה + יריחו.

רובינשטיין: הפלסטינים קיבלו מסרים רבים מכל מיני מקומות (רומז על ישראל). אם נגיע להצהרת עקרונות נוכל ליישם העברה מוקדמת של סמכויות. אפשר לדון על עזה תחילה. האמת שבישראל לא נערך דיון רציני בנושא "עזה תחילה" הוא רעיון טוב אבל מחייב עדיין עבודה.

אינדיק: שואל האם זה כולל EARLY EMPOWERMENT. (להלן E.E.).

רובינשטיין: זה כולל EE ביחס לעזה ויו"ש. לא חילקנו את ה-E.E.

ג'רג'יאן: הפלסטינים (במצרים) רואים קשר בין עזה ליריחו. יש לינקג' ברור.

מילר: הצהרת העקרונות היא אלמנט חיוני עבור ה-E.E, אחרת אין סיכוי. הפלסטינים הבהירו שחייבים לעבוד על הצהרת עקרונות ובמקביל לקבל משהו TANGIBLE בשטח. הפלסטינים חשדניים ביותר. הם חוששים שה-E.E יהפוך למצב של קבע.

- אינדיק: הדאגה שלהם זה ה- JURISDICTION של הסמכות של ההעברה מוקדמת של סמכויות The Jurisdiction Of The Early Empowerment Authority. זה מאד פרובלמטי. השאלה למשל, האם לפלסטינים תהיה אחריות על בית הספר בגדמ"ע בעוד המנהל האזרחי ממשיך להתקיים. מה יעצור את הישראלים מלהפריע לפלסטינים ולסגור בתי ספר.
- רובינשטיין: נושאים אלה הועלו ביני לבין פייצל חסייני וביקשתי שנכונן ערוץ ע"מ לבחון מה יהיה. לדאבוני ערוץ הידברות כזה לא קם.
- רמטכ"ל: ישראל חייבת להמשיך באחריותה בנושא בטחון. אם מבי"ס מסויים יזרקו בקבוקי תבערה, לא עולה על הדעת שלא נתערב. חוץ מזה אין סיבה שנתערב. רק בטחון מעניין אותנו.
- ג'רג'יאן: יש שלוש סוגיות עיקריות: מקור הסמכות, המכניזם הפיננסי וה- JURISDICTION. הפלסטינים מודאגים שהסמכות תהיה FRAGMENTED; בנושא התקציב ארה"ב תפעל לגיוס כספים. מבארכ הצהיר על כך בגלוי במסיבת העיתונאים עם כריסטופר וקרא לעולם הערבי, ליפן לסייע לפלסטינים כאשר יגיעו ל- E.E. ארה"ב פעלה בנושא זה גם במוסקבה. כל אלה צעדים קטנים שנועדו לעודד את הפלסטינים.
- רוטשילד: אם תעודדו אותם לשבת אתנו יקבלו תשובות על כל השאלות שלהם בנושא ה- E.E.
- רובינשטיין: מה שאמר הרמטכ"ל בנושא הבטחון נכון. ישראל תעסוק בבטחון הכולל; הדוגמאות שהבאת הם יוצאי דופן.
- אינדיק: בנושא בטחון מי יחליט מה חשוב. התשובה שאתם נותנים היא שאתם (ישראלים) תהיו אחראים לכך.
- רמטכ"ל: יש לנו אינטרס משותף (עם הפלסטינים) בנושא בטחון, מניעת פח"ע וגם בנושא ניהול.
- ג'רג'יאן: אף פעם לא הצלחתם להקים צינור מתאים לדבר על כך.
- רובינשטיין: אנו מעודדים אותם לעשות כן. התשובה שלהם כי הדבר יכון בבוא הזמן. הרבה נושאים לא טופלו ואנשים מסויימים העבירו כל מיני מסרים והתוצאה היא בלבול Confusion.
- קוצר: הרי זה מעניינם של הפלסטינים להעלות סוגיית ה- E.E. הם לא רוצים.
- רמטכ"ל: אולי באמת מוטב לומר להם לשכוח מכל העניין (של ה- E.E.).

קוצר: זה רק יגביר את החששות שלהם. האם קיימת דרך מבחינתכם ע"מ להגביר את אמונם בהצהרת העקרונות, ב-E.E. ע"מ שלא יתנגדו. זה פשוט CRAZY שהם מתנגדים.

רמטכ"ל: מציע אולי להפחיד את ערפאת ע"י רמיזה של הליכה לחמא"ס...

מילר: אנחנו גורסים שה-E.E צריך שיחול על כל הסמכויות האזרחיות של המנהל האזרחי. אנו חייבים לשמוע מכס על המבנה הסטרוקטוראלי של ה-E.E. עוד לפני צהריים.

אינדיק: הגרסה שלהם ל-E.E זה עזה (+) תחילה, אולי E.E בעזה תחילה בלבד.

רובינשטיין: כאשר יסוכם על הצהרת העקרונות, יקרה מה יקרה. לא עכשיו.

אינדיק: הם הולכים על עזה תחילה. אנו זקוקים להגיע עמכם להבנה איפה עזה תחילה.

רוטשילד: מהמגעים שלי לא הבנתי שעזה תחילה זה E.E, אך כן כדרך ליישם את כל ההסכם.

ג'רג'יאן: על מה מדברים עכשיו?

רמטכ"ל: על הצהרת העקרונות עם רעיונות של EE בעזה תחילה מציע לאמץ גישה פוליטית שהם יציעו נוסחה פוליטית רחבה ככל האפשר. הם צריכים להבין שיש דברים שיוכלו לדבר עליהם רק בשיחות על פתרון הקבע.

מילר: זה לא ילך. הם ירצו "חזון לעתיד".

רובינשטיין: רוצה לשתף אותכם ברעיונות שלנו ל-E.E. (מעביר להם עותקים ממסמך שהוכן לצורך זה).

(- בנקודה זו נכנסים רוה"מ וכריסטופר מלוויס באיתמר ודניס רוס).

ראש הממשלה: מודה לכריסטופר אל מעורבותו הפעילה במשבר בדרום לבנון שהביאה להבנה על הפסקת אש. זו הזדמנות לבחון האמינות של הבנה זו. זהו מפתח חיוני לישראל. ישראל צריכה לתת TANGIBLES ומקבלת חזרה מילים, ניירות והאמינות מעניקה יותר אמון למען העתיד. הממשלה הלבנונית בראשותו של חרירי הפגינה מה שאף ממשלה לבנונית לפנייה לא עשתה. הם הפעילו לחץ על הסורים. אני חושב שללא לחץ ואיומים הסורים לא היו נענים. אין ספק שללא מעורבותכם לא ניתן היה להגיע לכך. הממשל הלבנוני החליט לפרוס את צל"ב מדרום לליטאני.

זו הזדמנות נדירה להביא לשינוי ומי מתנגד לכך? בטרנס ע'אלי. בטרנס ע'אלי אישר לחירי לשלוח צבא ע"מ ליישב ריב בין חמולות ובאותו זמן הבהיר לממשלה הלבנונית שאם צל"ב יתפרס באורח קבע, יוניפי"ל יסוג. זהו טמטום STUPIDITY. להאמין שיוניפי"ל הוא המכשול? כיצד אפשר לדרוש משהו מישראל אם הם (האו"ם) לא מאמינים לצל"ב, אז איך אפשר שאנו נאמין? מציע שצל"ב יתפרס לתקופה של ששה חודשים לאורך אזור הבטחון. זו תהיה פתיחה להרבה התפתחויות, עבורנו ועבור לבנון. זה ינטרל את הנפץ שהוא חזבאללה כאשר יקבלו הוראות מאיראן.

באשר לסוריה, השאלה היא באיזו מידה סוריה מוכנה... בהנחה שיש שלושה (נושאים מרכזיים) - עומק השלום, עומק הנסיגה וסידורי בטחון.

מבחינתנו, החשוב הוא עומק השלום. השאלה היא האם הם (הסורים) מוכנים להסכים (ואני לא מדבר על התנאים שלהם) בעקרון שלום פירוש גבולות פתוחים לסחורות ולתנועת אנשים, ליחסים דיפלומטיים, נורמליזציה. האם הם מוכנים כאשר נגיע להסכמה לחתום על חוזה שלום ללא קשר עם הפלסטינים, הירדנים, הלבנונים שיעמוד על שתי רגליו. עליהם לזכור וללא קשר לעומק הנסיגה שלנו שעליהם יהיה ליישם את הנושא של השלום כבר בשלב הראשון. מה התנאים שלהם? זה מה שאנחנו רוצים לשמוע, אחרת לא נוכל להחליט. הנסיגה חייבת להיות הדרגתית ולאורך מספר שנים ולא משנה איפה הקו יהיה. השלב הראשון חייב לכלול אלמנטים של שלום.

בקשר לפלסטינים, אני רואה הרבה קשיים. ככל שהפלסטינים מפחדים מהסורים, כך יהיו יותר גמישים. אנו מאד מאמינים ב-E.E. הפלסטינים מבקשים עזה ויריחו - זו לא גישה ריאלית. אם הם מוכנים לעזה תחילה, בבקשה. אני לא מאמין שהם רוצים עזה ללא הצהרת עקרונות ואח"כ הם מוסיפים את יריחו כאילו מדובר בקישוט של עץ של חג המולד. אנו מוכנים לבדוק כל דרך, סוריה, פלסטינים. נראה עכשיו שיהיו יותר הזדמנויות מול סוריה ולבנון. אם למשל צל"ב יתפרס ל-6 חודשים ונראה שיש שקט, אהיה מוכן לא רק ל-425 אלא להסכם שלום. כמובן שאין לנו תביעות טריטוריאליות בלבנון, אך יש לנו מחויבות כלפי אנשים שעבדו עמנו בדרום לבנון ואנו לא נקריב אותם. יצטרכו להיות משולבים בממשל הלבנוני. אני רואה NEW OPENING בלבנון. ייתכן שיהיה קשה עם סוריה ועם הפלסטינים יש עדיין A MESS. אני רואה כמעשה קשה (מבחינתי) ללכת על שני דברים (שתי חזיתות) בעת ובעונה אחת. חייבים להיות PHASED. אני לא יכול לעשות את שניהם ב-FULL SPEED ביחד.

מודה לראש הממשלה. מצניע חלקו בהשגת הפסקת אש. באנו בזמנים קשים. ננסה לסייע כמיטב יכולתנו. ראמ"מ ישראל ענה על כל השאלות שהכנתי. אכן המצב בלבנון מבטיח כיום יותר מהעבר. ביחס לפלסטינים מצפה לתשובות שלהם LINE BY LINE על ההצעה להצהרת עקרונות. אין לנו אשליות שלא יקבלו את כל הקונספטים.

כריסטופר:

לפחות נוכל לעבוד על כך. ייתכן שזה לא יפתור את כל הבעיות, אך לפחות חלק כן. באשר לסוריה, יש שאלות רציניות, יש פערים גדולים. מצפים לתשובות מאסד. אין לנו כוונות להפתיע אותכם. נעבוד ביחד, נשמור על אמינות וחשאיות מוחלטת.

ראש הממשלה: יש צורך מייד שתשכנע את בטרסו ע'אלי לא להתנגד להתפרסות צל"ב מדרום לליטאני. זו החלטה של ממשלת לבנון, לא תחת השפעה של אף צד. מדוע האו"ם מתנגד? חוץ מזה, יוניפי"ל הרי הוא בבחינת בזבז אחד גדול של זמן. לא רצינו שיתפרסו אך גם לא התנגדנו.

כריסטופר: מנסה להמעיט מאחריות ע'אלי. מעלה אפשרות כי מדובר באחד מעוזריו.

ג'רג'יאן: מביע תמיכתו בפריסת צל"ב בדרום.

ראש הממשלה: הדבר ייעשה רק אם תלכו למזכ"ל.

כריסטופר: נעשה זאת היום.

רשם: ז'ק נריה

אאאא, חוזם: 5731
אל: רהמש/178
מ-: המשרד, תא: 040893, זח: 1532, דח: מ, סג: סו,
כבכ
683189
סודי/מיד

אל: תפוצה מדינית

מאת: ערב 2

הנדון: הפלס' בעקבות המפגש הראשון עם כריסטופר (3/8) - הערות ראשוניות

1. אנשי המשלחת הפלס' נועדו (3) עם כריסטופר. ר' המשלחת עבד אלשאפי ונציגי מע'פ (הקומיניסטים לשעבר) מימשו הצהרותיהם והחרימו המפגש, בתואנה שאין שנוי בעמדות ארה"ב ואין להכנס לדיון עם האמר' על בסיס טיוטת הצעתם להצהרת עקרונות ישראל-פלס'.
2. למפגש קדמו מספר התפתחויות:

א. הפלס' (אבו מאזן, נביל שעת' וגם פייצל חוסייני) קיימו מגעים עם המצרים בקהיר כשם שעשו ערב בקור רוס. המגעים הגיעו לשיאם בפגישות ערפאת בקהיר עם שה'ח מוסא ועם הנשיא מבארכ (לאחר שהאחרון נועד עם כריסטופר ב-2/8). עפ'י המקורות הפלס' גובש גם הפעם במגעים אלה מסמך פלס', המהווה ככל הנראה תגובה מעודכנת למסמך העקרונות שהציעו האמר'. המסמך החדש הוגדר ע'י מקורות המקורבים למשלחת הפלס' 'כלא תקיף דיו' ואפשר שיש בו הגמשות ונסוחים חדשים, בהשוואה לנייר הקודם שהועבר באופן בלתי רשמי בלבד באמצעות המצרים לאמר'. יש להניח כי גם המסמך החדש הועבר לאמר' ע'י המצרים.

ב. הפלס' דחו בכתב באופן רשמי במהלך השבוע האחרון ההצעה האמר' בדבר העברה מוקדמת של סמכויות או בכותרתה החדשה 'נטילת סמכויות מוקדמת'.

ג. כרקע לאוירת מפגש אפשר לציין במעגל החיצוני את ההתפתחויות בעקבות המשבר הלבנוני והחששות בעטיין מפני התמקדות אמר' בערוץ הסורי ע'ח הפלסטיני. במעגל הפנימי בולטים המשך מהלכיו העצמאיים של עבד אלשאפי שהחרים הפגישות עם רוס וכריסטופר. לצד זה נשמעת בקורת על הנהגת אש'פ ומהלכיה בנהול המו'מ גם מצד נאמני ערפאת מקרב הפת'ח במשלחת. כזכור עשראוי העלתה את שאלת מקומה של המשלחת מול ההנהגה בתונים ובכלל זה חלקה

בתהליך קבלת ההחלטות.

3. במפגש עם כריסטופר עלו הנושאים הבאים רובם נדונו גם בשלושת המפגשים עם רוס ביולי: הצהרת העקרונות ובכלל זה ירושלים ותחום השפוט, העברת סמכויות מוקדמת, אופי הסדר הקבע, התאום הירדני-פלס', מגורשי החמא'ס, שחרור עצירים, שפור המצב בבתי הכלא וכן הסגר על ירושלים. ברקע נדון גם המשבר הלבנוני והשלכותיו על המו'מ.

4. ככל הידוע האמר' לא העלו הצעות חדשות וביקשו כצפוי תגובה פלס' כוללת על טיוטת הצעת הצהרת העקרונות שלהם. עפ'י ההתבטאויות בתקשורת עולה כי הפלס' לא העבירו גם הפעם מסמך כזה הגם שכאמור סביר כי הוא מצוי כבר בידי האמר' שקבלוהו בקהיר. בנגוד למהלכים סביב בקור רוס, בהם מנע אש'פ/תוניס העברת המסמך הכולל באופן רשמי באמצעות המשלחת בירושלים, נראה כי הפעם התחלפו היוצרות ועפ'י ידיעה בודדת חברי המשלחת הם שבקשו הפעם למנוע העברת המסמך שהוגדר בפיהם 'לא תקיף'. בשלב זה לא ברורה הסיבה להתפתחות זאת. אפשר שהנהגת אש'פ חששה מפני דחיקת המסלול הפלס' לשוליים ובקשה שלא לנכר האמר', בעוד למשלחת בירושלים הסתייגויות מתכני המסמך החדש.

5. תחת זאת התמקדו הפלס' בהעלאה מחדשת של סוגיות ירושלים ותחום השפוט הטריטוריאלי החיבות להכלל להשקפתם במסמך הצהרת העקרונות, הם גם חזרו ושללו את רעיון ההעברה המוקדמת של סמכויות במתכונתו הנוכחית. נראה שהפלס' בקשו להתמקד בהכנסת אלמנטים של הסדר הקבע למו'מ, תוך מאמץ לעקוף את שלב הביניים. עשראי התייחסה שוב בחיוב לרעיון הקונפדרציה המציב מטרה ביחס להסדר הקבע, בנגוד לאוטונומיה המשאירה אופציות פתוחות. נראה שהפלס' התייחסו שוב לרעיון עזה-יריחו תחילה, אם כי הם תופסים אותו כשלב ראשוני בישום הסדר הקבע ולא כמתכונת הסדר הביניים למימוש המימשל העצמי באזורים אלה תחילה.

6. הפלס' הצביעו על נכונות לבוא למפגש הבא (5/8) עם הצעות מפורטות יותר ואפשר שיציגו בפני כריסטופר בסופו של דבר במסעו הנוכחי מסמך תגובה כולל. לגרסתם מדובר בנוסח מורחב יותר שיתייחס לא רק לשאלת הסדר הביניים, אלא גם לסוגיות הנוגעות להסדר הקבע כגון 'העברת השלטון בעזה ויריחו וקונפדרציה עם ירדן'. לטענתם האמר' מגלים פתיחות לרעיונות פלס' חדשים.

7. משמעויות ראשוניות

א. נמשך ואולי אף גובר המתח ביחסים שבין משלחת הפנים לבין אש'פ/תוניס. הדבר בא לידי ביטוי הן בגישות השונות לדרך נהול המו'מ עם האמר' והן באשר לתכני המו'מ עצמו. נראה שהמשלחת או חלק מחבריה, ממשיכים כבעבר ואולי אף ביתר שאת לראות בנוסחת הקונפדרציה, מכשיר לפריצת המבוי הסתום ולדלוג על שלב הביניים. זאת לעומת נוסחת 'עזה-יריחו תחילה' כישום ראשוני של שלב הקבע (דהינו לא העברת סמכויות פונקציונאלית בלבד באזורים אלה אלא נסיגה ישראלית מהם), שהועלתה כזכור ע'י ערפאת עצמו המבקש דריסת רגל בשטחים. שאלות אלה משקפות גם הויכוח הרחב יותר במחנה הפלס' לגבי תהליך קבלת ההחלטות, מעמדה של המשלחת מול ההנהגה בתוניס בשאלה זאת והיחסים העתידיים פנים-חוץ.

ב. נראה כי מהלכי הפגישה הקרובה עם כריסטופר, בה כאמור הפלס'

עשויים להציג נוסח תגובה כולל להצהרת העקרונות, יושפעו לא רק מאופן ההתייחסות לשאלות העומדות על סדה'י. הפרמטרים ייקבעו גם עפ'י ההתפתחויות ביחסי המשלחת עם ההנהגה בתוניס לאור המתח ביניהם בימים האחרונים. אפשר שגם להתפתחויות במו'מ בערוץ הסורי יהיו השלכות על אופן הפעולה של הפלסטינים.

ערב 2/בני דגן
4 באוגוסט 1993

תפוצה: שדה, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד,
רחטמזת, מזתים, מצרים, מצפא, סיבל, משפט,
סמנכלתקשורת, יגר, מאפ, אסיה, אוקיאניה,
סמנכלארופה, אירופה, גוברין, מזאר1, מזאר2, שמורק, אמלט, @ (עמית475)

סססס

י"ז באב תשנ"ג
4 באוגוסט 1993
683016

אל : מר א. רבינוביץ, השגריר, וושינגטון

מאת : איתן בנצור

2/9/8

שיחת נשיא המדינה עם מזכיר המדינה כריסטופר ב-3/8/93.

השתתפו: דג'רג'יאן, רוס, בראון, לרוקו, מק-קארי, ביילין, רבינוביץ, בנצור, שומר וא. ברנע.

לשיחה עם הצוותים קדמה שיחה בארבע עיניים בין הנשיא למזכיר המדינה שארכה כ-25 דקות.

המזכיר פתח באומרו שהשיחה הפרטית עם הנשיא היתה חשובה והוא מצא בה ענין רב. המזכיר ביקש ללמוד מנסיונו של הנשיא.

הנשיא אמר כי הוא למוד נסיון מלחמה ומאמצי שלום. יותר קשה לעשות שלום מאשר לפתוח במלחמה. תוך שהוא שואל את אמירתו של הנשיא המנוח סאדאת. אמר הנשיא כי יש לנהל המו"מ בתכליתיות ותוך חתירה לעשות עסקים ולקדם את העניינים. הנשיא הוסיף כי עיקר ראיתו היא שאם לא יהיה שלום עלולה להיות מלחמה - ומלחמת העתיד - תהיה מלחמה נוראה. אירועי השבוע שעבר בלבנון מגבירים את סיכויי המלחמה ומכאן העול והחובה על ארה"ב לפעול במז"ת בנמרצות ובנחישות. עם היעלמה של ברה"מ נותרה ארה"ב הגורם האחד היכול למלא תפקיד ולפעול במז"ת. בעבר הכל במז"ת תהוו, חששו כיצד יפעלו ויגיבו הסובייטים. היום נעלם גורם זה. הנשיא הוסיף כי הוא מאמין גם בחשיבות מימד הזמן וכיוון שקשה לחזות את העתיד יש להיות ער לזמן החולף במהירות ולמתהווה ולמבעבע מתחת לפני השטח. הנשיא הטעים כי המפתח לתהליך הוא סוריה בשל הכח הצבאי שלה, משום יכולתו של נשיאה "ללחוץ על כפתור" ובגלל היותו אישיות רצינית ואחראית. זאת כמובן בלי לפגוע במימד הפלשתינאי של התהליך. כאן העיר הנשיא כי הנשיא קארטר טבע בזמנו המונח שיש לפעול לקידום השלום באגרסיביות. לכאורה מונחים סותרים אך למעשה לא.

הנשיא שאל מה עמדתו של אסאד - עתה משהוכיח עצמו בעקבות פעולת צה"ל בלבנון - האם אין בהתנהגותו משום איתות שהוא רוצה לעשות עסקים?

המזכיר אמר כי יש להיזהר בהערכת התנהגות אסאד שכן יש לזכור שהוא סייע מלכתחילה לחיזבללה לפעול כפי שפעל זדק אחרי כן סייע בבלימתו. בהקשר זה הוא פעל נמרצות ואכן היה מעמד מיוחד במינו בעת המפגש בין שה"ח איראן למנהיגי החיזבללה ורוה"מ לבנון במעמד אסאד. אפשר לשער מי היה האיש המרכזי בהתכנסות זו... המזכיר הוסיף שזה רק מאשר מחדש את ההנחה שהוא אסאד - רוצה להתקדם בתהליך השלום.

המזכיר שאל הנשיא האם המצב עם סוריה ניתן להשוואה למו"מ לשלום עם מצרים.

הנשיא הגיב כי אין מצב אחד דומה לרעהו הן מבחינת התנאים והן מבחינת הנפשות המדיניות-צבאיות הפועלות אך המשותף לשני המיגזרים ששתי המדינות מצרים וסוריה יצאו למלחמה נגדנו והנה מצרים זכתה בק"ד במה שחפצה, בעוד שסוריה ממתונה כבר כעשרים שנה להשגת מבוקשה. הנשיא ציין שסאדאת לא היה נעתר לשלום אלמלא קיבל את כל סיני בתמורה ואנו לא היינו זזים ללא שלום מלא במובנו המלא של המושג. במו"מ עם מצרים - שיחות "מדיסון" - קבענו לו"ז ושלבים לנסיגה אך ההחלטה על כינון יחסים דיפלומטיים נתקבלה עוד תוך כדי מימוש שלבי הנסיגה. הנשיא הטעים כי יש לאמץ קו מחשבה, לגבש עקרונות להשגת היעד ולפעול לפיהם.

הנשיא עמד גם על היבט הגאווה הלאומית-המצרית והסורית - הכרוכה במו"מ לשלום. יש לעודד להציג עמדותיהם במונחים חיוביים.

לגבי אסאד יש לפנות אל גאווותו בהקשר לגולן ולבנות עליה. הנשיא הוסיף כי בנושא הגולן יש לתבוע פרוז - אולי אפילו עד דמשק. נצטרך גם לבקש ממנו לקבל אחריות על ההסדר עם לבנון וגם לגבי המימשל העצמי לפלשתינאים. יהא עליו להטיל מלוא כובד משקלו ולסייע בהשגת ההסדר עם הפלשתינאים.

הנשיא שאל - בהסתמך על שיחתו עם רוס ודיווחו בביקורם הקודם - האם המזכיר מעריך שניתן להגיע להסדר מוקדם עם הסורים עוד בטרם הסדר עם הפלשתינאים.

המזכיר השיב כי קשה לו להעריך ולתת תשובה באם לדעתו הסורים יסכימו להסדר עם ישראל אם תהיה התקדמות כלשהי במו"מ בין ישראל לפלשתינאים.

מאידך אין ספק שאם ייעשה הסדר עם הסורים כי אז ניתן יהיה להצליח בהבאה להסדר עם הפלשתינאים. המזכיר סיפר כי בשיחתו היום עם הפלשתינאים שאלתם הראשונה היתה האם ארה"ב "סגרה" הסדר כלשהו עם הסורים.

הנשיא: על כן רצוי להאיץ באסאד להגיע להסכם והיתר יבוא מאיליו. נכון שחשובה ההתקדמות עם הפלשתינאים אך יש להנחיל לסורים שארה"ב היא בבחינת "יו"ר מועצת המנהלים" שמדינות מז"ת - ובכללן ישראל - הן חלק מנהו ושהיא תפיק תועלת רבה מהצטרפות לגוש זה. למצרים רווח מאוד הודות לשלום עם ישראל.

המזכיר: אכן מצרים הפיקה תועלת רבה מהסכם השלום בתחום המדיני ובסיוע כלכלי.

הנשיא אמר שהוא תוהה בקול רם מה היה אומר לאסאד לוא היה משוחח עמו (במקום המזכיר): מעבר לסוגית הגאווה הקשורה בהחזרת הגולן הוא יפיק את מידת הרווח שבהשתלבות במז"ת והסרת חומת הבדידות שהוא נתון בה והרי אסאד כבן למיעוט העלאווי שייך למיעוט בתוך סוריה עצמה.

הנשיא הוסיף כי הוא מבקש להדגיש בפני המזכיר שיש לשים לב לעולם המתחדש והמתהווה, סין עולה כמעצמה, המזרח הרחוק עולה בחשיבותו וצומח מאוד כלכלית. עם אנו צועדים לקראת סוף המאה שהוא כבר מאחורי הכותל. בנוסף לכל אלה המצב הוא שאירופה מקרטעת כלכלית וגם לארה"ב קשיים כלכליים לא מעטים. על כן המז"ת - איזור חשוב ביותר מבחינת ארה"ב בעולם - ויש לפעול באיזור זה. אסוד לאבד את התנופה והמפתח להתקדמות מצוי בידי אסאד.

המזכיר אמר כי זו החלטתם הנחושה - לקדם התהליך ולפעול. הנשיא קלינטון מקדיש למז"ת תשומת לב הולכת וגוברת. קלינטון מכיר את הגולן, את מיכלול הסוגיות שעל הפרק. בדגש הנכון הוא הנשיא ימלא תפקיד משמעותי והנשיא ישחק תפקיד מרכזי בבוא העת. המזכיר סיפר שקלינטון ביקר בארץ כמזשל. בהיותו מושל ביקר קלינטון פעמיים בקוריאה. יש לו מאגרי מידע רבים וישראל בתוכם. הנשיא בקי ויודע ולא פעם מצא המזכיר עצמו נבון בבואו לתדרכו תידרוך בסיסי ומצא את הנשיא בקי ומתמצא. המזכיר הוסיף כי הנשיא קלינטון הטיל עליו הרבה קדימויות לטפל ולהתמודד.

הנשיא סיפר כי בשרתו בצה"ל המטכ"ל לא ראה בסורים את הסכנה העיקרית לבטחון ישראל מה שנשתנה זה שלסודיה יש כיום מנהיג חזק ונשק רב. כאן העיר הנשיא שחשוב שהנשיא קלינטון ישים לב גם לעלית עצמתה של איראן באיזור. המזכיר השיב שהם ערים ומודעים לעלית כוחה של איראן אך יש להם קושי להניע האירופים להיערך נגד איראן עקב שיקולים כלכליים.

הנשיא קרא למזכיר כי עתה לפניך ה"הזדמנות של חייך" לעבוד למען תחולל נקודת מיפנה של שלום באיזור, ויפה שעה אחת קודם באזור שמצוי בו נשק גרעיני ובעולם משתנה ו"מצהיב". כל המסתכל אל מעבר למאה הנוכחית חייב לתהות לגבי השנויים המפליגים הצפויים. גם ישראל צריכה להיערך בהתאם. יש עלינו נטל כבד - גיוס חובה - צרכים צבאיים, מאמצי קליטה. בכל אלה ארה"ב מסייעת ביד נדיבה אך אנו יודעים כי לא נוכל לבקש סיוע לאורך זמן.

הנשיא חזר ואמר שרק אסאד יכול לשנות את המז"ת, עליו להיות במשחק. יש לגרום לאסאד לחשוב "בגדול" כפי שסאדת המנוח חשב. יש לפעול כדי לפענח צפונות לבם של שני "שחקני הפוקר" (אסאד ורביין) ואתה המזכיר יכול לעשות זאת - כריסטופר הפטיר כי השאלה מי הראשון שיתפענח....

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

THE DEPUTY DIRECTOR GENERAL

המשנה למנהל הכללי

הנשיא הטעים שאם נאבד זמן אנו עלולים להיקלע למצב קשה ביותר. הנשיא
הוסיף כי הוא מבקש להעביר לאסאד פריסת שלום וברכת קצין ח"א אל קצין
ח"א. לקציני ח"א יש שפה ייחודית להם.

המזכיר: אעביר את המסר.

ג ב ר כ ה
איתן/בונצור

העתק: נשיא המדינה
רוה"מ
שה"ח
ס/שה"ח
מנכ"ל
מנהל מצפ"א
הממונה וושינגטון

אאאא, חוזם: 1214

אל: רהמש/33

מ-: המשרד, תא: 020893, זח: 0957, דח: מ, סג: בל,

בכב

9,257886

9,233388

9,257886

9,233388

בלמס/מיד

אל: כל הנציגויות

מאת: מחלקת מידע - אגף תקשורת

הנדון: תהליך השלום/סוריה - ראיון עם שה'ח

להלן ראיון עם שה'ח שמעון פרס כפי ששודר הבוקר 2.8 בגל'צ:

*ראיון התאריך
2.8.05*

ש: השאלה הראשונה מתייחסת לידיעות האחרונות שמגיעות מושינגטון. כוונתו של כריסטופר לשמש מעין צינור בין רבין לאסד. יש בכך משום שינוי מסלול השיחות, או דרך השיחות?

שה'ח: לא באופן יסודי. מדי פעם בפעם מנסים האמריקאים, כמונו ממש, לבדוק היכן נמצא הגוש שאותו ניתן יותר להזיז בקלות, או יותר במהירות. פעם זה בצד הפלסטיני, פעם זה בצד הסורי. הנכון הוא, שהמשלחת של רוס חזרה מדמשק עם רשמים בהחלט חיוביים. ואין ספק שהאופן שבו אסד שיחק את קלפיו באירוע האחרון, חיזקה את ההרגשה הזו שיש עם מי לדבר ויש על מה לדבר.

ש: איך אתה מבין את ההתנהגות האחרונה הזו של אסד? עושה רושם שהוא כנראה זקוק מאד לאמריקנים.

שה'ח: אנחנו כל פעם שוכחים שהאינטרסים הפוליטיים הם יותר מגוונים מאשר רק נושא אחד. לאסד, לפי דעתי, יש לפחות ארבעה שיקולים שונים:

שיקול אחד, שאסור לשכוח אותו: הוא מעוניין שלבנון תהיה במצב טוב - היה להם קושי רב מאד להקים את ממשלת חרירי ולסייע בידי הממשלה לשקם את מצבה הכלכלי של לבנון. ופתאום בא המבצע הזה ואיים על כל ההישגים האלה, איים על כל היציבות, איים על חרירי, ונוצר אינטרס סורי אמיתי להחזיר את הדברים לקדמותם. היה להם קושי עצום להעביר את הבחירות, למשל, בפרלמנט. ועל כן, זעזוע בלבנון הוא זעזוע שמורגש מאד בדמשק - זה דבר אחד.

דבר שני: אני חושב בהחלט שאסד רוצה לשפר את יחסיו עם ארה"ב. צריך לזכור, למשל, שכאשר סאדאת התחיל את תהליך השלום איתנו, אמר: 'אמנם אני הולך לישראל, אבל אני מתכוון לרכוש את אמריקה'. מבחינה זו אין הבדל בין אסד לבין סאדאת.

הדבר השלישי: אני באמת מאמין שאסד רוצה בתהליך של שלום, מפני שלא נשקפת פרספקטיבה של ממש במאזן המלחמתי לאחר קריסתה של בריה"מ.

והדבר הרביעי והלא מבוטל: אני לא חושב שאסד ויתר על רצונו בהגמוניה

בעולם הערבי. למשל העובדה שועידת שרי החוץ הערבים התקיימה על אדמת סוריה היא בשבילו הישג.

עכשיו, מה שמעניין בכל הסיפור הזה, זה שבעלי אינטרסים שונים, וכן גם אינטרסים שונים, הזדמנו, אם אפשר לאמר ככה, בפונדק אחד של זמן, ויצרו אינטרס משותף ומפתיע, וזה בהחלט פעל לסיומו הנכון של המבצע.

ש: אבל למה הם לא רוצים עכשיו באמת להיכנס לאותו פונדק ולשבת ביחד, פיסגה ישירה אסד-רביין?

ש'ח: הם אומרים: 'אנחנו יושבים בושינגטון'. קודם כל, ברור שאסד הולך לאט. הוא מנהל את השלום כפי שמנהלים מערכה צבאית: בסבלנות, באסטרטגיה, בטקטיקה. ואני הייתי מצביע על השיקולים הנוספים שיש לו בהליכה האיטית הזו.

הדבר הראשון, הוא רוצה להשיג את מקסימום ההישגים בטרם יתחיל המו'מ האמיתי ברמה הגבוהה. שנית, אני חושב שהוא כל כך אוהב את המו'מ שלא ממחר לגמור אותו. שלישית, זה המצרים טוענים, שזה תהליך של חינוך דעת הקהל הסורית לעבר השלום. מפני שעד עכשיו, הסורים חונכו נגד ישראל ונגד שלום עם ישראל, וזה הלך די עמוק בנשמה שלהם. מבחינה זו, זה תהליך של גירוש שדים.

ש: בוא נחזור רגע ליום יום בדרום לבנון. החיזבאללה אומר שהוא מעולם לא הסכים להפסיק לירות על ישראל. השאלה היא באיזו מידה אפשר באמת לשלוט במעשיו של החיזבאללה? באיזו מידה גם הסורים יכולים לשלוט במעשיו החיזבאללה?

ש'ח: קודם כל, אין לנו שום ספק שלסורים יש השפעה, גם הפעם, אם כי זה לא רק הסורים. גם החיזבאללה עצמו די נבהלו. הם סבלו אבדות לא מעטות, הם קוממו את דעת הקהל של הכפרים שבתוכם הם חיים, הם גרמו נזקים עצומים. אבל ההבנה שהושגה היא הבנה - גם ברורה, וגם מוגבלת. מדובר שלא יהיה ירי של קטיושות אל הגליל, אבל לגבי למשל אזור הבטחון, לא הושג הסכם של ממש אלא שכל צד יוכל להגן על האינטרסים שלו.

ש: יש הבדל בין זה ובין, כמובן, ירי על גבול הצפון.

ש'ח: בהחלט כן.

עד כאן.

מחלקת מידע - אגף תקשורת
2 באוגוסט 1993

תפוצה: שהח, ששהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכלים, מצב, רחטמזת,
אירופה, משפט, מעת, הסברה, מזאר, מאפ, אסיה,
אוקיאניה, מזתים, מצרים, ארבל1, ארבל2,
אמלט, אכב, כלכליתא, כלכליתב, כלכליתג,

מצפא, מקצב2, קונס, רביב, ממד, לעמ, @ (דוצ), @ (מתאמשטחים), @ (רם), @ (אמן)

אאאא, חוזם: 1871

אל: רהמש/ 47

מ-: המשרד, תא: 020893, זח: 1407, דח: מ, סג: בל,

בבבב

9,664065

57264

בלמ'ס/מידי

אל: נדב ענר, משרד רה'מ

פקס 664065

מאת: מחלקת מידע - אגף תקשורת

בהמשך לשיחתנו אתמול:

התכנית: 'מפגש' עם שה'ח שמעון פרס ופייסל חוסייני -

29.7.93, בשעה 19:00

בטלויזיה הישראלית

אורי הנס

מנחה: רבותי, מזה חמישה ימים טוען מר פרס, כי ישראל פועלת נגד יעדים של חיזבאללה וארגונים פלסטיניים בלבנון. והשאלה היא, מה הם כללי המשחק החדשים שישראל שואפת לקבוע בגבול הצפוני?

שה'ח: ישראל שואפת שזה ייגמר מהר והמטרה הישראלית היא בהחלט צנועה כלומר שהחיזבאללה יפסיק לירות קטיושות לעבר הישובים בישראל.

ש: זה ניתן להשגה, מר פרס?

שה'ח פרס: לפי דעתי, כן. ואני צופה שהעניינים בלבנון יחזרו לחיים יותר נורמלים תוך זמן קצר. בעצם ברגע שתיפסקנה הירות של הקטיושות, לפי דעתי, אפשר לחזור בשלום והאנשים שיצאו לדרך, הפליטים - זה מצער את כולנו - יוכלו גם לחזור לבתיהם.

ש: ותושבי קרית שמונה יוכלו לחזור לבתיהם בלי חשש שיפלו קטיושות.

שה'ח פרס: זה התנאי, שתהיה הבטחה שקטיושות לא תיפולנה על קרית שמונה ועל כל מקום אחר בגליל.

ש: ומי יערוב לכך?

שה'ח פרס: מי שיערוב עד עכשיו. ההסכם הזה יבוא כתוצאה מהעימות שהתפתח. הלא אנחנו לא התחלנו בעימות. זוהי לא יוזמה ישראלית בכלל. אילו זה היה תלוי בישראל, היינו מותרים על כל הסיפור הזה מהתחלה עד הסוף. מה שקרה זה, שיום בהיר אחד החיזבאללה תקף שני מוצבים בדרום לבנון ללא שום פרובוקציה. בלילה - ירה קטיושות על הגליל ללא שום פרובוקציה, ללא שום צורך. ואני מקווה שיחזרו לכללי המשחק הקודמים, שגם כן לא היו מי יודע מה, אבל איפשרו לחיים להיות נורמליים גם בכפרים בלבנון, גם לתושבים בישראל.

ש: מר חוסייני, האם המנהיגות הפלסטינית יכולה לכפות את רצונה על הפלגים הפלשתינים השונים, להתחייב בשמירה על הפסקת האש ולא לשגר טילי קטיושה לעבר הישובים הישראליים?

חוסייני: ברצוני להוכיח שבשנת 1981 נחתם הסכם הפסקת אש ישראלי פלשתיני והמנהיגות הפלשתינית יכלה לכפות את הפסקת האש במשך כשנה עד המתקפה של בגין ושרון אשר פוצצה את ההסכם הזה ויצרה מצב חדש שכולנו סובלים ממנו עד עכשיו. אך ברצוני לומר עוד דבר שהשגת הבטחון אינה באה דרך פעולות צבאיות, אלא דרך בנית שלום אמיתי; השלום יכול להביא לבטחון אך הבטחון אינו מביא בהכרח שלום.

ש: אך יש פלגים כמו הפלג של אחמד ג'יבריל והג'יהד האסלמי אשר לא מחויבים להחלטות אש'ף, האם אתם יכולים לכפות את הסכם הפסקת האש על שני הפלגים האלה?

חוסייני: בוא נגיד קודם שיש תהליך שלום שצריך לקדם אותו, ככל שתהליך השלום יתקדם יותר ככל שזכו אלה המאמינים בפתרון מדיני באמינות גדולה יותר יכלו לשלוט יותר במצב. אתה יודע היטב שמאז 1982 וכתוצאה ממלחמת 82 המנהיגות הפלסטינית איבדה את השליטה שהיתה לה לפני כן. אך אני בטוח שאם תהליך השלום יתקדם ועמדות הפלשתינים בשיתוף פעולה עם לבנון יכולים להבטיח את הפסקת האש.

ש: האם המנהיגות הפלשתינית יכולה להשפיע על ארגון חיזבאללה ולשכנע אותו בצורך להתקדם בתהליך השלום?

חוסייני: אני חושב שאנחנו צריכים משהו ממשי שיוכיח שהתהליך הזה יתן משהו כדי שנוכל לשכנע את האחרים.

ש: החיזבאללה מתנגד לתהליך השלום.

חוסייני: אולי הוא מתנגד לתפיסה זו של תהליך השלום אך בסופו של דבר תגובת הציבור תלויה במידת ההתקדמות בתהליך השלום.

ש: מר פרס, האם מבצע 'דין וחשבון', המבצע שלנו בלבנון, הנחית מכת מוות על תהליך השלום, כפי שאש'ף טוען?

ש'ח פרס: בשום פנים ואופן לא. בכלל, עם לבנון היו לנו יחסים מצויינים. לבנון היתה שכנה טובה שלנו. אנחנו היינו שכנים טובים של לבנון. אין לנו שום שאיפות בלבנון. לא טריטוריאליות ולא פוליטיות. לבנון בעצם נהרסה ומוסיפה להיהרס ע'י ארגונים שאינם משרתים אינטרס לבנוני. קודם אלה היו ארגוני טרור אחדים, עכשיו זה פשוט מעורבות של חיזבאללה הכפופה לאיראן. שיתנו ללבנון לחיות את חייה. ישראל תהיה השכנה הטובה ביותר. אף לבנוני לא ייפגע, אף אינטש אדמה בלבנון לא יילקח, אף לא טיפת מים. שאיפתנו בסך הכל, שמר חרירי, ראש ממשלת לבנון, שפניו לנושא הכלכלי, יוכל לאחד את לבנון, להרגיע את לבנון, לקדם את לבנון ורק שהזרים, כולל איראן וחיזבאללה יפסיקו לסכן את חייה של לבנון. זה האינטרס הישראלי האמיתי.

ש: אם כן, אתה לא מקבל את הטענה הזאת של אש'ף, שזה סוף של התהליך?

ש'ח פרס: לא, בשום פנים ואופן לא. מפני ש-מה זה סוף התהליך? החיים נגמרים? הלא גם צריך לחיות מחר הלאה. במה נחיה? במלחמות? מי רוצה לחזור למלחמה? מי רוצה לחזור לטרור? הענין יבוא לסיומו רק אם נגיע לחיים

נורמליים, גם לערבים, גם ליהודים, לכל האנשים באשר הם שם.

ש: מר חוסייני, האם הצד הפלשטיני עדיין דבק בהחלטה להמשיך בתהליך השלום למרות הפעולה הישראלית בלבנון?

חוסייני: אני חושב שהפעולה הצבאית בלבנון היא כתוצאה מהקיפאון בתהליך השלום ולא ההפך, לכן אנו חושבים שקידום תהליך השלום חשוב מאוד כדי לשים קץ לסכנות האלה אך ברגע זה עקב הפעולה החד צדדית הזו של ישראל בלי להתחשב במתרחש באזור לדעתי תהליך השלום עומד בפני סכנה אמיתית.

ש: האם תעלה את הנושא הזה בפגישה שלך עם יאסר ערפאת בקהיר?

חוסייני: לא תהיה פגישה עם הנשיא ערפאת בקהיר הרי הוא עדיין נמצא באסיה, אך נפגש עם מנהיגים פלשטינים אחרים ונדון גם בנושא הזה.

ש: מר חוסייני, מהי העמדה הפלשטינית כלפי סוריה, הרי סוריה יכולה למנוע את שיגור הקטיושות ע"י חיזבאלה?

חוסייני: זה לא תלוי בנו ובסוריה.

ש: היא שותפה?

חוסייני: כן, אך זה תלוי בלבנון והשאלה הגדולה בלבנון היא לאן. שנתיים של משא ומתן בלי להגיע לשום דבר לא עם לבנון לא עם סוריה ולא עם פלשתיין, הסורים עדיין לא קיבלו תשובה מישראל שהיא מוכנה לממש את ההחלטה 242 בשלמותה ולסגת מכל האדמות הכבושות. המצב לא ברור, דבר שיוצר מתחים, מצבים חדשים ולגטימיות למהלכים שלא משרתים את תהליך השלום.

ש: מר פרס, האם ישראל תתנה את המשך תהליך השלום בהתערבות יותר רצינית של סוריה לירי קטיושות על גבול הצפון?

שה'ח פרס: אנחנו לא נתנה את תהליך השלום בשום דבר. תהליך השלום מותנה בתהליך השלום. אני רק רוצה, לגבי חיזבאללה ולבנון, להגיד שני דברים: שאלה ראשונה - מה רוצה החיזבאללה? התשובה היא - להרוס את תהליך השלום. שאלה שנייה: מי שולט בחיזבאללה? סוריה? ממשלת לבנון? אש'ף? מי שולט בהם?

ש: איראן?

שה'ח פרס: איראן רוצה שלום? גם איראן לא רוצה שלום. על כן, זה תפקידה כמעט הבלעדי של ישראל, לשתק את הקטיושות, את הרובים אשר רוצים לרצוח את תהליך השלום. לצערי הרב, הפעולה נגד חיזבאללה היא גם פעולה למען השלום. עכשיו אני רוצה להגיד למר פייסל חוסייני, עם כל הכבוד ועם כל הידידות, יש עכשיו ממשלה בישראל שלא רוצה לשלוט על הפלסטינאים, שמוכנה להחזיר שטחים לפלסטינאים, שיש לה דאגות עמוקות מאד לגבי ביטחון ישראל, לאקלים שנוצר. גם הפלסטינאים חייבים להבין את זה. כמו שאנחנו לא רוצים לשלוט בפלסטינאים, אנחנו לא רוצים שטרור ישלט על הפלסטינאים ועל הישראלים.

על כן, לפי דעתי, היות ויש בינינו כבר מידה די ניכרת של הסכמה, בוא נחליט מה עדיף. לקחת את אשר מוסכם כבר ולבצע, או לחכות עד שנסכים לכל ובינתיים לא לעשות שום דבר. אני אומר, בוא נחלק את המצב לשני פרקים, הפרק המוסכם נמצא, לגבי הפרקים הנוספים נמשיך לנהל מו'מ.

אני בטוח שגם לך כמו לי ענין הזמן הוא ענין כואב. גם לנו אין שום ענין תושבי השטחים, יהודה, שומרון ועזה יסבלו לא כלכלית ולא מכל בחינה אחרת. אנחנו מאמינים שאתם יכולים לנהל את חייכם בעצמכם. לנו אין ענין לנהל לא את החיים בשכם, לא את החיים בחברון ולא את החיים בעזה. יתר על כן, אנחנו מעוניינים שאתם תחיו בתנאים הכי טובים שרק אפשר מפני ששכנים זה הערובה הטובה ביותר לשלום.

ש: מר חוסייני, מה תגובתך?

חוסייני: יש מנהיגות פלשתינית אשר החליטה להשתתף בתהליך השלום והיא רוצה להגיע למטרות שדברת עליהן. קיבלנו את שלב הביניים כדי שנוכל להגשים את הדברים המוסכמים, אך לכך יש שני תנאים בסיסיים אם יש עוד נקודות הסכמה עלינו להשאיר אותן כפי שהן מבלי לשנות אותן. הפעילות הישראלית המתמשכת בהרחבת ועיבוי בהתנחלויות בגדה המערבית, בהמשך הפעולות המשנות פני מזרח ירושלים, באמצעות הגברת ההתנחלות היהודית בלב ירושלים, כל הדברים האלה הופכים את ירושלים לנושא שאי אפשר להשאיר אותו לשלב האחרון. גם נושא ההתנחלות אי אפשר להשאירו לשלב האחרון. אם נשאיר את הנושאים האלה עד הסוף, לפחות לא צריכים להיות שינויים חד צדדיים כלפיהם.

ש: מר פרס?

שה'ח פרס: אנחנו הפסקנו בסך הכל את כל נושא ההתנחלויות מרצוננו, מפני שאנחנו בעצמנו לא רוצים להוסיף התנחלויות באיזורים המאוכלסים בצפיפות ע'י ישובים ערבים. זה לא היה שום אולטימטום ושום תנאי ושום לחץ. סימן שאנחנו בעצמנו יוצרים מפה וקורעים מפה. יתר על כן, גם שינינו את הסובסידיות להתנחלויות שהיו בעבר. אנחנו יודעים, מר חוסייני, שבענין ירושלים, אנחנו מחולקים. תשאיר את הנושא כולו לשלב שבו נדון על פתרון קבע.

צריך להביא היום בחשבון שלא רק המפה היא מאד מסובכת אלא גם הלב של האנשים מאד כואב. גם שלכם, גם שלנו. אנחנו צריכים לעשות מסע מאקלים מאד קשה, שקיים בין הפלסטינאים לבין הישראלים לאקלים אחר, שבו אולי נתייחס יותר בכבוד אחד לשני, נאמין יותר בשני. ואני אומר, תן לאניה לצאת לדרך. אם תחכה - אתה יודע שבענין ירושלים, אין סיכוי שנגיע לפשרה - להיפך, ככל שמתעכבים בענין ירושלים, הפער והמחלוקת הולכים וגוברים. לך יש דווקא, לנו יש דווקא. אתה חייב לדעת הקהל שלך, אני חייב לדעת הקהל שלי, ובמקום שננהל בינינו מו'מ, אנחנו בינתיים מעמיקים את ההבדלים.

אנחנו הפסקנו את ההתנחלויות בניגוד לכל הממשלות הקודמות. אני רוצה להגיד לך, שועידת מדריד התנהלה כשהיו התנחלויות בשטחים, ולא הפלסטינאים ולא אף אחד אמר: קודם כל תפסיקו את ההתנחלויות, אח'כ נבוא למדריד. אני חושב שהם עשו בשכל. היום יש שורה ארוכה של עניינים שאפשר להתחיל מיד בביצועם.

ש: למשל?

שה'ח פרס: למשל, ענין עזה אני רואה לגמרי פנוי ומוכן להחלטה. יכול להיות עזה פלוס משהו. אני לא פוסל את זה.

ש: מה זה משהו, משהו ביו'ש, מר פרס?

שה'ח פרס: יכול להיות. בתנאים מסויימים גם זה בא בחשבון.

ש: יריחו, כמו שאש'ף טוען?

שה'ח פרס: יכול להיות. צריך לבדוק את הענין הזה. מפני שאנחנו לא אומרים רק עזה אנחנו אומרים עזה תחילה אבל אנחנו לא אומרים רק עזה. אנחנו אומרים עזה תחילה ואח'כ ההמשך. אנחנו הודענו בושינגטון שכל השטחים מהווים מקשה אחת. ומה שאנחנו הולכים זה למפות את הסמכויות, לא למפות את המקומות. כלומר, לכל מקום צריך להיות סמכות אחרת, מפני שאם יש התנחלות יהודית, אם יש שם איזור ביטחון, אם יש שם כביש, שם יהיו דברים אחרים. אח'כ אנחנו אומרים, שורה ארוכה של עניינים, הפלסטינאים יכולים לקחת מיד ולהתחיל ולנהל אותם. אנחנו אומרים אפילו עניינים כמו מיסים, חינוך, בריאות, תעשייה ודברים רבים אחרים.

אני גם רוצה להגיד לך, מר חוסייני, ואני יודע שאתה חושב כמוני בענין הזה, ואני אף שמח על כך - בסוף המאה הזאת לא מספיק להעניק לפלסטינאים או למזה'ת כולו רק פתרון פוליטי. אנחנו מוכרחים לתת פתרון כלכלי. כלומר, זה לא מספיק שלאנשים, נאמר, יוחזר הכבוד, הם צריכים להתקיים בכבוד. גם הערבים וגם אנחנו. ועל כן, לפי דעתי, צריים להכניס מרכיב כלכלי לתמונה. לנו יש ענין שרמת החיים ביהודה ושומרון ובעזה תעלה, היא היום 1,200-1,500 דולר, אצלנו 12,000 דולר. אין שום סיבה. הפלסטינאים הם בהחלט עם אינטליגנטי. הם יכולים לעלות ברמת החיים.

ש: מר חוסייני, מה תגובתך על הצעת מר פרס לקבל את עזה תחילה ועוד משהו בגדה המערבית כפי שהציע שר החוץ של ישראל.

חוסייני: אש'ף אמר בפרוש שהוא יחשוב על נושא עזה תחילה עם יריחו ועוד אזורים בגדה המערבית בתנאי שתהיה הסכמה בנושא, עם יסום שלב הביניים בשאר האזורים. משהו כמו הפרדת כוחות שהיה קודם לכן בחזית הסורית והמצרית.

ש: זהו נושא הראוי לדון בו אך ישנו העניין הרגיש של ירושלים.

חוסייני: אני מסכים לכך שעניין ירושלים הוא עניין רגיש, אם העלאת נושא ירושלים תערער את תהליך השלום. תסכים איתי שהגברת הבניה והשינויים בה מערערים את תהליך השלום. אנו אומרים שאם יש מעמד מיוחד לירושלים הרי על כל הצדדים להתחשב בכך, אך אם ישראל ממשיכה להתמקד בירושלים ואומרת שירושלים היא הבירה הנצחית של ישראל בלי להתחשב בעמדה הפלשתינית ובאפשרויות הפתרון העתידי בירושלים, זה יכול לקעקע את כל תהליך השלום.

שה'ח פרס: אני רוצה להגיד בענין ירושלים, שני דברים: אנחנו לא רוצים שתיפסק הבניה, לא היהודית ולא הערבית. ירושלים - זאת עיר חיה, עם מאות אלפי תושבים וצריכים לבנות בתי ספר ובתי חולים, בתים, גם ליהודים וגם לערבים. בירושלים אי-אפשר לדבר בכלל על התנחלויות. זאת עיר אחת ומאוחדת. עכשיו, לירושלים, יש שני היבטים: ההיבט הנוגע לאוטונומיה בפתרון הביניים ובעצם ההיבט, האם תושבי ירושלים שיש להם דרכון ירדני יוכלו להצביע, זו השאלה המעשית. האם אתם תבואו ותגידו שישראל תפסיק את הבניה, זה עוד פעם אולטימטום שלא התקבל ואין בו צורך, הוא רק ידחה ויבזבז את הזמן. אם אתה תבוא ותגיד, אנחנו רוצים לפתח יותר בתי ספר, בתי חולים, גם יהודים וגם ערבים - מתקבל על הדעת. אנחנו לא נעשה 'סטופ' בירושלים. לא בצד הערבי ולא בצד היהודי. בירושלים, מה שלא יהיה, ואני בטוח שירושלים תישאר עיר מאוחדת וגם בירת ישראל, אין בדעתנו לחלק אותה, גם אתם בעצם כבר לא מציעים שירושלים תחולק. ענין החלוקה, לפי דעתי, ירד מעל הפרק. אז אני אומר רגע אחד, יש בירושלים 140,000-150,000 פלסטינאים שיש להם דרכון ירדני, שאינם אזרחי ישראל, הם ירצו להצביע לאוטונומיה, לזה יש לתת פתרון

בשלב הזה, בפתרון הביניים. ואני אומר לך, מר חוסייני, אל תעמידו תנאים שאין סיכוי שיתקבלו. יש רק תוצאה אחת לדברים האלה: לדחות, לדחות, לדחות, חבל על הזמן.

חוסייני: אני יכול לומר אותו דבר: אל תקבלו החלטות שלא נוכל לקבל אותן ויגרמו לאותה תוצאה בלתי רצויה. אנחנו לא דורשים הפסקת הבניה בירושלים אך אנחנו דורשים הפסקת הפעילות מצד ישראל לשינוי פני ירושלים והפיכת מזרח ירושלים מאדמה פלשתינית עם רוב פלשתיני לאזור עם רוב יהודי. השינוי הזה אשר ישראל מכוננת מצד אחד הוא זה שצריך להיפסק. אני לא אומר שצריך להפסיק את החיים בירושלים אלא העניין הזה צריך להפסק ולפלשתינים צריכה להיות דעה לגבי כל מה שקורה בירושלים.

ש: לאור חילוקי הדעות בין שני הצדדים בענין ירושלים, האם בעת ביקורו של מזכיר המדינה בשבוע הבא תעמידו את נושא ירושלים בראש סדר העניינים?

שה'ח פרס: אצלנו היא בכלל עומדת על סדר היום. לגבי ישראל, ירושלים היא עובדה מוגמרת וקבועה. לא אנחנו העלינו את ענין ירושלים. אנחנו מכירים שיש בירושלים בעיית ההצבעה של התושבים הפלסטינאים. ירושלים צריכה להיות עיר פתוחה לכל הדתות. כל בן דת: מוסלמי, נוצרי וכמובן יהודי. צריך להיות מצב שבו יכול כל אחד להגיע למקום הקדוש לו, להתפלל לאלוהיו באמצעות ספר התפילה הנראה לו, בלשונו, בחופש גמור. על כן, היחוד הדתי שבתוך ירושלים יישמר, האחדות של העיר תמיד צריכה להישמר גם במסגרת היחסים הלא-פורמלים בין הערבים לבין היהודים. היהודים שבירושלים המהווים רוב זה מאה שנים - אין כאן בעיה של יצירת רוב יהודי, זה מאה שנים שיש לנו רוב - צריכים להתייחס בכל ההבנה ובכל הכבוד גם לערבים הגרים בירושלים. אין לנו שום ענין לראות את אזרחי או תושבי ירושלים הערבים, כנחותים מאיזו בחינה שהיא.

ש: אבל בקשר לביקור כריסטופר, מר פרס, האם הביקור בעצם לא נועד לפתור את הבעיה בלבנון ובכלל לא יתעסקו בנושא הזה של ירושלים והבעיות האחרות של המו'מ עם הפלסטינים.

שה'ח פרס: בלבנון אין פתרון של בעיה על הפרק. בלבנון יש בעיה של הפסקת ירי הקטיושות. זה דבר מאד מוגבל.

ש: אבל אולי כריסטופר יעסוק רק בנושא הזה?

שה'ח פרס: אני מקווה שעד אז כבר לא יהיה צורך בכך. אולי זה גם ייפסק לפני זה. לנו אין ענין למשוך בענין הזה עד בואו של כריסטופר. אנחנו מעדיפים שמר כריסטופר יבוא ויעסוק בנושא השלום, בין סוריה לבינינו, בין הפלסטינאים לבינינו. ולא מר כריסטופר, לא מר חוסייני ולא מישהו בישראל צריכים להיות מעוניינים שהחיזבאללה יכתוב את תהליך השלום, או יותר נכון את תהליך הפסקת השלום. תהליך השלום מתנהל ללא החיזבאללה, בניגוד לחיזבאללה, למרות החיזבאללה. ואני מקווה מאד שמר כריסטופר יהיה במצב שיוכל להשקיע את עיקר מעיניו בהמשך תהליך השלום.

חוסייני: עניין ירושלים הוא עניין בסיסי ובשבילנו זהו העניין העיקרי. ירושלים היא בירתה של המדינה הפלשתינית, היא בירתנו הדתית, הלאומית, המדינית ומצב זה צריך להיות במסגרת כל פתרון. אני לא מדבר על חלוקת ירושלים, יכולה להיות ירושלים מאוחדת, כעת ישנה עיר מחולקת, אם תבקר במזרח העיר תמצא שהיא עיר תחת הכיבוש, ואילו המצב במערב העיר שונה לגמרי. אנחנו רוצים ירושלים לא מחולקת אלא עיר הכוללת בירה ישראלית

ובירה פלשתינית וזה יכול להתממש בעתיד. אך כעת אם לא סוגרים את התיק של ירושלים וישראל לא תפסיק את הפעולות שלה במטרה להפוך את מזרח ירושלים, אז המשא ומתן הזה לא יכול להתקדם אפילו צעד אחד. אם הישראלים חושבים שהנושא הזה סגור זוהי הטעות העיקרית שיכולה לפוצץ את כל תהליך המשא ומתן.

ש: זאת אומרת שתעלו את נושא ירושלים בפגישה שלכם עם מר קריסטופר בשבוע הבא ותגידו לו שבלי פתרון לעניין ירושלים לא תהיה התקדמות?

חוסייני: בלי הפסקת הפעולות הישראליות לא תהיה התקדמות.

ש: והסכמה ישראלית למסור לידיכם את עזה ואולי יריחו אינה מהווה פריצת דרך לשבירת הקיפאון בתהליך השלום.

חוסייני: צריך שני דברים כדי לשבור את הקיפאון. א': מציאת דרך חדשה, ב': התיחסות שווה לעניינים, שישראל תגיד מעכשיו שירושלים היא בירתה הנצחית אנחנו שוללים את זה לגמרי. אנחנו מוכנים לדחות את הדיון סביב גורל ירושלים לשלב מאוחר ואני מדבר על כל ירושלים, אך כעת צריך להשאיר את הדרך פתוחה בצורה שתאפשר בעתיד דיון בעתיד ירושלים.

ש: מר פרס, מבוי סתום!?

ש: פרס: ראה, אני לא כל כך ממהר לתת ציונים לא למבואות סתומים ולא מבואות פתוחים. אני הקשבתי טוב למה שאמר מר פייסל חוסייני. הוא אמר אולי כמו במצרים, צריך גם כאן לעשות הסדר ביניים, הסדר ראשון שלא יכלול את הכל. להסדר הראשון באמת מדובר על הרעיון הזה של עזה תחילה.

חוסייני: פלוס.

ש: פרס: פלוס. אחרי שתהיה הצהרה של עקרונות. אז בוא נישאר שם. עכשיו, מר פייסל חוסייני אמר שהוא גם כן מבין שמבחינה פלסטינאית לפחות צריך להעלות את עניין ירושלים במסגרת ההסדר הקבוע, הסופי. ברגע זה, במסגרת האוטונומיה - שאיננה לא מדינה פלסטינאית ולא מדינה בכלל, אוטונומיה אינה מדינה, יש לה מעלות משלה, יש לה גם חסרונות משלה - במסגרת הזו של האוטונומיה, לדעתי, במה שנוגע לירושלים, ישנה בעיה מאד רצינית אבל היא העיקרית ההולמת את עניין האוטונומיה וזה עניין ההצבעה של תושבי ירושלים. ואת זה, צריך לפתור.

ש: אבל יש את עניין הסגר ושכונות החדשות שנבנות בירושלים, וזה מה שמציק לפלסטינים.

חוסייני: כן, זה לחוד.

ש: האם לא ניתן לעשות משהו?

ש: פרס: אני מבין את זה. את עניין הסגר, אני מבין. אבל מדוע בא הסגר? הסגר איננו מטרה. גם הסגר זה עניין של תגובה על הסכינאות ועל הרצח. אם נגיע להסכם, לא יהיו סכינים ולא יהיה סגר. ברגע שלא יהיו סכינים גם לא יהיה סגר, וגם לא היה אף פעם סגר. לפי דעתי, זה גם אינטרס שלנו שהתושבים יוכלו לנוע באופן חופשי. לנו, מר חוסייני, אני רוצה להבטיח לך, אין שום עניין לגרום סבל לתושבים והפרעות לתושבים. שהתלמידים יוכלו להגיע לבתי הספר, החולים - לבתי החולים, האנשים למוסדות, למקומות עבודה וכדומה.

ואני תקווה שאם נגיע באמת להבנה בינינו, כל הבעיה תיפתר מאליה.

ש: כלומר, הסרת הסגר מותנית בהסכם עם הפלסטינים, לא לפני זה?

שה'ח פרס: הסרת הסגר מותנית בזה שלא יהיה צורך בו. מה הביא את הסגר? גם היום יש הקלות בסגר. גם היום הממשל הצבאי מחפש דרכים להקל עד כמה שאפשר על המתפללים, על התלמידים, על החולים, על עורכי הדין, על מי שרק צריך ואפשר. אבל כמובן היום גם נוקטים באמצעי ביטחון על-מנת שלא יחזור המצב הקודם. שמתושבי ירושלים נשלל ביטחונם האישי, שאנשים נדקרו באמצע היום, באמצע הרחוב. אף ממשלה לא היתה סובלת את זה.

חוסייני: מר פרס, הסגר הזה אינו סגר בטחוני. יש הבדל בין סגר בטחוני לבין סגר מדיני. הסגר הבטחוני יכול להיות בכל עת, הסגר הזה אינו מונע את מעברו של מי שרוצה לבצע דקירה. הדוקר לא יעבור דרך המחסומים אלא יעקוף אותם. ההבדל בין הסגר המדיני לסגר הבטחוני מבחינתי הוא שהסגר הבטחוני מונע את כניסתם של קבוצות מסוימות בגלל סיבות שונות ולא קובע למי מותר להכנס. כשאתה אומר שמותר לפלוני ולאמוני להכנס זהו סגר מדיני, במסגרתו אנשים צריכים אישור כניסה לירושלים. גם בעבר כשאז היתה בעיה בטחונית, היו אוסרים על אנשים מסויימים, או קבוצות מלהכנס מסיבות מסויימות. הסגר הנוכחי הוא סגר מדיני המבסס רעיון מדיני מסויים וגורם להריסת הכלכלה במזרח ירושלים אשר מסתמכת לחלוטין על האזור שמסביב לה. אתה רוצה להשיג בטחון, זוהי זכותך אך הבטחון הזה לא יוכל להיות על חשבון התשתית הכלכלית-החברתית הפלשתינית.

שה'ח פרס: אני רוצה רק שהחשדנות תהיה יותר חזקה מהמציאות. ואני אומר לך ברצינות, לא היה שום תכנון ענייני לגבי הסגר. מה שהביא את הסגר זה חמישה עשר מקרים אחד אחרי השני של תקיעת סכין בגבם או בחזם של האנשים. עובדה היא שמאז הסגר, זה נפסק. זה לא ענין מדיני. זה באמת ענין ביטחוני ממש. גם מאז הסגר, הממשלה, שר הביטחון, הממשל הצבאי חיפשו דרכים להקל. עובדה היא שניתנו 50,000 רשיונות לבוא לעבוד בישראל מתוך מאה עשרים אלף שהיו קודם. אנחנו גם יודעים שבירושלים יש גם מעבר ללא רשיונות. גם את זה אנחנו יודעים. לא כל כך מקשים. ברגע שלא תהיה סכנה כזאת. אנחנו חייכנו 25 שנים בלי סגר, מדוע? מה התעוררנו בוקר בהיר אחד ורצינו לשנות את המדיניות? אני אומר שאין תוצאות מדיניות בסגר אני רק אומר שהכוונה לא היתה מדינית. והתוצאה היא בהחלט ביטחונית. ולפי דעתי, בתנאים מדיניים אחרים לא יהיה שום צורך בסגר.

ש: השאלה בנושא הבטחוני, מר חוסייני, האם אש'ף יכול להבטיח שליטה ובטחון ברצועת עזה במקרה של נסיגה ישראלית ממנה בהתאם להצעת מר פרס?

חוסייני: אש'ף יכול להבטיח שליטה ובטחון כל זמן שיש הסכמים מדיניים ברורים, אז אפשר להבטיח את נושא הבטחון. וזה היה בעבר. למשל בדרום לבנון. אך כל זה צריך לבוא במסגרת תפיסה מדינית ברורה. למשל שיהיה ברור שזה חלק מתהליך מתמשך, לכן אנחנו אומרים עזה ויריחו, כלומר שמדובר לא רק בעזה אלא בצעד שיכלול את כל השטחים כדי להשיג התקדמות בנושא הזה. צריך להיות ברור לכולם שהיציאה מאזור מסויים אינה אומרת פסילת אזור אחר והוצאתו ממסגרת תהליך השלום.

שה'ח פרס: אני שמח על דבריו של מר פייסל חוסייני. היות וגם משיחה כזו אפשר לחשוב שאף פעם לא נגיע להסכם. אני רוצה לציין מה לפי דעתי מוסכם ומובן בינינו. מוסכם שהצהרת העקרונות צריכה לכסות את כל השטחים, לא רק את יהודה ושומרון ואת עזה, וודאי לא כל אחד לחוד. היא צריכה להיות הצהרה

כוללת לגבי השטח, שהוא שטח אחד בענין זה, אין חילוקי דעות. שנית, לביצוע ההצהרות לאחר שתהיינה, אפשר להתחיל בעזה, אני יודע שהפלסטינאים טובעים את עזה פלוס יריחו, אנחנו לא החלטנו בענין הזה, אנחנו ערים לתביעה הזאת. זאת אומרת הסכם ביניים מתוך הסכם ביניים כדי לזרז את התהליך. גם זה מוסכם עלינו.

שנית, יש להבחין בין אמצעים ביטחוניים לבין אמצעים מדיניים לחמש השנים האלה של האוטונומיה, יכול להיות שזה גם יהיה פחות. אנחנו בהחלט מסכימים שהביטחון של הפלסטינאים יהיה בידי הפלסטינאים, הביטחון של ישראל ושל הישראלים יישאר בידי ישראל. גם בענין זה, יש בינינו בעצם הסכמה. ולפי דעתי, צריך לצאת מאותם המיצרים שעליהם לא נגיע להסכם כדי באמת לנסוע להגיע לדברים המוסכמים. אין ברירה, אנחנו מוכרחים להתקדם בשלבים בגלל הבעיות שנוצרו על ידי ההיסטוריה, על ידי המלחמות וגם בגיאוגרפיה מאד מסובכת, היא לא פשוטה, אין הרבה מקום לעשות כאן תמרונים. אנחנו לא ברית המועצות. אנחנו לא אמריקה. זאת ארץ מאד צרה. יש בה שני עמים והעמים לא בדיוק מרוכזים במקום אחד, הם גם מפוזרים. ועל כן זה די קשה ואני לא רוצה להקל בזה ראש, אני גם בטוח שמר חוסייני לא יקל בזה ראש, ואני אומר, בוא נצא שלב-שלב מתוך הפלונטר שבתוכו אנו נמצאים.

ש: מה השלב הבא לבניית האמון ההדדי בין שני הצדדים?

שה'ח פרס: אני אומר ככה, אמנה את כל השלבים: להגיע להצהרת עקרונות, מחלב רזה לא משמנת, לא מוכרחים להכניס כל דבר בהצהרת העקרונות. הדברים העיקריים צריך להכניס. בעצם אנחנו צריכים לקחת עט ולוח. מה שמוסכם - לחתום, מה שלא מוסכם - לקבוע מועד אחר בלוח, דבר ראשון. דבר שני, ללכת על הרעיון של עזה תחילה, יכול להיות שפלוס משהו. דבר שלישי, להעביר לידי הפלסטינאים אותם תחומי אחריות בכל השטחים, שהם יהיו מוכנים לקחת. דבר רביעי, להתחיל לטפל בצד הכלכלי של יהודה, שומרון ועזה כדי לסייע להם להגיע לשליטה כלכלית, לא רק לשליטה פוליטית, להקים את המוסדות ואת התשתית. אני בכלל לא מאמין שאפשר לפתור את הבעיות הכלכליות של הערבים או של היהודים ע'י פתרון לאומי. מוכרח להיות פתרון איזורי. כל הדיבורים שישראל תשתלט, אימפריאליזם - זה שטויות. היום - בעולם הכלכלי - אין שלטון, יש תחרות. יפאן יש לה נשק עצום, לא מפני שהיא שולטת, מפני שהיא מתחרה טובה. כולם צריכים להתחרות בגבולות פתוחים. אנחנו מוכרחים לפתור את בעיית המים. אנו צריכים לפתח את ענין התיירות. אנחנו צריכים להקים תשתית שאנשים יוכלו לנוע. ואם מר פייסל חוסייני ירשה לי, יש מקום אחד בעולם שמאד דומה לרצועת עזה זה סינגפור. סינגפור זאת ארץ קטנה עם ישוב צפוף מאד שהיו בה חושות ועוני כמו בעזה. באה ממשלה מסודרת, הפכה את סינגפור לפנינה, לא מפני שהשטח גדל ולא מפני שהאוכלוסיה קטנה אלא מפני שהכניסו את המשטר הנכון. היום סינגפור זאת אחת הארצות העשירות שבעולם. ואני אומר למשל לגבי עזה עומדת הדוגמא הזו של סינגפור. אפשר גם לעשות שם. אומרים אלה סינים ואלה ערבים. אין הבדל. כל עם יכול להתקדם מבחינה כלכלית כשצריך, אם הוא יאמץ לעצמו את הדוקטרינה הכלכלית הנכונה.

ש: מר חוסייני, מר פרס הציע שלבים מסויימים לבניית האמון ההדדי בין הישראלים והפלשתינים, מה תגובתך?

חוסייני: יש ביננו נקודות הסכמה, אבל אין הסכמה כוללת בכל הנקודות שציינן. הצהרת העקרונות צריכה לכלול את כל השטח כי זה שטח אחד וכאן אני לא יכול להוציא את ירושלים מהמסגרת הזו. צריך ליחד סעיף לירושלים ואין מתיחסים לנושא ירושלים בשלב הזה. הנקודה השניה קשורה בנושא הבטחון, בכל הקשור לבטחון הפלשתיני יש לנו בטחון פלשתיני. ההתייחסות הבטחונית למוצבים

הצבאים וכדומה תהיה שונה. אך החוק שיחול על האזור הזה צריך להיות חוק אחד ולא חוקים ישראלים וחוקים פלשטינים. השטח שיהיה בטיפול הפלשטינים צריך להיות בשלמותו במסגרת החסות הפלשטינית וכפוף לחוק אחד.

ש: רבותי, זאת הפגישה הלא-דיסקרטית הראשונה בין שניכם. השאלה היא האם היום ובעקבות התכנית הזאת אנחנו נתחיל לראות מפגשים ברמה יותר בכירה בין ישראלים לבין פלסטינים, מר פרס?

שה'ח פרס: תראה, יש משלחת פלסטינאית בראשותו של מר פייסל חוסייני. אנחנו יודעים בדיוק עם מי הם נפגשים, עם מי הם מתייעצים, באיזה מטוס הם טסים ועם מי מקבל את ההחלטות. אנחנו לא אומרים מילה. זו משלחת מקובלת על הצד הפלסטינאי כפי שהוא, על כן אנחנו מדברים איתם. אנחנו לא מעמידים לה תנאים, אנחנו גם לא מעמידים פנים בתוך הארץ. אנחנו מבחינה זו, שונים ממפלגות אחרות. יודעים את האמת. אני מוצא שאפשר לשבת עם מר פייסל חוסייני ולהמשיך ולדבר.

אנחנו נפגשנו בעבר וניפגש בעתיד. אין בזה שום בושה. אני לא רוצה להביא לשום מבוכה. אנחנו נפגשנו עם מר פייסל חוסייני עוד בטרם שנהיה ראש המשלחת לווינגטון. אני מאמין שבהידברות נכונה, קודם כל הייתי רוצה שדבר אחד ייצא בינינו. חשדנות סתם, יכול להיות שלו יש דעות ולי יש דעות ולא נסכים, מה שאני לא רוצה זה שתיווצר אי-הסכמה מפני שאני חושד בו, הוא חושד בי. זה לא דרוש. יש לנו מספיק בעיות.

ש: במה מר חוסייני שונה למשל מהנהגת אש'ף?

שה'ח פרס: אם הוא לא שונה, למה לך לשנות? אם הוא טוב, למה לך לשנות? בשבילי הוא טוב. טוב למו'מ אז למה אתה רוצה לשנות אותו. אני לא רוצה היום להיכנס לכל הויכוחים האחרים שישנם. תתחיל עם אש'ף, יש בעיה של האמנה, יש בעיה של הטרור, יש בעיה של התפוצה. תשמע, אתה רוצה עוד פעם לחדש את כל הויכוחים. אני אומר יש מספיק ויכוח, יש מספיק הסכמה. יש הסכמה על צינור ואנחנו יושבים ומדברים. אמרנו למר חוסייני עם מי לא להתייעץ? אמרנו למר חוסייני לאן לא לנסוע? הוא בא-כוח, מקובל על הצד הפלסטיני, גם מקובל עלינו.

ש: אתה נפגשת עם אבו-מאזן בקהיר, מר פרס?

שה'ח פרס: יש לך עוד שאלות מהסוג הזה? אני נפגשתי עם מר חוסייני ולא נפגשתי עם מר אבו מאזן.

חוסייני: בוא נקרא לילד בשמו. למעשה אתם מנהלים משא ומתן עם אש'ף אז למה שלא תנהלו איתו את המשא ומתן באופן רשמי.

שה'ח פרס: רגע, אם זה המצב נתת לנו קומפלימנט, אז מה אתה רוצה עוד. אז אין לך יותר תביעות. אם זה המצב - אז גמרנו, אז יש משלחת ואיתם מדברים אז נזיז הצידה את כל הדברים האחרים. אז לא נתווכח על המשלחת. זה אתה מסכים?

חוסייני: יבוא הזמן שבו תדבר באופן רשמי עם הצד שאתה מדבר למעשה איתו היום.

ש: לסיום, בוודאי כל אחד מכם רוצה לפנות לקהל של הצד השני. נתחיל בך, מר חוסייני. מר ברצונך לומר לצופה הישראלי?

חוסייני: ברצוני לומר לצופה הישראלי, עליו להבין שמשוואת האפס הסתיימה, לא כל מה שלטובתנו בהכרח הוא לרעת ישראל וכל מה שלרעתנו הוא לטובת ישראל. יש הרבה דברים שאנחנו יכולים להרויח ביחד ולהפסיד ביחד. עלינו כעת לחשוב בדרך של שלום ולא לחשוב בדרך של מלחמה. אנחנו פועלים למען השלום, עלינו לגבש תסריט של שלום. יש הרבה סוגיות רגישות מאוד. אם נחשוב עליהן בהגיון הזה התוצאה תהיה שונה. נקודה אחרת עליהם להבין שכמו שיש להם סוגיות רגישות בנושאים מסויימים, סוגיות אלו רגישות בשבילנו באותה מידה. לא צודק שישראל תניח שסוגיות אלו רגישות רק בשבילה ועל הפלשתינים לקבל את זה. עליהם להתייחס אלינו בצורה שווה ולדעת שיש סוגיות משותפות שאי אפשר לפתור אותן אלא במשותף. החל בירושלים וכלה בגבולות.

שה'ח פרס: אני רוצה להגיד דברים ברורים מאוד לצד הפלסטינאי בעניין. ראשית, אנחנו מתייחסים אליהם כשוויים אל שוויים, כעם אל עם, כאדם אל אדם. שנית, אני רוצה להגיד חד-משמעית, אין לנו שום כוונה לשלוט עכשיו או להשתלט בעתיד על העם הפלסטינאי. זה עומד בניגוד לרוחה של היהדות ובניגוד גם לאינטרס המדיני של ישראל. שלישית, היות ואנחנו לא רוצים לשלוט עכשיו או להשתלט בעתיד על הפלסטינאים, אנחנו מוכנים להחזיר לשלטון פלסטינאי, שלטון עצמי בשלב זה, את אותם השטחים המאוכלסים ע"י הפלסטינאים עצמם. ואנחנו מעוניינים בהצלחתם הפוליטית והכלכלית ואנחנו מאמינים שסוף המלחמה וראשית שיתוף הפעולה ישרת אותם, ישרת גם אותנו, שבימינו אלה אין מקום לא לקולוניאליזם, לא לאימפריאליזם, לא למלחמות. נגמרה עונת המלחמות. ואנחנו חושבים יתר על כן, האוכלוסיה הפלסטינאית, בהיותה כל כך אינטליגנטית וכל כך מתקדמת יכולה גם להיות הראשונה להכניס את השיטה הדמוקרטית בעולם הערבי ואין דבר שיעזור לצד הערבי יותר משלטון דמוקרטי שבנוי על חופש ושולל מלחמות.

ש: רבותי תודה לכם על המפגש הזה שאולי יהיה ראשיתו של דיאלוג חיובי ומועיל בעתיד. ערב טוב ותודה רבה.

מחלקת מידע - אגף תקשורת
2 באוגוסט 1993

תפוצה: @ (רהמ), הסברה

סססס

מזכירות הממשלה

ירושלים, י' באב התשנ"ג
28 ביולי 1993

ש מ ר

אל: ראש הממשלה ✓

מאת: מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: שיחה עם שגריר ירדן בארה"ב וראש משלחתם לשיחות השלום
ד"ר פ. טראונה

א. לבנון

התקשרתי לשגריר טראונה כדי להנחיל לו את המסר המועבר על-ידי ישראל דיפלומטית ופומבית באשר לפעולות בדרום לבנון. דיברתי על חיזבאללה, שינוי הכללים ורצונם לטרפד את המו"מ לשלום, באיפוק שנהגנו והצורך בפעולה להגן על ישובינו, לא מתוך רצון לעימותים, אך מתוך כורח. הוספתי כי אם לירדן יש יכולת להשפיע על הגורמים הנוגעים בדבר כדי שילחצו על חיבזאללה להפסיק, מה טוב. טראונה אמר שיעביר לממשלתו את המסר. בסוף השיחה אמר שבתקופה זו מן הראוי לגלות איפוק, במיוחד ערב ביקור כריסטופר (שגם הוא שמע שאכן יתקיים).

הערה: יזמתי את השיחה כדי לקיים את הקשר, וגם לעשות מול ירדן בדרך זו מה שאנו עושים עם מדינות אחרות במישור הדיפלומטי. ראוי לציין שטראונה לא השמיע ביקורת על המבצע בדרום לבנון.

ב. המו"מ לשלום

(1) שאלתי על המו"מ בין הירדנים והפלסטינאים. אמר שהמגמה היא להגיע לתיאום ביניהם בעת המו"מ עמנו. הטעים כי ירדן איננה מדברת עכשיו על קונפדרציה. הועדות שהוקמו לתיאום עמדות יפעלו, כך הוא מקווה. לשאלתי אמר שאת הנייר האמריקאי על העברת סמכויות מוקדמת ראה במחמ"ד אך לא לקח; "אינני רוצה להביך". (כזכור את המסמך האמריקני להצהרת עקרונות קיבל מהח"מ בווינגטון, ועל כך הודה עכשיו; הפלסטינאים אינם בדיוק משתפים את הירדנים).

(2) אמר כי מפגש התיאום הערבי ייערך כנראה בבירות לאחר ביקור כריסטופר.

ג. המו"מ עם ירדן

(1) העליתי נושאי הסחר לשטחים. אמר שחלק מהתיאום בין ירדן לפלסטינאים אמור להביא לתשומה של הסקטור הפרטי מהצד הפלסטינאי, כך שהפלסטינאים הם שיסמנו את המוצרים ליצוא מירדן שמעניינים אותם.

(2) שאל על דברים שאמרתי פומבית בצאתנו מווינגטון, כי כל הנושאים הביטורליים עם ירדן הם בני פתרון למעט נושא הפליטים, והרי גם נושא זה מצוי באגנדה בינינו. אמרתי כי הנושא אכן צריך להידון, אך שלא כנושאים כמו מים, בטחון, נורמליזציה וגבול שניתן לפתורם דו-צדדית, הפליטים הם נושא שמחייב תשומה בינלאומית רחבה הרבה יותר, מבחינות שונות, כמו מימון, מקומות יישוב וכדומה, מאשר החלק הדו-צדדי. חזר והעלה את ענין ה"מאחרים" וביקש כי יידון אצלנו. אמרתי שהנושא נדון אך הוא קשה.

ד. המושב הבא של שיחות השלום

אמר כי האירועים בלבנון סיבכו את קביעת לוח הזמנים.

בברכה,

אליקים רובינשטיין

העתק: מזכ"צ רה"מ ושר הבטחון

אאא, חוזם: 26512

אל: רהמש/820

מ-: ווש, נר: 2084, תא: 260793, זח: 1721, דח: מ, סג: סו,

בבב

סודי/מיידי

א ל: משהב'ט/לשכת מתאם הפעולות בלבנון

ד ע: ממ'ד/ערב 4, חט' מזה'ת, משפט/בייקר

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון: מו'מ עם לבנון

משיחה עם שוורץ (ס' היועץ המשפטי, מחמ'ד) ב-22/7:

1. לאחר תום הסבב האחרון של השיחות הביטורליות, -הסביר רוס ללבנונים שהמשלחת האמריקנית איננה מתכוונת לבקר בבירות, כשום שכוונתה להתמקד במסלולים הפלס' והסורי, אך לדעת האמריקנים חשוב שתקיים בין הסבבים, פעילות בכל המסלולים/ האמריקנים הוסיפו, כי הם מניחים שבמהלך ההפסקה ינתחו הלבנונים את ההסעה הישראלית האחרונה במגמה להגייב עליה בסבב הבא. ציינו, -כי לדעתם קיימות האפשרויות הבאות:

-הלבנונים יעלו הערותיהם לנייר הישראלי
-הלבנונים יציגו נייר לבנוני חדש.

-הצדדים יעבדו על הנייר הישראלי.
-אפשרות אחרת כלשהי.

ארה'ב מוכנה לסייע ללבנונים בהכנת הנייר (קרי, מן הסתם, בנוסח תרומתם להסעתנו. י.א.), או להעביר מסרים לבנוניים לישראל.

2. במהלך ההפסקה בין הסבבים התקיימו שיחות בין האמריקנים ללבנונים בבירות ולווינגטון, אך הלבנונים לא בקשו מהאמריקנים להעביר מסר רשמי כלשהו לישראל. בשיחות אלה, האמריקנים הפנו את שימת לבם של הלבנונים לנקודות חיוביות -לדעת האמריקנים - בנייר הישראלי.

בתגובה לכך, בני שיחם הלבנונים, 'כאינדיבידואלים ולא באופן רשמי' -הדגיש שוורץ. הכירו כי בהצעה הישראלית ישנם היבטים חיוביים. לצד זאת, ישנן, כמובן ללבנונים הסתיגויות שונות.

3. להלן ביקש שוורץ להעביר לידיעתנו את סיכום רשמיו מהתייחסויות הגורמים הלבנוניים השונים, בבירות ובווינגטון, -לסעיפים בהצעתנו. שב והדגיש כי הדברים אינם בבחינת תגובות לבנוניות רשמיות, אלא סיכום דברים שנאמרו, -באורח פרטי, לאמריקנים:

א. הפסקה הראשונה בהצעתנו נתפסת ע"י הלבנונים כמועילה מאד משום שבדעת הקהל הלבנונית עדיין יש החוששים כי לישראל תביעות טריטוריאליות מלבנון.

ב. שבחו את הפסקה השלישית המתארת את עמדת לבנון. קבעו שהיא מציגה את העמדה הלבנונית במדוייק ומשקפת מאמץ טשראלי ראוי לשלח.

ג. העלו את השגותיהם הידועות לגבי הפסקה הרביעית המציגה את עמדת ישראל. קבעו שהקישור בין חוזה השלום לבין הנסיגה מציג בפני לבנון בעיה קשה בשל אילוץ הפנימיים והאיזורים - בעיקר סוריה.

ד. לטעמם, קביעתנו, בפסקה החמישית, לפיה הבטחון ההדדי מהווה דאגה מרכזית של שני הצדדים איננה עולה בקנה אחד עם סדר העדיפויות הלבנוני. הלבנונים גורסים שמראש צריכה להטות נסיגה, אח"כ ההכרה בגבולות הבינ"ל ולבסוף הבטחון, לעוד שהנוסח שלנו כאילו קובע שהבטחון מצוי בראש, ובמשתמע דוחק את עינין הנסיגה לתחתית סדר העדיפויות.

ה. אמרו, בשביעות רסון, שבסעיף האופרטיבי הראשון בהצעתנו משתקפת תזוזה לדיון בנושאים בסיסיים (להבדיל מנושאי בט'ש) - בקבוצת הקצינים וכי המשפט האחרון פותח אפשרות לשיתוף יוניפי"ל בועדה.

ו. שתי השורות האחרונות בס' אופרטיבי C/2 בעייתיות מבחינתם. שורות אלה מציינות שקבוצת הקצינים תפעל בצפייה להתפתחויות נאותות באקלים הפוליטי שתאפשרנה התקדמות, לעוד שהלבנונים יתקשו מאד להכנס לדיון בקבוצת הקצינים, בלא שיראו קשר הדוק בין פעולה בכיוון הנסיגה לבין התחלת דיון זה. לבנונים אמרו שפומבית יהיו חייבים להסביר שדיון זה קשור לנסיגה הישראלית (הגבתי שביקורתם זו משקפת שוב ניסיון לבנוני להשתמש ברעיון קבוצת הקצינים למימוש עמדת היסוד שלהם, ובכך - את הפער בין גישתם זו, לבין גישתנו החותרת להקמת קבוצה שתפעל במקביל לקיומן של שתי עמדות היסוד. שורץ הסכים עם הערתי. י. א.)

ז. בסעיף C/2 - ראו מאמץ מצידנו להעניק מקום ליוניפי"ל.

ח. לגבי מיקום דיוני הקבוצה - בעקבות השוואת ס' 4 - לניסוח קודם שלנו הסיקו, - כי זזנו לאימוץ תפיסה לפיה דיוני הקבוצה יתקיימו בווינגטון עד שיוסכם בין הצדדים אחרת.

4. בהתייחסו לדברים דלעיל, - סיכם שורץ כי אולי אין בכך הרבה (תוכן י. א.), אך זה מה שיש... לשאלתי אמר, - כי עפ"י המידע שבידו לאמריקאים אין אינדיקציות לגבי שינוי בעמדת סוריה באשר למרחב התמרון שהיא (איננה) מתירה ללבנונים. הוסיף, עם זאת, שהסורים אמרו לאמריקאים שמן הראוי כי משלחת ארה"ב לקידום התהליך תבקר גם בבירות.

5. שורץ ציין שיטול חלק בביקורה הקרוב של 'משלחת התהליך' האמריקאית במזה'ת לתוקף תפקידו כיועץ משפטי של המשלחת.

אמיתי

יש

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, @ (שהבט), רביב,
ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), רחטמזת, מזת1,
סי יבל, משפט, מצפא, @ (לוברני)

סססס

אין הישגים

הוא צריך
ש'א'י

מזכירות הממשלה

ירושלים, ח' באב התשנ"ג
26 ביולי 1993

ש מ ו ר

[Handwritten signature in black ink, possibly 'אליקים רובינשטיין', with a red checkmark above it.]

אל: מזכ"צ רה"מ
מאת: מזכיר הממשלה
שלום רב,

הנדון: תלונת ד"ר עבד אל-שאפי על התנהגות חיילי צה"ל
נגד ד"ר זכריא אל-אע'א

- א. התקשר הערב ד"ר עבד אל-שאפי, התלונן כי ד"ר אל-אע'א נחשף אתמול ל"התנהגות לא ראויה" של חיילי צה"ל, שעצרוהו באמצע היום בעזה, חיפשו במכוניתו, דיברו עמו בלשון בלתי נאה. הוא זיהה עצמו כלפיהם, לפי התלונה, כחבר המשלחת למו"מ, אך הדבר לא השפיע והפכו את מושבי מכוניתו. לבסוף לקחו את מסמכיו (ת"ז ורשיון נהיגה). ביקשו שיתלווה אליהם ולא הסכים. הוא הודיע לרשויות (משרד היועץ לענייני ערבים) על האירוע ופריח אבו מדין השיג לו את המסמכים ממשרדו של אל"מ חכס.
- ב. עבד אל-שאפי הוסיף כי לדעתו "הדבר רציני", כי הוא "מאותת משהו רע". לדבריו היה מקרה בעבר עם פריח אבו מדין; "איננו יכולים לשאת זאת". הרושם שלו ושל אל-אע'א הוא שהנושא איננו מטופל ברצינות הראויה, ואין הוא רואה הצדקה לדבר לאחר שאל-אע'א אמר שהוא חבר משלחת. ביקש התנצלות.
- ג. אמרתי כי אני שומע על המקרה לראשונה, וכללית הרשויות עושות מאמץ לחינוך ליחס נאות, כפי שאנו רואים בטיפולנו בעניינים הקשורים לזכויות אדם שאותם העלו בפנינו. הבטחתי שאעביר העניין לבדיקה.
- ד. אודה מאוד על בדיקה בהקדם, כדי שניתן יהיה להשיב. כזכור כבר היה מקרה שבו נפגעה בעינה בתו של אל-אע'א.
- ה. נושאים אחרים שעלו בשיחה - בנפרד.

ב ב ר כ ה,

אליקים רובינשטיין

[Handwritten signature in black ink.]

העתק: ראש הממשלה
מתאם הפעולה ביו"ש ועזה

אאאא, חוזם: 26562

אל: רהמש/822

מ-: ווש, נר: 2085, תא: 260793, זח: 2000, דח: מ, סג: סו,

בכבב

סודי/ מיידי

א ל: רה'מ, שה'ח, ס'שה'ח, מנכ'ל

מאת: השגריר, וושינגטון

מכתב מוברק

הנדון: הארועים בלבנון ותהליך השלום

1. משורת פגישות ושיחות עם אנשי מחמ'ד וצוות תהליך השלום עולה התמונה הבאה ביחס לארועים בלבנון והזיקה בינם לבין תהליך השלום וביקורו הצפוי של מזכיר המדינה.

א. הממשל מגיב בזהירות ואיפוק. המזכיר שחרר הודעה קצרה וכללית. לידיעה כאילו הפמליה שלו פרסמה רמז לכך שהוא שוקל ביטול הביקור אין לפי שעה כל אישור. לדבר בני שיחי, המקור לידיעה הטלויזיונית היה בישראל והם חוקים את פשרה. הדרדרות במצב עלולה, כמובן, לפגוע בתכניות הבוקור, אך הם ממשיכים בהכנות כרגיל ובהנחה שהביקור מתקיים. זוהי גם המלצתם למזכיר.

ב. שגרירם בדמשק מסר את האגרת לדרג פקידותי (ולא לשר החוץ שרע). הם מתייחסים בזהירות לדברים ששמעו משום שבאו מדרג נמוך יחסית. עיקר התגובה הסורית - טענה שישראל נוהגת בצורה פרובוקטיבית ותוקפנית ומסכנת הן את התהליך והן את ביקור כריסטופר. מענין, שלדברי בן שיחם הסורי נהרגו יותר חיילים סורים מכפי שפורסם. לדבריו, היו אלה חיילים שעסקו בפעילות 'הגנתית' ולא 'התקפית'. כללית תוכם הקו שהושמע לכריס רוס בדמשק את הקו המסתמן בתקשורת הסורית.

2. ברור לבני שיחי שכריסטופר יאלץ להקדיש חלק מזמנו בעת הביקור באזור לסוגייה הלבנונית, אך הם חושבים על דרכים להגביל את העיסוק בסוגייה. זאת באופן שימנע את הפיכתה לנקודת המוקד של הביקור. מבחינתם צריך הביקור להתמקד בסוגיות היסוד של התהליך במסלולים הסורי והפלסטיני.

רבינוביץ

תפוצה: @ (רהמ), שהח, סשהח, מנכל

אאאא, חוזם: 23413
אל: רהמש/707
מ-: המשרד, תא: 250793, זח: 1242, דח: ר, סג: סו,
בבבב
סודי/רגיל

ירושלים, ה' באב התשנ"ג
23 ביולי 1993

ס ו ד י
מכתב מוברק

*לשם השלום
א.ת.7*

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון
שר החוץ

דע: שגריר ישראל במוסקבה

להלן תרשומת מפגישה שנערכה בין מזכיר הממשלה לבין שגריר רוסיה בישראל
ביום 21.7.93 בשעה 11:30. השתתפו בנוסף לשגריר רוסיה ולמזכיר הממשלה גם
המזכיר הראשון והמזכיר השני בשגרירות רוסיה בישראל והחתום-מטה (רשם).
הפגישה ביוזמתנו.

א. תהליך השלום.

מזכיר הממשלה תאר בפני השגריר את ההתפתחויות האחרונות בקשר למו"מ עם
הפלסטינים. בדבריו התייחס רובינשטיין לביקור האחרון של "צוות השלום
האמריקאי" באזור ולהדגשים הניתנים מצידם של האמריקאים לנושא
ה- EARLY EMPOWERMENT (להלן E.E.), הנסיון לגישור על נוסחות בענין
נייר העקרונות, לרבות הנושאים הקשים כמו JURISDICTION.

רובינשטיין תאר בהרחבה את רעיון ה-E.E. והיתרונות הגלומים בו הן להנעת
התהליך והן מן הבחינה הפלסטינית ואמר כי ההעברה המוקדמת של סמכויות אינה
תחליף להסדר הביניים ואין לפלסטינים מה להפסיד אם יאמצו הרעיון.

השגריר אמר כי לשיטתם של הפלסטינים ה-E.E. אינו חיובי משום שהם חוששים
ל"התקע" עם דברים פעוטים וחסרי ערך (כדבריהם) ולאבד את הנושאים העיקריים
והחשובים להם. כן הוסיף כי לדעתו אין סיכוי רב להשיג הסדר או הסכם
משמעותי בשום מישור של המו"מ (על-פי התנאים הנתונים), ואף על-פי כן
חשוב לכל שהתנועה (MOVEMENT) תמשך גם אם היעד אליו חותרים אינו
בר-מימוש לפי שעה. השגריר הוסיף כי ישנו פער אמון בין הצדדים
והפלסטינים חשדנים.

רובינשטיין השיבו כי אכן חשוב לקיים את התהליך ולהמשיך בתנועה וזו גם
כנראה מגמת האמריקאים בקיימם את המפגשים ומסעות הדילוגים בין
ההתייעצויות בווינגטון. כן הוסיף כי על הפלסטינים לבחון הענין המוצע
ולהתגבר על חשדנותם, ובצטטו אחד האמריקאים המקורב לתהליך אמר רובינשטיין

:

THEY DO NOT HAVE TO TRUST, THEY HAVE TO TEST - והדבר חל בראש וראשונה על העברת הסמכויות המוקדמת. והשגריר השיבו כי, אכן - WITHOUT TEST WILL BE NO TRUST .

רובינשטיין אמר כי אנו סבורים שלרוסיה שמור גם כן תפקיד נכבד בשכנועם של הפלסטינים להכנס למו"מ ולהיות ריאלים, שכן הסדר הביניים ישנה באופן דרמטי את מצבם ולא יסגור שום אופציה לשלבים האחרים של המו"מ שאנו מחויבים לקיימם.

השגריר אמר כי הפלסטינים סבורים שעדיין ניתן להשיג ויתורים מישראל וכי ישראל טרם חשפה את הקווים האדומים שלה. בובין הוסיף כי הפלסטינים משוכנעים שיוכלו להשיג יותר אם ימשיכו בלחצים עלינו.

רובינשטיין השיבו כי הבהרנו את עמדותינו. הממשלה גילתה גמישות בנושאי הבחירות, ניהול קרקעות, חקיקה, שילובו של חוסייני ועוד ואולם ראש הממשלה הבהיר באופן ברור את העקרונות עליהם נעמוד בכל מחיר והם אי-הכללת ירושלים במו"מ, שמירת הבטחון בידינו, האחריות של הישראלים בידינו ושמירה על אופציות פתוחות.

השגריר אמר כי יש כאן פרדוקס. לאחר הנצחון ב-67', אמר בובין, קיבלתם לידיכם פירות מסויימים ועתה אתם מנסים להיפטר מהם ופרדוקס שני, הוסיף השגריר, הוא בזה שמנסים לתת לפלסטינים מה שיש כבר ברשותם בעוד שהם רוצים להשיג מה שאינו בר השגה. לכן אין לדעתו סיכוי לפריצת דרך במו"מ בתנאים הנוכחיים.

רובינשטיין השיב שהתיאור אינו כה פשטני והמציאות מורכבת יותר ומכל מקום אנו איננו "מנסים להיפטר מפירות המלחמה" והצעותנו הן ריאליות וסבירות.

רובינשטיין תאר בפני השגריר את נסיונותינו לכונן מכניזם של קישור והדברים עם הפלסטינים גם בתקופות שבין הסככים, לרבות בסוגית "זכויות האדם" שהיא כה חשובה להם.

לשאלת רובינשטיין האם הרוסים מקיימים מגע עם הירדנים השיב בובין כי לא ידוע לו על שום דבר מהותי בנושא ירדן, לרבות לא על נושא הקונפדרציה שצף ועלה לסדר היום הציבורי.

ב. ישראל - אסטוניה.

השגריר בובין העלה בפני רובינשטיין דבר קיומן של שמועות על כך שישראל מוכרת נשק קל (לדבריו רובים, תת-מקלעים ואקדחים) לאסטוניה.

בובין הוסיף כי הם מודאגים מכך משום שיש באסטוניה מיעוט רוסי שהשלטונות האסטונים "מתעמרים" בהם (הזכיר נושא הפרת "זכויות האדם" בהקשר ליחסי השלטונות שם למיעוט הרוסי).

השגריר אמר בקשר למכירת נשק, כי בינתיים מדובר על שמועות ואולם " אין עשן בלי אש". הוסיף כי הדבר מסוכן אף יותר ממכירת טילים לסוריה, שכן "הסורים לא יעזו לירות עליכם טילים" בעוד שהפעלת נשק קל הרבה יותר אפשרית ולכן גם מסוכנת יותר.

השגריר הוסיף כי היו שמועות גם לגבי מכירת נשק (ישראלי) לגרוזיה אך נמסר להם כי הדבר אינו נכון.

רובינשטיין הבטיח להעביר הנושא לידיעת הדרג המדיני.

ג. משפט פמיאט ונושאי האנטישמיות ברוסיה.
נושאים אלה הועלו גם הם בשיחת מזכיר הממשלה עם השגריר - ועל כך דווח
בנפרד.

ב ב ר כ ה,

אריה זהר

תפוצה: @ (מזכיר הממשלה)

סססס

Handwritten in red ink:
10.8
התאחדות המזכיר

אאאא, חוזם: 22926
אל: רהמש/691
מ-: ווש, נר: 2703, תא: 230793, זח: 1400, דח: מ, סג: סו,
בבבב
סודי/מיידי

א ל: ממנכ"ל, מצפ"א

מאת: הציר וושינגטון

הנדון: תהליך וכיו"ב

משיחה עם איש הצוות האמריקני : -

- הכחיש ספקולציה ישראלית (שהתפרסמה ב'הארץ') כאילו המזכיר יביא עימו טיוטה חדשה.

אמר שאם ורק אם יקבלו תגובה פלשתינית מפורטת על הטיוטה הקיימת, ידון כריסטופר עם בני-שיחו הישראלים באפשרויות שתיווצרנה. אחת מאותן אפשרויות תהיה שיתחילו לעבוד על מסמך חדש. אך המזכיר אינו 'מביא' טיוטה ובינתיים לא קיבלו מן הפלשתינים משהו שיצידק עשיה כלשהי.

- התייחס ל'שמועה ישראלית' אחרת כאילו יעץ הממשל לישראל לא לדבר עם אש"פ. יתכן שמישהו מהצוות האמריקני, בשיחה בלתי רשמית ובתגובה לשאלה של ישראל, הפטיר משהו כמו 'זה לא רעיון טוב', אך אין עמדת ממשל שנמסרה לישראל.

- הוסיף שאין הם מחזיקים 'גזרימ' בשביל אש"פ ואינם שוקלים חידוש דיאלוג עם אש"פ כפרס על חתימה פלשתינית על הטיוטה. תוך כך התייחס לנסיעתם של הח'כים לטוניס ואמר שהוא סבור שאין הוא רשאי לחוות דעה על נסיונות כאלה של חברי כנסת אך התרשמותו היא שאנשי אש"פ אינם יודעים להבחין בין שליחויות שמייצגות את ממשלת ישראל ומדיניותה לבין שליחים בלתי מייצגים ואולי זה מותר אצלם (אצל אש"פ והפלשתינאים) רושם מוטעה.

שילה

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, גנור, רביב,
ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד,
מצפא, סייבל

סססס

אל:

ראו"ה

התאריך

22/7/83

מאת:

ד"ר נרמי

תיק מס'

הנדון:

הצגת התיק והסל"ה לנ"י בארץ

סימוכין:

~~התיק מס' 1000~~
ד"ר נרמי

1. במכתב, אצ"י ורא"י (22 יולי) בסיני
אל הנ"ל והסל"ה שרא"י בארץ
-> 16 יולי. והתקנה מאוחרת ונ"י
אשרת בנ"ל אין ספקות.

2- מאשר את אישור רא"י והסל"ה ל-Jurisdiction

3. רא"י והסל"ה אשרת לאלו הארצות
אשרת אצל רא"י. זה כפי ירצה האל"ה
בין הנ"ל והסל"ה.

נרמי

664065

American Paper

June 30, 1993

Draft

The Palestinian and Israeli sides reaffirm their commitment to the peace process launched at Madrid. They seek to negotiate their differences and create a peaceful and just future in which Israelis and Palestinians will live side by side, in peace, for generations to come. Toward this end, the two sides will negotiate a Declaration of Principles to guide the negotiations on interim self government arrangements. The following principles and/or areas of emerging agreement could be included in the completed Declaration of Principles, subject to agreement on the full Declaration.

THE GOAL OF THE NEGOTIATIONS

The two sides agree that the objective of the peace process is to reach a just, lasting, and comprehensive peace settlement achieved through direct negotiations based on United Nations Security Council Resolutions 242 and 338 and the principle of land for peace. The negotiations between the Israeli and Palestinian sides will be conducted, per the Madrid letter of invitation, in two phases; the first phase of the negotiations is directed toward reaching agreement on Palestinian interim self-government arrangements for a period of five years; and the second phase of the negotiations, beginning the third year of the period of interim self government arrangements, will be directed toward reaching agreement on permanent status. The two sides concur the agreement reached between them on permanent status will (constitute) fulfill the implementation of Resolutions 242 and 338 in all their aspects.

The two sides agree that the negotiating process is one and that its two phases are interlocked. They further agree that neither the negotiations nor the agreements reached for the interim period nor anything done in the interim period will (be deemed to) preempt or prejudice the outcome of permanent status negotiations. Furthermore, both sides will make their best efforts to avoid actions (during the interim period) that undermine the environment for the negotiations. The two sides agree that all options for permanent status (within framework) consistent with the provisions and principles of the agreed basis of the negotiations-- United Nations Security Council Resolutions 242 and 338 -

will remain open. Once negotiations on permanent status begin, each side can raise whatever issue it wants (including the question of Jerusalem.). The agenda for the permanent status negotiations should include the question (E)/final status (P) of Jerusalem.

THE NATURE OF THE PALESTINIAN ELECTED AUTHORITY

The two sides agree that a Palestinian elected interim self government authority((whose name will be agreed)) will be established through fair, free, general and direct elections. These elections will be held under agreed international supervision and with international observers and monitors. Negotiations will take place concerning the modalities and timetable for elections. Once election modalities are agreed upon by the two sides, east Jerusalem Palestinians will (vote) participate in the elections.

Palestinians who were listed in the relevant population registers in the West Bank and Gaza Strip on June 4th, 1967 have the right to participate in the elections.

The Palestinian elected authority will have the necessary powers and responsibilities to carry out the authorities transferred to it under the agreement. It will assume executive (authority, it will have) and legislative authority in the areas of responsibility transferred to it, subject to the agreement to be negotiated. There will be independent judicial organs to be appointed by PISGA. Legislation in force in other areas will be reviewed as appropriate.

The two sides agree that one of the key goals of the interim period is the transfer of authority to Palestinians. Powers and responsibilities of the Israeli civilian administration and other relevant Israeli organs will be transferred to the Palestinians as agreed. This process will bring about a fundamental change in the existing situation on the ground and in the relationship between Israelis and Palestinians. An important outcome of this phase will be the empowerment of Palestinians through the establishment of interim self government (arrangements) authority which will give the Palestinians real control over decisions that affect their lives and fate. It should also put an end to the confrontation between Israelis and Palestinians and create a new relationship between them of mutual respect, tolerance, peace and reconciliation, in which both sides eschew violence.

SECURITY

The Israeli and Palestinian sides agree that the security of both sides must

be respected and enhanced as a result of the negotiating process. The objective of security arrangements during the interim period is to respond to mutual needs, as well as to create the conditions for real peace. (Recognizing Israel's responsibility for its nationals and overall security of the territories (Hague Regulations of 1907), and recognizing the interim self government's responsibility concerning Palestinians during the interim period per the agreement to be negotiated, there will be arrangements and mechanisms, particularly related to security, such as police functions, that will enhance mutual security and address the needs of both sides.)*

* Palestinians will provide language on this section later. It will deal with issue of Israeli redeployment and thinning out among other issues.

(JURISDICTION) TERRITORIAL JURISDICTION

(The two sides agree that discussion of the issue of jurisdiction as it relates to the interim period starts from the premise that issues related to permanent status are outside the scope of the interim status negotiations. Thus, the inclusion or exclusion of specific spheres of authority, geographic areas, or categories of persons within the jurisdiction of the interim self government will not prejudice the positions or claims of either party and will not constitute a basis for asserting, supporting or denying any party's claim to territorial sovereignty in the permanent status negotiations. As such, the issue of jurisdiction over the territories will only be resolved as an outcome of the permanent status negotiations.)

For the interim period, the interim self government authority will as appropriate exercise its authority, i.e. jurisdiction, in the territories, to the extent necessary to fulfill its responsibilities and as agreed between the Israeli and Palestinian sides.

LAND

The two sides have agreed that the territories are viewed as a single territorial unit. They agree that issues related to sovereignty will be negotiated during talks on permanent status and that negotiations on the land issue during the interim period will take place without prejudice to territorial integrity; that is the territories will be treated as a whole even while the two sides negotiate the difficult issues of land ownership, registration, planning, zoning, usage and

management.)

REPLACED BY:

"The two sides agree that discussion of the issue of territorial jurisdiction as it relates to the interim period starts from the premise that issues relating to the exercise of sovereignty including the final status of the city of Jerusalem are outside the scope of the interim status negotiations.

Consequently, nothing agreed regarding the issue of jurisdiction in the interim status negotiations shall prejudice the outcome of the permanent status negotiations. These negotiations, as provided for above, are designed to achieve the implementation of U.N.S.C. resolutions 242 and 338, in all their aspects.

Thus, for the interim period, the Palestinian Interim Self-Government Authority will exercise its jurisdiction on the Occupied Palestinian Territories. (P)/ Palestinian territories that passed under Israeli control after 4 June 1967. (E)

The two sides have agreed that the territories are viewed as a single territorial unit, whose integrity will be preserved during the interim period, under one system of law."

COOPERATION AND COORDINATION

The two sides will conclude agreements and establish agreed arrangements for cooperation and coordination in specific areas of mutual and common concern. These areas of cooperation and coordination will take into account the mutual needs of both sides. The two sides will also establish a joint committee to consider and deal with matters of common concern and to resolve outstanding problems that may arise between them.

IMPLEMENTING MECHANISMS

The Palestinian and Israeli sides seek early completion of the Declaration of Principles and a full agreement on interim self government and early empowerment.* Toward this end, the two sides will discuss a timetable and mechanisms for elections in the territories. They will also discuss early empowerment, i.e., the early exercise of power by Palestinians, which will change the situation on the ground and the relationship between Israelis and

Palestinians. Such early empowerment could cover such issues as economic development, training for a local police force, health, education, welfare, tourism, labor and budgetary authority including the provision of revenues in all of these areas. It could also include the formation of a provisional authority and full implementation in specific geographical areas.

* **Palestinians are awaiting American clarifications on full meaning of early empowerment before developing a position or submitting language on this issue.**

21/07/1993

16:12:50

18461: חוזם: אאא

אל: בטחון/1344

מ-: לונדון, נר: 170, תא: 210793, חז: 1116, דח: מ, סג: בל, בבב

אל: אגת87/רמחתאיס

אל: שר הבטחון

אל ראש הממשלה

בלמס/מיידי

אל : ממד/ערב 2

מאת : לונדון/ציר יועץ

הנדון : ירדן - תהליך

654 אלה

3640

התחום
8-10

24/7

1. המלך חוסיין הופיע בפני קהל במכון R U S I (15) שם נתן ביטוי ל " אני מאמין " המדיני שלו כלפי המז"ת והתהליך.

2. כללית, הצליח להנחיל למאזיניו מסר נאור ומאוזן, נמנע במפגיע מלמתוח ביקורת ישירה או עקיפה על ישראל, הציגה כיריב (OPPONENT) ולא כאויב (ENEMY), ורמז על כך שישראל אינה בהכרח היריב היחיד.

3. בתמצית :

- התהליך, אף כי אין בו הבקעה של ממש, חיוני ביותר ואין בלתו. בין ירדן וישראל סדר יום מוסכם לבירור הסוגיות העומדות בינהן, אך ממתנינים להתבררות התהליך בגיזרה הפלסטינית. דיבר על " שעה היסטורית במז"ת ".

- קיצונים משני צידי המתרס רוצים להכשיל התהליך. יש למנוע זאת.

- הצביע על חיכוכים בין הדתות הגדולות כמוקד סכנה מתפתח, הנוגע גם לסכסוך במז"ת, וגם באור זאת יש לפעול להסדר שלום.

- סקר את התהליך עד כה, הציגו כנשען על החלטות מועב"ס 242,338. ניתח בקוים מוכרים. קשר זאת עם הניתוק הליגלי והאדמיניסטרטיבי של הגדמ"ע מממלכת ירדן, ועל כן כניסת הפלסטינים כגורם לגיטימי הסוען לגדמ"ע, והחשיבות של תקופת הביניים כמכשיר להסדרת מעבר זה.

- ירושלים : חשובה לכל הדתות. גדלה מאז כיבושה בידי ישראל. צריך למצוא דרך למנוע שינויים נוספים בשטח, עד ששאלת ירושלים תוכרע במו"מ.

- בתשובה לשאלת עתונאי : ביקור מנהיגים ישראלים בעמאן, או שלו בישראל, איננה בלתי מציאותית, אחרי שתחול הבקעה בתהליך.

- כנ"ל : התבטא בדברי חזון על השת"פ הכלכלי בין ירדן לישראל, אשר ינובע כתוצאה מהשלום. הציג את עתידה של ירדן כתלוי בשלום ובשת"פ האיזורי הנוגזר

24
36
10.7.93

אאאא, חוזם: 18423

אל: רהמש/557

מ-: קהיר, נר: 206, תא: 210793, זח: 1000, דח: מ, סג: שמ,

כבכב

שמור/מיד

א ל: ערב 2

ד ע: מצרים, איסוף

מאת: קהיר

הנדון: עמדת הפלסטינים כלפי הניר האמריקני

משיחה עם ג'רלד סקינר, ציר - יועץ בשגרירות קנדה בקהיר:

1. בן שיחי נפגש לאחרונה עם נביל שעת' וסעיד כמאל ושוחח עימם על הסבב האחרון של שיחות השלום. נביל שעת' ציין שאש'פ לא דחה כלל את הניר האמריקני ולדעתו אף הניר יכול להיות בסיס טוב למו'מ אם ילקחו בחשבון שני תנאים:

א. תחום השיפוט - הפלס' סבורים שיש להפריד בין תחום השיפוט (JURISDICTION) לבין ריבונות (SOVEREIGNTY). הפלס' מסכימים שבמהלך הסדר הביניים תהיה הריבונות בידי ישראל, אך תחום השיפוט מבחינתם צריך להיות בידי הפלס' בתקופה זו.

ב. ירושלים - הפלסטינים רואים בירושלים חלק בלתי נפרד מ'השטחים הכבושים', עליהם מדובר בהחלטות מעב'ט 242 ו 338 ולכן הנושא צריך להיות מועלה במהלך הסדר הביניים.

מכאן דורשים הפלסטינים שמזרחה ירושלים תהיה חלק מתחום השיפוט של המועצה הפלסטינית שתיכון בשטחים. שעת' ציין שיירושלים מבחינת הפלסטינים, יכולה להשאר בירת ישראל, אך בתנאי שלפלס' יהיה מעמד מוכר בירושלים. ציין ענין הפלס' שחלק מירושלים יהיה בתחום שיפוטם.

2. שעת' הביע תסכולו שכשנסע לאחרונה לארה'ב בשליחות אש'פ, היה מוכן מבחינתו לעשות מספר ויתורים, אך אלה נידחו ע'י אש'פ - תוניס. עוד ציין שעשה 'תיקונים' לניר האמריקני האחרון, המתחייבים לשתי הנקודות הפרובלמטיות (סעיף 1), אך טרם תאם התיקונים עם ההנהגה בתוניס. לאחר אישור התיקונים ע'י אש'פ/תוניס, ידון בהם עם האמריקנים.

3. הביע חשש הפלס' מפני התקדמות במסלולים הסורי, לבנוני וירדני, תוך התעלמות מהמסלול הפלס', אך יחד עם זאת ציין תחושת הפלס' שישראל קרובה להסכים למו'מ ישיר עם אש'פ. לדעתם המחנה הישראלי, התומך בשיחות ישירות עם אש'פ, הולך ומתרחב וכך מעמיקה בציבור הישראלי ההכרה שלמעשה, השיחות תהינה יעילות יותר תיצבורנה תאוצה רק באמצעות השתתפותו המעשית של אש'פ בשיחות השלום.

גבע.

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, גנור,
רביב, ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן),
ממד, רחטמזח, מצרים, סייבל, מצפא, @גל/הסברה,
@ (עמית475), @ (ראשהממשלה)

סססס

22/07/1993

01:49:18

20 JUL 93 016025

19603:חוזם, אאאא
אל:בטחון/1438
מ-:וושיונגטון, נר:579, תא:210793, חז:1455, מ:סג, בל, בוב

אל:אגת87/רמחתא'ס

אל: שר הבטחון

אל ראש הממשלה

9,257886
9,233388
בלמס/מידי

תאריך: 21 יולי 1993

אל: תפוצת תקשורת

דע: קוונכ"לים

מאת: תקשורת וושינגטון

הנדון: מזכיר המדינה קריסטופר, מסע"ת - קטעים רלבנטיים.

PRESS CONFERENCE WITH SECRETARY OF STATE WARREN CHRISTOPHER
THE STATE DEPARTMENT WASHINGTON, DC WEDNESDAY, JULY 21, 1993

SEC. CHRISTOPHER: GOOD MORNING. I'M GOING TO START WITH A BRIEF
OPENING STATEMENT RELATING TO THE TRIP THAT I'M GOING TO BE STARTING
TOMORROW.

ISSUES OF REGIONAL PEACE AND STABILITY WILL ALSO DOMINATE THE LAST
PART OF MY TRIP, A VISIT TO THE MIDDLE EAST. I'VE DECIDED TO TRAVEL
TO THE MIDDLE EAST AT THIS TIME BECAUSE IT'S IMPORTANT TO PUSH
FORWARD THE PEACE PROCESS.

WE ARE NOT NOW AND WILL NOT BE A SUBSTITUTE FOR DIRECT NEGOTIATIONS,
BUT OUR ROLE IS CLEARLY AN ESSENTIAL ONE. LET US ALL REMEMBER THAT
MUCH HAD TO HAPPEN BEFORE THE BARRIERS CAME DOWN AND WE WERE ABLE TO
OVERCOME THE BARRIERS AND BEGIN THE BILATERAL TALKS. WE'RE NOW TRYING
TO HELP THE PARTIES OVERCOME THE BARRIERS TO SUBSTANTIVE AGREEMENTS.
THIS WON'T RESULT IMMEDIATELY FROM ANY SINGLE TRIP OF MINE, BUT MY
PRESENCE IN THE REGION FROM TIME TO TIME, TOGETHER WITH THE PRESENCE
OF DENNIS ROSS AND HIS TEAM, CAN HELP LAY THE GROUNDWORK FOR PROGRESS
IN THE FUTURE. HARD DECISIONS, OF COURSE, STILL HAVE TO BE MADE, BUT
WE'LL BE ENCOURAGING THEM BECAUSE THEY MUST BE MADE IF WE'RE TO MOVE
TOWARD THE OBJECTIVE OF PEACE IN THIS REGION THAT HAS NOT SEEN PEACE
FOR FAR TOO LONG.

I'LL BE GLAD TO TRY TO RESPOND TO YOUR QUESTIONS.

Q MR. SECRETARY, ON THE MIDDLE EAST, ONE OF THE PROBLEMS SEEMS TO

Handwritten notes in Hebrew:
- "מ" (M)
- "3751"
- "אין הסכם" (No agreement)
- "אז" (Then)

Handwritten mark resembling a stylized 'M' or '3'.

BE THAT THE ISRAELIS AND THE PALESTINIANS DON'T EVEN AGREE WHETHER THE WEST BANK AND OTHER TERRITORIES ARE OCCUPIED. DOES THE UNITED STATES CONSIDER THE WEST BANK OCCUPIED, AND MORE SPECIFICALLY, DOES THE UNITED STATES CONSIDER EAST JERUSALEM TO BE OCCUPIED TERRITORY AND THEREFORE SUBJECT TO NEGOTIATIONS?

SEC. CHRISTOPHER: BOTH OF THOSE MATTERS ARE IN THE PART OF THIS OVERALL PROCESS. I DON'T THINK IT HELPS MATTERS FOR ME TO TRY TO GET INTO ANY PRECISE DEFINITION OF THE STATUS OF MATTERS. AS I'VE SAID BEFORE, EAST JERUSALEM -- JERUSALEM IS ONE OF THE MOST SENSITIVE ASPECTS OF THE NEGOTIATION, IT'S A FINAL STATUS MATTER, BUT THESE MATTERS ARE UNDER ACTIVE NEGOTIATION BY THE PARTIES; THAT IS, THE WEST BANK CERTAINLY IS, THE PARTIES ARE ENGAGED IN THE DISCUSSION OF THE DECLARATION OF PRINCIPLES, OR AT LEAST SOME IDEAS FOR A DECLARATION OF PRINCIPLES THAT THE UNITED STATES PUT FORWARD, AND I THINK THAT SHOULD BE THE FOCUS AT THE PRESENT TIME TO SEE IF WE CAN'T MOVE TOWARD GETTING AN UNDERSTANDING OF THE PARTIES AS TO WHAT THE BASIC CONCEPTS WILL BE AFFECTING OCCUPIED TERRITORIES.

Q MR. SECRETARY, THE TALKS NOW IN THE MIDDLE EAST, THE TALK NOW IN THE MIDDLE EAST BETWEEN THE ISRAELIS AND THE PALESTINIANS ALMOST CENTER AROUND THE CONFEDERATION BETWEEN JORDAN AND THE PALESTINIANS AS A WAY TO MOVE THE PEACE PROCESS FORWARD. WHAT DOES THE UNITED STATES THINK OF THE IDEA OF A CONFEDERATION BETWEEN THE PALESTINIANS AND THE JORDANIANS TO SOLVE THE SITUATION THERE? AND I HAVE A FOLLOW-UP, PLEASE. (LAUGHTER.)

SEC. CHRISTOPHER: THAT'S A NEW WRINKLE, THE FOLLOW-UP BEFORE THE ANSWER.

WELL, THE UNITED STATES BELIEVES, IN ACCORDANCE WITH THE ACTION TAKEN AT THE MADRID CONFERENCE WHERE THIS PROCESS WAS BEGUN, THAT WHAT WE'RE NOW DEALING WITH IS THE INTERIM SELF-GOVERNMENT AUTHORITY AND THAT THE FOCUS SHOULD BE ON THE INTERIM SELF-GOVERNMENT AUTHORITY. NOW, THERE ARE INTERESTING IDEAS BEING PUT FORWARD FOR THE LONGER-TERM STATUS, AND, OF COURSE, THE UNITED STATES WOULD ENCOURAGE ANY SUCH INTERESTING IDEAS. BUT FOR THE TIME BEING, I THINK WE OUGHT TO FOCUS ON TRYING TO GET A REGIME THERE, HELP THE PARTIES GET A REGIME THAT WILL TAKE THIS INTERIM SELF-GOVERNMENT AUTHORITY, PERIOD, AND TO BE EFFECTIVE DURING THAT PERIOD.

THE IDEAS THE UNITED STATES HAS PUT FORWARD FOCUS ON THAT RATHER THAN THE MORE FAR-REACHING ASPECTS SUCH AS CONFEDERATION, WHICH WAS REFERRED TO IN YOUR QUESTION.

NOW I'LL GIVE YOU YOUR FOLLOW-UP.

Q THE FOLLOW-UP, YOU MENTIONED EARLIER ABOUT THE WEST BANK AS CONSIDERED AS, YOU KNOW, SUBJECT FOR, YOU KNOW, OCCUPIED TERRITORY. WHAT ABOUT THE -- ALSO AN IDEA WHICH IS FLOATING NOW BETWEEN THE ISRAELIS AND THE PALESTINIANS ABOUT KUWAIT AND GAZA STRIP OR GIVING GAZA STRIP TO THE PALESTINIANS AS A FIRST STEP IN TRYING TO SOLVE THE SITUATION THERE?

SEC. CHRISTOPHER: WELL, THE GAZA STRIP IS CERTAINLY PART OF THOSE NEGOTIATIONS, AND I DON'T WANT TO TRY TO ANTICIPATE WHAT THE VIEWS OF THE PARTIES MIGHT BE OR WHAT MIGHT COME FIRST. CERTAINLY THAT WILL HAVE TO BE PART OF THE NEGOTIATION.

Q MR. SECRETARY, TO RETURN TO MY COLLEAGUES EARLIER QUESTION ABOUT THE OCCUPIED TERRITORIES, YOU SEEMED TO, IN YOUR ANSWER, LEAVE IT OPEN WHETHER OR NOT THE QUESTION OF THE WEST BANK AND GAZA, WHETHER OR NOT THEY ARE ACTUALLY OCCUPIED. IS THIS A SHIFT IN THE US POLICY THAT SINCE 1967 THE OCCUPIED TERRITORIES HAVE BEEN OCCUPIED, AND NOW

YOU'RE SAYING THAT THE -- IT DOESN'T HELP TO GET INTO MATTERS OF OCCUPATION? DO YOU OR DO YOU NOT BELIEVE THAT THE WEST BANK AND GAZA ARE OCCUPIED TERRITORIES?

SEC. CHRISTOPHER: THERE IS NO SHIFT AT ALL IN THE UNITED STATES' POLICY. I JUST DON'T THINK IT HELPS THE MATTER VERY MUCH TO GET INTO AN ALMOST THEOLOGICAL DISCUSSION OF WHETHER THE ARTICLE "THE" BELONGS IN THAT SENTENCE OR NOT. IT SEEMS TO ME THAT THE PARTIES KNOW WHAT'S UNDER DISCUSSION THERE, THEY ARE ACTIVELY PURSUING THAT DISCUSSION, AND THE UNITED STATES' ROLE IS TO TRY TO HELP THEM, NOT TAKE OVER THE NEGOTIATIONS, BUT TO ACHIEVE A SATISFACTORY RESULT ON THEIR PART. BUT THERE IS CERTAINLY NO CHANGE IN THE UNITED STATES' POLICY.

Q MR. SECRETARY, US-NORTH KOREAN NEGOTIATION IN GENEVA IS TURNING OVER TO FURTHER ROUNDS OF MEETING IN -- (INAUDIBLE), WHICH SEEMS ALSO NOT CLEAR TO END THE NORTH KOREAN NUCLEAR SUSPICION. MY FIRST QUESTION IS THAT FROM THE FIRST OF THE TALK, YOU EXPECTED OR YOU THOUGHT THAT NORTH KOREAN NUCLEAR THREAT IS NOT SO IMMINENT THAT YOU MIGHT DEAL WITH THAT KIND OF A PROTRACTED NEGOTIATION. AND MY SECOND QUESTION IS THAT WITH THE QUOTE, UNQUOTE " SUCCESSFUL NEGOTIATION" WITH NORTH KOREA, ARE YOU READY TO RETREAT FROM NAME-CALLING OVER NORTH KOREA, SUCH AS (DOG?) REGIME OR RENEGADE REGIME? PLEASE.

SEC. CHRISTOPHER: WELL, LET ME TELL YOU WHERE WE'VE BEEN AND WHERE WE ARE. THIS PROBLEM CAME INTO FOCUS WHEN NORTH KOREA THREATENED TO WITHDRAW FROM THE IAEA REGIME, THAT IS TO WITHDRAW FROM THE NONPROLIFERATION REGIME. AND THAT WAS A VERY SERIOUS STEP. THE FIRST CONFERENCE BETWEEN THE UNITED STATES AND THE NORTH KOREANS CAUSED THEM TO RETRACT THAT WITHDRAWAL. THE SECOND CONFERENCE, WHICH JUST CONCLUDED IN GENEVA, WAS ANOTHER SMEP FORWARD -- NOT AN ENTIRELY SATISFACTORY STEP, BUT NEVERTHELESS A SIGNIFICANT ONE. AND THAT IS THAT THEY AGREED THAT THEY WOULD TALK WITH, NEGOTIATE WITH THE IAEA, WHICH OF COURSE IS THE PROPER PLACE FOR THE DISCUSSIONS TO TAKE PLACE, ABOUT THE NECESSARY INSPECTIONS. AND THAT'S, AS I SAY, A SIGNIFICANT BUT MINOR STEP FORWARD.

THEY ALSO AGREED TO TALK WITH SOUTH KOREA ON MEANS TO CARRY OUT THE DENUCLEARIZATION OF THE KOREAN PENINSULA. AND ONCE AGAIN, THAT'S A GOOD STEP FORWARD. THE PROBLEM IS BY NO MEANS SOLVED. AND CERTAINLY, THE UNITED STATES DOES NOT INTEND TO WATCH THIS MATTER BE STALEMATED OR STALLED. BUT IT'S MOVING ALONG IN A WAY THAT'S ENCOURAGING, AND I THINK THAT WE'RE IN CONSIDERABLY BETTER SHAPE THAN WE WERE THE DAY THAT NORTH KOREA ANNOUNCED THAT THEY WERE GOING TO PULL OUT OF THE REGIME.

Q MR. SECRETARY, THE SITUATION IN SOUTH LEBANON IS GETTING WORSE EVERY DAY. THERE ARE CLASHES AND FIGHTING. COULD YOU PLEASE TELL ME WHAT KIND OF EFFECT IT'S HAVING ON THE PEACE PROCESS AND WHAT CAN THE UNITED STATES DO TO EASE THE SITUATION IN THE SOUTH AND WHY YOU AREN'T INCLUDING LEBANON IN YOUR TRIP? MY QUESTION IS CONCERNING -- I HAVE TWO QUESTIONS -- CONCERNING THE MADRID RULES.

THE PALESTINIANS ARE ASKING NOW TO CHANGE THE RULES OF MADRID SO THEY CAN DISCUSS FINAL STATUS. YOU SAID WHEN YOU MET KING HUSSEIN THAT YOU'RE OPEN-MINDED TO SUGGESTIONS. ARE YOU CONSIDERING THE SUGGESTIONS FROM THE PALESTINIANS? DO YOU WANT -- DO YOU ACCEPT TO DISCUSS THE FINAL STATUS QUESTIONS NOW? THANK YOU.

SEC. CHRISTOPHER: WELL, WITH RESPECT TO FIGHTING IN LEBANON, IT CERTAINLY IS A MATTER OF CONCERN, AND I INTEND AND HAVE -- I HAVE AND INTEND TO CONTINUE TO URGE RESTRAINT ON ALL THE PARTIES INVOLVED THERE, BECAUSE IT'S NOT CONDUCIVE SUCCESSFUL NEGOTIATIONS TO HAVE THAT KIND OF FIGHTING GOING ON. AND THAT'LL BE A TOPIC OF MY CONVERSATION.

TRIP TO THE MIDDLE EAST THIS TIME IS A SOMEWHAT FORESHORTENED TRIP. I DON'T INTEND TO TRY TO VISIT ALL THE MANY CAPITALS THAT I DID LAST TIME. I EXPECT TO BE MEETING WITH LEBANESE OFFICIALS ONE WAY OR THE OTHER, OR MY TEAM WILL BE WHEN I'M THERE IN LEBANON. SO WE CERTAINLY WILL NOT BE NEGLECTING LEBANON.

THE OTHER PART OF YOUR QUESTION -- I SUPPOSE MY SAYING I WAS OPEN-MINDED IS PROBABLY STILL MORE A SELF-CONGRATULATORY DESCRIPTION OF MY OWN ATTITUDES THAN WHAT I REALLY MEANT. I -- WE'RE GOING TO CONTINUE TO PURSUE THE MADRID ACCORDS. I DON'T THINK WE NEED ANY CHANGE IN THE PROCESS OR THE BASIS OF THAT. I THINK WHAT WE DO NEED TO DO IS TO OPERATE WITHIN THE CONTEXT OF THE MADRID ACCORDS AND MOVE FORWARD, AS I SAID IN ANSWER TO AN EARLIER QUESTION, TO TRY TO SEE IF WE CAN'T HELP THE PARTIES REACH AN INTERIM SELF-GOVERNMENT AUTHORITY -- THAT IS, ON THE PALESTINIAN-ISRAELI BILATERAL TRACK.

MR. SECRETARY, GOING FOR ONE DAY IN EACH CAPITAL, WHAT DO YOU EXPECT TO ACHIEVE IN THIS TRIP ACTUALLY? AND THEN WHAT ARE YOU GOING TO CONTINUE THE NEGOTIATIONS HERE IN WASHINGTON TO BE RESUMED IN AUGUST OR IN SEPTEMBER?

SEC. CHRISTOPHER: WELL, I HOPE TO ACHIEVE MOVING THE PROCESS FORWARD IN A TANGIBLE BUT NOT MAJOR WAY ON THIS TRIP. I DON'T EXPECT ANY BREAKTHROUGHS, BUT I THINK IT'S NECESSARY TO KEEP PUTTING SOME IDEAS BEFORE THE PARTIES, TRYING TO DRAW THEM OUT, TRYING TO MAKE IT EASIER FOR THEM TO COMMUNICATE WITH EACH OTHER BY OUR COMMUNICATING WITH EACH OF THEM. IT'S A DIFFICULT PROCESS. IT'S A LONG PROCESS. BUT THE PARTIES WANT THE UNITED STATES TO BE INVOLVED, AND I WOULD NOT BE GOING THERE IF I DID NOT THINK IT WOULD BE USEFUL TO DO. AND I THINK THAT'S THE BEST ANSWER THAT I CAN GIVE TO YOUR QUESTION.

WHAT WAS THE SECOND HALF OF YOUR QUESTION?

Q CONCERNING WHAT WILL FOLLOW AFTER THIS, WHAT YOU HAVE IN MIND TO DO AFTER THE -- YOUR TRIP TO --

SEC. CHRISTOPHER: OH, YEAH. THERE'S BEEN NO DATE SET FOR A NEXT ROUND, AND I THINK THAT'LL DEPEND ON HOW MY CONVERSATIONS GO WHEN I'M OUT THERE, AND, OF COURSE, THE ATTITUDE OF THE PARTIES. BUT I THINK THAT THE PARTIES HAVE INDICATED A DESIRE TO CONTINUE THE PROCESS. BUT I THINK THAT THE PARTIES HAVE INDICATED A DESIRE TO CONTINUE THE PROCESS.

תקשורת וושינגטון

0000

Handwritten notes in red ink at the top right of the page, including the word "אשר" and some illegible scribbles.

סודי

ירושלים, כ"ט בתמוז תשנ"ג
18 ביולי 1993

עו"תק...! מתוך...! עו"תקים

Handwritten notes in red ink, including the phrase "אין הסכום" and a signature.

אל: ראש הממשלה
מנכ"ל

הנדון: דיווח של בסיוני אודות מגעיו עם הפלסטינים

1. ב- 18 יולי הופיע השגריר בסיוני במשרדי וביקש לעדכן בנושא מגעים שניהל עם הפלסטינים בעקבות ביקור דניס רוס. בסיוני קרא מן הכתב דו"ח שהכין בערבית. אני מביא את הדברים עפ"י הסדר שהוצגו ע"י בסיוני.

סוגיית הקונפדרציה בין ירדן לאש"פ

2. הפלסטינים מנסים לבצע מפנה אסטרטגי בגישתם משום שתחושתם היא ששיחות השלום על סף כשלון. הבעיות הניצבות כיום ימשיכו ללוות אותם גם אחרי תקופת המעבר - ירושלים, התנחלויות, JURISDICTION. לכן, הפלסטינים חושבים שצריך לנהל כבר היום מו"מ על הסטטוס הסופי של ה"שטחים", בפרט שמדובר בפתרון של קונפדרציה המקובל, כדבריהם כמעט על כל הצדדים כפתרון סופי.

3. דניס רוס שאל את המשלחת הפלסטינית בפגישת "צוות השלום" עמם על השיחות המתקיימות בנושא הקונפדרציה בעמאן. המשלחת הפלסטינית ענתה שהכוון העיקרי בשיחות הוא בחינת אופציות אפשריות להגשמת הקונפדרציה. הפלסטינים הוסיפו כי לא ייתכן לקיים שיחות ומו"מ על הסדר הביניים ושיחות על קונפדרציה בעת ובעונה אחת.

4. הפלסטינים שאלו את רוס ביחס לעמדת ארה"ב אם יגיעו ירדן ואש"פ להסכם על קונפדרציה. על כך ענה רוס שזו שאלה רצינית ואינו יכול לענות ברגע זה.

JURISDICTION - סוגיית ה-

5. לדברי הפלסטינים ישראל מערבת בין JURISDICTION לבין ריבונות. ה- JURISDICTION היא הגדרה גאוגרפית למקום בו יחולו ההסכמות/הצעדים הקשורים להסדר הביניים. ברור להם כי סוגיית הריבונות שייכת למו"מ על המעמד הסופי.

ירושלים

6. הפלסטינים אינם מעוניינים בשלב זה לדון על המעמד הסופי של ירושלים, אך הם דורשים כי ישראל לא תעשה דבר (בניה) שישנה את הסטטוס של העיר. הפלסטינים הצביעו על כי כבר כיום בידיהם סמכויות רבות בענייני בריאות, חינוך, תיירות במזרח ירושלים. כל אלה מנוהלים באורח בלעדי ע"י פלסטינים.
7. הפלסטינים דורשים כי לתושבי מזרח ירושלים תינתן הזכות לבחור ולהיבחר. לטענתם הציעו לישראל כי אלה שרוצים להיבחר יגישו עצמם על בסיס של "שתי כתובות", אך ישראל דחתה הצעה זו.
8. הפלסטינים רוצים גם בהקשר של ירושלים כי יושם קץ לסגר על מזרח ירושלים.
9. לדבריהם הם מוכנים לנוסח שהסכימה עליו ישראל בנוסח המכתב האמריקני שמתייחס לסוגיית ערביות הקליטה.

העברת סמכויות מוקדמת

10. כאמור, הפלסטינים מצביעים על נושאים רבים המצויים כבר כיום בניהולם - בתי חולים פרטיים, אוניברסיטאות, תיירות, למעלה מ-600 אגודות שפועלות בכל מיני תחומים - אלא שמוסדות אלה על סף התמוטטות על רקע מצב כלכלי קשה ומצוקה תקציבית חריפה. על כן, הפלסטינים שאלו את האמריקנים כיצד יוכלו לקבל יותר סמכויות אם ממילא אינם יכולים לנהל את מה שמצוי בידם כיום בגלל המשבר הכלכלי בו הם שרויים.
11. על כך ענה אהרון מילר שאם הפלסטינים יסכימו להעברת סמכויות מוקדמת בעייתם התקציבית תיפתר. לדברי הפלסטינים, ארה"ב מונעת ממדינות המפרץ, מיפאן מהקהיליה האירופית מלשגר כספים Running Cost לגדה ולאזח"ע אלא אם הפלסטינים יסכימו קודם לכן להעברת סמכויות מוקדמת. לדוגמא, הביאו הפלסטינים את המקרה של יפאן שהציעה 3.5 מיליון דולר ואירופה כ-7 מיליון דולר בכספי Running Cost, אך לפתע נודע להם שהכספים האלה יועדו לביוב, לתשתית ולמציאת מקומות עבודה, כך שיפתרו עבור ישראל בעיות של אבטלה שנוצרו "בשטחים" בעקבות הסגר.
12. הפלסטינים זקוקים בדחיפות ל-25 מיליון דולר ע"מ לאפשר המשך תיפעול אותם מוסדות שבניהולם עד סוף שנה זו.
13. לדברי הפלסטינים, ארה"ב קושרת בין הגשת סיוע לפלסטינים לבין הסכמתם להעברת סמכויות מוקדמות ולהצהרת עקרונות משותפת.

14. נביל שעת' התבטא כי הפלסטינים חושדים כי כוונת ישראל וארה"ב בהעברת סמכויות מוקדמת היא שהדבר יבוא במקום "תקופת המעבר" כך שהסמכות הפלסטינית המרכזית לא תקום לעולם וזו הדרך כדי לנתק הקשר בין הסדר הביניים לבין ההסדר הסופי. משום כך, הם מחייבים הצהרת עקרונות ברורה שתקשור בין העברת הסמכויות המוקדמת לבין האלמנט הגאוגרפי, וכן להיערכות המחודשת של צה"ל המתחייב מהסכמי קמפ-דיוויד.

15. הפלסטינים חוששים שהאמריקנים יזנחו את רעיון הצהרת העקרונות ויסתפקו בהצהרה פוליטית מטעם מזכיר המדינה קריסטופר שתבטא את עמדת שני הצדדים.

שיפור תנאי החיים בשטח

16. הפלסטינים מבקשים כי בתקופה קשה זו ישראל תודיע על הקפאת המיסוי "בשטחים" לתקופה מסויימת וכי תפנה כספים שגבתה מפועלים ערביים שעבדו בתחומה ומיסים מפלסטינים בשטחים למוסדות פלסטינים.

17. הפלסטינים ציינו בצעד חיובי הסכמתה של ישראל לשנות את ההגבלה ביחס לגילאי היוצאים מ- 16 ל- 25.

מגורשים

18. החמא"ס הסכים להחזרת המגורשים בקבוצות ומבקש כי ישראל תציע לו"ז מוגדר כאשר הקבוצה האחרונה חייבת לחזור בחודש נובמבר (ולא דצמבר) - בבחינת To save face.

19. גורמי אש"פ עומדים על כך שישראל כצעד מאזן להחזרת כמות כה גדולה של אנשי חמא"ס תסכים להחזרת קבוצה או שתיים של מגורשים ותיקים המשתייכים לאש"פ.

דו שיח עם אש"פ

20. הפלסטינים גורסים כי חשוב לפתוח בדו-שיח לא רשמי עם אישים באש"פ התומכים בתהליך כמו אבו מאזן, נביל שעת'.

עזה תחילה

21. הם מסכימים לעזה תחילה בתנאי שיהיה Corridor ביריחו.

ב ב ר כ ה

ז'ק נריה

14647, חוזם: אאאא
אל: רהמש/472
מ-: ברסל, נר: 2017, תא: 150793, זח: 2135, דח: מ, סג: סו,
כבכ
סודי/מידי

אל: ממד'

דע: ל. מנכל

מאת: בריסל

103.30

הנדון: ארהב-פלסטינאים תהליך השלום.

1. רצב לעיונכם נייר שפיסל חוסייני העביר לדניס רוס ב-1/7/93 בעקבות
הנייר האמריקאי מה 30/6

2. הפלסטינאים הפיצו אותו לידי הבלגים ומניחים שגם ליתר מדינות הקהילה.

MEMORANDUM

TO: DENNIS ROSS, U.S. DEPARTMENT OF STATE
FR: FAISAL USSEINI, HEAD OF THE PALESTINIAN TEAM TO THE MIDDLE
EAST PEACE PROCESS
RE: THE U.S. DRAFT OF 30 JUNE 1993
1 JULY 1993

WE HAVE READ CAREFULLY THE DRAFT THAT YOU GAVE US ON 30 JUNE
1993 AS A SET OF 'PRINCIPLES AND/OR AREAS OF EMERGING AGREEMENT'
WHILE WE REAFFIRM OUR COMMITMENT TO THE PEACE PROCESS, AND PRE
CISELY BECAUSE WE ARE CONCERNED FOR THE FUTURE OF THIS PROCESS
WE FIND IT IMPOSSIBLE TO CONSIDER THE DRAFT AS A SUITABLE BASIS
FOR FUTURE NEGOTIATIONS OVER A DECLARATION OF PRINCIPLES. WE
WOULD LIKE TO CONVEY TO YOU THE MAIN REASONS UNDERLYING OUR
POSITION BY FOCUSING HERE SOLELY ON THE TWO ISSUES THAT, YOU MUST
KNOW, ARE OF UTMOST CONCERN TO US: THE TERRITORIAL JURISDICTION
OF THE PALESTINIAN AUTHORITY DURING THE INTERIM PERIOD, AND THE
QUESTION OF JERUSALEM, WITHOUT PREJUDICE TO OUR CONCERNS REGARDING
OTHER POINTS INCLUDED IN OR RELATED TO THE DRAFT, AND IN
PARTICULAR ISSUES OF INTERNATIONAL LAW REGARDING EMPOWERMENT AND
TIMETABLE.

ON TERRITORIAL JURISDICTION:

1. THE DRAFT STATES THAT ANY PARTY HAS THE RIGHT TO CLAIM TERRITORIAL SOVEREIGNTY IN THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS. BY PUTTING ISRAEL ON AN EQUAL FOOTING WITH US OVER SUCH A VITAL ISSUE, THE DRAFT IS EVEN LESS ACCEPTABLE THAN YOUR 12 MAY DOCUMENT AND CONTRADICTS THE TERMS OF REFERENCE EMBODIED IN UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTION 242, INCLUDING THE PRINCIPLE OF TERRITORY FOR PEACE, THAT OF THE NON-ADMISSIBILITY OF ACQUIRING TERRITORY BY WAR, AND THAT OF PUTTING AN END TO OCCUPATION. THE DRAFT INVITES US TO COMMIT OURSELVES NOT TO PREJUDICE ISRAEL'S ABILITY TO ANNEX TERRITORY AND CLAIM SOVEREIGNTY FOR THE FINAL STATUS. IT IS OUR BELIEF THAT OUR RIGHT TO SOVEREIGNTY IS NOT OPEN FOR NEGOTIATION, NEITHER NOW NOR IN THE FINAL STATUS TALKS. THE FACT THAT THE OCCUPATION HAS PREVENTED US FROM EXERCISING THIS RIGHT CANNOT BE CONSIDERED A STEPPING STONE TO ITS DENIAL.

2. IN FACT, WE EVEN FEAR SOMETHING WORSE THAN EQUAL FOOTING ON THE ISSUE OF TERRITORIAL SOVEREIGNTY. BY REFERRING TO 'ISRAEL AND PALESTINIANS' IN THE PREAMBLE, THE DRAFT DOES NOT FORESEE 'FOR GENERATIONS TO COME' I.E. FOR PERMANENT STATUS, ANY TERRITORIALITY FOR THE PALESTINIAN PEOPLE.

3. THE TEXT MAKES REFERENCE TO THE TERRITORIAL BASE OF THE PALESTINIAN AUTHORITY ONLY AS 'THE TERRITORIES'. IT MAKES NO REFERENCE TO THEIR LOCATION, TO THEIR EXTENT, TO THE FACT THEY ARE 'PALESTINIAN' TERRITORIES, OR TO THEIR STATUS AS 'OCCUPIED' TERRITORIES, EXCEPT VERY INDIRECTLY BY SUPPORTING THE CLAIM OF ISRAEL'S RESPONSIBILITY FOR OVERALL SECURITY ON THE BASIS OF THE HAGUE REGULATIONS. THIS WOULD PERMIT ISRAEL TO SIMULTANEOUSLY BENEFIT FROM THE ADVANTAGES OF BEING THE OCCUPIER, WHILE AVOIDING THE OBLIGATIONS AND DUTIES THAT STEM FROM RECOGNITION OF THIS STATUS.

4. THE DRAFT ALLOWS THE EXCLUSION OF GEOGRAPHIC AREAS FROM THE JURISDICTION OF THE PALESTINIAN AUTHORITY, WHICH CONTRADICTS THE ASSERTION (PUT SURPRISINGLY UNDER THE 'LAND' PARAGRAPH) OF THE TERRITORIES AS 'A SINGLE TERRITORIAL UNIT'.

5. THE ISSUE OF JURISDICTION, AND SPECIFICALLY OF TERRITORIAL JURISDICTION, CANNOT BE POSTPONED UNTIL WE REACH THE FINAL STATUS NEGOTIATIONS. THE PALESTINIAN AUTHORITY WILL NEED TO EXERCISE ITS POWERS AND RESPONSIBILITIES OVER A DEFINED TERRITORIAL BASE.

THIS HAS NOTHING TO DO WITH SOVEREIGNTY. SINCE 1967, THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT HAS EXERCISED TERRITORIAL JURISDICTION OVER THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES WITHOUT ENJOYING SOVEREIGNTY.

6. INSTEAD OF CONSIDERING ISRAELI ANNEXATION OF JERUSALEM AND ISRAELI SETTLEMENT POLICY AS PREJUDICIAL TO THE IMPLEMENTATION

OF RESOLUTION 242, AND INSTEAD OF CONSIDERING PALESTINIAN EMPOWERMENT DURING THE INTERIM PERIOD, WHETHER TERRITORIALY FUNCTIONALLY OR PERSONALLY, A STEP TOWARDS THE IMPLEMENTATION OF THE RESOLUTION THE DRAFT IMPLIES THAT THIS EMPOWERMENT COULD BE REVERSED BY AN ISRAELI CLAIM TO SOVEREIGNTY IN THE FINAL STATUS.

7. BY MAKING THE JURISDICTION OF THE PALESTINIAN AUTHORITY INCOMPLETE (WHETHER TERRITORIALY, FUNCTIONALLY, OR PERSONALLY) THE DRAFT UNRESERVEDLY ADOPTS THE ISRAELI MIXED MODEL PRESENTED IN NOVEMBER-DECEMBER 1992, AND LEADE TO THE CONCLUSION THAT NONE OF THE POWERS AND RESPONSIBILITIES WILL BE EXERCISED BY THE PALESTINIAN AUTHORITY OVER THE WHOLE TERRITORY AND THAT THIS TERRITORY WILL NOT BE GOVERNED BY ONE SINGLE LEGAL SYSTEM. THIS RENDERS THE CONCEPTS OF TERRITORIAL UNITY AND TERRITORIAL INTEGRITY MEANINGLESS.

8. THE DRAFT HAS OMITTED LONG-STANDING U.S. POLICY PRINCIPLES (LAND FOR PEACE, THE LEGITIMATE POLITICAL RIGHTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE, THE NEED TO END OCCUPATION, ISRAELI WITHDRAWAL AND THE APPLICABILITY OF THE FOURTH GENEVA CONVENTION), AND HAS AVOIDED U.S. FORMULATIONS (NAMING THE PALESTINIAN TERRITORIES AS THE WEST BANK AND GAZA AND AS OCCUPIED AND DEFINING THEM IN A WAY SIMILAR, FOR INSTANCE, TO THAT ACCOMPANYING U.S. LOAN GUARANTEED TO ISRAEL IN SEPTEMBER 1992). BY OMITTING THESE PRINCIPLES AND FORMULATIONS, CRYSTALLIZED DURING THE CARTER ADMINISTRATION AND MAINTAINED BY EVERY ADMINISTRATION UP UNTIL THE PRESENT, INCLUDING SECRETARY CHRISTOPHER'S PUBLIC DECLARATIONS, THE PRINCIPLES UPON WHICH THE PEACE PROCESS IS BASED ARE NEGATED AND THE PROCESS ITSELF UNDERMINED. THESE OMISSIONS, JUXTAPOSED WITH THE PARAGRAPHS ON JURISDICTION AND LAND, MEAN THAT THERE IS ABSOLUTELY NO NATIONAL PALESTINIAN PRIORITY OVER THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES, WHETHER IN THE INTERIM PERIOD OR IN THE FINAL STATUS.

ON JERUSALEM:

IN OUR EXTENSIVE DELIBERATIONS WITH YOU OVER THE PAST THREE

WEEKS, WE HAVE UNAMBIGUOUSLY VOICED OUR POSITION ON JERUSALEM A POSITION TO WHICH WE UNDERSTOOD YOU WERE SENSITIVE. IT IS UNFORTUNATE THAT THIS IS NOT REFLECTED IN THE DRAFT.

1. IN YOUR LETTER OF ASSURANCES, YOU STATED THAT YOU DO NOT RECOGNIZE ISRAEL'S ANNEXATION OF EAST JERUSALEM AND YOU ACKNOWLEDGED HOW MUCH IMPORTANCE WE ATTACH TO THE QUESTION OF JERUSALEM AND OUR RIGHT TO BRING THE ISSUE TO THE TABLE. THE DRAFT INVITES US TO AGREE TO MUCH LESS THAN THAT AND TO WAIT UNTIL THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS BEFORE RAISING THE QUESTION OF JERUSALEM. YOU WILL UNDERSTAND THAT THIS IS TOTALLY UNACCEPTABLE TO US. IT IS ALL THE MORE SO IN VIEW OF ISRAELI ACTS ON THE GROUND WHICH ARE PREDETERMINING BOTH THE INTERIM ARRANGEMENTS

AND

THE FINAL STATUS, AND IN VIEW OF THE REPEATED DECLARATIONS BY ISRAELI LEADERS ABOUT JERUSALEM WHICH RUN CONTRARY TO LONG STANDING U.S. POLICY, TO THE CONSENSUS OF THE INTERNATIONAL COMMUNITY AND TO UN RESOLUTIONS FOR WHICH THE U.S HAS VOTED.

2. THE SECOND REFERENCE TO JERUSALEM IN THE DRAFT CONCERNS ELECTIONS. THE DRAFT REFERS ONLY TO EAST JERUSALEM PALESTINIANS AND THOUS DENIES ANY TERRITORIAL DEMENSION FOR THE OCCUPIED CITY. IT EVEN REDUCES THE ISSUE OF PARTICIPATION IN ELECTIONS TO THAT OF VOTING.

3. UNDER THE PARAGRAPH ON LAND, THERE IS A REFERENCE TO THE OCCUPIED TERRITORIES AS A SINGLY TERRITORIAL UNIT AND TO THEIR TERRITORIAL INTEGRITY. THE WAY EAST JERUSALEM IS REFERRED TO IN THE DRAFT IMPLIES UNMISTAKABLY THAT EAST JERUSALEM IS NO CONSIDERED AS PART OF THIS INTEGRAL WHOLE AND THAT IT IS EXCLUDED FROM THE TERRITORIAL JURISDICTION ON THE PALESTINIAN AUTHORITY DURING THE INTERIM PERIOD. THIS IS TOTALLY CONTRARY TO OUR DRAFT DECLARATION OF PRINCIPLES WHICH HAS TRIED, AS YOU ACKNOWLEDGED IN OUR DELIBERATIONS WITH YOU, TO PUT THE QUESTION OF TERRITORIALITY CONVINCINGLY WHILE PROTECTING OUR INTERESTS.

RATHER THAN BRIDGING GAPS OR PROVIDING CONSTRUCTIVE ALTERNATIVE OPTIONS, WE REGRET THAT THE FORMULATIONS IN YOUR DRAFT, FOR THE REASONS STATED ABOVE, WIDEN DIFFERENCES AND CREATE ADDITIONAL DIFFICULTIES. THE DRAFT FURTHER INDICATES ALARMING CHANGES IN U.S. POLICY WHICH UNDERMINE THE INTEGRITY OF THE PEACE PROCESS AND THE ROLE OF THE COSPONSOR. THUS, THE DRAFT CANNOT SERVE AS A BASIS, A FOCAL POINT OR EVEN A STARTING POINT FOR DISCUSSION

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, גנור,
רביב, ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן),
ממד, סמנכלארופה, אירופה, רחטמזת, מזת2,
@ (מתאמשטחים), מצפא, סייבל, משפט, הסברה, @ (עמית475), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאא, חוזם: 14647
אל: רהמש/472
מ-: ברסל, נר: 2017, תא: 150793, זח: 2135, דח: מ, סג: סו,
בבב
סודי/מידי

אל: ממד'

דע: ל. מנכל

מאת: בריסל

103.30

הנדון: ארהב-פלסטינאים תהליך השלום.

1. רצב לעיונכם נייר שפייסל חוסייני העביר לדניס רוס ב-1/7/93 בעקבות
הנייר האמריקאי מה 30/6

2. הפלסטינאים הפיצו אותו לידי הבלגים ומניחים שגם ליתר מדינות הקהיליה.

MEMORANDUM

TO: DENNIS ROSS, U.S. DEPARTMENT OF STATE
FR: FAISAL USSEINI, HEAD OF THE PALESTINIAN TEAM TO THE MIDDLE
EAST PEACE PROCESS
RE: THE U.S. DRAFT OF 30 JUNE 1993
1 JULY 1993

WE HAVE READ CAREFULLY THE DRAFT THAT YOU GAVE US ON 30 JUNE
1993 AS A SET OF 'PRINCIPLES AND/OR AREAS OF EMERGING AGREEMENT'
WHILE WE REAFFIRM OUR COMMITMENT TO THE PEACE PROCESS, AND PRE
CISELY BECAUSE WE ARE CONCERNED FOR THE FUTURE OF THIS PROCESS
WE FIND IT IMPOSSIBLE TO CONSIDER THE DRAFT AS A SUITABLE BASIS
FOR FUTURE NEGOTIATIONS OVER A DECLARATION OF PRINCIPLES. WE
WOULD LIKE TO CONVEY TO YOU THE MAIN REASONS UNDERLYING OUR
POSITION BY LOCUSING HERE SOLELY ON THE TWO ISSUES THAT, YOU MUST
KNOW, ARE OF UTMOST CONCERN TO US: THE TERRITORIAL JURISDICTION
OF THE PALESTINIAN AUTHORITY DURING THE INTERIM PERIOD, AND THE
QUESTION OF JERUSALEM, WITHOUT PREJUDICE TO OUR CONCERNS REGARDING
OTHER POINTS INCLUDED IN OR RELATED TO THE DRAFT, AND IN
PARTICULAR ISSUES OF INTERNATIONAL LAW, NEARLY EMPOWERMENT AND
TIMETABLE.

ON TERRITORIAL JURISDICTION:

1. THE DRAFT STATES THAT ANY PARTY HAS THE RIGHT TO CLAIM TERRITORIAL SOVEREIGNTY IN THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS. BY PUTTING ISRAEL ON AN EQUAL FOOTING WITH US OVER SUCH A VITAL ISSUE, THE DRAFT IS EVEN LESS ACCEPTABLE THAN YOUR 12 MAY DOCUMENT AND CONTRADICTS THE TERMS OF REFERENCE EMBODIED IN UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTION 242, INCLUDING THE PRINCIPLE OF TERRITORY FOR PEACE, THAT OF THE NON-ADMISSIBILITY OF ACQUIRING TERRITORY BY WAR, AND THAT OF PUTTING AN END TO OCCUPATION. THE DRAFT INVITES US TO COMMIT OURSELVES NOT TO PREJUDICE ISRAEL'S ABILITY TO ANNEX TERRITORY AND CLAIM SOVEREIGNTY FOR THE FINAL STATUS. IT IS OUR BELIEF THAT OUR RIGHT TO SOVEREIGNTY IS NOT OPEN FOR NEGOTIATION, NEITHER NOW NOR IN THE FINAL STATUS TALKS. THE FACT THAT THE OCCUPATION HAS PREVENTED US FROM EXERCISING THIS RIGHT CANNOT BE CONSIDERED A STEPPING STONE TO ITS DENIAL.

2. IN FACT, WE EVEN FEAR SOMETHING WORSE THAN EQUAL FOOTING ON THE ISSUE OF TERRITORIAL SOVEREIGNTY. BY REFERRING TO 'ISRAEL AND PALESTINIANS' IN THE PREAMBLE, THE DRAFT DOES NOT FORESEE 'FOR GENERATIONS TO COME' I.E. FOR PERMANENT STATUS, ANY TERRITORIALITY FOR THE PALESTINIAN PEOPLE.

3. THE TEXT MAKES REFERENCE TO THE TERRITORIAL BASE OF THE PALESTINIAN AUTHORITY ONLY AS 'THE TERRITORIES'. IT MAKES NO REFERENCE TO THEIR LOCATION, TO THEIR EXTENT, TO THE FACT THEY ARE 'PALESTINIAN' TERRITORIES, OR TO THEIR STATUS AS 'OCCUPIED' TERRITORIES, EXCEPT VERY INDIRECTLY BY SUPPORTING THE CLAIM OF ISRAEL'S RESPONSIBILITY FOR OVERALL SECURITY ON THE BASIS OF THE HAGUE REGULATIONS. THIS WOULD PERMIT ISRAEL TO SIMULTANEOUSLY BENEFIT FROM THE ADVANTAGES OF BEING THE OCCUPIER, WHILE AVOIDING THE OBLIGATIONS AND DUTIES THAT STEM FROM RECOGNITION OF THIS STATUS.

4. THE DRAFT ALLOWS THE EXCLUSION OF GEOGRAPHIC AREAS FROM THE JURISDICTION OF THE PALESTINIAN AUTHORITY, WHICH CONTRADICTS THE ASSERTION (PUT SURPRISINGLY UNDER THE 'LAND' PARAGRAPH) OF THE TERRITORIES AS 'A SINGLE TERRITORIAL UNIT'.

5. THE ISSUE OF JURISDICTION, AND SPECIFICALLY OF TERRITORIAL JURISDICTION, CANNOT BE POSTPONED UNTIL WE REACH THE FINAL STATUS NEGOTIATIONS. THE PALESTINIAN AUTHORITY WILL NEED TO EXERCISE ITS POWERS AND RESPONSIBILITIES OVER A DEFINED TERRITORIAL BASE.

THIS HAS NOTHING TO DO WITH SOVEREIGNTY. SINCE 1967, THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT HAS EXERCISED TERRITORIAL JURISDICTION OVER THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES WITHOUT ENJOYING SOVEREIGNTY.

6. INSTEAD OF CONSIDERING ISRAELI ANNEXATION OF JERUSALEM AND ISRAELI SETTLEMENT POLICY AS PREJUDICIAL TO THE IMPLEMENTATION

OF RESOLUTION 242, AND INSTEAD OF CONSIDERING PALESTINIAN EMPOWERMENT DURING THE INTERIM PERIOD, WHETHER TERRITORIALY FUNCTIONALLY OR PERSONALLY, A STEP TOWARDS THE IMPLEMENTATION OF THE RESOLUTION THE DRAFT IMPLIES THAT THIS EMPOWERMENT COULD BE REVERSED BY AN ISRAELI CLAIM TO SOVEREIGNTY IN THE FINAL STATUS.

7. BY MAKING THE JURISDICTION OF THE PALESTINIAN AUTHORITY INCOMPLETE (WHETHER TERRITORIALY, FUNCTIONALLY, OR PERSONALLY) THE DRAFT UNRESERVEDLY ADOPTS THE ISRAELI MIXED MODEL PRESENTED IN NOVEMBER-DECEMBER 1992, AND LEADS TO THE CONCLUSION THAT NONE OF THE POWERS AND RESPONSIBILITIES WILL BE EXERCISED BY THE PALESTINIAN AUTHORITY OVER THE WHOLE TERRITORY AND THAT THIS TERRITORY WILL NOT BE GOVERNED BY ONE SINGLE LEGAL SYSTEM. THIS RENDERS THE CONCEPTS OF TERRITORIAL UNITY AND TERRITORIAL INTEGRITY MEANINGLESS.

8. THE DRAFT HAS OMITTED LONG-STANDING U.S. POLICY PRINCIPLES (LAND FOR PEACE, THE LEGITIMATE POLITICAL RIGHTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE, THE NEED TO END OCCUPATION, ISRAELI WITHDRAWAL AND THE APPLICABILITY OF THE FOURTH GENEVA CONVENTION), AND HAS AVOIDED U.S. FORMULATIONS (NAMING THE PALESTINIAN TERRITORIES AS THE WEST BANK AND GAZA AND AS OCCUPIED AND DEFINING THEM IN A WAY SIMILAR, FOR INSTANCE, TO THAT ACCOMPANYING U.S. LOAN GUARANTEED TO ISRAEL IN SEPTEMBER 1992). BY OMITTING THESE PRINCIPLES AND FORMULATIONS, CRYSTALLIZED DURING THE CARTER ADMINISTRATION AND MAINTAINED BY EVERY ADMINISTRATION UP UNTIL THE PRESENT, INCLUDING SECRETARY CHRISTOPHER'S PUBLIC DECLARATIONS, THE PRINCIPLES UPON WHICH THE PEACE PROCESS IS BASED ARE NEGATED AND THE PROCESS ITSELF UNDERMINED. THESE OMISSIONS, JUXTAPOSED WITH THE PARAGRAPHS ON JURISDICTION AND LAND, MEAN THAT THERE IS ABSOLUTELY NO NATIONAL PALESTINIAN PRIORITY OVER THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES, WHETHER IN THE INTERIM PERIOD OR IN THE FINAL STATUS.

ON JERUSALEM:

IN OUR EXTENSIVE DELIBERATIONS WITH YOU OVER THE PAST THREE WEEKS, WE HAVE UNAMBIGUOUSLY VOICED OUR POSITION ON JERUSALEM A POSITION TO WHICH WE UNDERSTOOD YOU WERE SENSITIVE. IT IS UNFORTUNATE THAT THIS IS NOT REFLECTED IN THE DRAFT.

1. IN YOUR LETTER OF ASSURANCES, YOU STATED THAT YOU DO NOT RECOGNIZE ISRAEL'S ANNEXATION OF EAST JERUSALEM AND YOU ACKNOWLEDGED HOW MUCH IMPORTANCE WE ATTACH TO THE QUESTION OF JERUSALEM AND OUR RIGHT TO BRING THE ISSUE TO THE TABLE. THE DRAFT INVITES US TO AGREE TO MUCH LESS THAN THAT AND TO WAIT UNTIL THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS BEFORE RAISING THE QUESTION OF JERUSALEM. YOU WILL UNDERSTAND THAT THIS IS TOTALLY UNACCEPTABLE TO US. IT IS ALL THE MORE SO IN VIEW OF ISRAELI ACTS ON THE GROUND WHICH ARE PREDETERMINING BOTH THE INTERIM ARRANGEMENTS

AND

THE FINAL STATUS, AND IN VIEW OF THE REPEATED DECLARATIONS BY ISRAELI LEADERS ABOUT JERUSALEM WHICH RUN CONTRARY TO LONG STANDING U.S. POLICY, TO THE CONSENSUS OF THE INTERNATIONAL COMMUNITY AND TO UN RESOLUTIONS FOR WHICH THE U.S HAS VOTED.

2. THE SECOND REFERENCE TO JERUSALEM IN THE DRAFT CONCERNS ELECTIONS. THE DRAFT REFERS ONLY TO EAST JERUSALEM PALESTINIANS AND THOUS DENIES ANY TERRITORIAL DEMENSION FOR THE OCCUPIED CITY. IT EVEN REDUCES THE ISSUE OF PARTICIPATION IN ELECTIONS TO THAT OF VOTING.

3. UNDER THE PARAGRAPH ON LAND, THERE IS A REFERENCE TO THE OCCUPIED TERRITORIES AS A SINGLY TERRITORIAL UNIT AND TO THEIR TERRITORIAL INTEGRITY. THE WAY EAST JERUSALEM IS REFERRED TO IN THE DRAFT IMPLIES UNMISTAKABLY THAT EAST JERUSALEM IS NO CONSIDERED AS PART OF THIS INTEGRAL WHOLE AND THAT IT IS EXCLUDED FROM THE TERRITORIAL JURISDICTION ON THE PALESTINIAN AUTHORITY DURING THE INTERIM PERIOD. THIS IS TOTALLY CONTRARY TO OUR DRAFT DECLARATION OF PRINCIPLES WHICH HAS TRIED, AS YOU ACKNOWLEDGED IN OUR DELIBERATIONS WITH YOU, TO PUT THE QUESTION OF TERRITORIALITY CONVINCINGLY WHILE PROTECTING OUR INTERESTS.

RATHER THAN BRIDGING GAPS OR PROVIDING CONSTRUCTIVE ALTERNATIVE OPTIONS, WE REGRET THAT THE FORMULATIONS IN YOUR DRAFT, FOR THE REASONS STATED ABOVE, WIDEN DIFFERENCES AND CREATE ADDITIONAL DIFFICULTIES. THE DRAFT FURTHER INDICATES ALARMING CHANGES IN U.S. POLICY WHICH UNDERMINE THE INTEGRITY OF THE PEACE PROCESS AND THE ROLE OF THE COSPONSOR. THUS, THE DRAFT CANNOT SERVE AS A BASIS, A FOCAL POINT OR EVEN A STARTING POINT FOR DISCUSSION

תפוצה: שדה, סדהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, גנור,
רביב, ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמך),
ממד, סמנכלארופה, אירופה, רחטמזת, מזת2,
@ (מתאמשטחים), מצפא, סי יבל, משפט, הסברה, @ (עמית75), @ (ראשהממשלה)

סססס

15/07/1993

10:43:13 13 JUL 93

1011מ

0125

0125

Handwritten notes in Hebrew: "לוח", "13/8/93", "2580", and other illegible scribbles.

13575:חוזם, אאאא
אל:בטחון/1011
מ:-ברסל, נר:2014, תא:140793, חז:2200, דח:ב, סג:סו, סו, בנב

אל: שר הבטחון

אל ראש הממשלה

סודי/בהול לבוקר

אל: לי מנכ"ל

דע ממיד, סמונכל אירופה

מאת בריסל

סודי

הנדון:
TERRITORIAL JURISDICTION

1. להלן נוסח הנייר הפלסטיני בנדון כפי שנמסר ע"י ערפאת לדיפלומט בלגי. נייר זה נמסר ע"י פייסל חוסייני לדניס רוס ב 12/7.
2. הפלסטנאים מבקשים מהנשיאות הבלגית להפיץ את עמדתם בין חברות הקהילה. להלן הנוסח:

12JULY 1993
TERRITORIAL JURISDICTION

THE TWO SIDES AGREE THAT DISCUSSION OF THE ISSUE OF TERRITORIAL JURISDICTION AS IT RELATES TO THE INTERIM PERIOD STARTS FROM THE PREMISE THAT ISSUES RELATING TO THE EXERCISE OF SOVEREIGNTY ARE OUTSIDE THE SCOPE OF THE INTERIM STATUS NEGOTIATIONS.

CONSEQUENTLY, NOTHING AGREED REGARDING THE ISSUE OF JURISDICTION IN THE INTERIM STATUS NEGOTIATIONS SHALL PREJUDICE THE OUTCOME OF THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS. BOTH NEGOTIATIONS, AS PROVIDED FOR ABOVE, ARE DESIGNED TO ACHIEVE THE IMPLEMENTATION OF U.N.S.C. RESOLUTIONS 242 AND 338, IN ALL THEIR ASPECTS.

THUS, FOR THE INTERIM PERIOD, THE PALESTINIAN INTERIM SELF GOVERNMENT AUTHORITY WILL EXERCISE ITS TERRITORIAL JURISDICTION ON THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES WHICH WERE NOT UNDER ISRAELI CONTROL ON JUNE 4 1967 INCLUDING JERUSALEM.

THE TWO SIDES HAVE AGREED THAT THESE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT, WHOSE INTEGRITY WILL BE PRESERVED DURING THE INTERIM PERIOD, UNDER ONE SYSTEM OF LAW.

Handwritten notes in Hebrew: "סמל", "12/8/93", "15", "ג'ט", "הקדמה", "אמ"ק".

עד כאן,
ברק

Handwritten signature in red ink: "אמ"ק", "10/8", and other illegible scribbles.

0000

ירושלים, כ"ג בתמוז תשנ"ג
12 ביולי 1993

עותק 1. מתוך 2. עותקים

התקן
18.7

2/17

אל: רה"מ
מאת: ז'ק נריה

בעקבות הסבב העשירי - רשמים מן השיחות עם הסורים

- גם בסבב העשירי נמשכו מגעים, פניות ושיחות בלתי פורמליות בינינו לבין המשלחת הסורית הרחק מן העין הציבורית. עם תחילת המפגש, במחווה חריג, לחץ עלאף ידיים לחברי המשלחת הישראלית על אף שהעריך, קרוב לודאי, כבר אז כי לא ישמע בסבב הזה את שתי המילים "הקסומות" - נסיגה מלאה.
- הערותיו הראשונות של עלאף התייחסו לצמצום שחל במספר חברי המשלחת הישראלית. מנימת שאלותיו של עלאף נראה היה כי ניסה לגשש האם הדבר מכוון לאותת לסורים שחל פחות במעמד המסלול הסורי - ישראלי בעינינו, או שמא מדובר בעוד כוונות נסתרות שמשמעותן נעלמת מעיניהם. תגובתו של עלאף לא אחרה לבוא - למחרת היום, הוא צמצם את מספר חברי משלחתו, הנהיג מעין סבב השתתפות בין חברה (בעיקר בין שני המשפטנים), אך דאג לכך שמספר חברי המשלחת הסורית ישאר תמיד גבוה משלנו בכל הרכב שהופיעה. כדי לא "להגזים", ההפרש בינינו לאורך כל הסבב התבטא במשתתף סורי נוסף, כך שהם היו שישה חברי משלחת ואנו חמישה.
- עלאף היה הפעם "במיטבו". ציני, אגרסיבי, ארוגנטי. בעברית פשוטה, "לא עשה חשבון" ולמרות נימת דבריו שנתרה קורקטית, הופיעו ביטויים שנשכחו מלקסיקון המו"מ הסורי-ישראלי - תוקפנות, עיוות, סילוף הסטוריה, דיכוי. הוא הרחיק לכת אפילו עד כדי חיקוי קולו של אחד מחברי המשלחת הישראלית כאשר זה ניסה להביא בפניו טיעונים ענייניים בנושא משטר הבטחון.
- הפעם נתגלה גם פן "רדום" באופיו של עלאף - עלאף נתן ביטוי לתסכולו, לתסביך נחיתות חריף מולנו. הרצאתו של ח"כ ד"ר אפרים סנה שניתנה ב"מכון הושינגטוני" היתה לעילה להתקפה חסרת רסן כלפי מה שהוגדר בהרצאה היותנו "שוניים" מהערבים. השוני התפרש ע"י עלאף כביטוי "לעליונות ישראלית" וכתירוץ להצדקת מעשים שאחרים (קרי - הערבים) מנועים מעשותם, גם דבריו של איתמר בפני אייפ"ק לפיהם ישראל מנהלת את המו"מ עם הערבים

מ"עמדת כח" התפרשו בכיוון זה.

- תיסכוליו של עלאף גברו מיום ליום עם ההחרפה שאיתר בהתבטאויות רה"מ ושר החוץ, בהן הובעה ביקורת על אסד (שיש לו זמן ומעדיף את המו"מ על פני סיכומו) ונסיגה חדה מרוח המסרים שנתקבלו לדבריו בסתיו 1992. זאת ועוד, דבריו של רה"מ בהם הביע הזדהות עם מאמרו של הוגלנד בו נכתב כי על הערבים לשלם את מחיר תבוסתם ב-1967, הגדישו מבחינת הסורים את הסאה.

- בתור גימיק אחרון הציע עלאף לסלק מאולם הדיונים את הטייפים ולהפסיק את ההקלטות של הישיבות. בכך קיווה עלאף לשגר לעברנו פתיון - כלומר שנסכים לומר שלא on record מה שאנחנו לא מוכנים להצהיר לגביו מול הטייפים.

- צויין, כי על אף המרירות והתסכול שחש עלאף, הקפיד ראש המשלחת הסורית לשמור על חזות מכובדת ואף נכנע לאווירה המבודחת לעיתים, שהשתררה באולם הישיבות ושיתף פעולה במידה לא מבוטלת. כך גם התחוויר לנו שהסורים התעייפו מלצאת לחדרם להפסקת קפה - כל צד נותר באולם הדיונים בצד שלו, כאשר התחושה הכללית של כולם ששתי המשלחות נמצאות באולם משום שאין אפשרות אחרת בנמצא.

- הפתעתו הגדולה של עלאף היתה מתקיפתנו דברים שאמר בעבר ושלא זכו להתייחסות מצידנו. כך למשל, כאשר שאלנו אותו למה כוונתו כאשר הוא אומר שהוא מתכוון להציע לישראל "Peace and Things" (עלאף שאל בפליאה - "אני אמרתי כזה דבר?"), או נסיונותיו החוזרים להמעיט מחשיבותם של דברים שאמר כאשר הציע להקים "קבוצת עבודה לענייני קומפרהנסיביות" (!).

- לסיכום, למרות שכבר בתחילת דיוני הסבב העשירי העריך עלאף כי איננו יכול להבטיח השגת יעדיו ("נסיגה מלאה"), שמר עלאף על חזות מכובדת ועניינית. לעלאף היה ברור כנראה, שלקראת סוף הסבב הוא יגיש לנו מעין הערכה מסכמת של השיחות מאז ~~מדריך~~. אילו הדבר היה תלוי בעלאף, תחושת כולנו היתה כי המלצתו תהיה שלא להמשיך במתכונת הנוכחית.

אאא, חוזם: 7874
אל: רהמש/264
מ-: ווש, נר: 2019, תא: 070793, זח: 1050, דח: ב, סג: סו,
בכב
סודי/בהול

אל: ממנכ"ל, השגריר רבינוביץ

דע: מזכיר הממשלה, מצפ"א

מאת: הציר, וושינגטון

מכתב מוברק

Handwritten signature in red ink, possibly reading "דג"ר" and "התא" (The Union).

הנדון: ביקור הצוות האמריקאי.

משיחה עם אנשי הצוות טרם המריאם:

+ יגיעו ביום ה' אחה"צ, מצפים לקיים שיחות בו בערב. יצאו לבירות הערביות ביום א' בבוקר וישבו לישראל לפני חזרתם לארה"ב ביום ד' הבא.

+ קרצר אינו נוסע. ביקש לדבריו להשתחרר מסיבות משפחתיות. יסעו איפוא השלושה האחרים ובמוצ"ש יתחבר אליהם דג'רג'יאן.

+ מטרם היא:

א. לקבל תגובה מסודרת ומוסמכת של הצדדים לטיוטה.

ב. לגבש עמדה על הצעד הבא במסלול הסורי.

ג. לגבש עמדה בשאלה אם להמליץ על נסיעת - מזכיר לאיזור.

+ חשים מועקה משום שאינם בטוחים שיגיעו עם הפלשתינאים לדיון רציני בנייר. הם סבורים שהפלשתינאים יפגשו איתם אך פגישה לחד ו-
ENGAGEMENT לחד.

+ אם זאת תהיה פגישה ללא - ENGAGEMENT תצטרך המשלחת האמריקאית לנהוג בתקיפות ולומר שבשום פנים ואופן לא יוצע נייר נוסף וכי יסכימו לדון אך ורק על בסיס הנייר הקיים. דברים אלה ממש נאמרו לפייסל חוסייני על ידי כריסטופר כאשר בא במיוחד מלונדון בשבת האחרונה לפגישה עם המזכיר.

שילה

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצפא

סססס

ת"ד ירושלים

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, י"ז בתמוז תשנ"ג
6 ביולי 1993
סימוכין-קיו-048-5

יו"ר ועדת החוץ והבטחון

נכבדי,

לרשותך ולרשות חברי הוועדה הנייר המוגדר טיוטא שהוגש ע"י
הממשל האמריקני למשלחות ישראל והפלשתינאים ביום 30 ביוני
.93

אבקש שלא להציג החומר ממשד הוועדה.

איתן
יועץ ראש הממשלה
ומנהל
הלשכה

לראש אלוו אלוו

June 30, 1993

DRAFT

The Palestinian and Israeli sides reaffirm their commitment to the peace process launched at Madrid. They seek to negotiate their differences and create a peaceful and just future in which Israel and Palestinians will live side by side, in peace, for generations to come. Toward this end, the two sides will negotiate a Declaration of Principles to guide the negotiations on interim self government arrangements. The following principles and/or areas of emerging agreement could be included in the completed Declaration of Principles, subject to agreement on the full Declaration.

THE GOAL OF THE NEGOTIATIONS

The two sides agree that the objective of the peace process is to reach a just, lasting and comprehensive peace settlement achieved through direct negotiations based on United Nations Security Council Resolutions 242 and 338. The negotiations between the Israeli and Palestinian sides will be conducted, per the Madrid letter of invitation, in two phases: the first phase of the negotiations is directed toward reaching agreement on Palestinian interim self-government arrangements for a period of five years; and the second phase of the negotiations, beginning the third year of the period of interim self government arrangements, will be directed toward reaching agreement on permanent status. The two sides concur that the agreement reached between them on permanent status will constitute the implementation of Resolutions 242 and 338 in all their aspects.

The two sides agree that the negotiating process is one and that its two phases are interlocked. They further agree that neither the negotiations nor the agreements reached for the interim period nor anything done in the interim period will be deemed to preempt or prejudice the outcome of permanent status negotiations. Furthermore, both sides will make their best efforts to avoid actions during the interim period that undermine the environment for the negotiations. The two sides agree that all options for permanent status within the framework of the agreed basis of the negotiations -- United Nations Security Council Resolutions 242 and 338 -- will remain open. Once negotiations on permanent status begin, each side can raise whatever issue it wants, including the question of Jerusalem.

THE NATURE OF THE PALESTINIAN ELECTED AUTHORITY

The two sides agree that a Palestinian elected interim self government authority (whose name will be agreed) will be established through fair, free, general and direct elections. These elections will be held under agreed supervision and with international observers and monitors. Negotiations will take place concerning the modalities and timetable for elections. Once elections modalities are agreed upon by the two sides, east Jerusalem Palestinians will vote in the elections.

The Palestinian elected authority will have the necessary powers and responsibilities to carry out the authorities transferred to it under the agreement. It will assume executive authority. It will have legislative authority in the areas of responsibility transferred to it, subject to the agreement to be negotiated. There will be independent judicial organs. Legislation in force will be reviewed as appropriate.

The two sides agree that one of the key goals of the interim period is the transfer of authority to Palestinians. Powers and responsibilities of the Israeli civilian administration will be transferred to the Palestinians as agreed. This process will bring about a fundamental change in the existing situation on the ground and in the relationship between Israelis and Palestinians. An important outcome of this phase will be the empowerment of Palestinians through the establishment of interim self government arrangements which will give the Palestinians real control over decisions that affect their lives and fate. It should also put an end to the confrontation between Israel and Palestinians and create a new relationship between them of mutual respect, tolerance, peace and reconciliation, in which both sides eschew violence.

SECURITY

The Israeli and Palestinian sides agree that the security of both sides must be respected and enhanced as a result of the negotiating process. The objective of security arrangements during the interim period is to respond to mutual needs, as well as to create the conditions for real peace. Recognizing Israel's responsibility for its nationals and for overall security of the territories (Hague Regulations of 1907), and recognizing the interim self government's responsibility concerning Palestinians during the interim period per the agreement to be negotiated, there will be arrangements and mechanisms, particularly related to security, such as police functions, that will enhance mutual security and address the needs of both sides.

JURISDICTION

The two sides agree that discussion of the issue of jurisdiction as it relates to the interim period starts from the premise that issues related to permanent status are outside the scope of the interim status negotiations. Thus, the inclusion or exclusion of specific spheres of authority, geographic areas, or categories of persons within the jurisdiction of the interim self government will not prejudice the positions or claims of either party and will not constitute a basis for asserting, supporting or denying any party's claim to territorial sovereignty in the permanent status negotiations. As such, the issue of jurisdiction over the territories will only be resolved as an outcome of the permanent status negotiations.

For the interim period, the interim self government authority will as appropriate exercise its authority, i.e. jurisdiction, in the territories, to the extent necessary to fulfill its responsibilities and as agreed between the Israeli and Palestinian sides.

LAND

The two sides have agreed that the territories are viewed as a single territorial unit. They agree that issues related to sovereignty will be negotiated during talks on permanent status and that negotiations on the land issue during the interim period will take place without prejudice to territorial integrity; that is the territories will be treated as a whole even while the two sides negotiate the difficult issues of land ownership, registration, planning, zoning, usage and management.

COOPERATION AND COORDINATION

The two sides will conclude agreements and establish agreed arrangements for cooperation and coordination in specific areas of mutual and common concern. These areas of cooperation and coordination will take into account the mutual needs of both sides. The two sides will also establish a joint committee to consider and deal with matters of common concern and to resolve outstanding problems that may arise between them.

IMPLEMENTING MECHANISMS

The Palestinian and Israeli sides seek early completion of the Declaration of Principles and a full agreement on interim self government and early empowerment. Toward this end, the two sides will discuss a timetable and mechanisms for elections in the territories. They will also discuss early empowerment, i.e., the early exercise of power by Palestinians, which will change the situation on the ground and the relationship between Israelis and Palestinians. Such early empowerment could cover such issues as economic development, training for a local police force, health, education, welfare, tourism, and labor, and budgetary authority in all of these areas.

אאאא, חוזם: 6179

אל: רהמש/205

מ-: המשרד, תא: 060793, זח: 1519, דח: מ, סג: בל,

בכב

בלמס/מידי

56493

אל: כל הנציגויות

דע: מזכיר הממשלה

מאת: מחלקת מידע - אגף תקשורת

הנדון: שיחות השלום - ראיון עם א. רובינשטיין

להלן מראיון עם אליקים רובינשטיין כפי ששודר אמש 5.7 בערוץ 2 בטלוויזיה:

ש: מדוע אחרי כל כך הרבה שיחות וסבבים המשא ומתן עדיין תקוע?

רובינשטיין: נדמה לי שמדינת ישראל יכולה להביט בעיני הציבור שלה ובעיני עצמה ולומר שבמסגרות שהוסכמו היא הלכה מאד לקראת הצד השני. לא הייתה הדדיות בעניין הזה.

ש: אתמול בישיבת הממשלה נשמעה קריאה: צריך לדבר עם יאסר ערפאת. שישה שרים אומרים את זה ויכול להיות, כך הם אומרים, שערפאת הוא זה שיוכל לספוג את הויתורים שישראל כל כך רוצה מצד הפלסטינים.

רובינשטיין: כשאתה מרחיב את היריעה לגורמים חיצוניים, שמיצגים סוג אחר של אינטרסים, מייצגים את האינטרס של זכות השיבה, מייצגים את האינטרס הברור של מדינה פלסטינית כאן ועכשיו, אתה מרחיב אולי את יריעת הנושאים השנויים במחלוקת במקום לצמצם אותם - ואני כבר לא מדבר על בעיות כמו הטרור, על בעיות כמו התמיכה של אש"פ בעירק, גם בזמן של מלחמת המפרץ וגם עכשיו כשהאמריקאים הפציצו. אלה נושאים שמסביב לעניין. מרכז העניין הוא: אתה מדבר עם נציגי התושבים ביהודה שומרון ועזה, אתה מדבר על הסדרי ביניים...

ש: בעניין הסדרי הביניים, שלמה גזית, ראש אמ"ן לשעבר, כותב היום: למה לא לאמר מה שחשוב לפלסטינים? אנחנו לא מסרבים לריבונות, אנחנו מתנים אותה בהצלחה של שלב הביניים - כלומר לתת תקווה לפלסטינים שמעבר לשלב הביניים יש להם סיכוי למה שהם מקבלים.

רובינשטיין: מה שנאמר היום הוא שנושא הריבונות, ובכלל נושא הסדר הקבע, פתוח למשא ומתן. פתוח - כל צד יעלה את הנושאים האלה. מה שמוצע כאן, אם אני מבין נכון, הוא לקבוע מהיום מראש את הסדר הקבע. אז אם כך, בשביל מה צריך הסדר ביניים בכלל? בואו נעשה הסדר קבע. למה לא הולכים אם כך תיכף להסדר קבע? למה הממשלה עומדת על הרעיון של הסדרי ביניים, עם כל מסובכותו, עם כל מורכבותו?

מהסיבה הפשוטה, שהסדר קבע פירושו לעסוק בירושלים היום בצורה שאיננה מקובלת על אף אחד, לעסוק בהתווית המפות, שזה דבר שיש לו הרבה מאד בעיתיות. אז אומרים: בואו נעשה את הניסוי של הסדרי ביניים. ואני רוצה

להדגיש, יותר מזה, אנחנו מציעים גם מקדמה מאד רצינית על חשבון הסדרי הביניים, בלי הסכם פורמלי, כדי לקדם את הדברים: להעביר לניהול פלסטיני המון תחומים, המון סמכויות בתחומי מה שהיום קרוי המינהל האזרחי - בריאות, חינוך, עבודה, רווחה, תיירות, וכדומה.

ש: בשלב זה אין מי שיקבל את ההצעה הזו?

רובינשטיין: לפי שעה.

עד כאן.

מחלקת מידע - אגף תקשורת
6 ביולי 1993

תפוצה: שדח, סשהח, מנכל, ממנכל, רביב, מעת, הסברה, גוברין,
יגר, ערן, שמורק, ר/מרכז, @ (רהמ)

סססס

אאאא, חוזם: 5643

אל: רהמש/208

מ-: המשרד, תא: 060793, זח: 1141, דח: ר, סג: סו,

בבבב

656788

סודי/מידי

אל: תפוצת תדרוך מדיני שבועי

מאת: המרכז

הנדון: תדרוך מדיני שבועי - 4 ביולי '93

סכום הסכב ה-10 של השיחות בווישינגטון

בעקבות שיבושים טכניים, להלן שוב התדרוך המדיני השבועי

עיקרים

1. המשלחות הערביות מסכמות סבב נוסף של שיחות בתחושה של דריכה במקום תוך הטלת אחריות על ישראל שלא הגמישה עמדותיה. לא נקבע מועד לסכב הבא. הצדדים הערביים מכינים עצמם לקראת בואו של הצוות האמריקני בראשות רוס לאזור.

2. המשלחת הפלס' מיקדה תשומת ליבה במגעים אינטנסיביים עם האמר' בניסיון להחזיר למסמך האמר' דרישותיה העיקריות (התחולה הטריטוריאלית, ירושלים). בעקבות קבלת המסמך, מיהרו חברי משלחת לדחיותו בצורה תקיפה עוד לפני שאש'פ השמיע תגובתו הרשמית. לפלס' שורת הסתייגויות מהמסמך תוך הדגשה שדרישותיהם העיקריות שלעיל לא נענו. השיחות מול ישראל, הפכו למשניות בעיני הפלס', ולדידם חשיבותו העיקרית של הסכב מתבטאת בהפיכת ירושלים לנושא המרכזי.

3. סוריה מביעה אכזבה מתוצאות הסכב ואף טוענת שישראל נסוגה בה במספר נקודות. מאיצה בארה'ב להתערב ולהפעיל לחץ על ישראל, תוך רמיזה שהתהליך במתכונתו הנוכחית מיצה את עצמו וכי ההשתתפות הערבית בעתיד אינה מובטחת וקיימת אפשרות להחזרת הטיפול לגורמים בינ'ל ולא'ם.

4. ירדן ביקשה ליצור הרושם שאין היא בולמת לחלוטין השיחות במסלולה, ע'י הדגשת קיומם של דיונים רציניים כהגדרתה בוועדות וע'י אמוץ קו הסברתי חדש כלפי סוגית סדה'י: שוב אין ירדן טוענת שבעיות ניסוח מעכבות אשורו אלא שבעיות אלה נפתרו, והמסמך יאושר פורמאלית מצידה לכשתושג התקדמות בערוץ הפלס'.

5. לבנון נמנעה מלהכנס לדיון מהותי בהצעתנו להקמת ועדה צבאית משותפת. בישיבה האחרונה הגישה ישראל הצעת מסגרת חדשה לכינוס ועדה צבאית.

6. ארה"ב הגבירה מעורבותה ע"י הגשת מסמך שלראשונה מבטא עמדותיה בערוץ הפלס'. רואה המסמך כלא רשמי וכניתן לשינויים והמגעים שניהלה עם הפלס' בעקבות הגשתו ימשכו עם בואו של רוס לאזור. סבורה שהמסמך ישמש זרז לקידום התהליך להחזיר הפלס' לעמדות יותר ריאליסטיות.

פירוט:

הפלס'

1. הפלס' מביעים כעס והתמרמרות על תכני המסמך האמר' ופוסלים אותו מלמשמש בסיס להצהרת עקרונות משותפת עם ישראל. בקורתם מתמקדת בשתי סוגיות עקריות: שאלת ירושלים והתחולה הטריטוריאלית של המימשל העצמי, ובשתייהן קיבלו האמר' את לטענתם עמדות ישראל. תסכולם רב במיוחד על רקע המאמץ המרוכז שהקדישו במגעים המקדימים עם האמר' בהם הבהירו כי יאלצו לדחות המסמך אם לא ייענו דרישותיהם בנקודות העקרונות הנ"ל.

2. הפלס' מעלים גם שורה של הסתייגויות מסעיפים אחרים במסמך האמר', וביניהן: הכללת רעיון העברת סמכויות מוקדמת וההתייחסות לשטחים כאל שטחים במחלוקת ולא כשטחים כבושים, דבר המאפשר לטענתם לישראל לתבוע ריבונות עליהם בשלב הסדר הקבע. לצד זה הפלס' קובלים על אי הכללת עמדות אמר' מסורתיות כלפי הסכסוך (נוסחאות שטחים תמורת שלום וזכויות פוליטיות לגיטימיות של הפלס') והשמטת התייחסויות אמר' בקורתיות כלפי ההתנחלויות וספוח מזרח ירושלים. הפלס' מציגים זאת כשינוי מהותי לרעה בעמדת ארה"ב, הפרה של עקרונות מדריד והחלטות מועבי'ט וסתירה להתחייבויות ארה"ב במכתב הבטחונות לפלס'.

3. הפלס' כבר הבהירו לאמר' באמצעות חברי משלחתם ברוש' את עמדתם השלילית לגבי המסמך ונראה שאף הזהירו כי לא יכנסו לדיון עליו עם הצוות האמר' העומד להגיע לאזור. עם זאת הנהגת אש"פ המכונסת בתוניס טרם פרסמה הודעה רשמית בעניין, הגם שככל הידוע קבלה החלטה השוללת את המסמך. נראה שגם בטווח הימים הקרובים לא צפויה עמדה כזאת להתפרסם בפומבי בשל כנוס מורחב של צמרת אש"פ, כולל חברי מל"פ וראשי הארגונים השונים, העומד להפתח בימים הקרובים. דבר זה מאפשר להנהגת אש"פ חופש תמרון מסויים בהמשך המגעים עם ארה"ב מתוך מטרה לשינוי בעמדותיה מבלי להגיע לקרע. במקביל צפויים הפלס' להגביר פעילותם בזירה הערבית והבינ"ל כדי לגייס תמיכה בעמדתם ולמנוע היווצרות חזית בהשראת ארה"ב שתלחץ עליהם לגלות גמישות. סימנים ראשונים לחשש פלס' מעמדת ארצות ערב ניתן היה לאתר בפרשנויות הפלס' הרשמיות של הימים האחרונים.

סוריה

4. סוריה רואה את תוצאות הסבב ה-10 כדריכה במקום, ובעצם נסיגה בעמדת ישראל. מאשימה שלמשלחת ישראל לא היה מנדט לקבל החלטות מהותיות ובמיוחד בקשר להתחייבות ישראלית לנסיגה מלאה מן הגולן. טוענת שישראל מנסה להרוויח זמן במטרה להניע את הערבים לפרוש מן השיחות.

5. בהתבטאויות, המכוונות אולי גם לקראת ביקורו של רוס, מפרטים הסורים שורה של ויתורים שעשו להתקדמות המו"מ - החל בעצם הסכמתם להצטרף לתהליך מדריד. מדגישים חוסר סבלנות מצד הערבים למשוך את השיחות ללא סוף ואת ההשלכות הצפויות לכשלון השיחות על המצב באיזור ובעולם כולו. רומזים כמו כן על אפשרות פרישת הערבים מהמו"מ והחזרת הנושא לטיפול הארגונים הבינ"ל והאו"ם שלמעשה היו צריכים לעסוק בנושא מלכתחילה. על רקע זה גוברת

הדרישה הסורית מארה"ב להפסיק תמיכתה החד-צדדית בישראל וליטול על עצמה תפקיד מתווך הוגן ופעיל. נקודות אלה מובאות בתקשורת הסורית בנסוחים יותר חריפים, החל בהתקפות על ישראל כמדינה גזענית אימפריאליסטית השואפת להתפשט מן הפרת עד הנילוס וכלה בקריאה לארה"ב לחדול מטעויותיה בעבר כגון: מאבקה למען ביטול האו"ם ציונות / גזענות ולמען ביטול החרם הערבי.

ירדן

6. ירדן המשיכה להדגיש גם בסיומו של הסבב 3 סוגיות חיוניות עבורה שנדונו במו"מ: זכויות המים, שטחים ירדניים כבושים ושאלת החזרתם לגדמ'ע של אלפי פלס' השוהים בירדן לאחר שתוקף אישוריהם הישראליים פג. לצד העמידה על התלות שבין התקדמות במסלול הפלס' לבין תזוזה במסלול הירדני מבקשת ירדן להקריץ, בעיקר כלפי ארה"ב בעקבות ביקור חוסיין, שאין היא בולמת לחלוטין השיחות במסלולה. אלה מוגדרות כרציניות תוך אמוץ קו הסברתי חדש כלפי סוגית סדה'י: בעיות הנסוח שמנעו סכום המסמך הוסרו לטענת דובריה ואשורו הפורמאלי מותנה בהתקדמות בערוץ הפלס' - דהיינו, שוב אין להחזיק את ירדן כאחראית לעכוב בסוגיה זו. ירדן אמנם לא הגיבה רשמית על אופי המעורבות האמר' החדשה במסלול הפלס', אולם יש להניח כי היא רואה זאת בחיוב: ההסברה הירדנית הגדירה זאת כהתחלת מימוש תפקיד השותף המלא וחוסיין עצמו פעל לעודד מעורבות אמר' פעילה יותר בביקורו בווש'.

לבנון

7. הסבב ה-10 של השיחות עם לבנון אופיין בדיונים עקרים אודות הנוכחות הסורית בלבנון, מעמד חזבאללה ויכולת צבא לבנון לסכל פיגועים אל עבר ישראל. נושאים אלו נדונו בסבבים הקודמים בהרחבה, אולם הם הועלו שוב בהעדר נכונות לבנונית להכנס לדיון מהותי בהצעת ישראל להקים ועדה צבאית משותפת. בכך בא לידי ביטוי העדר מרחב התמרון הלבנוני להתקדם במו"מ בגלל האילוף הסורי. בישיבה האחרונה של הסבב (1/7) הגישה המשלחת הישראלית הצעה משופרת להקמת ועדה צבאית משותפת. בהצעה זו, המבוססת על ההצעה הקודמת שהגישה משלחתנו (4/5), הוכנסו מספר תיקוני נוסח ברוח הערותיו של ר' המשלחת הלבנונית, במטרה לקדם את הקמת הועדה הצבאית. הלבנונים נמנעו עד כה מלהתייחס לתוכנה, אולם ציינו שיבחנו אותה לעומקה. נראה שהלבנונים ינצלו את פסק הזמן שנותר עד לחידוש הסבב הבא כדי להתייעץ עם הסורים כיצד להגיב להצעת ישראל.

ארה"ב

8. המסמך שהגישו האמר' לישראל ולפלס' מהווה שינוי ועלית מדרגה בפרופיל מעורבותם בתהליך, כיוון שלראשונה הם מגישים מסמך כתוב המבטא את עמדתם. הגשת המסמך נבעה מהמחשבה האמר' על הצורך ביצירת מכשיר לצמצום הפערים, לאור:

א. פער עמוק בין הצדדים, מבחינת התפיסות ומבחינה פסיכולוגית, שאינו מאפשר להגיע להצרת עקרונות מוסכמת (ושגרם לתסכול ודאגה לעתיד התהליך).

ב. ענין הצדדים לקיים דו-שיח על מסגרת שתספק בסיס להסכם על הממשל העצמי.

9. האמר' אינם מופתעים מתגובת הצדדים למסמך. ברור היה להם שלא יתקבל כמות שהוא ולכן גם טורחים להדגיש היותו טיוטה ראשונית לא פורמלית הנתונה למו'מ. יחד עם זאת בעצם הגשתו הם רואים תמריץ לקידום המו'מ, יצירת בסיס ראשוני להתקדמות ונסיון להגדיר חלוקי הדעות הקיימים. בראייה האמר' הרעיונות המועלים במסמך עשויים להיות בסיס לדיון וימקדו את המו'מ בנושאים מהותיים ספציפיים. יתר על כן, יש בהם כדי לתחום את טווח הצפיות הריאלי, ביחוד של הפלסטינים, לגבי שלב הסדרי הביניים.

10. כצעד משלים למו'מ יגיע לאזור צוות השלום בראשותו של רוס כשבמוקד הביקור יעמוד המסמך האמר'. במגעייהם עם הצדדים ינסו כנראה האמר' להרגיע את הפלס' ולאחר ניסוחים חדשים כדי לקרב בין עמדות הצדדים. ההחלטה על ביקור רוס היא ביטוי לתסכולם של האמר' מהיעדר סמכות המשלחות בווש' לקבל הכרעות ולסטות מעמדות רשמיות ומהצורך במו'מ ישיר עם הקברניטים. העובדה שהוחלט בשלב זה על ביקור רוס ולא כריסטופר, מעידה על מודעותם לפערים הגדולים בעמדות הצדדים.

המרכז

4 ביולי 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלים,
מעט, הסברה, אכב, כלכליתא', כלכליתב', כלכליתג',
הדרכה, ארבל1, ארבל2, משפט, פרנ, בטמח, אוקיאניה,
מצרים, מצפא, אסיה, אמלט, אירופה, מאפ, מזאר,
מזתים, @ (מתאמשטחים), @ (לוברני), @ (עמית475),
ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (עמית762), מחע, כספים, @ (יתום/ממרהמ), רחטמזת, לשכתהנשיא

סססס

אאאא, חוזם: 3860

אל: רהמש/148

מ-: המשרד, תא: 040793, זח: 1605, דח: ר, סג: סו,

בבבב

656788

סודי/מיידי

אל: תפוצת תדרוך מדיני שבועי

מאת: המרכז

הנדון: תדרוך מדיני שבועי - 4 ביולי '93

סכום הסכב ה-10 של השיחות בווישינגטון

עיקרים

Handwritten red signature and date: 4 July 1993

1. המשלחת הערביות מסכמות סבב נוסף של שיחות בתחושה של דריכה במקום תו אחריות על ישראל שלא הגמישה עמדותיה. לא נקבע מועד לסבב הבא. הערביים מכינים עצמם לקראת בואו של הצוות האמריקני בראשות רוס לאזור

2. המשלחת הפלס' מיקדה תשומת ליבה במגעים אינטנסיביים עם האמר' בניסיון למסמך האמר' דרישותיה העיקריות (התחולה הטריטוריאלית, ירושלים). קבלת המסמך, מיהרו חברי משלחת לדחיינו בצורה תקיפה עוד לפני שאש'פ תגובתו הרשמית. לפלס' שורת הסתייגויות מהמסמך תוך הדגשה שדר העיקריות שלעיל לא נענו. השיחות מול ישראל, הפכו למשניות בעיני ולדידם חשיבותו העיקרית של הסבב מתבטאת בהפיכת ירושלים לנושא המרכזי

3. סוריה מביעה אכזבה מתוצאות הסבב ואף טוענת שישאל נסוגה בה במספר מאיצה בארה'ב להתערב ולהפעיל לחץ על ישראל תוך רמיזה שהתהליך ב הנוכחית מיצה את עצמו וכי ההשתתפות הערבית בעתיד אינה מובטחת וקיימת להחזרת הטיפול לגורמים בינ'ל ולא'ם.

4. ירדן ביקשה ליצור הרושם שאין היא בולמת לחלוטין השיחות במסלולה, ע'י קיומם של דיונים רציניים כהגדרתה בועדות וע'י אמוץ קו הסברתי חד סוגית סדה'י: שוב אין ירדן טוענת שבעיות נסוח מעכבות אשורו אלא שבעי נפתרו, והמסמך יאשר פורמאלית מצדה לכשתושג התקדמות בערוץ הפלס'.

5. לבנון נמנעה מלהכנס לדיון מהותי בהצעתנו להקמת ועדה צבאית משותפת. האחרונה הגישה ישראל הצעת מסגרת חדשה לכינוס ועדה צבאית.

6. ארה'ב הגבירה מעורבותה ע'י הגשת מסמך שלראשונה מבטא עמדותיה בערוץ רואה המסמך כלא רשמי וכניתן לשינויים והמגעים שניהלה עם הפלס' בעקבו ימשכו עם בואו של רוס לאזור. סבורה שהמסמך ישמש זרז לקידום התהליך להחזיר הפלס' לעמדות יותר ריאליסטיות.

פירוט:

הפלס'

1. הפלס' מביעים כעס והתמרמרות על תכני המסמך האמר' ופוסלים אותו מלשמ להצהרת עקרונות משותפת עם ישראל. בקורתם מתמקדת בשתי סוגיות עקריות ירושלים והתחולה הטריטוריאלית של המימשל העצמי, ובשתייהן קבלו האמר' את עמדות ישראל. תסכולם רב במיוחד על רקע המאמץ המרוכז שהקדישו המקדימים עם האמר' בהם הבהירו כי יאלצו לדחות המסמך אם לא ייענו דר בנקודות העקרונות הנ'ל.

2. הפלס' מעלים גם שורה של הסתייגויות מסעיפים אחרים במסמך האמר', ו הכללת רעיון העברת סמכויות מוקדמת וההתייחסות לשטחים כאל שטחים במחל כשטחים כבושים, דבר המאפשר לטענתם לישראל לתבוע ריבונות עליהם בשל הקבע. לצד זה הפלס' קובלים על אי הכללת עמדות אמר' מסורתיות כלפי (נוסחאות שטחים תמורת שלום וזכויות פוליטיות לגיטימיות של הפלס') התייחסויות אמר' בקורתיות כלפי ההתנחלויות וספוח מזרח ירושלים. מציגים זאת כשינוי מהותי לרעה בעמדת ארה"ב, הפרה של עקרונות מדריד מועבי'ט וסתירה להתחבובויות ארה"ב במכתב הבטחונות לפלס'.

3. הפלס' כבר הבהירו לאמר' באמצעות חברי משלחתם בווש' את עמדתם השלילי המסמך ונראה שאף הזהירו כי לא יכנסו לדיון עליו עם הצוות האמר' העומ לאזור. עם זאת הנהגת אש'פ המכונסת בתוניס טרם פרסמה הודעה רשמית בענ שכלל הידוע קבלה החלטה השוללת את המסמך. נראה שגם בטווח הימים הקרו צפויה עמדה כזאת להתפרסם בפומבי בשל כנוס מורחב של צמרת אש'פ, כול מל'פ וראשי הארגונים השונים, העומד להפתח בימים הקרובים. דבר זה להנהגת אש'פ חופש תמרון מסויים בהמשך המגעים עם ארה"ב מתוך מטרה לשינוי בעמדותיה מבלי להגיע לקרע. במקביל צפויים הפלס' להגביר בזירה הערבית והבינ'ל כדי לגייס תמיכה בעמדתם ולמנוע היווצרות חזית ארה"ב שתלחץ עליהם לגלות גמישות. סימנים ראשונים לחשש פלס' מעמדת אר ניתן היה לאתר בפרשנויות הפלס' הרשמיות של הימים האחרונים.

סוריה

4. סוריה רואה את תוצאות הסבב ה-10 כדריכה במקום, ובעצם נסיגה בעמדת מאשימה שלמשלחת ישראל לא היה מנדט לקבל החלטות גורליות ובמיוחד להתחייבות ישראלית לנסיגה מלאה מן הגולן. טוענת שישראל מנסה להרוו במטרה להניע את הערבים לפרוש מן השיחות.

5. בהתבטאויות, המכוונות אולי גם לקראת ביקורו של רוס, מפרטים הסורים ש ויתורים שעשו להתקדמות המו'מ - החל בעצם הסכמתם להצטרף לתהליך מדגישים חוסר סבלנות מצד הערבים למשוך את השיחות ללא סוף ואת הצפויות לכשלון השיחות על המצב באיזור ובעולם כולו. רומזים כמו אפשרות פרישת הערבים מהמו'מ והחזרת הנושא לטיפול הארגונים הבינ'ל שלמעשה היו צריכים לעסוק בנושא מלכתחילה. על רקע זה גוברת הדרישה מארה"ב להפסיק תמיכתה החד-צדדית בישראל וליטול על עצמה תפקיד מתוו ופעיל. נקודות אלה מובאות בתקשורת הסורית בנסוחים יותר חריפים החל על ישראל כמדינה גזענית אימפריאליסטית השואפת להתפשט מן הפרת עד וכלה בקריאה לארה"ב לחדול מטעויותיה בעבר כגון : מאבקה למען ביטול האו'ם ציונות / גזענות ולמען ביטול החרם הערבי.

ירדן

6. ירדן המשיכה להדגיש גם בסיומו של הסבב 3 סוגיות חיוניות עבורה כמו'מ: זכויות המים, שטחים ירדניים כבושים ושאלת החזרתם לגדמ'ע ש פלס' השוהים בירדן לאחר שתוקף אישוריהם הישראליים פג. לצד העמידה על שבין התקדמות במסלול הפלס' לבין תזוזה במסלול הירדני מבקשת ירדן בעקר כלפי ארה'ב בעקבות בקור חוסיין, שאין היא בולמת לחלוטין במסלולה. אלה מוגדרות כרציניות תוך אמוץ קו הסברתי חדש כלפי סוגית בעיות הנסוח שמנעו סכום המסמך הוסרו לטענת דובריה ואשורו הפורמאלי בהתקדמות בערוץ הפלס'-דהיינו שוב אין להחזיק את ירדן כאחראית לעכוב זו. ירדן אמנם לא הגיבה רשמית על אופי המעורבות האמר' החדשה במסלול אולם יש להניח כי היא רואה זאת בחיוב: ההסברה הירדנית הגדירה זאת מימוש תפקיד השותף המלא וחוסיין עצמו פעל לעודד מעורבות אמר' פעיל בביקורו בווש'.

לבנון

7. הסבב ה-10 של השיחות עם לבנון אופיין בדיונים עקרים אודות הנוכחות בלבנון, מעמד חזבאללה ויכולת צבא לבנון לסכל פיגועים אל עבר ישראל. אלו נדונו בסבבים הקודמים בהרחבה אולם הם הועלו שוב בהעדר נכונות להכנס לדיון מהותי בהצעת ישראל להקים ועדה צבאית משותפת. בכך בא ליד העדר מרחב התמרון הלבנוני להתקדם כמו'מ בגלל האילוץ הסורי. בישיבה של הסבב (1/7) הגישה המשלחת הישראלית הצעה משופרת להקמת ועדה צבאית בהצעה זו, המבוססת על ההצעה הקודמת שהגישה משלחתנו (4/5), הוכנס תיקוני נוסח ברוח הערותיו של ר' המשלחת הלבנונית, במטרה לקדם את הקמ הצבאית. הלבנונים נמנעו עד כה מלהתייחס לתוכנה, אולם ציינו שיבחנ לעומקה. נראה שהלבנונים ינצלו את פסק הזמן שנותר עד לחידוש הסבב ה להתייעץ עם הסורים כיצד להגיב להצעת ישראל.

ארה'ב

8. המסמך שהגישו האמר' לישראל ולפלס' מהווה שינוי ועלית מדרגה מעורבותם בתהליך, כיוון שלראשונה הם מגישים מסמך כתוב המבטא את עמדת המסמך נבעה מהמחשבה האמר' על הצורך ביצירת מכשיר לצמצום הפערים, לאו

א. פער עמוק בין הצדדים, מבחינת התפיסות ומבחינה פסיכולוגית, שאינ להגיע להצהרת עקרונות מוסכמת (ושגרם לתסכול ודאגה לעתיד התהליך)

ב. ענין הצדדים לקיים דו-שיח על מסגרת שתספק בסיס להסכם על הממשל

9. האמר' אינם מופתעים מתגובת הצדדים למסמך. ברור היה להם שלא יתקבל כמ ולכן גם טורחים להדגיש היותו טיוטה ראשונית לא פורמלית הנתונה למו' עם זאת בעצם הגשתו הם רואים תמריץ לקידום המו'מ, יצירת בסיס להתקדמות ונסיון להגדיר חלוקי הדעות הקיימים. בראייה האמר' ה המועלים במסמך עשויים להיות בסיס פורה לדיון וימקדו את המו'מ מהותיים ספציפיים. יתר על כן, יש בהם כדי לתחום את טווח הצפיות ביחוד של הפלסטינים, לגבי שלב הסדרי הביניים.

10. כצעד משלים למו'מ יגיע לאזור צוות השלום בראשותו של רוס כשבמוקד יעמוד המסמך האמר'. במגעיהם עם הצדדים ינסו כנראה האמר' להרגיע את ולאחר ניסוחים חדשים כדי לקרב בין עמדות הצדדים. ההחלטה על ביקור ר ביטוי לתסכולם של האמר' מהיעדר סמכות המשלחות בווש' לקבל הכרעות מעמדות רשמיות ומהצורך במו'מ ישיר עם הקברנטים. העובדה שהוחלט בשלב ביקור רוס ולא כריסטופר, מעידה על מודעותם לפערים הגדולים בעמדות הצ

המרכז
4 ביולי 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלים,
מעט, הסברה, אכב, כלכליתא', כלכליתב', כלכליתג',
הדרכה, ארב1, ארב2, משפט, פרנ, בטמח, אוקיאניה,
מצרים, מצפא, אסיה, אמלט, אירופה, מאפ, מזאר,
מזתים, @ (מתאמשטחים), @ (לוברני), @ (עמית475),
ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (עמית762), מחע, כספים, @ (יתום/ממרהמ), רחטמזת, לשכתהנשיא

סססס

*Prime Minister
Republic of Estonia*

Statement by Prime Minister H.E. Mart Laar
in Israel 13 July, 1993

Your Excellency,

We have come to this Mediterranean state to bring you a message from our people, from Estonians who live at the coast of another sea - the Baltic Sea.

The fates of the Israeli and Estonian people have a lot in common. Both our peoples have had to fight for our existence for centuries. Finally, we can both be masters of our own countries.

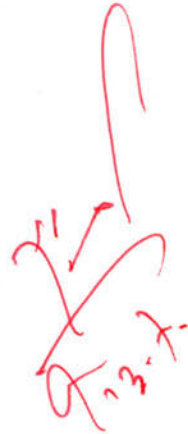
Our roads have often crossed. Many Jews, who suffered repression from anti-Semitism in Europe as well as in Russia, have later found their homes in Estonia. We are proud we could offer some of them a feeling of security at a time when we were masters of our land.

But we cannot forget the past. We will never forget the most tragic event of our century - the Holocaust.

Understanding that we are responsible for our country, we will neither forget nor forgive the work of destruction that the fascists did to the Jews on Estonian territory. We will neither forget nor forgive the deportations and murders committed by the Soviet terrorist regime. Both Jews and Estonians suffered greatly.

We will never forget that we Estonians are partly responsible. Although at that time, we were not masters of our land.

We have come to bring you a message of good will. We hope that the shadows of the past are disappearing and the memories that are gloomy both for us and for you, will never disturb our friendly cooperation in the future.

02/07/1993 08:01:35

אאא, חוזם: 2179
אל: בסחון/145
מ-: וושינגטון, נר: 49, תא: 010793, חז: 2132, מ: סג: שמ,
בבב

אל: שר הבסחון

אל לוברני-מתאם לבנון

שמור / מידי
1 יולי 1993

51 - אלקיני -
262
Handwritten signature and scribbles

1/4

אל: לשכת ראה"מ, לשכת שה"ח.

דע: ראש אמ"ן, ר' ממ"ד, ראש מוסד, רח"ט מז"ת, לשכת שהב"ט, לשכת מתאם הפעולות בלבנון.

מאת: צוות המו"מ עם לבנון

הנדון: המו"מ עם לבנון, סבב עשירי, מפגש 77 (1 יולי)

עיקרי המפגש:

1. היום הגשנו ללבנונים הצעת מסגרת חדשה לכינוס ועדת העבודה הצבאית (רצ"ב). הצעתנו משקפת את גישות היסוד שבוטאו בשלוש הצעותנו הקודמות, תוך שכללנו בה טרמינולוגיה בה השתמשו הלבנונים במהלך השיחות.
2. החלטנו להגיש את ההצעה ביום הדיונים האחרון, תוך התייעצות ותאום עם האמריקנים (הן לגבי תכנה של הצעתנו, והן לגבי עיתויה), זאת כדי לסכל אפשרות של דחיתה על הסף.
3. שמאס קבל את הצעתנו בזעם רב, עקב תחושתו כי תומרן על ידנו. אך, ציין כי לבנון תלמד את ההצעה ביסודיות. מכל מקום, להערכתנו, תגובת לבנון להצעתנו תגזר ממילא משיקולים שאינם נוגעים, כל עיקר, לתחושותיו של ראש משלחתה לשיחות הביילטרליות.

פירוט:

4. לובראני פתח. עיקרי דבריו:

א. שמאס צריך היה להבין, עפ"י תגובותנו עד כה, כי ההצעה הלבנונית (מ - 11.5) איננה מקובלת עלינו. הסיבות לכך:

- הצעת לבנון מתעלמת לחלוטין מעיקרון ההדדיות שגולם בהצעותינו. זו הצעה בלתי מאוזנת, נוקשה, ובלתי מתפשרת, המשקפת את עמדת הפתיחה של לבנון.

- ההצעה הלבנונית משתמשת למעשה בהצעה המאוזנת שלנו, כמנוף ליישום החלטת מועבי"ס 425, תוך שהיא מתכחשת לחלוטין לפילוסופיה שבבסיס הצעתנו.

- הצעת לבנון משלמת מס שפתים בלבד לעקרונותיה ולרוחה של ועידת מדריד.

ב. על מנת לנסות להתקדם, ותוך האזנה לדברי הלבנונים בסבב הנוכחי, הצענו דרך נוספת. אף בהצעה זו אנו דבקים בתפיסה, לפיה יש להתמקד בדיון בסוגית הבטחון. זו הסוגיה החשובה ביותר במסלולנו, אשר ליבונה, קודם לכל התקדמות, מתחייב הן מגישת 425 (הלבנונית) והן מגישת חוזה השלום (הישראלית).

5. בשלב זה הקריא לובראני את הצעתנו, תוך שהטעים מונחים ששאבנו מן הטרמינולוגיה הלבנונית. (במהלך הקריאה, שמאס ביקש מלובראני כי יקריא שוב את הפסקה השלישית בהצעתנו, המתארת את עמדת לבנון).

6. שמאס הגיב בנימה מתוחה ונרגזת מאד (להערכתנו, בעיקר משום שהופתע נוכח הצעתנו ועיתויה. עם זאת, נראה שרוגזו הוחרף משום שבמקביל למסירת הנייר לידי העברנו, בתום לב ומטעמי נימוס, עותק נוסף של הצעתנו לסגנון/יריבו מכאוי). עיקרי דבריו:

א. הדגיש, למען הפרוטוקול, כדבריו, את השעה המדויקת בה קיבל את הצעתנו.

ב. ציין כי הגבנו להצעתם רק ביום השיחות האחרון, לאחר שבמשך השבוע בחרנו לדוש בנושאים שהועלו בעבר. בתגובה לדחיתנו את הצעתם, קבע שאף ישראל נותרה דבקה בעמדת "חוזה השלום" שלה, וכי מבחינתם, שום דיון בנושאי בטחון לא יוכל להיות משמעותי עד למועד בו נתחייב בברור להסיג את כל כוחותנו מכל שטח לבנון.

ג. קבל בהרחבה על עיתוי הצעתנו. הזכיר שאתמול נענה לבקשתנו כי נקדים את תחילתה וסיומה של פגישת היום עקב אילוץינו הסכניים, והעריך שעתה נדגיש בהתבטאותנו לתקשורת את ערכה של הצעתנו, שעה שלא הנחנו ללבנונים די זמן לעיין בה.

ד. ציין שכעסו על צורת הגשת הצעתנו לא ימנע ממנו וממשלתו לבחון אותה לגופה, במלוא הרצינות הראויה.

ה. הדגיש כי אין בכוונתו להצהיר לתקשורת, בתום במפגש, כי קבל הצעה ישראלית כלשהי.

7. לובראני השיב כי נראה שנפלה אי הבנה משום שעדין איננו קוראים איש את רעהו נכון. אנו מוכנים לדחות את מועד צאתנו מווינגטון, היום, כדי להעניק ללבנונים זמן מספיק לעיון בהצעתנו ולהגיב עליה.

8. שמאס שמע ויצא להתייעצות. כששב, במצב רוח רגוע יותר, הודיע שמשלחתם החליטה לא להכנס לאלתר לכל דיון בהצעתנו, ובכך לאפשר לנו לקיים את הלו"ז עליו הסכמנו קודם לכן.

9. לובראני סיכם כי הגשנו ללבנון את הצעתנו תוך ידיעה מראש שעיון יסודי בה מחייב זמן ממושך, וכי אנו מבקשים להעניק את כל הזמן הדרוש לכך. הזמין את הלבנונים להשיב לנו בעיתוי מוקדם ככל האפשר, אם דרוש - גם באמצעות השושבינים.

10. שמאס העיר שהוא ממשיך ללמוד את סיגנון נהול המו"מ של לובראני. סיים כי בהודעתו לתקשורת אכן ימסור שישראל הגישה נייר ללבנון (זאת בניגוד לדבריו לעיל).

11. עד כאן על ארועי המפגש. להלן נוסח הצעתנו:

2/4

THE POLITICAL AND PRACTICAL FRAMEWORK
FOR A JOINT MILITARY WORKING GROUP

CONFIRMING THE RIGHT OF ISRAEL AND OF LEBANON TO THEIR TERRITORIAL INTEGRITY, SOVEREIGNTY AND POLITICAL INDEPENDENCE WITHIN THEIR MUTUALLY RECOGNIZED BOUNDARIES;

TAKING INTO ACCOUNT THE COMMITMENT OF BOTH PARTIES TO ACHIEVE A JUST AND COMPREHENSIVE PEACE BETWEEN THEM ON THE BASIS OF THE MADRID PEACE CONFERENCE;

TAKING INTO ACCOUNT THE LEBANESE APPROACH REQUIRING - AS THE FIRST STEP TOWARDS REALIZING THE AIMS OF THE MADRID PEACE CONFERENCE - THE WITHDRAWAL OF ALL ISRAELI FORCES FROM ALL LEBANESE TERRITORY PURSUANT TO U.N. SECURITY COUNCIL RESOLUTION 425 THROUGH THE MECHANISM OF RESOLUTION 426, AND THE RETURN OF THE EFFECTIVE LEBANESE AUTHORITY TO THE AREA, EXERCISING IT'S FULL OBLIGATION AND RESPONSIBILITIES TO APPLY THE LAW, TO PRESERVE ORDER, AND TO ENSURE SECURITY EXCLUSIVELY THROUGH ITS OWN LEGITIMATE FORCES UP TO ITS INTERNATIONALLY RECOGNIZED BOUNDARIES;

TAKING INTO ACCOUNT THE ISRAELI APPROACH REQUIRING THE CONCLUSION OF A TREATY OF PEACE BETWEEN ISRAEL AND LEBANON, THUS REALIZING THE AIMS OF THE MADRID PEACE CONFERENCE, WHICH TREATY WILL INCLUDE INTER ALIA DETAILED PROVISIONS DESIGNED TO ENSURE PERMANENT AND EFFECTIVE SECURITY ALONG THE LEBANESE-ISRAELI BORDER, THEREBY REMOVING THE REASON FOR ANY DEPLOYMENT OF ISRAELI SECURITY FORCES ON LEBANESE TERRITORY;

CONSIDERING THE DESIRE OF BOTH LEBANON AND ISRAEL RESPECTIVELY TO REALIZE THE AIMS OF THE MADRID PEACE CONFERENCE IN A MANNER WHICH WILL BE POLITICALLY SUSTAINABLE BY BOTH PARTIES, ALSO ACKNOWLEDGING THAT MUTUAL SECURITY, INCLUDING TRANQUIL AND PEACEFUL CONDITIONS ALONG THE LEBANESE-ISRAELI BORDER, CONSTITUTES THE CENTRAL CONCERN OF BOTH PARTIES AND IS CONSISTENT WITH THEIR BASIC POSITIONS:

1. TO THIS END, A JOINT MILITARY WORKING GROUP IS TO BE ESTABLISHED, THE PARTICIPANTS BEING ISRAEL AND LEBANON, COMPOSED OF HIGH RANKING OFFICERS AND EXPERTS WITH HIGH LEVEL EXPERTISE IN ISSUES OF BASIC SECURITY BETWEEN ISRAEL AND LEBANON. THE WORKING GROUP MAY CALL UPON OUTSIDE EXPERTS TO BRIEF IT ON RELEVANT MATTERS.

2. (A). THE WORKING GROUP WILL STUDY SECURITY ISSUES THAT MUST BE ADDRESSED IN ORDER TO ACHIEVE THE SHARED AIMS OF THE PARTIES, IN ANTICIPATION OF APPROPRIATE DEVELOPMENTS IN THE POLITICAL CLIMATE ENABLING PROGRESS IN THIS FIELD.

(B). IT WILL INTER ALIA ENDEAVOR TO FORMULATE RECOMMENDATIONS AND SUGGESTIONS FOR PRE-REQUISITES FOR A NEW DEPLOYMENT OF THE ARMED FORCES OF BOTH PARTIES. IN SO DOING EACH PARTY WILL BE FREE TO SUBMIT TO THE WORKING GROUP THE WHOLE RANGE OF ITS SECURITY CONCERNS AND ITS PROPOSALS FOR ALLEVIATING SUCH CONCERNS.

3/4

(C). THE WORKING GROUP MAY ALSO CONSIDER THE POSSIBLE ROLE OF INTERNATIONAL FORCES IN ANY AGREED SECURITY ARRANGEMENTS, AS WELL AS OTHER SECURITY PROBLEMS AND SUBJECTS LINKED TO MATTERS OF MUTUAL SECURITY.

3. THE WORKING GROUP IS TO BE AN OFFSPRING OF THE PLENARY, TO BE CONVENED BY THE AND REPORT TO THE PLENARY AND AND TO FUNCTION PURSUANT TO INSTRUCTIONS AND GUIDELINES AS DIRECTED BY THE PLENARY. AS SUCH IT IS TO FUNCTION UNDER THE AUSPICES OF THE CO-SPONSORS OF THE MADRID PEACE CONFERENCE, BASED ON THE TERMS OF REFERENCE THEREOF.

4. THE JOINT MILITARY WORKING GROUP WILL MEET IN WASHINGTON OR AT ANY OTHER LOCATION TO BE AGREED UPON IN THE PLENARY, AND WILL PRESENT PRACTICAL SUGGESTIONS AS WELL AS RECOMMENDATIONS TO BE DISCUSSED AND AGREED UPON IN THE PLENARY BY THE TWO NEGOTIATING DELEGATIONS.

1 JULY 1993

4/4 ●

עד כאן.

צוות המו"מ עם לבנון

0000

אאא, חוזמ: 2238
 אל: פריס/ס/2007
 מ: ווש, נר: 2004, תא: 010793, זח: 1900, דח: מ, טג: סו,
 כבב
 סודי/מידי

אל: פריז - עבור איתנ הבר - פמליית רהמ - לעיניו בלבד

מכתב מוברק

אל: רוהימי שהיח (למכותבימ בלבד)

זע: השגריר - כאנ

את: א. רובינשטיין

סולנ עיקרי שיחות ראשי משלחותנו עם רוס, מילר לסיכום המושב הפעם.

מידנו: רבינוביצי, לובראני, בנצור והחימי.

1. לובראני דווח על הנייר שניתן ללבנונימ בידיעת האמריקנימ, ושהלבנונימ ידונו בו פנימית (חלק מהמ מצאו בו ענין רב) ויעיברו לדמשק. לובראני ציין כי כללית אינ ללבנונימ מרחב תמרון. התייחס לשמועות כי יצוות השלומי האמריקני לא יבוא ללבנונ, והדבר מדאיג אותם מסיבות מובנות. רוס שיבח ומאמצ הקשור בנייר שניתן על ידנו ללבנונ ואמר כי את תכנית ביקורם המ שוקלים עדיין וכרגע אכנ הנטיה אינה לנסוע ללבנונ.

2. רבינוביצי תאר את השיחות עם הסורים ובמיוחד בימימ האחרונימ ואת סקירת עבאפ בנושא יתרומת סוריה וכשלונ ישראלי לשיחות יתביעה הסורית המוזכרת שמוע את הנסיגה המלאה ואז הכל יהיה קל יותר. (טורים (כמו, אגב, המשלחות הערביות האחרות) לא חייבו עצמם עדיין לגבי שובם למושב הבא וכופפים זאת להתייעצויות שרי החוצ הערכימ.

3. החימי סקר את השיחות עם ירדן והפלסטינימ.

א. ירדן. אורה טובה וסולידית, יחסימ לא פורמלימ, עיסוק בנושאימ רבימ בצד החיובי. ואולם, אינ די יתכליתי בתחומימ שירדן יכולה לנוע בהם בלי לסתכן פוליטית כמו מימ, איכות סביבה, (טיפול במפגעימ בשטח עצמו). סר וסיכום ענינ הבנקימ (שהאמריקנימ שומעימ מהירדנימ כי הוא אפשרי).

ב. הפלסטינאימ. הימימ האחרונימ - חיובימ יותר, חרפ המסרימ הפומבימ וימטר הסיכומי השליכי של הפלסטינאימ. חלק מן המושב חלק מן המושב עמד בסימנ הציפיה לנייר האמריקאי. נושא זכויות האדם בטיפול. כמובנ כרגע מוקד תשומת הלב יהיה בהקשר לנייר האמריקני וביקורם באיזור.

4. צוות השלום בראשות רוס יגיע ארצה ביום הי הבא (8.7), השגריר תינוביצי יטפל בתכניתם. כריסטופר ישקול לאחר שובם אמ יש מקום לבואו.

5. מילר שאל אמ הפלסטינאימ העלו עימנו שינוי כללי מדריד. לאחר שלדבריהם היה בהם חלק פחות טוב, חלק בעל פוטנציאל, ואולי עכשיו ניתנ לשנות משהו. הושב שאכנ העלו היום ואמרנו כי עתה הזמנ להתמקד במהות. רוס אמר כי גמ זעתם ככ, קרי התמקדות במהות, וחזרה לפרוצידורות ולא תקדמ. העתיד יראה אמ יהיו נקודות שיהיו ראויות לעיונ בהקשר זה (הפלסטינאימ מדברימ על קיצור תקופת המעבר, למשל).

6. על המושב הבא מדובר כנראה בסופ יולי ראשית אוגוסט.

7. באשר לנייר האמריקני, לדברי רוס הם מדברימ עם מדינות ערביות שונות, ומקבלימ משוב של הצורכ בסבלנות וביקור רוח, וחלק מהתגובה הפלסטינאית הוא שבוע המוימי.

רכה,

א. רובינשטיין

ססט

אט)

התאחדות
מ.י.ת.

אאא, חוזמ: 44698
אל: פריס/ס/2003
מ:- ווש, נר: 2150, תא: 300693, חז: 1125, חז: מ, סג: סו,
בבב
סודי/מיידי

=====
כתב מוברק
=====

א ל: מר אלי רובינשטיין, יו"ר המשלחת למוי"מ עם המשלחת הירדנית-פלשתינאית

ד ע: רוהי"מ, שהיח -- לעיניהם בלבד.

פריס - עבור רחמ - באמצעות איתנ הבר

מאת: איתנ בנצור.

הנדון: משיחה עם רוס:

1) חלקה הגדול של השיחה סב על ראשיתו של התהליך המדיני, כאשר היה עדיין משלב שבו נהגה וניזמ תוכ שאנו משחזרים שיחותינו - של רוס והח"מ בספטמבר 1990.

2) אשר לשלב הנוכחי של המוי"מ אמר הוא יינטל פיקודי והוא עוסק עתה במעי"נ יצירת מיכלול שיקרב את העמדות של הצדדים ויקדם את התהליך. המיכלול צריך להיות מורכב ממגמה של העלאת רמת המעורבות האמריקאית - בעיקר כדי לגרום לשוחפינו למוי"מ (פחות לישראל כדבריו) לקבל החלטות של ממש. צי"נ שאל ועלאת רמת המעורבות יתווסף למיכלול נייר, ובמישור הפלשתינאי עיסוק העברת סמכויות מוקדמת - **EARLY EMPOWERMENT**

xxx וארלץ ומפהצורמנת xxx

פרטנית, תוכ מעורבות כספית אמריקאית.

סיפר שהקדישו זמן ניכר לשיחות עם הפלשתינאים על העברת הסמכויות המוקדמות והיתרונות המקופלים בהיענותם להצעותינו. הטיפו להם כי תדיר משווי"מ הם עצמם לתנועה הציונית בהתוועה. ייתכנו זה מתולדות הישוב, ונהגו בהתאם, ותימצאו נעוריימי. זו תמצית הבשורה וההאצה.

הפלשתינאים מגיבים בחשדנות ובנקרנות ובעיקר חוששים שישראל תכשילם בהעמדת האמצעים והמימון ליישום נאות ויעיל של הסמכויות אשר יופקדו בידיהם. בעיקר בנקוזה זו מנסימ האמריקאים להניח זעתם.

סיפרתי לדניס ששיבת הבוקר עם הפלשתינאים הצטיינה בעניינותה ובלטה גישתה מעשית לנושא העברת הסמכויות גם אם לא חסכו דברי ביקורת והסתייגויות.

לסיכום: אחי"ב עוסקת עתה ביצירת מיכלול חבילתי שיהיה מורכב ממעורבות אינטנסיבית, חידוד הבעיות והנושאים כדי לגרום לחדגי"מ הבכירים להיצטרף להם ולקבל החלטות המחייבות, ייגרירתיי הפלשתינאים למוי"מ ענייני ועידוזה למוכנות לאמצ סמכויות ויינייריי כלשהו שינסה לגשר על העמדות שלהגדרתו מצויימ בסימנ של קירוב.

בנצור.

8

ИИИИ, ПГТО: ВРРРР
К: ВГТО
Е-: ГГГ, ЛГ: ООПР, ЛН: ААААА, ТП: АБГ, П: Д, СЛ: ДГ,
ООО
ОГ ГЛ А Д Г Г

=====
ОГ ГЛ А Д Г Г
=====

1) О: ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г

2) ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г

ОО ГЛ А Д Г Г - ОО ГЛ А Д Г Г

ОО ГЛ А Д Г Г

ОО ГЛ А Д Г Г

1) ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г

2) ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г

XXX ГЛ А Д Г Г XXX
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,

ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,

ОО ГЛ А Д Г Г: ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,
ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г, ОО ГЛ А Д Г Г,

ОО ГЛ А Д Г Г

ОО ГЛ А Д Г Г

אאאא, חוזם: 32431

אל: רהמש/993

מ-: ווש, נר: 2116, תא: 220693, זח: 1300, דח: מ, סג: סו,

בבב

סודי/מידי

אל: ממד-ערב 2, מצפא, חט' מזת

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון: פגישת חוסין-קלינטון (18.6)

משיחה עם סאתרפילד (NSC) ב-21.6:

1. קלינטון וחוסין נועדו במשך כארבעים דקות לשיחת ארבע עינים. כן נערכו שיחת עבודה בת כחמישים דקות, בה השתתפו גם ראה'מ מג'אלי והנסיך טלאל מצד הירדנים, וכריסטופר לייק ואינדיק, וסעודת צהרים בהשתתפות גורמים נוספים משני הצדדים. הסיכום, שלהלן, מסתמך בעיקר על שתי הפגישות הנרחבות.

התהליך

2. קלינטון הודה לחוסין על פעילותה הקונסטרוקטיבית של ירדן בתהליך והאיץ בו להוסיף ולהתקדם, כן הודה הנשיא לחוסין על שירדן מעודדת את הפלסטינים להתקדם במום וקרא לו להמשיך אף בכך. קלינטון אותת לחוסין שארהב רצינית בכוונתה להשיג התקדמות השנה.

3. המלך קבע שחשוב להשיג התקדמות אמיתית עתה, אך הוסיף שהדרך הטובה ביותר להניע את הפלסטינים להתקדם היא הענקת השקפה ברורה להם לגבי המצפה להם בסוף הדרך.

4. בהתייחסו לביקור ערפאת בארצו, ערב ביקורו בווינגטון, המלך ציין שערפאת גילה דאגה לגבי ההתפתחויות הצפויות בעזה אם ישראל תיסוג במהירות מהאזור. ערפאת העריך שבעקבות נסיגה כזו תתחוללנה התנגשויות מזוינות בין פתח וחמאס ברצועה, ובקש שירדן תסייע בידו במקרה של התפתחות כזו. לשאלתי, סאתרפילד ציין שחוסין העלה התייחסותו זו באורח אגבי, תוך איזכור ביקור ערפאת בעמאן. ככל הידוע לבן שיחי חוסין לא העלה התייחסויות נוספות לביקור ערפאת וממילא גם לא העביר כל מסר מערפאת לקלינטון (סייג קביעתו באמרו שאינו יודע את כל שנאמר בפגישת ארבע העינים).

5. לשאלה האם אפשרות הקונפדרציה הירדנית-פלס' עלתה בפגישה, השיב שחוסין אמר שהפלסטינים יצטרכו לפנות אל הירדנים ולהביע נכונות לשוחח על כך. ירדן תוכל לחשוב על אפשרות הקונפדרציה בהקשר של פניה פלס' כנל. עם זאת-כך חוסין- הזמן עדין איננו בשל לכך.

6. סאתרפילד ציין שהמלך אמר ששני היסודות לפתרון יציב באזור הם ישראל

אין תמיה
ד.ד.

23/6

וירדן (לדבריו חוסין אמר זאת במסגרת התייחסויותיו לפלסטינים).

7. בן שיחי סיכם הערכתו בעקבות הדברים דלעיל: הירדנים ינסו להתקדם ולקדם את התהליך ככל יכולתם, אך לא יחתמו על שום הסכם פורמלי (כולל בשיחות המומחים י.א.) כל עוד לא יהיה להם 'כיסוי פוליטי', קרי- התקדמות פלסטינית במום.

עיראק

8. קלינטון הודה לחוסין על שתה'פ הירדני בנושא יישום הסנקציות, אך דחק בו להדק יותר. המלך השיב, כי ירדן עושה ככל יכולתה, אך זו מוסיפה להיות מוגבלת בשל התלות הירדנית בנפט העיראקי. חסיין ציין בין השאר, את משבר ביטול שטרות העשרים וחמישה דינאר כעדות למתיחות הגוברת בין שתי המדינות, אך הוסיף שלירדן רזרבות של נפט לחודש אספקה בלבד, וקרא לארהב להשתדל אצל סעודיה כי תחדש את סיועה לעמאן. כן שאל מה ארהב מבקשת מירדן בתחום הידוק הסנקציות והבטיח להענות.

9. קלינטון קבע שארהב מחוייבת לסייע לענינה של ירדן אצל הסעודים אך הוסיף שארהב תוכל להוסיף ולפעול אצל הסעודים ככל שתרכינה ההצהרות הפומביות של חוסיין על התרחקותו מצדאם.

כלכלה

10. חוסין ביקש סיוע של ארהב במועדון פריז, הן להקלה בחובות הירדניים והן לשמיתתם. ארהב הבטיחה לסייע אך רק לבקשות של הקלה בחובות.

פנים

11. חוסין אמר שהבחירות תתקיימנה על בסיס של חוק חדש שידגיש את עקרון ה'אדם אחד קול אחד'. הדגיש מחוייבותו ליעד יישומה של רפורמה דמוקרטית בארצו. בהקשר זה אמר שאינו רוצה שיוורשו ינסה במשך ארבעים שנה לפתור את כשלוך נסיון הרפורמה הדמוקרטית, כפי שהוא עצמו עסק במשך ארבעים שנה בתוצאות כשלוך מדיניות סבו בסכסוך ישראל-ערב.

12. סאתרפילד העיר שהתבטאות חוסין דלעיל עשויה להצביע על התגבות ההכרה כי הינו, בסופו של דבר, בן תמותה. (זאת על רקע מחלתו). עם זאת, להתרשמות בן שיחי-חוסיין נראה היטב. הוסיף שסיכויי הריפוי בסוג הסרטן ממנו סובל המלך, הם חמישים אחוז בטווח של חמש שנים.

סוריה (לשל ערב 4 חוזם 14938)

13. הגיב בלגלוג על ידיעות אלשרק אלאוסט המצויינת בשלכם לפיה מס' מדינות ערביות מקיימות מגעים עם הממשל כדי לארגן מפגש בין אסד לקלינטון. ציין, ששום מדינה ערבית לא פנתה אליהם בנושא, וכי אין צפויה הזמנה אמריקנית לאסד.

אמיתי

גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, מצפא,
רחטמזח, סייבל

סססס

25/06/1993

05:55:56

JUN - 014238

אאא, חוזם: 36594

אל: בטחון/2644

מ-: שלום, נר: 153, תא: 240693, חז: 2020, ב, סג: 10, בבב

אל ראש הממשלה

סודי בהול

Handwritten red notes:
החלטת
פיקוד

4214

אל: מנכ"ל רוהמי - שמעון שבס
מאת: גק נריה

מכתב מוברק-

Handwritten: 5505

הנדון: ישיבה עם סוריה - 24 יוני

עיקרי הדיווח

1. ישיבת היום (24 יוני) הוקדשה רובה ככולה לחילופי דברים בלתי פורמליים במגמה לגלות פתיחות פוטנציאלית. הנסיון נתקל בחוסר הפתיחות המאפיינת את עלאף אם כי במהלך הישיבה הוא הוליך לחילופי דברים מעניינים ולעיתים אף מאלפים.

מהלכים עיקריים

2. בתחילת הישיבה הצענו לנהל את ישיבת היום כישיבה בלתי פורמלית על כוס קפה. הסורים קבלו את ההצעה במקום. הבהרנו תחילה העומד מאחורי הצהרות שנתנו לעתונות הבוקר בדבר כוונתנו למצוא פתיחות אצל הסורים שתוביל לפתיחות מקבילה אצלנו ע"מ לאפשר התקדמות בשבוע הבא. כן הבהרנו כי לא כדאי "לשחק" עם נוסחת מדריד, אך אולי יהיה כדאי בעתיד לבחון (כפי שקרה עד כה) מספר שינויים שיתאימו למציאות החדשה.

3. בנקודה זו העלה השגריר מועלם דאגתו מדברים שהושמעו בישראל בדבר דבקותה של ישראל בפירושה שלה ל-242. לדבריו, יש לשנות פירוש זה כדי להגיע לפשרה עם סוריה. הם דורשים נסיגה מלאה משום שזו זכותם. אם ישראל לא תקבל עמדה "צודקת" זו הרי היא תמצא מנסה להכתיב ועליה לדעת כי כל הסכם כפוי לא יהיה הסכם בר-קיימא.

4. כאן אמרנו כי יש שוני בתפיסות שמנחות את שתי המשלחות. עבור סוריה התהליך כולו מבוסס על פירוש אחד (סורי) שהוא יישום 242. יש גם פירוש ישראלי שאינו זהה, וגם צד שלישי (ארה"ב) שאינו מוכן לקבוע מהו הפירוש הנכון. לא באנו כאן כדי לכפות את פירושנו ל-242 אלא להגיע להסכמה. אנו נצטרך להגיע להסכמה על בסיס GIVE AND TAKE ולהסכים על מה שמקובל על שנינו. אנו מבינים את עמדתם בנושא הנסיגה אך טרם נהירה לנו עמדתם בנושאים החשובים לנו; יתכן כי הדבר נובע מטקטיקה או מהיעדר החלטה בדמשק.

5. עלאף אמר שאיננו צודקים כאשר אנו טוענים שלא נתקבלה החלטה בסוריה בסוגיית השלום. מאז הצטרפה סוריה לתהליך נקבעו יעדים בלי להתחשב בממשלה שכינה בישראל. הסורים לא בסחו כלל בראש הממשלה לשעבר שמיר ובכוונותיו להגיע לשלום אך המשיכו לבוא למו"מ בגלל מאמצי השכנוע האמריקנים. כאשר באה המשלחת הישראלית הנוכחית למו"מ הופחה בהם תקווה, והדבר עודד אותם "ללכת קדימה" ולהציג רעיונות שמציגים עמדות שיכולים להתקבל על הצד הישראלי. מבחינה זו לא מדוייקת קביעתנו כי המסמך הסורי נוסח עוד בתקופת הליכוד. ישראל טועה אם היא חושבת שסוריה לא קיבלה החלטות בנושא השלום. הדבר קרה עוד לפני אוקטובר '91. ישראל לעומת זאת לא רוצה להגיד שהיא מקבלת את הנסיגה המלאה יתכן מתוך ציפיה לראות מה קורה במסלולים האחרים. ישראל מנסה לנצל את מחוייבותה של סוריה לשלום עד כדי כך שהדבר עלול להיות SELF.DEFEATING. כך אחרי 20 חודש אנו עדיין ב-SQUARE ZERO בנושא חיוני כמו הטריטוריה. כיצד ניתן לכונן שלום עם סוריה כאשר ישראל נמצאת עדיין ככובשת.

6. עלאף הוסיף כי יתכן שגישת ישראל היא לנסות ללחוץ על סוריה כדי לקבל יותר בתחומים שמעניינים אותה. אך יש נקודה שלא ניתן ללחוץ עוד משום שהתקוות להשיג תוצאות יתפוגגו וכל צד יאלץ לחשוב על מצבו, דעת הקהל שלו וכו'. הדבר נכון גם לגבי השינוי בממשל האמריקני. הממשל חידש מחוייבותו של הממשל הקודם ביחס לתפקידו בתהליך השלום. השגריר מועלם הוסיף כי יחסי סוריה עם הממשל הקודם בארה"ב היו קרים במישור הביילטרלי כפי שהיו במשך סוף שנה. היה דו-שיח בנושא הגולן אך בנושא הביילטרלי לא קרה דבר. המצב כיום לא נשתנה. האנשים העוסקים בתהליך לא נשתנו מבחינתם (רוס במקומו, אינדיק החליף את האס...). מה שמעניין את סוריה הוא שעל ארה"ב להיות הוגנת ע"מ לשכנע את סוריה לעבוד עמה למען השלום; כך ארה"ב תוכל לסייע לישראל. לכן השינויים לא חשובים בנושא הביילטרלי סורי-אמריקני אלא בנושא הסכסוך עם ישראל. עלאף אמר שסוריה לא שינתה עמדתה בגלל חילופי הממשל בארה"ב. סוריה לא משנה יעדיה בתהליך השלום לפי מצב היחסים הביילטרליים עם ארה"ב.

7. בתגובה אמרנו שקו הפעולה שלנו איננו מבוסס על העובדה שהממשל הנוכחי יותר ידידותי כלפי ישראל מאז יולי '92 פעלנו בתאום טוב עם ממשל בוש. תחושתנו היתה שהסורים הם אלה שהאטו את הקצב בסביבות אוקטובר. עלאף אמר שזה בדיוק ההיפך. עם התקרבות הבחירות בארה"ב, וההערכה בישראל כי סיכוייו של בוש להיבחר שוב קלושים, הסורים שמו לב כי לפתע נתקבלה החלטה בישראל להקפיא את הכל כדי להמתין לתוצאות הבחירות בארה"ב. אילו הליכוד היה מנצח בבחירות, הסורים לא היו מגישים את המסמך שלהם ואולי לא היו עוד יושבים מסביב לשולחן המו"מ. זו הסיבה שלא חודש המו"מ עם ישראל במשך 4 חודשים (בין אפריל לאוגוסט '92) ההחלטה הערבית היתה שאם הליכוד ינצח בבחירות לא ישוּבו למו"מ. האכזבה היום גדולה יותר.

8. סוריה לדברי מועלם הציגה שלושה צעדים שביטאו את השינוי בגישתה כלפי הממשלה החדשה בישראל:-

א. הסכמה ל"הסכם שלום";

ב. הגשת המסמך הסורי ב-31 אוגוסט '92;

ג. כניסה "לדיפלומטיה פומבית".

9. בתגובה אמרנו שהממשלה החדשה בישראל בוצעה שורה ארוכה של מחוות מרשימות. למען הסימטריה נמנה רק שלוש מהן:

א. קבלת עקרון הנסיגה;

ב. סירובו של רוה"מ להרגיע חששות מתיישבים בגולן.

ג. הקפאת השקעות ארוכות הטווח בגולן.

10. הוספנו שסוריה דורשת מישראל התחייבות לנסיגה מלאה כ"כרטיס כניסה" ל"מועדון השלום" בעוד סוריה טוענת כי על שאר נושאי הליבה יש לנהל מקח וממכר. עלאף טען כי זו הבנה לא מדוייקת של עמדתם. סוריה התחייבה לשלום

ולבטחון. אין זה נכון שמצרים היא זו שדחפה לקבלת המונח "הסכם שלום" בועידת דמשק ב-24 יולי '92; סוריה קיבלה זאת מתוך שכוונת עממי ומתוך החלטה אסטרטגית ולא סקטית, בהתאם למציאות הבינלאומית החדשה. זוהי אופציה שנשיא סוריה והנהגה העבירו לעם בסוריה וקיבלה את הסכמתו.

11. הדגשנו כי קיים אי-איזון בסיסי במשוואה הסורית כאשר מחד גיסא הם טוענים שהסוריה היא קדושה ויש להחזירה לבעליה בעוד שהשלוש מאידך גיסא איננו במעמד זהה. עלאף אמר שהשטח הוא סורי, לכן צריך להחזיר אותו. השלוש הוא אינטרס הדדי. ברגע שהמחסום הזה ירד אז ניתן לדון בשאר, להביא מומחים וכו'. החזרת השטח הוא ה-PREMISE של השלוש.

12. אחרי ההפסקה חזרנו לנושא הניסוח המחודש של סעיף 5A. אמרנו כי הניסוח ליצור תנועה במו"מ מבורך ואולי אפשר TO EXPLORE עוד באפיק זה. עלאף אמר שזו הזדמנות שהוחמצה על-ידנו אבל הוא מוכן שנגיש ניסוחים בתנאי שהמהות תבטא את עמדתם. אין טעם בניסוח שלא יאמר דבר אחר. אין לשנות מהות בנושא ה"קור אשיוז" אך הם מוכנים לשמוע שינויים בנושאים משניים. אמרנו שאנו רוצים לצעוד קדימה אך שינוי במילים גרידא לא יסייע. אנו מודאגים שמכניסים דינמיות שלילית ולכן כל התקדמות קטנה ככל שתהיה אפילו אם לא נוכל לטפל בקושי העיקרי תהיה ברוכה. קבענו שלאסד ולישראל גישה שונה לתהליך המו"מ כולו. אם מדובר אך ורק ב-242 יש לשתי מדינות פרשנות משלהן. לכן צריך להתרכז במו"מ המבוסס על בסיס לגאלי (242) כשהוא אלמנט אחד מתוך סל כולל יותר של אינטרסים דרישות ותביעות כששני הצדדים מנסים להגיע לעמק השווה.

13. הבהרנו כי ממשלתנו מאד לא מרוצה מהמצב שנוצר במו"מ. ההצהרות של הימים האחרונים עליהם קבלו הסורים משקפות את אי הנחת של ממשלת ישראל ותהליך החשיבה וההערכה המתנהל בה ביחס לתהליך.

14. בהציגנו דוגמאות לדרכים להניע את התהליך ובתשובה לדבריהם אמרנו כי אנו עדיין מאמינים שניתן להעלות את דרג המגעים מבלי לפגוע במסלול השיחות הדו-צדדיות הישירות; כמו כן לאחר שבירכנו על העובדה שהסורים אימצו את הביטוי "דיפלומטיה פומבית" הצענו שנתחיל לתכנן יחד מהלכים של דיפלומטיה כזאת. ההצעה נדחתה ע"י עלאף מני ביה.

15. בסכמנו את עמדתנו אמרנו שיש שלושה "קור אשיוז" שיש לטפל בהם בו זמנית: שלום, בטחון, נסיגה. סוריה דורשת שנסכים כבר עכשיו לעמדה הסורית בנושא הנסיגה. מבחינה זו, הסורים גורסים כי השלב הבא של המו"מ יכול להתחיל רק לאחר קבלתה של עמדת סוריה בנושא הנסיגה. עלאף אמר שסדר הפעולות שהצגנו לא נכון. הלוגיקה מחייבת טיפול מקדים בנושא השטח/נסיגה ע"מ להגיע אל הבטחון והשלום. עלאף מבין עמדתנו בנושא 242 ולכן מוטב להניח לנושא בצד ולהידבר במכלול מבלי לפגוע בעקרונות המנחים אותם. עלאף טען כי ע"י מחויבות ישראל לנסיגה מלאה, ישראל לא מקריבה דבר (זו לא אדמתה); זוהי מחויבותה היחידה עפ"י 242 בעוד שהשתיים האחרות הן על סוריה. זו גם הדרך לפתוח הדרך לא רק לשלוש ולבטחון אלא לכל מה שיהיה בין שתי מדינות הנהנות משלוש ובטחון. מחויבות ישראל לנסיגה מלאה תהיה מותנית בשני הנושאים האחרים. אי-הסכמה על אחד מהם תותיר את ישראל בשטח גם אם הודיעה על מחויבותה לנסיגה מלאה דהיינו, אם המו"מ לא יוליך להסכם הרי הסכמה של ישראל לא תחייב אותה.

16. עלאף הוסיף כי עמדתה של ישראל בנושא הנסיגה מעוררת חשדות ואינה מאפשרת לגשת לשני הנושאים האחרים. זהו עלבון לסוריה (INSULT). ישראל מסרבת עד כה להעניק לסוריה המגיע לה ודורשת בכל זאת שסוריה תיענה בנושאי השלוש והבטחון. בנקודה אחרונה זו עלתה שוב סוגיית הבטחון ובכלל זה בעיית ה-EQUAL FOOTING והנושא הגרעיני כאשר הסורים שואלים אם אנו דורשים ה-EQUAL FOOTING בסידורי הבטחון, האם נושא זה ילקח גם בחשבון. סידורי בטחון אינם חלופה לכיבוש ופגיעה בריבונות. עלאף הציע שאם המומחים הצבאים יסטו מעקרון ה-EQUAL FOOTING, זה יהיה עניינם, לשנות.

סיכום והערכה

17. הדו-שיח הפתוח חשף את תחושת הסורים שהקירבה ההדוקה בין ישראל לארה"ב מעניקה לנו תחושת כוח וכי אנו מנסים להכתיב להם מעמדת כח זאת. הדיון דהיום לא הפיג תחושה זאת לחלוטין אך תרם בכל מקרה לשיפור האווירה. כמו כן אפשר לנו הדיון דהיום להרחיב את הדיון באשר לראיה הישראלית את התהליך

ואת התנהגותה של סוריה בו. כן יכולנו לדבר באריכות יחסית על אילוציה של
ממשלה דמוקרטית. כל זה היה טוב ויפה עד לנקודה בה הוריד עלאף את המסך
הדוקטרינרי והפסיק להקשיב.

====משלחת

h/h

0000

אאאא, חוזם: 14150

אל: רהמש/390

מ-: לונדון, נר: 164, תא: 090693, זח: 2128, דח: מ, סג: שמ,

בכב

שמור/מידי

אל: ממד/ערב 4,2

דע: ממד/איתן

מאת: לונדון/ציר יועץ

הנדון : סוריה - תהליך

Handwritten signature in red ink, possibly reading "איתן" and "דג-דג".

הערכות שהשמיע עתונאי לבנוני בנדון, על סמך היכרותו את התהליך (8), מנקודת ראות סורית (סיקר את סיבובי וושינגטון ממדריד ואילך עבור ה-BBC בערבית ואל חיאת. כמו כן ביקר בסוריה, ראיין את הנשיא אסד, לפני כשנה):

1. סוריה חותרת להשיג שלום עם ישראל. השלום מבחינתה של סוריה הינו שינוי מהותי באיכות יחסי השכנות עם ישראל, והוא משתבץ בתפישה סורית מתחדשת של יעדיה ומטרותיה של המדינה.

2. קיימת בסוריה תפישה מרחבית/מז"תית והמבחן העליון הינו מקומה המרכזי של סוריה במרחב. סוריה איננה רואה את המו"מ הביילטראלי בינה לבין ישראל כנגזרת של יחסייהן הביילטראליים העתידיים של שתי המדינות. ההתעקשות הסורית על הכוללניות של התהליך נובעת מראיתה את עצמה כאבן הכותרת של קשת המז"ת כולה, ושל התהליך בכללותו.

3. יש בכוחה של ישראל להרחיב את תחום ההתדיינות עם הסורים, מעבר למשוואה הדואלית של "שטחים תמורת שלום". זאת, על ידי מתן מענה ישראלי למימד האיזורי של תפישת העולם הסורית. לדוגמא - ניהול מו"מ ישראלי / סורי מחוץ לכתלי התהליך על הבנות משותפות ודיסקרטיות ביחס לפשרות סבירות בהקשר הפלסטיני, ירדני, לבנוני. הבנות אלה ישמשו בסיס מתמשך למו"מ המתנהל בין כותלי התהליך. בהקשר זה יש מקום גם להבנה סורית/ישראלית בהקשר המולטי, בעיתוי מתאים.

4. הכרה, טריטוריה, ריבונות: הסורים יתעקשו על הכרה ישראלית מובהקת בעצם הריבונות הסורית בגולן, בשלמותו. הסורים מוכנים לסידורי בטחון שיתנו מענה הוגן לצרכי הבטחון של ישראל, כולל הבנות שמשמעותן המעשית תיקוני גבול טריטוריאליים, ולא רק נסיגה בשלבים.

5. ידועה התמורה שעברה על סוריה מבחינת תפישת הבטחון האיסטרטגית (התפוררות בריה"מ וגומר). בב בבד, חלה בסוריה תמורה חשובה בתפישת האיומים במרחב, וחלקה של ישראל בהם. בסוריה התפכחות מוחלטת ביחס לאופציה

הצבאית. הצבא הסורי התפתח במגמה הגנתית מבחינת דוקטרינה והצטיידות. טעות לחשוב על ההצטיידות הסורית בטק"ק במונחים התקפיים. זאת הצטיידות הרתעתית, והיא נועדה להעניק לסוריה יכולת עונשין למקרה של הפצצה ישראלית אסטרטגית בסוריה. מעין תמונת ראי של האופציה הגרעינית הישראלית, במימדים יותר פרמיטיביים.

6. סוריה רואה בישראל שותף/מתחרה על ההגמוניה הכלכלית והמדינית במז"ת. תפישה זאת מושחתת על ההערכה כי בעולם הערבי אין מדינה מרכזית אחרת זולת סוריה. תהליך השלום, לכשיבשיל, יעניק לישראל יכולת תמרון ורכישת השפעה במרחב זה. בעיני הסורים ישראל חותרת לכך, והראיה - התעקשותה והצלחותיה באפיק המולטילטרלי. לא עלה בידי סוריה לבלום זאת. כאמור לעיל, המינון המרכיב את עמדותיה של סוריה כלפי המו"מ, משקף תפישה העצמית כמוקד האחריות הכלל-טבעתי במעגל העימות מול ישראל.

7. מכאן נובעת טעותה של ישראל (כך איש שיחי) בראית מצרים כמדינה המרכזית במזת. מנקודת ראות סורית, מצרים הינה מדינה בשולי הלבנט, שהינו לב המז"ת, ואין לה השפעה מכרעת על המתרחש בו. מצרים חותרת לכבוש מעמד זה מידי הסורים, ללא הצלחה. מערכות היחסים של סוריה במפרץ, איראן, והלבנט - מכריעות לטובתה. כאמור לעיל, אינטרס סורי זה פותח בפני ישראל מרחב תמרון חשוב.

8. איכות יחסי סוריה - ישראל אחרי הסכם שלום: סוגיה שמטרידה את הממסד בדמשק. לפי שעה אין סימנים שעוסקים בכך אפילו ברמת עבודה-מטה. ברקע חשש מחדירה והשתלטות ישראלית על משאבים במשק הסורי. (עולם דימויים הקשור ביהודים כאנשי עסקים ממולחים). סבור כי מו"מ על סידורי בטחון יהיה פשוט יחסית. מו"מ על גבולות פתוחים ויחסים מלאים יהיה איטי ומשובש, לא כהשתקפות מיאון להכיר בישראל, אלא כתוצאה של תחושת הצורך בהתגוננות מפני EXPANSIONISM ישראלי במתכונת של שלום.

9. קהילה יהודית : לדעת איש שיחי, הקהילה היהודית הסורית יכולה היתה לשמש חוליה חשובה ביותר ביצירת דפוסים של שת"פ בין ישראל לסוריה אחרי שלב המו"מ, וכי הגירתם המאסיבית אל מחוץ לגבולות סוריה, הזיקה. ניתח זאת על רקע תמורות חברתיות מרחיקות לכת בהרכב הכוחות החברתיים/פוליטיים בסוריה, התחזקותה של עלייתה בורגנית/כלכלית, וחלקם החשוב של נוצרים, יהודים וכמובן - סונים, במעגל זה. הכלל בסוריה הינו - נאמנות מוצהרת ומוחלטת לנשיא, ועל כן הקהילה היהודית הוכנסה למצב קונפליקט, מכיוון שהגירה הינה אקט הסותר במהותו הנאמנות הנ"ל.

עד כאן

אילן ברוך

9 ביוני 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז, גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, מצפא, מזתים, סייבל, משפט, @גל/הסברה, @ (ראשהממשלה)

סססס

Handwritten in red:
אשר
9.6.

אאאא, חוזם: 10227

אל: רהמש/283

מ: - ווש, נר: 2016, תא: 070693, זח: 1500, דח: מ, סג: סב,

בבבב

סודי ביותר/מיידי

אל: רוה'מ, שה'ח - מכתב מוברק - לעיניהם בלבד

מאת: השגריר, וושינגטון

1. לקראת כינוס סבב השיחות העשירי הצפוי ב-15 יוני ניתן להצביע על כוונת החשיבה העיקרית המתגבשים בקרב צוות התהליך.

2. ניכרת נימה אופטימית מעט יותר שסיבותיה שתיים:

א. מה שנראה לפני כשבוע כרתיעה של המזכיר מפני עיסוק פומבי בתהליך השלום נתפס עתה, עדיין, כגורם בעל משקל קטן יותר. המזכיר קיים בסוף השבוע שעבר התייעצות לגבי התהליך ונתן אינדיקציה לנכונות עקרונית שלו להרתם כאשר יסתמנו סיכויים סבירים להצלחה. המזכיר נתן לכך ביטוי גם בשיחת רקע עם עתונאים בכירים.

ב. התגובות הערביות, בייחוד הפלסטיניות, נתפשות כחיוביות יותר. הפעם נתנו הערבים הסכמה מוקדמת יחסית למועד המוצע לחידוש השיחות. כמו כן, השאיר פיצל חוסייני את הדלת פתוחה לאפשרות שיגיע לקראת סוף השבוע הנוכחי לשיחות מוקדמות.

3. בהתייעצויות הפנימיות שמאז סיום הסבב הקודם (וגם כהפקת לקחים ממהלכו ואופן סיומו) מתמקדים הדיונים בשלוש דילמות עיקריות:

א. הצורך להתגבר על תדמית החולשה שמקריין הממשל והצורך להאבק על מקומו של תהליך השלום באג'נדה של הממשל.

ב. ויכוח על דפוס ההתייעצות והתאום עם ישראל. המגמה השלטת והמדיניות שנקבעה גורסות המשך תאום אינטימי והדוק עמנו. דעת מיעוט שאינה שוללת המשך הוועצות ותאום טוענת שמידה מסוימת של התרחקות טקטית תגביר את אמינותה של ארה"ב ואת האפקטיביות שלה כ'שותף פעיל'.

ג. דיון בקו הקונקרטי אותו יש לנקוט בשני מסלולי השיחות העיקריים כפי שיפורט להלן.

4. במסלול הסורי הוחלט, למעשה, על המשך המאמץ להביא ל-ENGAGEMENT של אסד ולתמרן אותו למצב בו ישיב כהלכה על שאלותיה של ארה"ב. אם יווצר מצב כזה ישקול המזכיר ברצינות נסיעה לאזור שבמוקדה ביקורים בירושלים ודמשק. במהלך ביניים תתכן פגישה בין המזכיר לשה"ח שרע במהלך נסיעתו הקרובה לאירופה ותורכיה.

5. בתחום הפלסטיני ממתינים אנשי מחמ'ד הן להתייעצות עמנו מחר והן לשיחות אפשריות עם הפלסטינים. בה בעת הם סבורים שעוד לפני תחילת הסבב היוני שהמזכיר יקים מגע ישיר עם הדרג הבכיר ביותר בארץ להתייעצות לקביעת עמדות.

6. הרצון להשיג הישגים של ממש מתורגם במישור זה לרעיון להקדיש את סבב השיחות הבא בין ישראל לפלסטינים לנסיון להגיע לנייר עקרונות יסודי יותר מן ההצהרה עליה עבדנו בסבב הקודם. רעיון זה משקף גם את התחושה שאותה הצהרה, בשל הפומבי שניתן לה, איבדה כבר את טעמה. בהקשר זה יש לציין שאנשי מחמ'ד גורסים גם שעל מנת לשפר את האפקטיביות של תפקודם כ'שותף מלא' עליהם להקנות להתייעצויות עם הפלסטינים לפחות צורה של התייעצות אינטימית יותר ובכך לנטרל את התחושה הפלסטינית לפיה נקראים הפלסטינים לברך על המוגמר שהושג קודם לכן בתאום האמיתי עם ישראל.

7. המברק הוא פני עבודת הכנסה ושורת התייעצויות של הצוות המדיני בשגרירות - הציר שילה, היועץ שטיין ועוזרי עמרני.

רבינוביץ.

לבח

תפוצה: @ (רהמ), שהח

סססס

10
1

27 במאי 1993
ז' בסיון תשנ"ג

מחלקת המשפטים
במסגרת הסדר
13.7.

סודי

24/516

אל: רוח"מ
מנכ"ל
מאת: ז'ק נריה

הנדון: אודות סוגיית הנירמול עם סוריה

1. במהלך הסבב התשיעי "התנגשנו חזיתית" עם הסורים בנושא הסימולטניות. הויכוח שהתעורר עם הסורים סביב עניין זה, איפשר לנו להבין טוב יותר את גישתם של הסורים כלפי נושא הנירמול. כידוע תחת סעיף 5 במסמך הסורי מוגדרות המחוייבויות שהצדדים אמורים לקבל על עצמם - ישראל: נסיגה מוחלטת מרמה"ג לקוי '67, סוריה: ביטול מצב הלוחמה והכרה בישראל. המסמך הסורי קובע כי מחוייבויות הצדדים יבוצעו באורח סמולטני.

2. אנו מצדנו הצענו בתיקון למסמך הסורי לכלול בסעיף 5 בנוסף לשלושת הסעיפים "הסורים" (שלגביהם אין עדיין הסכמה) שלושה סעיפים ישראלים המצביעים על מהות השלום, איסור השתתפות בבריתות עויינות ועדיפות של הסכם הסורי-ישראלי על-פני כל התחייבות חוזית שיש לאחד הצדדים עם גורם שלישי. מכאן שגם מחוייבויות אלה צריכות להתבצע סימולטנית במקביל לשאר הסעיפים.

3. צפוי, הסורים התנגדו בתוקף ליישם את עקרון הסימולטניות וחזרו וטענו כי הם מחוייבים רק עפ"י הנדרש מהם עפ"י פרשנותם ל-242. הם כמוכן אינם שוללים דיון בנושאים, אך אינם רואים מקום לכך במסגרת הצהרת העקרונות אלא במסגרת דיון מאוחר יותר כאשר נבוא ליישם את הסכם השלום.

4. כאשר לחצנו אותם בנושא הנירמול חזרו הסורים על עמדתם ואמרו כי הנושא אינו excluded וכי ממילא כל המחוייבויות שנקבל על עצמנו יעוגנו בהסכם שלום. הנירמול יעשה באפיק הרב צדדי וכו' ובחצי רמז אמרו: "האם אתם חושבים שניתן לקיים שת"פ אזורי ללא קשר כלשהו בינינו?"

הערות

5. לדעתי כאן טמונה "מלכודת" סורית. הויכוח על סימולטניות חשף באורח חד למדי את עמדת הסורים בנושא הנירמול. ברור כי הסורים "למדו את הלקח" המצרי ואינם מעוניינים בנירמול בטרם נסוגה ישראל מכל השטח הסורי. משום כך הסורים מעוניינים בהצהרת עקרונות שהיא בעצם מרשם ליישום 242.

6. האמירה של הסורים כי הסכימו לכלול במסמך שלהם את המונח "הסכם שלום" היא אחיזת עיניים בשלב זה. כוונתם בהסכם כזה היא ליישם אך ורק את שיוסכם עליו במסגרת הצהרת העקרונות-קרי 242: כלומר כאשר יתכנסו קבוצות העבודה לדון בנירמול, אזי יסתבר כי הנושא לא כלול בהצהרות העקרונות ועל כן אין שום בסיס לתביעה לדון בו ובודאי לא ליישמו במקביל לשאר המחוייבויות.

המלצות

7. ברור כי סוגיית הנירמול נתפסת בעיניים סוריות כתמורה מהותית ביותר שישראל תובעת. על כן לא ברור אם עמדתה של סוריה היא בבחינת מהלך טקטי המותנה בהסכמת ישראל לתביעה הסורית לנסיגה מלאה.

8. בשלב זה, הויכוח על הסימולטניות מעניק לנו יתרון ביחס לצדקת תביעתנו מול האמריקנים, אך ברור כי הסורים לא יסכימו לכך אם לא נסכים לתביעה האולטימטיבית שלהם.

9. חלופה א' - להמשיך ולהתעקש על יישום סימולטני של המחוייבויות ההדדיות כל עוד לא חלה תזוזה ממשית מצד סוריה בנושא מהות השלום.
עם היענות סורית אפשרית לתביעותינו ניתן יהיה להציג כויתור מצדנו הסכמה ללוחות זמנים שונים הן לנירמול והן לנסיגה.

10. חלופה ב' - ניתן אולי לבחון אפשרות של ירידה מוחלטת מהמושג של סימולטניות כך שכל המחוייבויות הסוריות והישראליות יבוצעו בהדרגה ועפ"י לוי"ז מוסכם מראש.

לרעה

מזכירות הממשלה

ירושלים, ז' בסיון התשנ"ג
27 במאי 1993

ש מ ר

Handwritten red signature: אהרון הממן

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון
שר החוץ

מאת: סגן מזכיר הממשלה

ת ר ש ו מ ת

מפגישה שנערכה בלשכת מזכיר הממשלה ביום 25.5.93 בשעה 10:30

נכחו: א. רובינשטיין (מזכיר הממשלה), מ. בסיוני (שגריר מצרים בישראל) וא. זהר (סגן מזכיר הממשלה - רשם).

א. בסיוני פתח ואמר כי שמע מן הפלסטינים הערכה לפיה בסבב האחרון חלה התקדמות אולם מטעמים השמורים עמם הם מתבטאים אחרת כלפי חוץ.

הוסיף כי הפלסטינים אמרו שכל אימת שנדונו בינינו לבינם הנושאים השונים באורח ייחודי ובנפרד מן המכלול (דהיינו - כל אימת שלובנו בנפרד סעיף סעיף כמו ה-GOAL, הבחירות, סמכויות המועצה וכו') - הם חשו בהתקדמות אולם לאחר שתבענו דיון בנייר כוללני ובאורח מקיף - "נעצרה ההתקדמות".

ב. רובינשטיין אמר כי המעצור בסבב האחרון נבע מכך שהפלסטינים השעו עבודת הועדות, באו בהרכב מצומצם למליאה ונקטו בעיצומים בגלל סיבות שאינן קשורות למו"מ - סיבות כמו השהית התמיכה הכספית מסעודיה לאש"פ ורצון ליצור לחץ על ארה"ב בהקשר לכך. רובינשטיין הוסיף כי הצגנו מטעמנו נייר עם ניסוחים גמישים שלקחו בחשבון רגישויות שלהם בעוד שהם, בנייר שהוגש מטעמם, נקטו בגישה הקיצונית והנוקשה מתוך מגמה שכל פשרה שתושג תהיה קרובה יותר לגישתם.

לאחר מכן תאר את שלבי המו"מ בסבב האחרון לפיהם בחלקו הראשון של הסבב הוחלפו דעות בעל פה בלבד ומשבקשנו לדון בניסוחים קונקרטיים, הצענו שהם יהיו הראשונים להניח את השולחן נייר מטעמם כדי שנוכל להתייחס. אך משהזמן נקף והם התמהמהו - הנחנו אנו נייר מטעמנו ורק אחר כך בא הנייר מצדם.

ג. רובינשטיין חזר ותאר בפני בסיוני את הצעותינו ליצירת קשר עם הפלסטינים בתקופה שבין הסבבים. סיפר על מגעים בעבר ולאחרונה עם ד"ר חיידר עבד אל-שאפי ועל מגעיו של זהר עם קאסיס אתמול - כל זאת במגמה להמריץ קשר בסוגיות כמו "זכויות האדם", מים, המשך דיון על נייר משותף וכו'. כל הנסיונות - אמר רובינשטיין לא צלחו עד כה.

בסיוני אמר כי שוחח עם פרייח אבו מדין שאמר לו כי הפלסטינים מוכנים לכונן מכניזם של קישור בנושא "זכויות האדם" (בתקופה שבין הסבבים) ורובינשטיין אמר כי לא שמענו על כך אך נקדם זאת בברכה. בסיוני הוסיף כי פרייח אבו מדין אף זוקף את היוזמה לכונן קישור כזה לזכותם של הפלסטינים ורובינשטיין השיבו כי אף שעובדתית אין זה נכון, אנו מוכנים לתת אשראי זה לצד השני, ובלבד שהענין יפעל. בסיוני אמר כי הוא עומד לפגוש היום את אבו מדין ויעלה בפניו את הנושא.

ד. בסיוני העיר כי לטענת הפלסטינאים IT WAS NOT FAIR שהאמריקאים המציאו לנו את הנייר שלהם לבחינה מוקדמת 36 שעות לפני שהוגש באורח פורמלי לשני הצדדים ועל זה יצא קצפם של הפלסטינים. רובינשטיין השיב כי הערכה זו הינה מוגזמת ולא מדויקת והאמריקנים שוחחו עם כולם ושאל את בסיוני כיצד לדעתו ינהגו הערבים בקשר להמשך השיחות.

בסיוני השיב כי להערכתו כולם יחזרו לשולחן הדיונים ב- 14.6 אך לא לאחר שתתקבל החלטה של שרי החוץ. רובינשטיין אמר כי אנו מכירים כבר את דפוס ההתנהגות הזה החוזר על עצמו; ולשאלת בסיוני מה הערכתנו לגבי אורכו של הסבב הבא אמר רובינשטיין כי גישתנו היא לראות בשיחות רצף אחד ממושך עם הפסקות לצורך התייעצויות ולא לנקוט בשיטת הסבבים.

ה. בסיוני אמר כי אי העברת הכספים מסעודיה הינה הגורם מרכזי בהתנהגות הפלסטינית וכי אש"פ במצוקה אמיתית משום שמקורותיו נדלדלו ואין הוא יכול לסייע למשפחות (של אסירים ונפגעים) בשטחים.

אמר כי "שחרור" הכספים יסייע לפלסטינים להיכנס לדיון בנושא נייר העקרונות. רובינשטיין הבהיר כי הפלסטינים אכן רוצים לדון בנייר עקרונות ולא בנייר האמריקאי (הצהרה משותפת) שהוא לשיטתם מקרבת אותם יותר למטרם. רובינשטיין הוסיף כי ההנחיות שלנו הן לשמור על אופציות פתוחות לגבי הסדר הקבע ואלו הם רוצים כבר עתה להבטיח שרק אופציה אחת תוכל להתממש בעת הדיון על הסדר הקבע - האופציה של מדינה פלסטינית. לזאת לא נוכל להסכים בשום אופן.

הוסיף ותאר את הנושאים שבהם הלכנו לקראתם בסבב האחרון: 242, INTERLOCK, שלמות התהליך, הקומפריהנסביות והצגת השטחים כיחידה אחת שגורלה יונח לדיון על הסדר הקבע.

ו. בסיוני אמר (חזר על כך כמה פעמים) כי אכן מצא POSITIVE POINTS בנייר שהוגש מטעמנו וכי הוא סבור שאכן הלכנו כברת דרך לקראת בני שיחנו. כן ציין כי בנייר הפלסטיני אין איזכור של ירושלים (אף כי הענין מוזכר כבדרך אגב בקשר לבחירות) ורובינשטיין השיבו כי את נושא ירושלים הם מנסים לאגף הן באמצעות סוגית הבחירות והן בקשר ל- JURISDICTION שהוא לב הבעיה הקונספטואלית בינינו לבינם.

ז. לשאלת רובינשטיין (ובעקבות דברים ששמענו להענות של בסיוני עצמו) לתגובות הפלסטינים כלפיו השיב בסיוני לאחר שניסה לחמוק ממתן תשובה כי הפלסטינים סבורים שהוא מייצג קו קשוח, וכי תביעתו לדון בנייר כולל ולא בסעיף סעיף - הינה ביטוי לקו כזה.

רובינשטיין השיבו כי בנוסף להגמשות שבאו לידי ביטוי בנייר ושחלקם ניזומו על ידו, ישנם נושאים נוספים שעלו בדיונים שיכולים להוכיח את הליכתנו לקראתם. אמר כי הצענו להם EARLY EMPOWERMENT והם דחו זאת. הצענו להם שיתוף בהכוונת השקעות ותקציבים בשטחים והם דחו זאת. הצענו להם שיגבו בעצמם מסים - וגם זאת דחו. בסיוני העיר כי בענין גבית המיסים הביע בפני הפלסטינים את תמיהתו על כך שדחו ההצעה הישראלית. ואמר כי הם חוששים לבצע את הגביה.

ח. לשאלת הבהרה של בסיוני בענין האמירה שהשטחים הם SINGLE TERRITRIAL UNIT אמר רובינשטיין כי הדבר נועד להזים חששות של הפלסטינים כי יש בכוונתו לחלק את השטחים ולקבוע עובדות בשלב הביניים.

בחילופי דברים בין השניים בקשר לביקור ראש הממשלה במצרים אמר בסיוני כי מובארק "מרוצה מאוד מאוד מן המפגש עם רבין" וכי "רבין ישר והוא (מובארק) מעריך זאת".

ט. בתום המפגש העלה רובינשטיין בפני בסיוני, פעם נוספת, את ענין הפרסומים והקריקטורות בעתונות המצרית, פרסומים שהם בעלי אופי אנטישמי (מנה מספר דוגמאות של ציור חיילים ישראלים עם מגן דוד וצלבי קרס ועוד, ביטויים אנטישמיים כמו "המטבח של כהן"). בסיוני אמר כי הוא מצר על כך וכי הוא יעביר ההערות לממונים עליו. הוסיף גם כי היום האופוזיציה במצרים תוקפת את כולם וגם את מובארק.

י. בסיוני ציין כי הוא רואה זאת כמועיל ביותר להפגש בתדירות תכופה עם רובינשטיין על מנת לשמוע גם את גירסתנו ולא רק את גירסת הצד השני. רובינשטיין השיבו כי המגעים וההתעדכנות יכולים להעשות בטלפון או במפגשים בקצב ובתדירות בהם יבחר השגריר.

הערה: במהלך המפגש לא עלה כלל נושא המו"מ עם ירדן. בסיוני לא שאלו ואנו לא יזמנו מצדנו עדכון בנושא.

ב ב ר כ ה,

אריה זהר

דע: השגריר בקהיר, מחלקת מצרים, משרד החוץ
א. אבידן, משרד החוץ

ביטחון המדינה 90 שנה

ביטחון המדינה 90 שנה

ביטחון המדינה 90 שנה

ביטחון המדינה 90 שנה

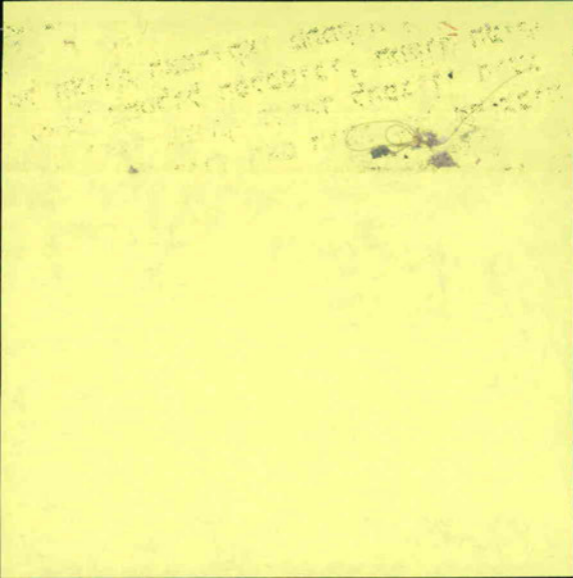
ביטחון המדינה 90 שנה

אמת

כונה

הוא אמת

אמת אמת ?

קבוצת
י. אילן גולדה עמ"ק
לוינסקי גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק
ד. ל. ל. גולדה עמ"ק

אילן הקטן
ד. ע. ז.

2/23/74

אאאא, חוזם: 28720
אל: רהמש/1024
מ-: ווש, נר: 2103, תא: 210593, זח: 1815, דח:מ, סג: סו,
בכבב
סודי/מידי

אל: רה'מ, שה'ח

מאת: השגרירות, וושינגטון

= מכתב מוברק =

1. בשבוע האחרון קיימנו שורת שיחות עם החברים השונים ב'צוות השלום'
האמריקאי מהן למדנו על הרעיונות והילכי הרוח השוררים בקירבם בתקופת
ביניים זאת שבין סיום הסבב התשיעי לכינוס הסבב העשירי של שיחות השלום.
מדובר לא רק בחשיבה ותחושות היוליות, אלא גם בפרי התהליך מסודר של הפקת
לקחים ותיכנון מהלכים עתידיים. כהערה מקדימה כללית יש לומר כי בתקופה
הנוכחית ניכרים הבדלי ראייה ואף חילוקי דעות (בעיקר לגבי המשך התהליך)
בקרב הצוות וזאת בשונה מהבדלי הניואנסים שניכרו בשבועות קודמים.

2. תחושת האכזבה של הצוות האמריקאי מתמקדת במה שקרה (ולא קרה) במסלולים
הפלסטיני והסורי. באשר למסלול הפלסטיני, המקור העיקרי לאכזבה הוא באי
יכולת להגיע לפירסום נייר משותף שנועד להפגין הישג מוחשי בסוף הסבב.
הפקת הלקחים עוסקת בשאלות כגון האם הוצב כאן אף גבוה מדי הן באשר למהות
והן באשר ללוח הזמנים. נישאלות גם שאלות באשר לתפקיד שמילאה תונים
בהכשלת המהלך, באשר למשקלו של הסיוע הכספי הסעודי ובאשר לתפישה הערבית
המייחסת לארה"ב וישראל מידה יתרה של תאום ואינטמיות.

3. באשר למסלול הסורי שותפים הכל לתחושה שאסד דחה למעשה את הפניה
האמריקאים וכי ההנחיות בהן צייד את המשלחות נועדו לשמר אורורה חיובית אך
לא לאפשר התקדמות של ממש.

4. לתחושות אלו נוספת ההכרה בכך שהממשל איבד הן מיכולתו הפוליטית פנימית
וחיצונית, לנהל את התהליך והן חלק מתאבונם של ראשיו (בדמות הנשיא ומזכיר
המדינה) להקדיש זמן או לסכן יוקרה בכל הנוגע לנושא זה. באג'נדה הפוליטית
והבינלאומית של הממשל מתחרים נושאים אחרים ובראשם בוסניה עם המזה'ת על
מקום, דרוג וזמן. סימפטומטית למצב זה היא העובדה שהמזכיר לא התפנה בימים
ד' ו-ה' לבחון את האופציות שהניחו לפניו אנשי הצוות ולקבל החלטות
אופרטיביות (אם כי לא מרכזיות).

5. האופציות העיקריות הנשקלות עתה הן אלו:

א. הצבת בחירה בפני השותפים לתהליך בין הגברת של פרופיל המעורבות
האמריקאית על כל הכרוך בכך לבין הורדה שלו (כמשתמע מעדות המזכיר

בגבעה).

ב. במסגרת זאת נשקלות קונקרטית מספר אופציות:

1) ביקור של המזכיר באזור עם סיום ביקורו בתורכיה ב-12 יוני. ביקור כזה, אם יתקיים, יתמקד יותר במסלול ישראלי-סורי אם כי קשה להעלות על הדעת ביקור שלו בירושלים ללא פגישה עם פייצל חוסייני. לאור העמדה הסורית המוכרת היום ולנוכח הקשיים הצפויים במסלול הישראלי פלסטיני אין בעיה להמליץ על ביקור המזכיר. פתיחתו הצפויה של הסבב העשירי ב-14 ביוני היא גורם מסבך נוסף. ברי לצוות כי ביקור של המזכיר בתורכיה ללא תוספת ישראלית-ערבית עלול להתפש כמסר שלילי מבחינת התהליך.

2) בהקשר הסורי הטהור נידונה השאלה אם יש מקום, בהעדר ביקור של המזכיר, להשיב תשובה נשיאותית על מכתבו האחרון של אסד. המחמירים טוענים שעל מכתב חמקני אל לנשיא להשיב. השקולים גורסים כי ניתן לנסח מכתב נשיאותי שיגלגל את הכדור בצורה תקיפה ואלגנטית כאחת למגרשו של אסד.

3) בהקשר הפלסטיני הטהור מועלית אמנם אפשרות תאורטית של קיום מגעים ישראלים-פלסטינים בעת ההפסקה, אך מיוחס משקל רב יותר לאפשרות נסיעתם של קרצר ומילר לירושלים. אם תתממש אפשרות זאת (עפי הכרעת המזכיר) הרי צריך יהיה עוד להגדיר את יעדי השליחות.

רבינוביץ - שילה - שטיין.

לבח

תפוצה: @ (רהמ), שהח

סססס

אאאא, חוזם: 28720

אל: רהמש/1024

מ-: ווש, נר: 2103, תא: 210593, זח: 1815, דח: מ, סג: סו,

בבבב

סודי/מידי

אל: רה'מ, שה'ח

מאת: השגרירות, וושינגטון

= מכתב מוברק =

*התאריך
1815*

1. בשבוע האחרון קיימנו שורת שיחות עם החברים השונים ב'צוות השלום' האמריקאי מהן למדנו על הרעיונות והילכי הרוח השוררים בקירבם בתקופת ביניים זאת שבין סיום הסבב התשיעי לכינוס הסבב העשירי של שיחות השלום. מדובר לא רק בחשיבה ותחושות היוליות, אלא גם בפרי תהליך מסודר של הפקת לקחים ותיכנון מהלכים עתידיים. כהערה מקדימה כללית יש לומר כי בתקופה הנוכחית ניכרים הבדלי ראייה ואף חילוקי דעות (בעיקר לגבי המשך התהליך) בקרב הצוות וזאת בשונה מהבדלי הניואנסים שניכרו בשבועות קודמים.

2. תחושת האכזבה של הצוות האמריקאי מתמקדת במה שקרה (ולא קרה) במסלולים הפלסטיני והסורי. באשר למסלול הפלסטיני, המקור העיקרי לאכזבה הוא באי יכולת להגיע לפירסום נייר משותף שנועד להפגין הישג מוחשי בסוף הסבב. הפקת הלקחים עוסקת בשאלות כגון האם הוצב כאן אף גבוה מדי הן באשר למהות והן באשר ללוח הזמנים. נישאלות גם שאלות באשר לתפקיד שמילאה תונים בהכשלת המהלך, באשר למשקלו של הסיוע הכספי הסעודי ובאשר לתפישה הערבית המייחסת לארה"ב וישראל מידה יתרה של תאום ואינטמיות.

3. באשר למסלול הסורי שותפים הכל לתחושה שאסד דחה למעשה את הפניה האמריקאים וכי ההנחיות בהן צייד את המשלחות נועדו לשמר אוריה חיובית אך לא לאפשר התקדמות של ממש.

4. לתחושות אלו נוספת ההכרה בכך שהממשל איבד הן מיכולתו הפוליטית פנימית וחיצונית, לנהל את התהליך והן חלק מתאבונם של ראשיו (בדמות הנשיא ומזכיר המדינה) להקדיש זמן או לסכן יוקרה בכל הנוגע לנושא זה. באג'נדה הפוליטית והבינלאומית של הממשל מתחרים נושאים אחרים ובראשם בוסניה עם המזה'ת על מקום, דרוג וזמן. סימפטומטית למצב זה היא העובדה שהמזכיר לא התפנה בימים ד' ו-ה' לבחון את האופציות שהניחו לפניו אנשי הצוות ולקבל החלטות אופרטיביות (אם כי לא מרכזיות).

5. האופציות העיקריות הנשקלות עתה הן אלו:

א. הצבת בחירה בפני השותפים לתהליך בין הגברה של פרופיל המעורבות האמריקאית על כל הכרוך בכך לבין הורדה שלו (כמשתמע מעדות המזכיר בגבעה).

ב. במסגרת זאת נשקלות קונקרטית מספר אופציות:

1) ביקור של המזכיר באזור עם סיום ביקורו בתורכיה ב-12 יוני. ביקור כזה, אם יתקיים, יתמקד יותר במסלול ישראלי-סורי אם כי קשה להעלות על הדעת ביקור שלו בירושלים ללא פגישה עם פייצל חוסייני. לאור העמדה הסורית המוכרת היום ולנוכח הקשיים הצפויים במסלול הישראלי פלסטיני אין בעיה להמליץ על ביקור המזכיר. פתיחתו הצפויה של הסבב העשירי ב-14 ביוני היא גורם מסבך נוסף. כרי לצוות כי ביקור של המזכיר בתורכיה ללא תוספת ישראלית-ערבית עלול להתפש כמסר שלילי מבחינת התהליך.

2) בהקשר הסורי הטהור נידונה השאלה אם יש מקום, בהעדר ביקור של המזכיר, להשיב תשובה נשיאותית על מכתבו האחרון של אסד. המחמירים טוענים שעל מכתב חמקני אל לנשיא להשיב. השקולים גורסים כי ניתן לנסח מכתב נשיאותי שיגלגל את הכדור בצורה תקיפה ואלגנטית כאחת למגרשו של אסד.

3) בהקשר הפלסטיני הטהור מועלית אמנם אפשרות תאורטית של קיום מגעים ישראלים-פלסטינים בעת ההפסקה, אך מיוחס משקל רב יותר לאפשרות נסיעתם של קרצר ומילר לירושלים. אם תתממש אפשרות זאת (עפי הכרעת המזכיר) הרי צריך יהיה עוד להגדיר את יעדי השליחות.

רבינוביץ - שילה - שטיין.

לבח

תפוצה: @ (רהמ), שהח

סססס

אאאא, חוזם: 26389
אל: רהמש/955
מ-: בקהיר, נר: 281, תא: 180593, זח: 1900, דח: מ, סג: סב,
כבכב
סודי-ביותר/מידי

אל: ממנכל
וושנינגטון/שגריר
מנהל מצפא
מזכיר הממשלה-רובינשטיין

מאת: מנהל מצרים

דע: ממ'ד, איסוף

להלן מברק מקהיר

הנדון: תהליך השלום, מצרים-ארה'ב.

להלן מפגישה עם ולדימיר טיטורנקו, מזכיר ראשון בשגרירות רוסיה בקהיר:

א. תהליך השלום

1. עמדת הפלסטינים

טיטורנקו קרא בפני מנייר, שעפ'י דבריו היה דווח משגרירותם בתוניס
משיחתם עם שלשה בכירים בהנהגת אש'פ המקורבים לרוסיה. הפלסטינים הסבירו
כי כשלוך הסבב התשיעי בשיחות נובע מהחלטת ערפאת להכשילן, שכן הפער בין
דרישות המשלחת הפלסטינית בוושנינגטון להצעות ישראל, לא היה גדול.
ההתקדמות הרבה שהושגה בוושנינגטון והעובדה שהצדדים עמדו לדון ולסכם צעדים
מעשיים בנוגע לבחירות בשטחים גרם לדאגה רבה בצמרת אש'פ תוניס, מפאת
החשש כי גוף נבחר יהפוך למתחרה להנהגת אש'פ בשטחים ומחוצה להם. גוף
מעין ממשלתי זה יוכר ע'י ממשלות זרות וינהל המגעים היומיומיים עם ישראל
בנוגע להסדר הסופי בשטחים. ערפאת החליט כי כל התקדמות במישור הפלסטיני
תותנה מעתה בהשתתפות מלאה של אש'פ כדי לשמר את מנהיגותו בשטחים לקראת
הקמת מדינה. ערפאת דורש עתה:

א. חידוש דיאלוג ארה'ב-אש'פ.

ב. הכרה רשמית מצד ישראל ודיאלוג עימה.

ג. הכללת אנשי אש'פ או המל'פ במשלחת הפלסטינית או צירוף חברי המשלחת
לגופים הנ'ל.

כל עוד לא יגשים ערפאת מטרותיו תוגבל פעילות המשלחת, והיא לא תוכל
להתקדם במו'מ.

2. הערכת מצרים

בהמשך השיחה קרא טיטורנקו מנייר נוסף שהגיע לידיהם, ומהווה לדבריו הערכה
שנכתבה ע'י משה'ח המצרי כסיכום לסבב התשיעי של שיחות השלום. עפ'י
המסמך נכשל הסבב בשל התנהגות ארה'ב וישראל. ארה'ב לא מלאה תפקיד שותף
מלא, כפי שהבטיחה למעט הכנת טיוטא למסמך עקרונות ישראלי-פלסטיני. לדעת

מצרים חשובה כיום לארה"ב המשכיות המו"מ יותר מתכניו, שכן עיסוק בתכנים יחשוף הפערים בין הצדדים ועשוי לגרום לחלוקי דעות בין ישראל לארה"ב, מהם רוצה ארהב להמנע. ארה"ב סירבה למלא דרישות אש"פ שהן:

- א. חידוש דאלוג אש"פ-ארה"ב.
- ב. לחץ על ישראל להכרה באש"פ ולדיאלוג עימו.
- ג. לפעול להכללת איש אש"פ או איש מל"פ או איש הפזורה שיבחר ל- PISGA

ד. הפעלת לחץ על מדינות המפרץ לסיוע מאסיבי לאש"פ. לשם הצלת התהליך תשגר מצרים את אסאמה אלבאז לווינגטון, כדי להציע שארה"ב תהיה מעורבת ישירות בתוך השיחות, ושמיצרים תפעל גם היא אצל הערביות לפני הסבב העשירי של שיחות השלום. במסגרת הפעילות המצרית יפגש מכאן עם ערפאת ועם אסד לפני כינוס שה"ח של מדינות הטבעת. ישראל לא מלאה ההבטחות שנתנה לפני כינוס הסבב התשיעי של שיחות השלום.

השלום בין ישראל למצרים לא יכול להיות מועתק לסוריה, וודאי שלא לפלסטינאים.

ב. מצרים ארה"ב

המשך אותו נייר, אותו קרא טיטורנקו, עסק בהערכת מצרים לתקופת כהונת ממשל קלינטון, הנייר רואה הממשל הנוכחי באור שלילי לעומת ממשל בוש. בתוך הממשל החדש יש בעיות וחכוכים בתוך הצוות הבכיר, וכן יש חכוכים עם הסי.אי.איי ומשרד ההגנה. צמרת משרד ההגנה מב מבקרת הממשל החדש כי הוא מחליש את הכוחות המזוינים, כי הוא הססן במדיניותו לגבי משברים וכי הוא חסר דוקטרינה צבאית. הפנטגון מודאג מיחס הממשל לרוסיה, עימה שואף הממשל לברית מקפת כדי להפעיל לחץ על יפן וארופה, בעוד שלדעת הפנטגון רוסיה היא עדיין האויב הפוטנציאלי של ארה"ב. לממשל החדש אי-הבנה לקונפליקט ערב-ישראל ולפתרונו. כריסטופר עדיין חי את תקופת קמף-דיויד ומתעלם מהמציאות באזור, ובמיוחד זו שלאחר משבר המפרץ. היועצים המקצועיים ביותר בנושא בטחון לאומי פוטר, ועל כן כך הנייר, התפטר גם שגריר ארה"ב בת'א. יש מידע כי השגריר בקהיר, פלטר, יוחלף בקרוב, שכן דווחו 'נוטים חסד' לפלסטינים. הנקודה השלילית ביותר לדעת כותבי הנייר היא אי קיומה של אסטרטגיה לאזור בנושא תהליך השלום ובמלחמה בתופעת הקיצוניות. הדליטנטיות שולטת, ואין התיחסות למידע המקצועי המועבר ע"י הפנטגון והסי.אי.איי. עד כאן מדבריו.

טיטורנקו הדגיש מספר פעמים במהלך השיחה, כי המידע רגיש מאד במיוחד עקב המקורות מהם הגיע לידיהם. נא חסיון המידע והמקור.

ברוש

תפוצה: ממנכל, מצפא, @ (מזכירה ממשלה)

סססס

אאא, חוזם: 18680
אל: רהמש/727
מ-: ווש, נר: 2076, תא: 130593, זח: 2130, דח: מ, סג: סב,
בכב
מידי/סודי ביותר

אל: רה'מ, שה'ח

מאת: השגרירות, וושינגטון

מכתב מוברק

אין תשלום
2108

הנדון: פגישת ראשי המשלחות עם צוות השלום האמריקאי

1. ראשי המשלחות נפגשו (13.5) עם צוות השלום האמריקאי עם סיום הסבב הנוכחי. מצידם השתתפו דג'רג'יאן (הצטרף באיחור לאחר תדריך שנתן לעיתונאים) לואיס, רוס, אינדיק קרצר, מילר ונוספים. מצידנו השגריר רובינשטיין, לובראני, בנצור, רוטשילד, אפק והח'מ, שרשם.

2. להלן עיקרי השיחה:

א. רובינשטיין פתח בדברי תודה לאמריקאים על הסיוע והעזרה שמושטים, השותפות שלהם (PARTNERSHIP) במו'מ והציע לפתוח בסקירה של ראשי המשלחות על המסלולים השונים ולדון איך מתקדמים הלאה.

ב. השגריר רבינוביץ ציין הצורך של ממשלת סוריה לקבל החלטה שתביא לשנוי הקו הנקוט ע'י משלחתה לשיחות, מה שיביא בעקבותיו החלטה ישראלית. ציין, שהחלטה סורית צריכה לבוא קודם ותחושתו זו רק התחזקה בעקבות הדיונים האחרונים. בהקשר זה הזכיר העלאת הנושא הגרעיני והקשר לנורמליזציה וכן התייחסותם לנושא הסימולטניות. הוסיף, שרואה בכך רמזים שהוא חייב להסב תשומת לב הממשלה בישראל אליהם.

השגריר הזכיר גם הדיון בנושאי בטחון והדרישה הסורית להדדיות מוחלטת. אשר לדיפלומטיה הפומבית, השגריר התייחס לראיון אסד לפטריק סילולה התייחסות רה'מ, בדיון בכנסת על אי אמון, לנושא הסורי. סיכם באומרו שבתחום הדיפלומטיה הפומבית חלה התקדמות מה. אשר לאוירה בשיחות, השגריר ציין אותה לחיוב במיוחד אחרי הפוגה של כמעט חמישה חודשים. בהתייחסו לעתיד, הוסיף, שהצדדים העבירו אחד לשני ציפיותיהם. הסורים סירבו לרצף דיונים וציינו הצורך של שרי החוץ הערביים לקבל החלטה לגבי התאריך.

ג. לובראני התייחס לנוסחה שהוצעה בראשית הסבב במטרה לאפשר הקמת ועדת עבודה צבאית. ציין התוהו ובוהו השורר במשלחת הלבנונית והופעתו של סגן חדש לחמאס (מקאווי, שגריר לבנון לאו'מ), שתרומתו אינה ברורה עדיין. בהמשך התייחס לנייר הלבנוני וההשפעה הסורית שניכרת בו. לובראני איפיון הנייר כמתמקד בהחלטות 425, 426, מגלה אי גמישות.

סיכם באומרו שהיום הגשנו שמונה שאלות כדי שתהא נקודת התייחסות עם חידוש השיחות. בתשובה לשאלת הבהרה של אינדיק ציין לובראני שהרושם שלו שההנחייה

לא להתקדם מקורה בדמשק.

ד. רובינשטיין פתח בסקירת ערוץ השיחות עם הירדנים. ציין שיכולתם להתקדם מוגבלת ע"י האילוץ הפלשתינאי -סורי וחוסר רצונם להשיג ולהציג התקדמות של ממש לפני שתחול התקדמות באחד או שני המסלולים לעיל. עם זאת, הירדנים מנסים להשרות נימה ותחושה חיובית, אך בלי לסמוך זאת בהתקדמות כלשהי. רובינשטיין הזכיר אכזבתנו בראשית הסבב לאחר שלא הביאו עימם המומחים. בסופו של דבר הגיעו כמה מומחים ואף התקיימו דיונים עינייניים בקבוצת הבנקאות. הוסיף שהיינו רוצים לראות משא ומתן של תן וקח, גם אם התן שלנו גדול יותר. המשיך שהדיונים בקבוצות לא הגיעו עדיין לכלל יעילות בשטח. אשר לאויה, הוסיף, שזו ממשיכה להיות טובה אך מגבלת התקדמות בעינה.

ה. מכאן עבר לסקירת השיחות עם הפלשתינאים (בנקודה זו הצטרף לשיחה ע. המזכיר דג'רג'יאנ).

1) רובינשטיין ציין שאנו חוזרים ארצה מתוסכלים גם אם איננו מפגינים זאת כלפי חוץ כדי לא להוסיף הד להתבטאויות גורמים פלשתינאים. הזכיר נוקשות א-שאפי, שיש לה נטייה להיות נבואה המגשימה את עצמה. ציין זרם התלונות של הפלשתינאים וחוסר האיזון בין תלונות, בקשות השעיות ועשייה בכיוון של התקדמות מצידם. הזכיר דבריו של רוטשילד בשיחות עת ציין בפני הפלשתינאים השינוי בעמדות הישראליות מאז מדריד לעומת חוסר השינוי אצלם.

2) המשיך בציינו שרה'מ חש שאין התקדמות ומחוייבות של ממש מצד הפלשתינאים. לא יכול להיות שכל פעם נצטרך לדון בחידוש המו'מ ואין מדובר בפרס חד צדדי.

3) בהתייחסו לעבודת הוועדות ציין ההתחלה המבטיחה ואח'כ ההשעייה שהפכה לקבע, צמצום המליאה ל-3, מה שיוצר תחושה של הזדמנות שהוחמצה משהו ומיצוי שלא הוגשם. תחושתנו שעשינו כמיטב יכולתנו, גם אם אין זה מושלם מבחינת בני שיחנו ובתגובה קיבלנו חזרה את המודל שלכם ל'פיסגה' רובינשטיין סיכם סקירתו בציינו הצורך להנחיל לפלשתינאים הרצון הישראלי לעשות עסקים ולהתקדם.

3. בתום סקירת ראשי המשלחות נפתח דיון כאשר דג'רג'יאן מספר על המסר שניסה להעביר במהלך תידרוכו לעיתונאים. רובינשטיין הדגיש חשיבות המסר הפומבי האמריקאי כמו-גם הפרטי לפלשתינאים לגבי ניהול השיחות. דג'רג'יאן ציין שהביעו פני הפלשתינאים חוסר שביעות רצונם על אי הגעתם לפגישה אחמול ואפיין זאת כטעות טקטית כמו גם השעיית השיחות.

4. לואיס שאל להערכתנו לסיבת ההתנהגות הפלשתינאית. רובינשטיין הסביר התנהגותם בקשיי המימון, מאבקים פנימיים ובעיות בשטח כאשר חוזר על כך שאנו נכונים להיכנס לדיונים של ממש עימהם לא רק בושינגטון, אלא גם בשטח למשל בנושאי ז'א שיאפשר המשך עבודה משותפת ו-ENGAGEMENT. הוסיף גם בקשתנו מחוסייני לגלות יותר מעורבות.

5. בהמשך התייחס רובינשטיין להמשך השיחות ולצורך בתן וקח והעדר תן כלשהו מצידם עד שלב זה. קיומו של תן וקח יאפשר יתר קשב לטענות וגמישות עד כמה שניתן. חלק מהכניסה לנושאי מהות יכול להתחיל בשטח
בכל הטיפול ב- EARLY EMPOWERMENT .

6. אשר לאורך הדיונים, רובינשטיין העלה ספק לגבי סבבי שיחות של שלושה

שבועות והביע רצון שהסבבים ימשכו תוך ניסיון להגביר מעורבות בין הסבבים (או בהפסקות) באמצעות דיוני מומחים, קבוצת עבודה ופעולות ביניים של האמריקאים. אשר למועד, ציין תגובת מגאלי להצעה לחדש השיחות ב-7.6 (יום שחרור ירושלים). לואיס שאל בעקבות דברי רובינשטיין אם להערכתו אם היינו עוברים בתוך שבועיים לדיוני ק'ע האם ניתן היה להשיג היום הסכמה למסמך כלשהו.

7. בנצור ביקש להפנות תשומת הלב להערה שהשמיע א-שאפי מס' פעמים לגבי הצורך /אפשרות להתחיל קודם לדון בגג ורק אח'כ לבנות שלבי הביניים. הביע חשש שדברי א-שאפי יחלחלו מטה ויקעקעו המבנה העדין של נוסחת מדריד. ציין החשיבות שבהבהרה אמריקאית לפלשתינאים לגבי כללי מדריד והחשש שקעקועם יפגע בתהליך. דג'רג'יאן הגיב בציינו שעלינו להמשיך ולהדגיש מחויבותינו למדריד ולקשור בין שלב הביניים לשלב הסופי. המשיך ואמר שרצוי לחזור על כך אין ספור פעמים. לואיס שאל האם א-שאפי קורא במקרה את העתונות הישראלית?

8. בשלב זה שאל רובינשטיין כיצד מעריכים האמריקאים את סיכוב השיחות הנוכחי. דג'רג'יאן הביע דאגה מאובדן הזמן תוך שמציין שטרם היה סיפק בידם לבצע הערכה מקיפה. הזכיר המאמץ שנקטו להתמקד בעינייני מהות וחשיבות מיקוד זה במסלול הפלשתינאי והשפעתו על שאר המסלולים. לואיס ציין הערכתם לחשיבות שבהישג בתום הסבב כאשר הערכה זו מושפעת מתחושת הזמן והתפתחות הארועים באיזור.

9. רוס ציין שלמעורבות / התערבות אמריקאית שתי מטרות. האחת, לחולל תוצאה והשנייה אם לא ניתן להשיג תוצאה לפחות לייצור נקודת התייחסות להמשך העבודה. הוסיף, שתחילת השיחות יצרה אורה של תקווה, שהתחזקה בעקבות הדיונים בקבוצות העבודה והדיון במהות. סוף השבוע השני לחצים מבית ומתונים הביאו לנסיגה. עם זאת מוצא בשורה בסבב, גם אם לא היתה התקדמות, בניסוחים ובשפה שנקטו הפלשתינאים בכמה מניסוחיהם מתוך מודעות לאוזן הישראלית ובכך יש לשקף התקדמות. אינדיק המשיך וציין החשיבות בהמשך העבודה בפרק הזמן עד חידוש השיחות.

10. רוטשילד ציין הצורך להסיר התחושה שמחוות נשלפות מהמחסן ותפיסה לפיה אם הפלשתינאים יפעילו לחץ יושגו מחוות נוספות. יש לדבר עימם על האלטרנטיבה. לשאלה מתפרצת של אינדיק מהי האלטרנטיבה ציין רוטשילד הסכנה לקיום התהליך. אינדיק השיב במילים 'זה בסדר אם זה רצונכם'. רובינשטיין הבהיר שמדיניותנו היא לקדם התהליך ובכך אנו עסוקים. אינדיק הזכיר החולשה הפלשתינאית והצורך לחבר (TO SOCIALIZE) אותם לתהליך.

11. לואיס, בהציגו עצמו כ'סנגור השטן', שאל איך מגיבים שחלפה שנה ומחצה דבר לא הושג, המצב בשטח הורע, התמיכה במו'מ נחלשה, התמיכה בחברי המשלחת אינה גבוהה ומה התועלת לאיש ברחוב מחילופי ניירות. האיש ברחוב צריך לחוש שדברים קורים. רוטשילד הגיב שלשם כך הצענו העברת סמכויות והצעות אחרות להקלות בתחום המיסים והחזרת מגורשים אלא שהפלשתינאים לא לקחו הצעתנו להעברת סמכויות.

12. ארון מילר ציין, שקיימות שתי גישות לתהליך: הפלשתינאים מאמינים שצעדים ישראלים יאפשרו גמישות ואילו אנו מאמינים שגמישות פלשתינאית תאפשר צעדים בשטח. יש למצוא דרך לא לגיבוש חבילה, אלא גישה שבצורה אינקרמנטלית תאפשר התקדמות. בשבועות הקרובים, הוסיף, נצטרך למצוא תחומים שניתן להעביר להם ולמצוא פרויקט לעבוד עליו. רוס התייחס לדברים באומרו

שהשימוש במילה 'חבילה' נכון וכולל מתוות, התקדמות בהעברת הסמכויות וההצהרה הם חלק מהבטחון שלהם. ציין הלחצים על המשלחת מבית ומתונים והצורך שמרכיבי החבילה יענו על דאגות ולחצי קהלי היעד השונים. רובינשטיין ציין שאנו מוכנים לדון בצעדים בשטח, רצינו להתייעץ עימם לגבי יצירת מקומות עבודה.

13. אינדיק הביע תקווה שהתבטאות דוברים בארץ לא יתקפו הפלשתינאים על חוסר יכולתם להחליט ולהתקדם וכי נמשיך לנסות לשלב ולערב אותם בפעילות גם מירושלים.

14. רובינשטיין סיכם בהבעת תודה לאמריקאים והוסיף שאנו מוכנים ורוצים להתקדם.

עמרני

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 18628

אל: רהמש/722

מ-: וושינגטון, נר: 356, תא: 130593, זח: 1950, דח: מ, סג: סו,

כבכב

סודי/מידי

אל: לשכת רה"מ, לשכת שה"ח,

דע: ר' המוסד, ר' אמ'ן, לשכת שהב"ט

מאת: הצוות למו"מ עם לבנון

הנדון: המו"מ עם לבנון סבב תשיעי פגישה 67 (13 מאי 93).

1. לובראני פתח ואמר כי אנו מתכוונים להעלות שורה של שאלות ראשוניות שמטרתן להבהיר את עמדות לבנון המופיעות במסמך שהוגש ב-11 מאי. נוסח השאלות שהוקראו על ידי לובראני והועברו בכתב לידי הלבנונים מצורף כנספח למברק זה.

2. עם תום ההקראה הוסיף לובראני כי אנו מתייחסים ברצינות גמורה ובראש פתוח למסמך הלבנוני ואנו נלמד אותו היטב מתוך כוונה לחפש בו אלמנטים שיקדמו את המו"מ. נשמח מאוד לקבל תגובות מהירות למסמך ובהעדר דרך אחרת נהיה מוכנים לקבלן גם דרך נותנות החסות לשיחות. לובראני הוסיף כי מעיון ראשוני, המסמך מעורר שורה ארוכה של סימני שאלה ותמיהות שהמרכזיות שבהן-העדר הדדיות ונסיון להתעלם מנוסחת מדריד.

3. לובראני הוסיף כי הדרך בה מתייחסת לבנון לסוגית הבטחון וההתחייבות לכאורה לאחריות על הסדר בדרום לבנון, משקפת התעלמות מהמצב הקריטי הקיים בשטח ושהדיו נשמעים מידי יום. מצב זה הוא הסיבה שאנו מעוניינים בדיון בטחוני עקרוני נפרד לגמרי מכל נושא אחר.

4. שמאס בתחילת דבריו העביר שם של עצור נוסף בכלא אשקלון (יטופל בנפרד).

5. אחרי הפסקה ארוכה שנוצלה להתייעצות פנימית של חברי המשלחת הלבנונית אמר שמאס שהנייר הלבנוני מבטא את עמדת לבנון כפי שהשתקפה יותר מפעם אחת במהלך המו"מ עד כה והיא שהבעיה המרכזית המעסיקה את לבנון בהקשר זה היא הנוכחות הישראלית על אדמת לבנון והצורך שלבנון רואה בנסיגת כל הכוחות הישראליים מכל אדמות לבנון. לבנון לא תסכים לכל הצעה שתגרע מזכותה לריבונות על פי החוקים הבינלאומיים. בהתייחסו לדרישת ישראל לבטחון - שב שמאס וציטט קטע מס' 2 במסמך הלבנוני המדבר על מחויבותה המלאה של לבנון לבטחון ולסדר עד הגבול הבינ"ל המוכר. שמאס הוסיף כי ממשלת לבנון והציבור הלבנוני משוכנעים ביכולתם להעניק את הבטחון הדרוש בצפונה של ישראל.

6. בהתייחסו להערת לובראני באשר לתפקיד יוניפיל אמר שמאס כי גם זו עמדה קבועה של לבנון ולדידם בכל הסדר עתידי ליוניפיל יהיה תפקיד. הוסיף כי גם

בקמפ-דיוויד היה תפקיד לאו'מ. בהתחשב בעובדה שהמסמך הלבנוני מגדיר את קבוצת העבודה הצבאית כהסתעפות (OFFSPRING) של המליאה, הרי שלדעתו יש למליאה זכות להחליט על פי ראות עיניה באשר לדרך פעולתה. מכל מקום שמאס הבהיר כי הוא מודע לעמדת ישראל השוללת מתן תפקיד ליוניפיל אך זה חלק מהמו'מ.

7. שמאס הוסיף כי לדעתו הנייר של לבנון עונה על הקריטריונים של איזון והדדיות ללא פירוט נוסף. באשר למתן תגובה דרך נותנות החסות אמר שמאס כי ההחלטה בנושא היא בידי ממשלתו אך הוא ימליץ שהדו-שיח על הנייר ייערך בחדר הדיונים ולא בדרך אחרת. הוסיף כי הנייר שישראל הגישה ב-4 מאי לא קיבל עדיין התיחסות ישירה של משלחתו נוכח אי רצונו של לובראני לענות על שורת השאלות שהציג מיד עם קבלתו.

8. לובראני השיב שהוא לא מוצא את הנייר הלבנוני כמאוזן כהגדרת שמאס ומכל מקום הוא עוד יילמד ויקבל תשובות הולמות. לובראני התייחס לסעיף 2 בנייר הלבנוני המדבר על קבלת ישראל את עיקרון הנסיגה על פי החלטת 425 ו-426 ואמר כי במהלך השיחות עד כה ישראל מעולם לא קיבלה עקרון זה ושאל מניין שאבו הלבנונים קביעה זו. שמאס הגיב מיידית במבוכה כי הוא מקוה לשכנע את ישראל לקבלת העיקרון בעתיד.

9. שמאס הוסיף הערה בנוגע להעלאת שאלת העצורים הלבנוניים בישראל ואזהב'ט ואמר כי הוא רואה סוגיה זו כחלק מ-LBM ביצירת אוירה טובה לשיחות. הבטיח להתייחס להערת לובראני בנוגע לנעדרים הישראליים. לובראני הגיב כי לקחנו על עצמנו לבדוק סוגית העצורים ומקווים שמ'מ לבנון תעשה כן לגבי שבויינו ונעדרינו. שמאס השיב כי הוא עומד בהתחייבותו לבדוק הסוגיה בשובו ללבנון.

להלן המסמך:

QUESTIONS REGARDING THE LEBANESE DOCUMENT OF THE 11TH MAY 1993

1. IS IT LEBANON'S POSITION THAT ITS DOCUMENT OF THE 11 MAY 1993 CONSTITUTES LEBANON'S RESPONSE TO THE PROPOSAL FORMULATED IN THE ISRAELI DOCUMENT DATED 4 MAY 1993?

A. IF THE ANSWER IS NEGATIVE, INDICATING THAT SUCH IS NOT LEBANON'S POSITION, THEN WHAT IS THE STATUS OF THE LEBANESE DOCUMENT AND WHAT IS ITS PURPOSE? SIMILARLY, WHEN DOES LEBANON INTEND TO FURNISH ISRAEL WITH A SUBSTANTIVE RESPONSE TO ISRAEL'S PROPOSAL OF THE 4 MAY 1993?

B. IF THE ANSWER TO THE ABOVE-NOTED QUESTION IS AFFIRMATIVE, HOW DOES LEBANON EXPLAIN THE ABSENCE BOTH IN THE TITLE TO THE DOCUMENT AS WELL AS IN ITS SUBSTANTIVE PARAGRAPHS, OF ANY CLEAR REFERENCE TO THE QUESTION OF MUTUAL SECURITY?

THIS QUESTION IS ALL THE MORE RELEVANT SINCE THE TOPIC OF MUTUAL SECURITY IS THE BASIC COMPONENT AND CENTERPIECE OF THE ISRAELI PROPOSAL, AND HAS CONSTITUTED AN IMPORTANT ELEMENT IN THE DISCUSSIONS BETWEEN ISRAEL AND LEBANON SINCE THE BEGINNING OF THE NEGOTIATING

PROCESS.

2. WHETHER OR NOT THE LEBANESE DOCUMENT CONSTITUTES A RESPONSE TO THE ISRAELI PROPOSAL, HAS LEBANON IDENTIFIED POSITIVE ELEMENTS IN THE ISRAELI PROPOSAL? IF SO. WHAT ARE THESE ELEMENTS, AND HOW DOES LEBANON RELATE TO THEM?

3. FURTHER TO THE PRELIMINARY REMARKS MADE BY ISRAEL DURING THE DISCUSSIONS OF THE 12TH MAY 1993, THERE IS SOME IMPORTANCE IN CLARIFYING WHETHER THE LEBANESE DOCUMENT IS INTENDED TO SERVE AS AN ALTERNATIVE FRAMEWORK TO THAT ESTABLISHED BY THE INVITATION TO PARTICIPATE IN THE MADRID PROCESS?

A. IF THE ANSWER IS NEGATIVE, THE QUESTION ARISES WHY THE LEBANESE DOCUMENT IS ENTITLED 'THE POLITICAL AND PRACTICAL FRAMEWORK OF THE LEBANESE-ISRAELI BILATERAL NEGOTIATIONS'? IN THE SAME CONTEXT IT MIGHT

BE ASKED WHY THE U.N (UNIFIL) HAS BEEN GIVEN A STATUS IN WHAT IS A BILATERAL NEGOTIATING PROCESS BETWEEN ISRAEL AND LEBANON? THIS, OF NECESSITY, LEADS TO THE QUESTION WHY THE STATUS OF THE CO-SPONSORS HAS BEEN RENDERED UNCLEAR?

B. FURTHERMORE, IF THE ANSWER IS INDEED NEGATIVE, THE QUESTION WOULD THEN ARISE WHY THE IMPLEMENTATION OF U.N SECURITY COUNCIL RESOLUTION 425 AND 426 IS PRESENTED IN THE LEBANESE DOCUMENT AS THE SOLE, PRACTICAL GOAL OF THE NEGOTIATIONS, WHILE THE COMMITMENT TO PEACE IS PRESENTED SOLELY AS A POLITICAL DECLARATION, WITHOUT ANY PRACTICAL MODE OF IMPLEMENTATION BUILT INTO THE DOCUMENT.

C. IF THE ANSWER TO QUESTION NO. 3 ABOVE IS AFFIRMATIVE, WHY HAS LEBANON DECIDED, AT THE PRESENT STAGE, AFTER OVER 18 MONTHS OF NEGOTIATIONS, UNILATERALLY AND EXCEPTIONALLY TO ALTER THE TERMS OF REFERENCE OF THE NEGOTIATIONS?

4. DOES LEBANON ACKNOWLEDGE THE PRINCIPLE ACCORDING TO WHICH ANY POLITICAL AND PRACTICAL FRAMEWORK FOR BILATERAL NEGOTIATIONS BETWEEN ISRAEL AND LEBANON MUST BE BASED ON THE PREMISE THAT THE OUTCOME OF SUCH NEGOTIATIONS SHOULD BE BALANCED AND BASED ON THE PRINCIPLE OF RECIPROCITY BETWEEN THE NEGOTIATING PARTIES?

IF THE ANSWER IS AFFIRMATIVE, HOW THEN DOES LEBANON EXPLAIN THE FACT THAT ITS DOCUMENT DEALS SOLELY, ON THE PRACTICAL LEVEL, WITH THE PROMOTION AND APPLICATION OF LEBANON'S OWN BASIC POSITION IN ITS ENTIRETY, TO THE EXCLUSION OF THAT OF ISRAEL?

5. TAKING INTO ACCOUNT THE CHARACTER OF THE LEBANESE DOCUMENT, AND ESPECIALLY ITS TITLE, WHY DOES LEBANON CONSIDER THAT THE QUESTION OF DETAINEES SHOULD BE DELT WITH IN SUCH A DOCUMENT?

FURTHERMORE, IF LEBANON INDEED CONSIDERS THAT SUCH A TOPIC HAS A PLACE IN THE DOCUMENT, WHY HAS LEBANON NOT ADDRESSED THIS MATTER ON A RECIPROCAL BASIS BY MAKING REFERENCE TO THOSE OTHER PRISONERS AND

MISSING PERSONS WHOSE RELEASE IS SOUGHT BY ISRAEL?

6. DOES LEBANON CONSIDER THAT THE TERMS OF REFERENCE AND MANDATE OF THE JOINT MILITARY WORKING GROUP SHOULD BE DETERMINED BY THE TWO PARTIES IN THE PLENARY, OR ALTERNATIVELY, DOES LEBANON INSIST THAT IT, ALONE, MAKE SUCH A DETERMINATION IN ADVANCE, AS IMPLIED IN THE LEBANESE DOCUMENT?

7. DOES LEBANON ACKNOWLEDGE THAT ISRAEL IS ENTITLED TO CONFIRMATION OF ITS OWN RIGHT TO TERRITORIAL INTEGRITY, SOVEREIGNTY AND POLITICAL INDIPENDENCE WITHIN ITS BOUNDRIES, IN THE SAME MANNER IN WHICH LEBANON HAS, IN THE OPENING PARAGRAPH OF ITS DOCUMENT, CONFIRMED SUCH RIGHTS FOR ITSELF?

A. IF THE ANSWER IS AFFIRMATIVE, DOES LEBANON RECOGNISE THE MUTUAL BOUNDRY EXISTING BETWEEN LEBANON AND ITS SOUTERN NEIGHBOUR ISRAEL?

B. IN THIS CONTEXT, DOES LEBANON ACKNOWLEDGE THE NECESSITY AND THE OBLIGATION TO ENSURE PEACE, SECURITY AND GOOD NEIGHBOURLY RELATIONS ON BOTH SIDES OF THAT MUTUAL BOUNDRY?

C. DOES LEBANON NOT CONSIDER THAT THE PRESENCE OF THE PARTIES AT THE WASHINGTON NEGOTIATIONS IS INTENDED TO ACHIEVE THIS VERY ESSENTIAL AND VITAL AIM?

D. DOES LEBANON CONSIDER THAT IT IS COMMITTED TO THE APPROPRIATE INTERNATIONAL NORMES AND OBLIGATIONS BY WHICH IT IS TO PREVENT THE USE OF ITS TERRITORY FOR ACTS OF VIOLENCE AND HOSTILITY DIRECTED AGAINST THE TERRITORY OF ITS NEIGHBOUR ISRAEL?

8 IN VIEW OF THE ABSENCE OF AN APPROPRIATE PROVISION IN THE LEBANESE DOCUMENT, THE QUESTION ARISES WHICH POLITICAL AND PRACTICAL FRAMEWORK DOES LEBANON CONSIDER APPROPRIATE FOR THE APPLICATION OF THE AIMS OF THE MADRID PEACE PROCESS, SPECIFICALLY IN THE SPHERES OF ENSURING CONTINUING PEACE AND SECURITY IN THE LONG TERM, AS WELL AS THE DEVELOPMENT OF NORMAL RELATIONS BETWEEN THE TWO COUNTRIES?

עד כאן

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), מרכזאיסוף,
ערב4, מזת1, @ (לוברני), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 18601

אל: רהמש/719

מ-: וושינגטון, נר: 354, תא: 130593, זח: 1907, דח: ב, סג: סו, ו,

בבבב

מכתב מוברק

סודי/בהול לבוקר

אל: רה"מ, שה"ח

מאת: איתמר רבינוביץ'

המלך
18.7

הנדון: מפגש ה-13 מאי '93 עם המשלחת הסורית

כללי:

1. ישיבת היום 13 במאי הוקדשה לסיכום הסכב ולהבעת הרהורים בקול ביחס למטרות הצדדים במו"מ הנוכחי. נפרדנו ללא קביעת מועד לסכב הבא.

מהלכים עיקריים:

2. עלאף פתח בהקראת ידיעה שפורסמה בעתון אלחיאא (12 מאי המצטט את סוכנות הידיעות הצרפתית) לפיה חברת החשמל בישראל מתכננת להשקיע 70 מיליון דולר להקמת 270 טורבינות להפקת חשמל בגולן שיספקו חשמל ל-40 אלף תושבים. עלאף שאל כיצד ניתן להסביר זאת לדעת הקהל בסוריה. כן פורסמו ידיעות על הקמת התנחלות חדשה בגולן. עלאף אף הוסיף כי הופעתו הפומבית הראשונה של נשיא המדינה עזר וייצמן אמורה להתרחש בקצרין. הגבנו כי נבדוק נושא החשמל ונעביר תשובה לשגריר מועלם דרך מחמ"ד. באשר להופעת הנשיא וייצמן, מוטב להמתין ולשמוע דברים שישא בקצרין בטרם יסיקו מסקנות.

3. מצדנו, הקראנו ידיעה שפורסמה על השיחות שניהל הסנטור לשעבר מק-גאברן עם הנשיא אסד, לפיה לא תחתום סוריה על הסכם נפרד כל עוד לא תיפתר הבעיה הפלסטינית. עלאף הפך את הנוסחה ואמר כי אם נצליח להגיע להסכם עם סוריה, הוא אינו רואה שום סיבה מדוע לא יושג הסכם כזה עם הפלסטינים. עלאף אמר כי אנו מעלים כל הזמן אפשרויות היפותטיות כאשר טרם בשלו התנאים לדיון בהן.

4. בנקודה זו התפתח ויכוח בנושא הכוללניות ומטרת השלום. אנו טענו כי כאשר אנו מנסים להבין הקשר בין הכוללניות לבין הסכם בילטרלי סורי-ישראלי, אנו תמיד מגיעים לנקודה שבה העמדה הסורית נותרה עמומה ופתוחה. עלאף אמר כי הנשיא אסד בראיון לפטריק סיל נתן את ראייתו לפתרון שאלה זו.

5. עלאף אמר כי הויכוח הוא חסר תועלת ומוטב להתמקד בבעיות שעומדות לפנינו ובראש ובראשונה, ישראל צריכה לאפשר התקדמות ע"י קבלת הנסיגה המלאה כדי לפרוץ את המבוי הסתום. חזרנו על עמדתנו בנושא מהות השלום ועל הקשר בין הכוללניות לבילטרליות ואמרנו כי כל עוד לא יובהרו עמדות סוריה לשביעות רצוננו לא נוכל להתקדם. עלאף חזר והקשה וביקש שנתחייב ל-242 על כל חלקיה ובעקבות זאת שנאמר שאנו מחוייבים לנסיגה מלאה. בתגובה אמרנו כי הלוגיקה כאן לקויה, וכי כל עוד לא נבין את עמדתם בנושא מהות השלום לא נוכל לנוע הלאה. הצענו מספר פעמים דרכים להתקדמות ולא נענינו על-ידם.

6. עלאף חזר ואמר שאין כל תועלת בדיון עמנו מפני שאנו מתבצרים בעמדתנו. סוריה לא תשוב לדון בדברים שנדונו בעבר הקרובים לנו בעוד ישראל לא מתחשבת בעמדה הסורית. על כן, טען עלאף כי אנו נישאר תקועים בנושא A 5 כל עוד ישראל לא תהיה מוכנה לדון -242 ו-338. עלאף שאל מהן כוונותינו בנושא הנסיגה מסגרת הסכם שלום ועל איזו נסיגה אנו מדברים. השבנו כי הסורים התאכזבו בנייר שלהם וכי הוא לא עדכני למצב הנוכחי של השיחות. עלאף אמר כי יסיק את המסקנות מכך ובציניות קבע כי הם נדרשים בכל פעם לחדש ולהגיש ניירות חדשים.

7. בנקודה זו, שאל עלאף האם הודענו לעתונות כי הסכמנו בינינו על בטחון. הבהרנו כי לא כך פני הדברים. עלאף אמר שלא יוכל להתקדם ולדון בכל סעיף אחר אם לא תיפתר בעית סעיף A 5. עלאף התאים כי לאור עמדתנו בנושא הטריטוריאלי מדוע צריכה סוריה שלום עם סוריה. אם אין כוונתנו לסגת משטחם מדוע הסורים חייבים לשבת עמנו בתהליך שלום שנמשך שנתיים ע"מ לתת לגיטימציה לכיבוש הישראלי. אם כן, מוטב אולי להותיר את המצב כמות שהוא מבלי שיתנו כל לגיטימיות למצב זה מצדה.

8. ענינו כי הם ישבו 10 חודשים עם ממשלה שחרטה על דגלה שלא לסגת בחזית הסורית. הממשלה החדשה שנבחרה הודיעה שהיא מקבלת את עקרון הנסיגה במסגרת עשיית השלום. על כך הגיב עלאף כי אין שוני עם הממשלה הקודמת הדבר דומה אם בכוונתנו לשמור אפילו סמ' אחד של אדמה סורית. חזרנו ואמרנו כי לא אמרנו לו מעולם שבכוונתנו לשמור אדמה סורית. ברגע שסוריה להבהיר מהו פירוש "שלום מלא" אזי תהיה לנו מוטיבציה להבהיר את עמדתנו. על כך חזר עלאף ושאל ומה ביחס למוטיבציה שלו? הדגשנו כי אין צורך ב"גימיקס", יש לקבל החלטות מדיניות.

9. שאלנו מדוע לדעתו הליכה סורית לשיחות המולטילטרליות היא כה משמעותית. עלאף אמר כי אכן מדובר ב"פרס" וכי בפורום הזה ניתן לפתח יחסים נורמליים בין שתי המדינות. כאשר שאלנו באיזו קבוצה מולטילטרלית הוא מתכוון לדון בנרמול הבילטרלי, תחילה התחמק עלאף מתשובה. נרמול, כך אמר, הוא התוצר של אמוץ בין שני הצדדים. עלאף מאמין כי השיחות המולטילטרליות הן המקום המועדף לבניית אמוץ זה. משהקשינו, טען עלאף כיצד ניתן לקיים את המכלול האזורי (כדוגמת שת"פ כלכלי) ללא קיומו של קשר בינינו. עלאף אמר שלא יפרט יותר מכך והוא מציע שנבחן דבריו בעיון. אין צורך "לקפוץ" ולמקד את "האישיוז" כמו "יחסים דיפלומטיים" (השגריר מועלם הסתכל לכיוונו בחיוב ובהנהון של הסכמה) ולהבליטם שלא לצורך בשלב זה.

10. בנקודה זו ביקשנו הבהרה לדברים שאמר עלאף קודם לכן לפיהם אין סוריה רוצה במשטר בטחון/פיקוח שיפגע בריבונותה. עלאף אמר כי נסיגה איננה האלמנט היחיד של ריבונות. "אם אתם חושבים שאתם יכולים לדחות עקרונות ההדדיות והשיוויון בסידורי הבטחון אזי אתם פוגעים בריבונותה של סוריה". עלאף אמר שאלה פרטים שצריך יהיה להגיע אליהם לאחר הסכמה על העקרונות

(קרי "נסיגה מלאה").

11. לאחר ההפסקה הצגנו את סיכומנו לסבב השיחות הנוכחי: -

א. לא השגנו פריצת הדרך המיוחלת;

ב. טיפלנו באורח עמוק יותר ב"קור אישיוז" וזיהינו אזורי הסכמה ואי הסכמה;

ג. אורת השיחות היתה עניינית וקורקטית עלאף הפערים שנותרו בנושאי הנסיגה והשלום.

ד. קיבלנו INSIGHT טוב יותר לגבי העמדות הסוריות דבר שיסייע לנו בהמשך.

ה. חדשנו המו"מ אחרי חמישה חודשי הפסקה בלא שחלה נסיגה במצב המו"מ בתקופת ההשעייה.

12. בנושא הפרוצדורלי עבדנו על נייר עבודה משותף ומצאנו כי היה מאוד מועיל לחזור על סעיפיו הראשונים של הנייר. מצאנו פערים, אך הקריאה הנוספת וההסכמות הוכיחו עד כמה התקדמנו. הסכמנו שנותר כמה נקודות לעתיד ולשוב אליהן לאחר הסכמה על ה"קור אישיוז".

13. התפתחות חשובה של הסבב היה עניין כניסתה של סוריה לנושא הדיפלומטיה הפומבית. ראיון אסד כמו גם דבריו של רוה"מ רבין בכנסת מוכיחים התועלת שבעניין. במסלולים האחרים חלה התקדמות מסוימת אך גם שם נכשל נסיון אמריקני להשיג הצהרת עקרונות. רשמנו בסיפוק כי הדרך שאמצנו במסלול זה לקיים קשרים עם הקו-ספונסורס "הועתקה" במסלולים אחרים.

14. נותרו הבדלי יסוד בנושא "הקור אישיוז". נסיונותינו להציע ניסוחים חדשים לא נתקבלו וסוריה גם העדיפה לדבוק במסמך שלה. בנושא הבטחון יש הסכמה כללית אך עדיין יש בעיה אחת או שתיים שיש להותיר לקבוצות העבודה. אנו חלוקים עדיין בנושא 242. בעיה עיקרית מבחינתנו היא עמימותם של דברים שמעניינים אותנו (כמו כוללניות מול בילטרליות) וסוגיית מהות השלום.

15. בתגובה אמר עלאף כי הלוואי שיכול היה להצביע כמונו על כל כך הרבה הסכמות. ישראל טרם התחייבה לדברים הבסיסיים המתחייבים מ-242. לדעתו אכן נסיגה מלאה ושלום מלא הם הנושאים העיקריים אך לא ניתן לטפל בהם באותה עדיפות. הסדר הלוגי הוא התחייבות מצד ישראל לנסיגה מלאה רק אז ניתן לדון בפרטים ובאריכות מסוימת בנושא מהות השלום. עלאף ניסה לשכנע אותנו כי הסבב ה-9 יהיה שונה מקודמיו, אך אינו יכול לעשות זאת ולא יכול להצביע על כל התקדמות. זה לא בריא. אין להם בעיות כמו הפלסטינים אך יש להם דעת קהל ומנהיגים שיש לשכנע. אם באים לשלושה שבועות צריך להצביע על התקדמות כלשהי.

16. בנושא "הדיפלומטיה הפומבית", סוריה עשתה הרבה יותר מאשר ישראל. עלאף מקווה שהם לא יצטרכו לעמוד יום אחר יום מול הצהרות ומעשים שפוגעים באמינות ישראל. מצטער כי הסבב הסתיים כפי שהוא מסתיים והוא מקווה שלא כך יהיו הדברים כאשר יוחלט על חזרה לסבב העשירי.

17. באשר למימד הזמן בתהליך השלום, עלאף הסכים כי הזמן איננו בלתי מוגבל;

חשוב שתובטח התקדמות ולא לבזבז זמן. עלינו להיות זהירים כך שהתוצאות שאנו מנסים להשיג כאן לא ישקפו תמונה אחרת מן המתרחש מחוץ לאולם. חשוב שהעמדות המוצגות יהיו תואמות לאלו המבוטאות מחוץ לאולם (בתגובה אמרנו שדיפלומטיה פומבית לא מספיקה וכי יש לקבל החלטות מדיניות בהתאם).

18. נפרדנו ללא קביעת מועד חדש לסבב העשירי. (משום שהסורים דבקים בכך שמפגש שרי החוץ הערבים יצטרך לאשר את הפגישה. עמדה זאת משקפת הדיפת הנסיון האמריקאי לעבור משיטת הסבבים למו"מ רצוף לכאורה).

עד כאן

תפוצה: @ (רהמ), שהח, @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 16914

אל: רהמש/662

מ-: שלום, נר: 135, תא: 130593, זח: 0127, דח: ב, סג: סו,

ככב

סודי/בהול

למכותב בלבד

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (12.5.93).

- א. ישיבת מליאת המשלחות (JOINT MEETING).
- ב. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים).
- ג. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים).

א. ישיבת מליאת המשלחות (JENERAL MEETING) - המשלחת הישראלית והמשלחת הירדנית - פלסטינית.

(אנו נוהגים לכנס פורום זה מדי סבב) בפתיחת הכנוס הבהיר רובינשטיין כי יזמנו אותם כדי לטפל במספר סוגיות:

א. המשך המו"מ: רובינשטיין הבהיר כי הצד הישראלי רואה במתכונת הנוכחית מו"מ מתמשך. לדידנו ההפסקה להתייעצויות אינה קוטעת את רציפותו. לדבריו זו היא גם עמדת נותנת החסות. עוד אמר רובינשטיין כי לרגל החגים ניתן יהיה לחדש את המו"מ ב-7 ביוני.

ב. קשר בין הצדדים במהלך ההפסקה: רובינשטיין הבהיר כי הצד הישראלי מוכן לכל סוג של קשר עם בני שיחנו לקדום המו"מ גם במהלך ההפסקה בכל סוגיה שהיא. הוא מנה לדוגמא: סוגיית זכויות אדם, נושא מים וסוגיות מהות הנוגעות ללב המו"מ, שלגביהם אנו יכולים לשוחח עם הפלסטינאים גם בבית. גם עם הירדנים נחוץ קשר.

ג. טפול בסוגיות משותפות לשני הערוצים: רובינשטיין הביע תקווה כי בקרוב ימצא מנגנון לטפול בנושאים משותפים לשני הערוצים (הירדני והפלסטיני) כפורום המשותף או בכל פורום אחר, הוא מנה נושאים כגון פתוח עמק הירדן, הוקף, גשרים וכו'.

עבד אל-שאפי ענה כי אין הם רואים לפי שעה את התהליך כתהליך מתמשך. הם אינם יכולים להתחייב לתאריך חדוש המו"מ ובכל מקרה הם תלויים בהחלטה ערבית. עוד הבהיר עבד אל-שאפי (כפי שנהג לומר בעבר) כי מצב תהליך השלום מחייב אותם להערכת מצב מחודשת. גם הקשר בין הסבבים מותנה לדידם בתוצרי הערכת תהליך השלום. לדבריו אם התהליך יתקדם יסכימו הפלסטינים לקשר כזה.

והוא "ישמח גם בהמשכו לקבל טלפונים מרובינשטיין". אשר לשת"פ עם הירדנים הבהיר עבד אל שאפי כי הם מרוצים מרמת השת"פ הנוכחי. את הדיון בשת"פ ביניהם בתקופת הסדר הביניים יש לדחות לשלב בו תחול התקדמות במו"מ.

מג'אלי פתח באיזכור כי מאז מדריד הציע מתכונת של מו"מ מתמשך, הרעיון נדון בפורום שרי החוץ הערבים אך, לאור הישגיו הדלים של המו"מ עד כה הרעיון לא זכה לאישור. ההחלטה סופית תיפול רק בכנוס שה"ח שיערך בעמאן בקרוב, שם גם ייקבע מועד חדוש המו"מ. אשר לקשר במהלך ההפסקה הבהיר מג'אלי כי הוא מעדיף מו"מ בשולחן הדיונים על פני מו"מ טלפוני. לבסוף התייחס מג'אלי לסוגיית השת"פ הקשור לשני המסלולים (ירדנים ופלסטינים) בתקופת הסדר הביניים, לדבריו לכשיוולד ההסדר ניתן יהיה לעסוק בשת"פ.

ב. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים).

היום התכנסו קבוצות הכלכלה, בנקאות, המים ואיכות הסביבה והאנרגיה וכן נפגשו היו"רים.

קבוצת עבודה בנושא הכלכלה 12.5.93

השתתפו מטעמנו: בנצור, ענר, מזוז
מטעמם: טראונה, חממי, ומועשר ורושם.

טראונה: ציין כי שלח הביתה את הנייר שהגשנו בנושא התיירות, וכן את הפרטים בנוגע ליצוא מירדן לשטחים. בעניין האחרון מבקש להוסיף כי יהיה קשה מצידם לשלם מכסים, שכן מבחינתם ישראל והשטחים הן שתי ישויות ביניהן צריך לשרור עקרון של הדדיות, הם לא גובים כל מכסים מיצוא מהשטחים לירדן. ההיקף המדובר הוא כה קטן שלא תהא לכך כל השפעה על המשק הישראלי. מבקשים שעמדתם זו תשקל לקראת סבב השיחות הבא.

בנצור: אין בידינו עדיין מידע בנוגע למכסים לגבי הפרטים שנדונות אתמול. מכל מקום העניין ייבדק ויילמד. כן מודה על משלוח הנייר בנושא תיירות. מבקש שד"ר וירצבורגר יציג מספר נקודות בהיבט הכלכלי.

טראונה: שב ומדגיש את החשיבות של נושא איחוד המשפחות, ומבקש להדגיש את ההשפעה הגדולה שתביא לפתרון בעיה זו על כל אורת המו"מ ועל מערכת היחסים גם עם הפלסטינים.

וירצבורגר: מציין כי בנייר שקיבלנו מהקבוצה הירדנית, בקבוצה של מים, אנרגיה וסביבה כלולים מספר נושאים שהם בעלי היבט כלכלי. נושאים אלה הועלו בדיונים והם שייכים לקבוצה זו:
א. קו רכבת מים המלח לים-סוף - כיום אין זה כלכלי, לא לירדן ולא לישראל, להקים מסילה כזו, אך כמסילה המשרתת את שתי המדינות היא כלכלית.
ב. תעשיות ים המלח - היו בעבר מגעים ושת"פ לא רשמי באזור ים-המלח בין התעשיות של שני הצדדים וראוי שנושא זה יוסדר באופן מסודר ורשמי.

טראונה: הגיב כי בקבוצה המולטילטראלית על כלכלה הועלו כ-17 נושאים שונים. בפגישה בפרים העלו הצרפתים רעיון של רשת קווי-רכבת איזורית המיועדת לקשר בין מערכות קיימת ולהשלימם. גם נושא תעשיות ים-המלח עלו. בנושא זה יש מקום גם לפלסטינים וגם היפנים גילו עניין בנושא זה. לנושאים אלה יש היבטים של פרוייקטים משותפים, מימון בינ"ל, ולכן הם נדונים במולטי. עם זאת לא שולל בחינת רעיונות ספציפיים גם במסגרת שלנו.

וירצבורגר: השיב כי הרעיון של קו-רכבת הוא נושא נפרד מתיאום ושיתוף בין תעשיות ים-המלח. לדעתו הנושא של קו רכבת ים המלח - ים סוף הוא נושא כלכלי ספציפי שיש לו בסיס כלכלי. מדובר בפרוייקט של כ-300 מליון דולר.

טראונה: העיר כי אינו מומחה אך נראה לו שמדובר בסכומים גדולים יותר. כן הוסיף שברור לכולנו כי מצב של שלום טומן בחובו הזדמנויות עצומות לעתיד, אולם עלינו להשקיע את מירב מאמצינו להגיע למצב זה של שלום.

חממי: הוסיף שלא העדר פרוייקטים משותפים הוא הסיבה למצב המדיני בין הצדדים, אלא להיפך. לכן עלינו להתמקד בבעיות ובגורמים לאותו מצב מדיני ולפתור אותם, ואז ממילא יבואו כל אותם פרוייקטים משותפים וקשרים בין הצדדים.

בנצור: הגיב כי גם לנו יש הציבור שלנו והחזון שלנו לשלום, והתכניות לשיתוף פעולה ולקשרים בין הצדדים אותם אנו מציגים במסלול המולטילטרלי ובדיונים שלנו כאן לא באים על חשבון הטיפול בבעיות וגורמי הקונפליקט אלא מדובר בטיפול מקביל בשני סוגי הנושאים. טיפול בפרוייקטים אלה ג"כ יצור אוירה טובה יותר שתשפיע על המו"מ בבעיות הפוליטיות-מדיניות. מאחר ויתכן כי מחר לא ייתקיימו דיונים, מציע כי יוכן מסמך משותף המסכם את עבודת קבוצה זו, ושישמש בסיס להמשך עבודה.

טראונה: הצטרפות ירדן לשיתות המולטי' ללא שאר המדינות הערביות היה צעד מאוד אמיץ. ההתייחסות למולטי אינה שוללת דיונים כאן, אך צריך תיאום ויש להיות מעודכנים. - לא נענה להצעה למסמך מסכם.

ת-הקבוצה לענייני בנקאות - (בערוץ הירדני) 12.5.93

השתפו ד"ר מרטו, גד מרקס ואחז בן-ארי. הפגישה היתה עניינית והתקיימה ברוח טובה, בעקבות הדיונים והסיכומים מאתמול.

א. מזכר ההבנה (MOU)

סוכמו תיקונים שונים בנוסח. בעיקר כמוסכם בנסיון לעקוף את הגדרת האיזור וטיפול בנושא הצדדים המשתתפים. לד"ר מרטו נשארו השגות לגבי מלוא נוסח סעיף הקונקורדט (מבקש להשמיט את הסיפא). לא סוכמה צורת האישור. אנחנו תבענו בתוקף חתימה מלאה דו צדדית.

ב. רשיונות

נסקרו מחדש הרשיונות. לא היו השגות לנוסח הקיים למעט דרישת הכיסוי ויחס ההון.

הצעתנו לאפשר ANY SOVEREIGN OBLIGATION כנכס מוכר ואז הבטחנו להמליץ על גמישות בבסיס שממנו נדרש ההון. ד"ר מרטו הבטיח להביא לדיון בעמאן.

ג. מכתב הנוחות

הודענו כי לנו (הנציגים בישיבה) אין הערות להצעה הירדנית. אולם אנו מבקשים לקבל הערות מיועצינו בבית.

ד. סיכום המו"מ

יש הרגשה שבפגישה הבאה ניתן לסכם את הנושא סופית. ד"ר מרטו יתקשה לבוא בתחילת יוני וסוכם כי הפגישה הבאה תתואם מראש (טלקס!) ותהיה בשבוע האחרון של סבב השיחות הבא.

מליאת הקבוצה למים, איכות הסביבה ואנרגיה (12.5.93)

השתתפו מטעמנו: כנרתי, סייבל, אבידן, בן-ישע, פרוז'ינין, שמיר ווירצבורגר.

מטעמם: חדאדין, מולכי, מחאסנה, בבן ובאני האני. מליאת הקבוצה עסקה במסמך ישראלי חדש שהוגש היום. לאחר דיון במסמך התפצלה המליאה לתת-קבוצות.

בפתיחת הישיבה הקריא כנרתי מן הכתב נוסחא המשקפת את עמדת ישראל ביחס למפגע הקרינה הרדיואקטיבית. עותק נמסר לחדאדין לבקשתו.

"AS WE STATED YESTERDAY, NUCLEAR ISSUES ARE NOT ON OUR AGENDA AND ARE BEYOND OUR MANDATE.

HOWEVER, IN RESPONSE TO YOUR QUESTIONS I AM AUTHORIZED TO INFORM YOU AS FOLLOWS:

IT SHOULD BE RECALLED THAT ISRAEL IS SIGNATORY TO THE CONVENTION ON EARLY NOTIFICATION OF A NUCLEAR ACCIDENT OF 26 SEPTEMBER 1986.

ACCORDING TO WHICH IT HAS OBLIGATED ITSELF TO ISSUE A WARNING IN THE EVENT OF AN ACCIDENT LIABLE TO BE CROSS-BOUNDARY IN NATURE, NAMELY, POSSESSING THE POTENTIAL OF ENDANGERING A NEIGHBORING COUNTRY.

ISRAEL WILL OF COURSE HONOR ITS OBLIGATION IN THIS REGARD."

בהמשך הוצג נייר ישראלי חדש שהוכן על סמך דיוני יום אתמול. כל אחד מהמומחים בצד הישראלי פרט את הקטעים הרלבנטיים לנושא שלו.

סייבל הבהיר כי ניסינו לגבש נוסחה שתהווה בסיס לאג'נדה מוסכמת על שני הצדדים. בחרנו לפיכך בנוסחים נייטראלים שעשויים להיות מקובלים על שני הצדדים.

שמיר עמד על המתאם בין המסמכים שהוגשו על ידי ירדן וישראל במסגרת הסבב הנוכחי והבהיר כי הדבר בא לידי ביטוי בנוסחה החדשה שתוצג להם היום. הוא הבהיר גם כי בחרנו להמנע מהצבת כותרות משנה כדי שנושאים בעלי זיקה ליותר מתחום אחד יוכלו לנוע בחופשיות בין התחומים השונים. שמיר פרט בהמשך את הסעיפים במסמך הישראלי החדש והצביע על המקבילות לסעיפים אלה במסמך הירדני האחרון. הוא הבהיר כמו כן כי נוכח הסתייגותם מהצעתנו מאתמול לשלב באג'נדה התחייבות של הצדדים להמנע מצעדים חד צדדיים, במהלך המו"מ, הסתפקנו בנוסחא

CONDUCT OF THE PARTIES (סעיף 2). כמו כן נקטנו בלשון נייטרלית בכל הנוגע לסוגיית זכויות המים, לשון העולה בקנה אחד עם רוח האג'נדה המשותפת לכלל הערוץ הירדני (סעיף 3).

פרוז'ינין הבהיר כי בנושא איכות סביבה קיימת הקבלה רבה מאד לנייר הירדני. מצאנו לנכון להוסיף את סעיף מס. 8 :
INSTITUTIONAL FRAME-WORK AND CAPACITY BUILDING לאור חשיבותו.
על כך ענה מחסנה כי הנושא שייך למסלול המולטילטרלי שכן הוא מצריך תאום עם מדינות נוספות.

חדאדין התייחס להודעה שהקריא כנרתי ביחס למפגע הקרינה הגרעינית. לדבריו, הגישה הישראלית משמעה כי אין על מה להתדיין, שכן כל הנושאים לדיון מעוגנים באמנה בין"ל זו או אחרת, ששתי המדינות חתומות עליה. הוא הגיב בפרץ זעם ורגשות על מה שנתפש בעיניו כנסיון ישראלי להתחמק מדיון בסוגיה זו. לטעמו, פורום זה הוא המתאים ביותר לעסוק במפגעים המעיקים על האוכלוסיות משני צידי הגבול.

בהמשך האשים חדאדין במשתמע את הצד הישראלי בחוסר נכונות אמיתית להתקדמות לעומת הגישה העניינית בה נוקט לדבריו הצד הירדני. בהקשר זה הזכיר חדאדין את פנייתו לנותנות החסות (הפגישה עם מרטינז אתמול) במהלכה סולפה לטעמו עמדת ירדן. עוד הדגיש חדאדין כי יש להציב את הסוגיות על שולחן הדיונים ללא כחל וסרק, בריחה לניסוחים נייטרליים לא תוכל לפתור את הבעיות שעל הפרק.

בהתייחסו לדברי חדאדין באשר למחוייבות שתי המדינות לאמנות בין"ל שונות ציין סייבל כי בהרבה מקרים מקפידה ירדן לציין כי מחוייבותה לאמנה אינה עומדת כשמדובר בישראל. סייבל ביקש להבין אם התייחסות חדאדין מבטאת שנוי בגישה הירדנית הבסיסית.

חדאדין התחמק מתשובה ושב והאשים את ישראל בנסיון לברוח מנושאי המהות והזכיר בתוך כך את אי עמידתה של ישראל באמנת ג'נבה הרביעית. סייבל בתורו מחה על האשמות אלו של חדאדין והביע הסתייגות ותמיהה על שירדן מוצאת לנכון להעלות סוגיה פוליטית דוגמת אמנת ג'נבה הרביעית על שולחן הדיונים כמו"מ מקצועי בנושא מים.

שמיר הבהיר כי דווקא פנייתו לנותנות החסות מעידה שבאנו למו"מ בידיים נקיות. נתקלנו בקושי וכדי לחלץ את המו"מ מהמבוך אליו נקלע מצאנו לנכון להעזר בשירותי נותנות החסות.

לאחר הפסקה קצרה הבהיר וירצבורגר כי גם בנושאי אנרגיה קיים מתאם רב בין המסמך הירדני למסמך הישראלי. הוא הבהיר כי מצאנו לנכון להוסיף את נושא המדידות הסיסמוגרפיות שלא הופיעו במסמך הירדני.

חדאדין ניסה עתה למתן את הרושם הלא נח שהותירו דבריו ואת טון הדבור התקיף בו נקט. הוא הבהיר כי בסה"כ קיימת קרבה רבה בין המסמך הישראלי לירדני וכי עיקר המחלוקת נוגע להקדמה. כן הדגיש חדאדין כי לטעמו המסמך הירדני מתאים יותר מהישראלי להוות בסיס לאג'נדה משותפת שכן הצעותיהם יותר אינטגרטיביות מאלה שלנו.

מלכי בקש להבהיר כי סוגיית JORDAN RIFT VALLEY נוגעת ליותר מקבוצה אחת, ויתכן אף שיהיה צורך לשתף גם מומחי כלכלה מקבוצה אחרת.

כנרתי ביקש להבין מה הוא התחום הגיאוגרפי של האזור. על כך ענה חדאדין כי מדובר בים המלח ודרום הירמוך וכי מדובר בפרויקטים שיכולים להמשיך אף עד אשקלון ועכו.

מחסנה ניסה לחזור לעסוק בקרינה גרעינית. הוא הדגיש כי כמו מפגע זהום אויר או כל מפגע סביבתי אחר, גם מפגע זה אינו יודע גבולות.

כאני האני הביע תמיהה על כי ישראל מצאה לנכון להציג מסמך חדש לאחר שהבהירה חזור והבהר כי קיים מתאם רב בין המסמך הישראלי (6 במאי) הקודם למסמך שהגיש הצד הירדני אתמול (10 במאי). הוא הביע תקווה שבמהלך הסבב יושלם גבוש האג'נדה המשותפת לקבוצה כדי שניתן יהיה להתחיל בעבודה מקצועית.

כנרתי הציע שנתפצל לארבעה צוותים. כנרתי, סיבל וחדאדין יטפלו בנסוח המבוא למסמך ואלו המומחים יתפצלו לשלוש תת-קבוצות שתעבדנה כל אחת את האג'נדה הספציפית לתחום שלה. הירדנים הסכימו והמליאה התפצלה.

הנדון: סיכום דיון בתת הקבוצה הירדנית-ישראל לנושא איכות הסביבה יום רביעי, 12.5.93

משותפים: עמרם פרוז'ינין, דורייד מחסנה.

1. לאחר סיכומי היו"ר על התפצלות לקבוצות עמדו הירדנים על עבודה בשתי קבוצות בלבד: (1) מים ו- (2) אנרגיה וסביבה. כשעלתה שאלת מיקום הישיבה של הקבוצות פוצלה הקבוצה השנייה במכוון על ידי פרוז'ינין תוך פתרון פשרה ששתי הקבוצות תשבנה אחת ליד השנייה ובפועל התקיימו דיונים נפרדים.

2. הדיון כלל עיון ועבודה בשלושה מסמכים: האג'נדה הירדנית, האג'נדה הישראלית שהוגשה היום וכן טיוטת סדר יום בתחום איכות הסביבה אשר הוכן ונדון בסבב הקודם.

3. מחסנה טען נגד מחיקת סעיף IV במסמך הירדני ונגד מחיקת כותרת ה-GENERAL. פרוז'ינין השיב כי הכותרת הינה כללית ומתייחסת לשלושת התחומים ולכן הצגנו אותה פחות או יותר, כלשונה במבוא הכללי. מחסנה קיבל את הטעוץ אך ביקש להשאיר זאת פתוח כי אינו מוסמך לדון בסוגייה כללית המתייחסת גם לנושאים האחרים אלא לסביבה בלבד.

4. * בסעיף (1) באג'נדה שלנו סוכם כי ייכתב הנוסח הבא:

1. NATURE PROTECTION AND BIODIVERSITY .

* בסעיף (2) הבהיר פרוז'ינין כי אין כל אפשרות לקבל את המונח - NUCLEAR RADIATION והציע להשאיר את המונח -

ENVIRONMENTAL RADIATION. מחסנה הסביר למה מתכוונים בבקשתם לכלול את הקרינה הגרעינית: בניית הערכות בירדן למקרה של תקלה גרעינית גדולה באיזור ללא קשר לדימונה, יתכן ומצרים ואולי אף ירדן יקימו בעתיד הרחוק כורי כוח גרעיניים ולכן רוצה כבר היום להבטיח שת"פ בהיבט הסביבתי של הנושא. כמו כן חושבים הירדנים על דיון אתנו על דרכי התרעה במקרה של תקלה וכד'. פרוז'ינין ענה כי אם כך, מדובר בטווח רחוק ביותר ואין מקום לדון בזה כיום. לאור דרישה חד משמעית מצידנו לרדת מהנושא הציע מחסנה את המונח RADIATION בלבד. סוכם כי כל צד יבדוק עצמו בעניין זה ויביא תשובה למחר.

* בסעיף (3) סוכם כי הנוסח מקובל ומוסכם.

* את בסעיף (4) סוכם להשאיר בניסוח כללי ביותר -
WASTE MANAGEMENT

* סעיף (5) נשאר ללא שינוי.

* סעיף (6) נשאר ללא שינוי.

* סעיף (7) נשאר ללא שינוי.

* סעיף (8) נשאר פתוח להמשך דיון מחר. מחסנה טוען כי הכותרת הזו מיועדת מבחינתו לטיפול במסגרת המולטיטטרלית כי במסגרת זו ניתן יהיה להשיג מימון בינלאומי לפרוייקטים. פרוז'ינין השיב: (1) אין סתירה בין השניים ומחסנה יכול להעלות זאת גם במסגרת המולטיטטרלית. (2) תחת הכותרת הזו ישנם כלים לעבודה ופעילות בתחום הסביבתי המתייחסים לפעילות מקומית כמו שיתוף פעולה בין הערים אילת ועקבה בתחומים כמו חינוך סביבתי, מיחזור פסולת או כל פעילות משותפת שבה יוגדר ויוסכם על הענקת תפקיד ספציפי לשתי הערים. כאן חזר פרוז'ינין למסמך מהסבב הקודם המתייחס לסדר היום בתחום הסביבתי עליו כבר התקיימו דיונים בעבר. מחסנה טען כי הוא זה שיזם במקור את המונח ופרוז'ינין השיב כי אמנם כך הדבר אלא שהצעה הישראלית כוללת תכנים חדשים ושונים מאלו שהציע במקור.

מחסנה הציע כותרת חילופית - LEGALIZATION. פרוז'ינין השיב כי כותרת זו אינה מתאימה לתכנים והנושאים הכלולים בהצעה הישראלית. כאן הסתיימה הפגישה והוחלט להמשיך בנקודה זו בפגישה מחר.

תת-קבוצת העבודה לנושא המים - 12.5.93

נוכחים מטעמנו: בן-ישע, שמיר.
מטעמם: באני האני ובבן.

שמיר הציע לגשת מיד לטפל בבעיה הקשה ביותר סעיפים IA ו-IB של המסמך (זכויות המים) של ירדן. על הנושאים האחרים יהיה קל להסכים משום שבעצם יש חפיפה רבה בין רשימת הנושאים של שני הצדדים. הוא הדגיש כי טכניקה זו נועדה לשכנע את הירדנים שאין אנו נמנעים מלטפל בנושא הקשה בניגוד למה שנאמר על ידי המשלחת הירדנית במליאה. עם זאת, הוא הביע נכונות לא לדון בכך כרגע אלא מאוחר יותר היום או מחר במידה והם זקוקים לזמן ולהתייעצויות. במקרה כזה נוכל לנצל את הזמן ולדבר על הנושאים האחרים כעת.

באני האני הבהיר כי בכוונתם היתה להקדיש את הפגישה הנוכחית לעריכת רשימת הנושאים לדיון ולפירוטם. שמיר הביע נכונות לקבל את הסדר שמציע באני האני, אבל הדגיש בכל זאת כי אנו מוכנים לדון מיד בנושא הקשה ביותר ולברר כיצד הוא יטופל במו"מ. הוא ביקש כי מסר זה יובהר למשלחת הירדנית.

לצורך הדגמת הטכניקה המוצעת ע"י ישראל הציע שמיר שנניח שסעיפים IA IB הירדנים מהווים בסיס לדיון וננסה לסחוף כיצד ניתן להתקדם, מה כוונתם ב- RESTORATION OF THE RIGHTFUL SHARE OF THE TWO PARTIES IN JORDAN על מה הם מבססים את ה- RIGHTFUL SHARE? זה יבהיר כיצד לדעתם יש לקיים את המו"מ בעניינים אלה.

באני האני ביקש להבין האם ישראל מקבלת את שני הסעיפים IA ו-IB במסמך

הירדני. הובהר כי הנוסח היחיד המקובל עלינו הינו זה הלקוח מהאג'נדה, קרי SECURING THE RIGHTFUL SHARE OF TWO SIDES. עם זאת היינו רוצים להבין כיצד מעוניינים הירדנים להתקדם לו היה מתקבל הניסוח שלהם. בכך הבהיר כי כוונתם ברורה מן הכתוב וכי דרישתם ל- RESTORATION של זכויות המים מסוייגת במילים RIGHTFUL SHARE ולכך כוונתם.

בשלב זה נראה היה כי הירדנים אינם מוכנים או שהם חושדים שיש כוונה נסתרת בטכניקה שהוצעה ע"י ישראל. לפיכך הפסקנו את הדיון בסעיפים IA ו IB ועברנו לסעיפים האחרים. לא עברנו על הרשימה במלואה אבל בעצם לא היתה הסתייגות מהסעיפים השונים, ולכן ניתן לראות ברשימת הנושאים שלהם או שלנו את תוכנית העבודה.

מגעים עם האמריקנים

מרטינז, מנהל מחלקת ירדן במחמ"ד ועוזרו אנשר שוחחו בנפרד עם מג'אלי ועם רובינשטיין בקשר לשיחות עם ירדן. מצדנו תודרכו, בהמשך לתדרוך המפורט על-ידי אנשינו אתמול באשר לנושאים המעשיים שניתן לקיים עם הירדנים. אמרו שיש "תמונת ראי" בתחושות ההדדיות. תודרכו ספציפית בנושא הבנקים.

ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים - 12.5.93)

גם היום הופיעו הפלסטינים בהרכב מצומצם של שלושה: עבד אל-שאפי, עריקאת וקסיס, אליהם הצטרפו שני ירדנים, חמאמי וכורדי (השתתפות הירדנים מורה כי הפלסטינים מחשיבים את הישיבה כשיבת מליאה ולא כקבוצת עבודה שבה בדרך כלל אין נוכחות ירדנית). מצדנו השתתפו רובינשטיין, בנצור, רוטשילד, סייבל, גל וזהר. אנחנו הודענו אתמול כי אנו רואים זאת כקבוצת העבודה לענייני הצהרת העקרונות.

חלקו הראשון של הדיון נערך ללא השתתפות רובינשטיין (שהיה עסוק בהתייעצות טלפונית). עבד אל-שאפי הציע שנעבור על הנוסחים השונים המופיעים בניירות שהוגשו מטעמם ומטעמנו בימים האחרונים וננסה לראות מה העמדות של הצדדים. הוסיף כי אמרנו שאין לנו בעיה עם ה-PREAMBLE בנוסח שלהם וסייבל אישר כי אכן כך הדבר.

לאחר מכן התפתח דיון על סוגיית 242, ה- IMPLEMENTATION, וה- INTERLOCK בין השלבים. סייבל הבהיר את גישתנו בסוגיות הנ"ל ואמר כי הניסוחים בנייר הפלסטינים אינם קבילים עלינו בהקשר למרכיבים הנ"ל ואין אנו יכולים לקבל את הגישה שלהם לגבי IMPLEMENTATION. הוסיף כי אף שאנו מכירים ב-242 כבסיס למו"מ, הרי מתבקש ממנה משא ומתן ויש לראותה כ-GUIDELINES המופיע בנוסח הפלסטיני ואמר כי אין אנו יכולים לקבלו משום שמשמע ממנו הנחיה לביצוע והוא מעקר את אלמנט המשא ומתן. אנו רוצים לנהל מו"מ עמכם, אמר סייבל ולא ליישם דיקטאט. (בשלב זה נכנס רובינשטיין לחדר הדיונים).

קסיס הקשה ושאל מדוע בכל זאת אנו מתנגדים למונח IMPLEMENTATION שכן אנו נמצאים עתה במו"מ וזה עונה על הטיעון של סייבל שכן אם זה מו"מ הרי אין כאן דיקטאט. קסיס המשיך והקשה ובקש לדעת מה תפיסתנו לגבי הסדר הקבע.

רובינשטיין השיבו כי אנו תופסים את ענין הסדר הקבע בעיקרו בהקשר להגדרת הריבונות. זה נושא שצריך להידון בעתיד. יש עליו דעות שונות בציבור הישראלי ואף כי אנו יודעים את עמדתם של בני שיחנו, אך אנו סבורים שיש להשאיר האופציות פתוחות ולדחות הדיון בסוגיה לשלב מאוחר.

בתשובה לשאלת קסיס האם יש נושאים נוספים הקשורים לסטטוס הקבע אמר רובינשטיין שגם נושאים כמו בטחון ו-COEXISTENCE שייכים לשלב זה.

רובינשטיין מצדו היקשה על קסיס ושאלו מה מתוך 242 נוגע להסדר הביניים וקסיס אמר כי אם שני החלקים של ההסדר קשורים זה בזה (הסדר הביניים והסדר הקבע) ואם הסדר הקבע יש לו נגיעה ישירה ל-242 אז גם החלק הראשון (הסדרי הביניים) יש לו שייכות ל-242 וכל מה שיעשה במסגרתו של הסדר הביניים PREJUDGE את השלב הבא.

רובינשטיין השיבו כי אין אנו רוצים להלכד באילוצים שיחייבו אותנו כבר עתה להתייחס לנושא הריבונות, אמר כי ניסינו לבוא לקראתם בנושא ה-INTERLOCK אבל יש לשמור על פרופורציות מתאימות ולבטא איזונים שלפיהם אף כי הסדר הביניים יהיה תחילתו של עידן חדש אין הוא סוגר אופציות לעתיד.

רובינשטיין הוסיף כי יזמנו את עניין ה-TERRITORIAL INTEGRITY כדי להבהיר לבני שיחנו שאין אנו מתכוונים לחלק את השטחים בהסדר הביניים וכי הנושא יונח כמקשה אחת על שולחן המו"מ להסדר הקבע.

עריקאת ביקש לדעת האם הבעיה שלנו לגבי 242 היא בכך שאיננו מקבלים את הפרשנות של מרבית הגורמים הבינלאומיים לרבות המדינות שיזמו וניסחו את ההחלטה. פרשנות המבטאת בברור את העקרון של שטחים תמורת שלום ואילו אנו מנסים TO IMPOSE את עמדתנו.

רובינשטיין השיבו כי אנו במו"מ ואין לנו שום כוונה TO IMPOSE דעתנו על אחרים, וכי נושא זה של דיון על 242, הסדר הקבע וכו' בא בטרם עת. וכי ראוי לחזור לנקודת המוצא שהיא נוסחת מדריד הקובעת כי 242 היא הבסיס אך בלי להכנס לפרטים, ומועד הדיון בה בהסדר הקבע.

לאחר מכן פנה רובינשטיין לעבד אל שאפי ואמר כי שמע שהם (הפלסטינים ובעיקר עבד אל שאפי עצמו) מעבירים מסרים קודרים ופסימיים מן המו"מ בסבב זה. ומכך שלא יושג משהו בסיומו.

רובינשטיין הציע לנקוט בגישה חיובית ולראות את חצי הכוס המלאה. הוסיף כי אנו מייצגים את עמדת הממשלה שסבורה שיש סיכוי טוב להשגת הסכם, ולכן אנו מציעים שלכולנו לאמץ גישה פרקטית שתביא לתוצאות חיוביות.

עבד אל שאפי השיבו כי זו אינה שאלה של אופטימיות או פסימיות וכי אחרי תשעה סבבים של שיחות לא חלה כל התקדמות, לכן אולי ראוי לנקוט בגישה אותה הציע בעבר, דהיינו לחדול לעסוק עתה בהסדר הביניים ולהתרכז בהסדר הקבע וממנו לגזור הסדר ביניים.

בשלב זה הציע לצאת להפסקה משום שלדבריו יש להם (לפלסטינים) עניין כל שהוא שיש להסדירו (לא פירט), אך כנראה הדבר קשור במגעיהם עם האמריקאים. לאחר חמש דקות חזרו הפלסטינים לחדר והודיעונו (17:30) כי הם מבקשים לסיים להיום (כנראה בעקבות ההודעה האמריקנית באשר לפגישה משולשת).

פגישה שתוכננה כפגישה משולשת - 12.5.93 - שעה: 18:00

הוזמנו לפגישה משולשת לא פורמלית לשעה 18.00, שאמורה היתה להיות שני

אמריקאים, שני פלסטינים, שני ישראלים, למסירת הנייר האמריקאי. בשעה 18.30 הפלסטינאים הודיעו לאמריקנים שהם לא יבואו. הפגישה התקיימה בלעדיהם.

נכחו: קרצר ומילר מטעם ארה"ב
מטעמנו: רובינשטיין וסייבל.

האמריקאים מסרו לנו את הנייר שיובא בסוף דיווח זה.

רובינשטיין: הודה לאמריקאים על מאמציהם. ציין שאנו מבחינים בבעיות בנייר, אך נבדוק אותו ונעבירו ארצה. ביקש למסור לפלסטינאים צערנו על כך שהם לא הופיעו, הן מבחינת כללי נימוס והן מהותית.

מילר: הביע צער על העדר הפלסטינאים. ציין שלדעתם הנייר חשוב, הן כי הוא משקף התקדמות והן כהוכחה לכולם להתקדמות זו. ציין שהנייר הוגש לפי הוראת מזכיר המדינה ואינו מהווה עמדה אמריקאית אלא הערכה אמריקאית לגבי מה שניתן להשיג, בסימן דרך להמשך המו"מ בחודש הבא.

ביקש לקבל התיחסות מפורטת לנייר.

רובינשטיין הגיב שאנו מוכנים לעבוד על הנייר. בתשובה לשאלה ציין שנהיה מוכנים גם לפגישה משולשת בהמשך.

הערה: מאוחר יותר בערב אמר ד"ר עבד אל-שאפי לרובינשטיין בטלפון כי הופתעו מעניין הנייר ולכן לא באו לפגישה, אך אחר-כך הגיע לידיהם.

להלן הנייר האמריקני:

ISRAELI-PALESTINIAN JOINT STATEMENT
MAY 12, 1993

ISRAEL AND THE PALESTINIANS AGREE THAT IT IS TIME TO PUT AN END TO THE CONFLICT BETWEEN THEM. REAFFIRMING THEIR COMMITMENT TO THE PEACE PROCESS LAUNCHED AT MADRID, THEY SEEK TO NEGOTIATE THEIR DIFFERENCES AND CREATE A PEACEFUL FUTURE IN WHICH ISRAELIS AND PALESTINIANS WILL LIVE SIDE BY SIDE, IN PEACE, FOR GENERATIONS TO COME.

THE GOAL OF THE CURRENT ARAB-ISRAELI PEACE PROCESS IS REAL AND COMPREHENSIVE PEACE, BASED ON UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338. TOWARD THIS GOAL, IN LINE WITH THE INVITATION TO THE MADRID PEACE CONFERENCE, THE TWO SIDES WANT TO REACH AGREEMENT AS SOON AS POSSIBLE ON INTERIM SELF GOVERNMENT ARRANGEMENTS FOR THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES.

THE NEGOTIATING PROCESS IS BEING CONDUCTED IN PHASES: THE FIRST PHASE OF THE NEGOTIATIONS IS DIRECTED TOWARD REACHING AGREEMENT ON INTERIM SELF GOVERNMENT ARRANGEMENTS FOR FIVE YEARS; AND THE SECOND PHASE OF THE NEGOTIATIONS WILL BE DIRECTED TOWARD REACHING AGREEMENT ON PERMANENT STATUS BASED ON UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS

242 AND 338. THE TWO SIDES CONCUR THAT THE AGREEMENT REACHED BETWEEN THEM ON PERMANENT STATUS WILL CONSTITUTE THE IMPLEMENTATION OF RESOLUTIONS 242 AND 338.

THE TWO SIDES AGREE THAT THIS PROCESS IS ONE, AND ITS TWO PHASES ARE INTERLOCKED IN THE AGREED TIME FRAME. THEY FURTHER AGREE THAT THE OUTCOME OF THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS SHOULD NOT BE PREJUDICED OR PREEMPTED BY AGREEMENTS REACHED FOR THE INTERIM PHASE. THEY FURTHER AGREE THAT ALL OPTIONS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE AGREED BASIS OF NEGOTIATIONS SHOULD REMAIN OPEN.

DURING THE INTERIM PERIOD, A MAJOR CHANGE WILL OCCUR IN THE EXISTING SITUATION IN THE TERRITORIES. FUNCTIONS OF THE ISRAELI CIVIL ADMINISTRATION WILL BE TRANSFERRED TO THE PALESTINIANS, AND THE CIVIL ADMINISTRATION WILL BE DISSOLVED. THE TWO SIDES AGREE THAT AN IMPORTANT OUTCOME OF THIS FIRST PHASE IS THE EMPOWERMENT OF PALESTINIANS THROUGH THE NEGOTIATION OF INTERIM SELF GOVERNMENT WHICH SHOULD GIVE PALESTINIANS GREATER CONTROL OVER THE DECISIONS THAT AFFECT THEIR LIVES AND FATE. IT SHOULD ALSO PUT AN END TO THE CONFRONTATION BETWEEN ISRAEL AND THE PALESTINIANS, AND CREATE A NEW RELATIONSHIP BETWEEN THEM. IT IS ISRAEL'S VIEW THAT THE SECURITY NEEDS OF BOTH SIDES SHOULD BE TAKEN INTO CONSIDERATION WHILE OVERALL SECURITY RESPONSIBILITY AS WELL AS THE RESPONSIBILITY FOR ISRAELIS IN THE TERRITORIES WILL REMAIN UNDER ISRAEL DURING THE INTERIM PERIOD. IT IS THE PALESTINIAN VIEW THAT THE OBJECTIVE OF SECURITY ARRANGEMENTS IS TO ACHIEVE REGIONAL STABILITY AND RESPOND TO MUTUAL NEEDS, AS WELL AS TO CREATE THE CONDITIONS OF REAL PEACE.

OVER THE PAST THREE WEEKS, ISRAEL AND THE PALESTINIANS HAVE TAKEN AN IMPORTANT STEP TOWARD THESE OBJECTIVES. THEY HAVE CREATED WORKING GROUPS ON KEY ISSUES, INCLUDING LAND AND WATER, THE CONCEPT OF INTERIM SELF GOVERNMENT, AND HUMANITARIAN AFFAIRS AND HUMAN RIGHTS. THE TWO SIDES HAVE ENGAGED IN SUBSTANTIVE DISCUSSIONS AND HAVE NARROWED SOME OF THE KEY DIFFERENCES BETWEEN THEM, ALTHOUGH THERE ARE MANY ISSUES DISCUSSED IN THE ISRAELI-PALESTINIAN TRACK AND IN THE ISRAELI-JOINT JORDANIAN-PALESTINIAN PLENARY THAT HAVE NOT BEEN INCLUDED IN THIS STATEMENT AND THAT REMAIN TO BE RESOLVED. THE OMISSION OF THESE ISSUES IN THIS STATEMENT IS WITHOUT PREJUDICE TO THE POSITIONS OF THE TWO SIDES.

THE TWO SIDES HAVE AGREED THAT A PALESTINIAN ELECTED INTERIM SELF GOVERNMENT AUTHORITY (WHOSE NAME WILL BE DETERMINED) WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, FAIR, GENERAL, AND DIRECT ELECTIONS. THESE ELECTIONS WILL BE HELD IN ACCORDANCE WITH AGREED MODALITIES TO BE NEGOTIATED, INCLUDING AGREED SUPERVISION AND INTERNATIONAL OBSERVERS. DETAILED NEGOTIATIONS WILL TAKE PLACE CONCERNING THE MODALITIES FOR THE ELECTIONS.

THE PALESTINIAN AUTHORITY WILL ASSUME ALL OF THE POWERS AND RESPONSIBILITIES AGREED DURING THE NEGOTIATIONS. THIS WILL INCLUDE EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS (BY INDEPENDENT JUDICIAL ORGANS), AS WELL AS THOSE LEGISLATIVE POWERS WITHIN THE RESPONSIBILITIES

TRANSFERRED TO IT, SUBJECT TO AGREED PRINCIPLES TO BE NEGOTIATED. DUE CONSIDERATION WILL BE GIVEN TO THE NEED TO REVIEW LEGISLATION IN FORCE IN REMAINING AREAS, AS APPROPRIATE.

THE TWO SIDES HAVE AGREED THAT THE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT. THEY AGREE THAT ISSUES RELATED TO SOVEREIGNTY WILL BE NEGOTIATED DURING TALKS ON PERMANENT STATUS AND THAT NEGOTIATIONS ON THE LAND ISSUE DURING THE INTERIM PERIOD WILL TAKE PLACE WITHOUT PREJUDICE TO TERRITORIAL INTEGRITY; THAT IS THE TERRITORIES WILL BE TREATED AS A WHOLE EVEN WHILE THEY NEGOTIATE THE DIFFICULT ISSUES OF LAND MANAGEMENT, USAGE, AND PLANNING. THEY HAVE DIFFERENT VIEWS ON LAND AND JURISDICTION, WHICH THEY WILL CONTINUE TO DISCUSS.

THIS JOINT STATEMENT REPRESENTS AN IMPORTANT FIRST STEP TOWARD REACHING AGREEMENT ON INTERIM ARRANGEMENTS. THE TWO SIDES WILL DIRECT THEIR EFFORTS TO BRIDGING REMAINING SUBSTANTIVE DIFFERENCES. THEY HAVE COMMITTED THEMSELVES TO WORK TOWARD CREATING A POSITIVE CLIMATE FOR THESE NEGOTIATIONS. THEY AGREE THAT THERE IS NO ACCEPTABLE ALTERNATIVE TO MAKING THESE NEGOTIATIONS SUCCEED, AND IT IS THE ONLY REALISTIC PATHWAY TO ACHIEVING A JUST AND ENDURING PEACE.

בברכה,
המשלחת

תפוצה: שדח, @ (רהמ), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 18602

אל: רהמש/718

מ-: וושינגטון, נר: 353, תא: 130593, זח: 1907, דח: ב, סג: סו,

בכבב

מכתב מוברק

סודי / בהול

למכותב בלבד.

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ,

דע: ראשי המשלחות למו"מ עם סוריה ולבנון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (13.5.93)

מחמת אילוצי זמן לקראת עזיבתנו את וושינגטון הקדמנו את השיחות עם הפלסטינים ל-09.00 בבוקר (במקום אחה"צ). דבר שתאם גם את רצונם שלהם לסיים מפגש זה לפני הצהריים. עם הירדנים נקבע המפגש ל-10.30 - כל זאת במגמה לסיים את המפגש בשני הערוצים עד הצהריים.

המפגש בערוץ הפלסטיני

קדמה למפגש עם הפלסטינים בחדר הדיונים, פגישה בארבע עיניים בין רובינשטיין לבין עבד אל-שאפי, בה הבהירו השניים האחד לרעהו מה בכוונתם לומר בחדר הדיונים.

גם הפעם הגיעו הפלסטינים בהרכב מצומצם (עבד אל-שאפי, סאמי כילאני, זכריה אל ערה וקצרנית וכן שני ירדנים - חמאמי וכורדי) וטעמנו היו רובינשטיין, בנצור, רוטשילד, סייבל, גל וזוהר.

כבר בתחילת הישיבה התייחס רובינשטיין לכך שהפלסטינים רואים במפגש במתכונתו המצומצמת - מפגש מליאה ואמר כי אנו רואים את המפגש
WORKING GROUP ON FINAL MEETING MATTERS-כ

לאחר מכן פתח רובינשטיין בסקירת הערות מסכמות לגבי מכלול השיחות שהתנהלו בשלושת השבועות.

רובינשטיין אמר כי אנו עוזבים ברגשות מעורבים וכי לא כבני שיחנו הרואים את תמונת המצב רק באורח קודרני ופסימי אנו מנסים לראות את החיוב והשלילה במאזן כולל. אמר כי חבל שלא הצלחנו להגיע להסכמה על נייר משותף וכי לגבי הנייר שהוגש לנו ולהם אתמול (12.5) - יש לנו אמנם הרבה CONCERNS אך ניתן היה להגיע למסמך משותף.

רובינשטיין אמר כי חבל שהפלסטינים השעו והשביתו את עבודת הועדות (הקונספט, קרקע ומים וזכויות אדם), כי למרות חילוקי הדעות בינינו - ניתן היה להתקדם במסגרת זו של ועדות בהבהרת עמדות ואף בקידום נושאים שבכל מסגרת ועל פי כל תפיסה יצטרכו להדון בין הצדדים. (ציין כדוגמא את סוגיית המים, רשום קרקעות ונושא זכויות האדם).

הוסיף כי אף שאנו חלוקים מאוד בנושאי מהות כמו קרקעות, ההיבט הטריטוריאלי (לפי שיטתם) ונושא התחולה (JURISDICTION) שהם ה-CORE של המו"מ - יכלו הועדות לשמש מכניזם לצמצום הפערים, אבל, הוסיף רובינשטיין, העבודה שנעשתה במסגרת הועדות בתקופה שהן התכנסו סייעה לשני הצדדים לחדד ולהבהיר באורח מובהק את העמדות.

לאחר מכן התייחס רובינשטיין לפרסום שיוחס בתקשורת לחיידר עבד אל שאפי לפיו אמר כי אם הסבב הנוכחי יכשל, יכול העם הפלסטיני להמשיך לפעול כדי לממש את זכויותיו הלגיטימיות בכל דרך, לרבות באמצעים אלימים. רובינשטיין אמר כי הוא מקוה שעבד אל-שאפי לא התבטא כך.

לאחר מכן שלח רובינשטיין את הצעותינו לכינון הקשרים בין הצדדים בתקופות שבין ההתכנסויות בושינגטון ואמר כי נושאים כמו מים, קרקעות ואף בנושאים של זכויות האדם ניתן לטפל באורח שוטף על ידי מגעים בין הצדדים בארץ. ציין כי אם ימנו הפלסטינים מומחים לנושאים או אנשי קשר, ניתן יהיה לקדם הטיפול בסוגיות. הציע גם למנות אנשי קשר אשר יודיעו לכוחותינו על מיקומם של בתי אבלים כדי למנוע אי הבנות וחיכוך מיותר עם הציבור הפלסטיני הנוהג להתגודד בקבוצות בעת קיום טקסי אבל. גם בנושאים הקשורים להקלות הקשורות לסגר ניתן היה לדבר בשטח ולמצוא דרכים להקלה. הוסיף כי אף שישנה מדיניות ערבית מתואמת לפיה משוחחים עמנו רק בושינגטון, הרי לתועלת שני הצדדים ראוי לבחון קשרים גם בארץ.

לאחר מכן עבר רובינשטיין לנושא ההעברה המוקדמת של סמכויות שהוצעו על ידינו בעבר בסבב זה (EARLY EMPOWERMENT) ואמר כי ההצעה כנה ואמיתית ואין היא מבטאת כוונות נסתרות שלנו. הוסיף כי הענותם לקבל סמכויות כבר עתה לא תגרע מתקפות טעוניהם.

לסיכום, אמר רובינשטיין, אנו מוכנים לפעול בשלושת המכלולים, במכלול המו"מ כאן, במכלול הנוגע לשטחים בארץ ובמכלול העברת הסמכויות לאלתר, (הזכיר את נכונותינו לשתפם בעיצוב התקציב של השטחים).

מכל מקום, אמר רובינשטיין, אין לראות את הדברים רק באורח קודרני ופסימי אלא באורח מפוכח - על החיוב והשלילה שבו.

בנטלו את רשות הדיבור, אמר עבד אל שאפי כי גם הוא שותף לתחושת האכזבה מתוצאות השיחות, אמר כי אף שהם מחוייבים לתהליך הרי הגענו למבוי סתום (IMPASS), הוסיף כי הפערים בנושא המהות (קרקעות, הסוגיה הטריטוריאליית והתחולה) נשארו בעינם החל מן הסבבים הראשונים. הוסיף כי נאותו לכונן את הועדות כדי להמשיך TO EXPLORE את העמדות ואולם הדבר לא הסתייע. הוסיף כי הם (והנהגתם) חשים תסכול כתוצאה מאי מלוי הבטחות מצדנו ומצד האמריקאים.

(בשלב זה נקרא רובינשטיין לשיחת טלפון והדיון נפסק) כעבור חמש דקות המשיך עבד אל שאפי ואמר כי הוא אינו מבטא גישה פסימית בהכרח אלא גישה ריאליית. אין לנו שום כוונה להטעות את הציבור שלנו, אמר עבד אל שאפי.

בהתייחסו לפרסום כאלו תמך באלימות אמר חיידר עבד אל שאפי כי יש אצלם

אנשים הסבורים שמה שנלקח בכח יוחזר בכח ואף כי הוא אישית אינו תומך באלימות אי אפשר להתעלם מגישה זו המאומצת על ידי חוגים נרחבים אצלם. הוסיף כי גם הציונות אימצה לעצמה גישה כוחנית ולמעשה כל מה שהשגתם, אמר עבד אל שאפי, הושג על ידכם בכוח. לכן גם אנו (הפלסטינים) ENTITLE לנקוט באמצעים להסרת הכיבוש.

הפערים, אמר אל שאפי, גדולים ביותר בנושא הטריטוריאלי, בנושא ירושלים וסטטוס הקבע. כאן חזר על הצעתו לחזור ולדון קודם בסטטוס הקבע וממנו לגזור את הסדר הביניים. זו גישה הגיונית ופרקטית אמר עבד אל-שאפי.

לגבי קיום מגעים בין הסבבים, אמר כי זה אינו ריאלי בסיטואציה הנוכחית. גם אצלנו כמו אצלכם יש לחצים ואיומים והקרקע אינה בשלה לכך.

בנטלו את רשות הדיבור אמר רוטשילד כי הוא מציע לפלסטינים לבחון באורח ריאלי את המצב. לא לדבוק בגישה קיצונית ולראות מה האלטרנטיבה. לא מצאנו שינוי בגשתכם מאז הסבבים הראשונים ועד עתה. אם תבחנו את הניירות שלנו תמצאו שישנן הגמשות, זה אמנם לא תואם הגישה שלכם לחלוטין אבל ניתן למצוא בהם משהו.

בנצור אמר כי ההצעה להתחיל מהסדר הקבע (לשיטתו של עבד אל-שאפי) נוגדת את נוסחת מדריד. הציע להם להאחז בנוסחת הקומפריהנסייביות שאומצה כגישה ערבית כוללת כעוגן לכך שנגיע להסדר קבע. הוסיף כי הבטחנו - שהתהליך הוא דו-שלבי ואנו נעמוד בכך. בהתייחסו להערתו של עבד אל-שאפי (בעניין הציונות והכוחנות) אמר כי אנו נמנענו מלבקר את ההיסטוריה הפלסטינית וגישתם לגבי הבנת ההיסטוריה שלנו היא מוטעית ונעוצה באי הבנה.

עבד אל-שאפי הציע שנעבוד באורח בילטרלי ולא באמצעות השושבינים. לשאלת רובינשטיין ורוטשילד כיצד הוא מסביר המהפך בעמדתו אותה ביטא בקנאות בעבר (הצורך לפנות לשושבינות) אמר כי מטב שנסכם בינינו כך טוב יותר.

רובינשטיין סיכם הדיון וחזר על כך שייחוס הכוחנות לגישה הציונית אינה נכונה וכי הוא סבר שאנו כבר מעבר לשלב של פולמוס מן הסוג הזה. לגבי שינוי הגישה והפיכת סדר הדיונים כך שנוכל לדון קודם בהסדר הקבע ואח"כ בהסדר הביניים, אמר רובינשטיין כי זו לא הגישה של ממשלת ישראל ויש לזכור הקשיים הרבים שעמדו בפני כולנו לכינון התהליך במתכונתו הנוכחית לכן הדבר אינו ריאלי בנתונים הנוכחים. ולבסוף בהתייחסו לאמירתו של עבד אל שאפי כי מה שנלקח בכח יוחזר בכח הביא רובינשטיין את הרעיון המוזכר בחוק לפיו לא בכח ולא ביד חזקה (מושגים הדברים) אלא באמצעות הרוח.

ב. המפגש בערוץ הירדני - 13.5.93 שעה: 10.30

1. מפגש רובינשטיין מג'אלי:

רובינשטיין העביר למג'אלי המסמך להלן אותו הצענו כמסמך משותף לסיכום השיחות לסבב זה:

MAY 13, 1993.

ISRAEL-JORDANIAN STATEMENT

ISRAEL AND JORDAN HELD TALKS IN WASHINGTON FROM APRIL 27 TILL MAY 12, WITHIN THE FRAMEWORK OF THE ISRAEL-JORDANIAN TRACK.

THEY AGREED TO ESTABLISH THREE FORMAL GROUPS PROVISIONALLY DEFINED AS:

- GROUP A: WATER, ENVIRONMENT AND ENERGY.
- GROUP B: ECONOMIC, REFUGEES, FAMILY REUNIFICATION, HEALTH AND DRUG CONTROL, TOURISM, BANKING.
- GROUP C: SECURITY AND BORDER ISSUES.

THE THREE GROUPS MET EVERY WORKING DAY ON THE ISSUES WITHIN THEIR RESPECTIVE MANDATES.

GROUP A: THE TWO DELEGATIONS PROPOSED ISSUES FOR DISCUSSION AND REACHED THE FINAL STAGES OF PROPOSING A COMMON LIST. AMONG THE ISSUES AGREED WAS THE NEED FOR INTER DISCIPLINARY ACTIVITIES IN THE JORDAN RIFT VALLEY.

GROUP B: THE JORDANIAN DELEGATION POINTED OUT THE NEED OF ADDRESSING THE PROBLEM OF FAMILY REUNIFICATIONS. THE TWO DELEGATIONS DISCUSSED TRADE ARRANGEMENTS AND ISRAEL AGREED TO INCREASE THE VOLUME OF JORDANIANS EXPORTS TO THE TERRITORIES. THE TWO DELEGATIONS AGREED TO CONSIDER IDEAS IN THE FIELDS OF TOURISM AND TO CONSIDER ISSUES OF HEALTH AND DRUG CONTROL IN THE NEXT SESSION OF THE TALKS.

IN THE FRAMEWORK OF AN INFORMAL SUBGROUP THE PARTIES HELD NEGOTIATIONS ON A FRAMEWORK AGREEMENT THAT WOULD ENABLE THE OPENING OF FURTHER BRANCHES OF JORDANIAN BANKS IN THE TERRITORIES.

GROUP C: THE TWO DELEGATIONS HAD AN INITIAL EXCHANGE OF VIEWS ON ISSUES RELATED TO THEIR TERMS OF REFERENCE.

מג'אלי ביקש לשנות את המשפטים הבאים מקבוצה אחד למחוק את המשפט:

AMONG THE ISSUES AGREED WAS THE NEED FOR INTER DISCIPLINARY ACTIVITIES IN THE JORDAN RIFT VALLEY.

בקבוצה ב' ביקש מג'אלי לדבר על TRADE ISSUES ולא על ARRANGEMENTS ולמחוק את שארית המשפט.

הוא השאיר את המשפט על הבנקים במלואו אבל ביקש להחליף המילה NEGOTIATIONS במילה DISCUSSIONS.

בסופו של דבר לא פורסמה הודעה משותפת.

מליאת הקבוצה למים, אנרגיה ואיכות סביבה

משתתפים מטעמנו: כנרתי, סייבל, וירצבורג, בן-ישע, פרוז'נין ואבידן.
מטעמם: חדאדין, מולכי, מחאסנה, באני האני ובכץ.

היום התקיימו הדיונים במסגרת מליאת הקבוצה כשכל צד מציג את טיעונו, הן ביחס למהות הסוגיות שעל הפרק והן ביחס לטכניקת המו"מ.

לפני פתיחת הישיבה העביר כנרתי לחדאדין מסמך ישראלי הממפה את נקודות ההבנה והמחלוקת בין הצדדים ע"פ המסמכים שהגישו למליאת הקבוצה.

חדאדין הודה על הנייר שהועבר אליו. הוא ציין כי קווה שבמהלך הסבב הנוכחי ניתן יהיה לגבש אג'נדה מוסכמת לקבוצת העבודה על בסיס האג'נדה שהגיש הצד הירדני. תקווה זו נגוזתה. הנייר הישראלי החדש אינו משקף, לדבריו נכונות לגבש אג'נדה מוסכמת אלא עניין להשיג את היעד הנכסף של הצד הישראלי להתפצל לתת-קבוצות. לדבריו הנקודות המופיעות בנייר הישראלי כנקודות מוסכמות על שני הצדדים כלל אינן מקובלות עליהם. הוא עמד בהרחבה על השמטת סוגיית זכויות המים (סעיפים AI ו-BI במסמך הירדני) וקרא לצדדים לאחוז את השור בקרניו שכן רק אחרי פיצוח נושאי המחלוקת הכבדים ניתן יהיה להתקדם גם בטיפול בנושאים הפשוטים יותר. עקיפת נושאי המחלוקת תהפוך לדבריו את עבודת תת-הקבוצות לחסרת תועלת. יש גם מקום להבטיח זיקות בין תת-הקבוצות השונות כדי לטפל בנושאים שעל הפרק בצורה כוללת. חדאדין התריס נגד להיטות הצד הישראלי להתפצל לתת-קבוצות וציין כי פגישת המומחים אתמול היתה לדידם פגישה במסגרת הקבוצה האחדה והם אינם מתייחסים אליה כעבודה במסגרת תת-קבוצות כפי שמבקשת ישראל לראות זאת. ההתפצלות תחול רק אחרי שתסוכם אג'נדה משותפת.

סייבל הזכיר כי שני הצדדים הגישו אג'נדה וכי אין האחת עדיפה על פני רעותה. יש מקום לקדם אג'נדה משותפת ומקובלת על שני הצדדים. לצורך זה יש לנקוט לשון אשר שני הצדדים יוכלו לחיות אתה. השגת אג'נדה אין בה כדי לשנות את תפישות היסוד של הצדדים שיוכלו להמשיך להחזיק בדעתם. סייבל הבהיר כי למעשה רק שני נושאים עדיין מחייבים לבון; המבוא וסעיפים AI ו-BI באג'נדה הירדנית. סייבל הציע כי אם לא ניתן יהיה לגבש נוסח מוסכם לגבי המבוא ניתן יהיה לותר עליו שכן הוא אינו חלק סובטנטיבי של האג'נדה.

בהתייחסו לתת הקבוצות הטעים סייבל כי הצד הישראלי אינו מתעקש דווקא על מונח זה או אחר. לאור הרגישות שמגלה הצד הירדני ישראל מוכנה לשקול בחירת מונח אחר שיגדיר את פעילות קבוצת המומחים. המטרה האמיתית היא קדום מו"מ בין המומחים משני הצדדים. לדבריו המו"מ בערוץ הזה כבר עבר את שלב ההתמקחות על סוגיות פעוטות ערך מסוג זה. כן הבהיר סייבל כי מבחינת ישראל אין מניעה שנושאים החורגים מתחום תת-הקבוצה יטופלו ע"י גוף גדול יותר.

חדאדין הסכים כי יש לעבור לטיפול בנושאי מהות וכי פורמט העבודה משני בחשיבותו. הוא תמה לפיכך מדוע מתעקש הצד הישראלי על התפצלות לתת-קבוצות, כן טען חדאדין כי אם המבוא נטול משמעות אופרטיבית בעינינו מה מקור הרגישות הישראלית לנושא. לבסוף חזר חדאדין לסעיפים AI ו-BI באג'נדה הירדנית וקבע כי לא ניתן להתעלם מהם.

סייבל שב והבהיר כי ישראל מוכנה לגלות גמישות ביחס לשמן של תת-הקבוצות אולם היא מייחסת חשיבות רבה לעצם הישיבה של מומחים זה מול זה. עוד הבהיר סייבל כי אמנם המבוא אינו סובטנטיבי אך לכל אחד יש תפישת סדורה משלו באשר למהות המו"מ ואין מקום לצפות שישראל תאמץ את התפישת הירדנית בעיקר לאור העובדה שירדן היא המייחסת למבוא משמעות פוליטית סובטנטיבית. אשר

לסעיפים השנויים במחלוקת (AI ו-BI) טען סייבל כי הבעיה אינה בעצם העלאת הנושאים אלא באופן הצגתם. הירדנים מבקשים כבר באמצעות הגדרת הנושאים להציג את תפישתם.

שמיר שב והציע להמנע מ- POST JUDGING של האג'נדה המשותפת של הערוץ הירדני והזכיר כי הדבר חורג מהמנדט של הקבוצה. הוא הבהיר כי איננו מנסים לכפות באמצעות פורמט של תת-קבוצות אג'נדות נפרדות לכל אחת מהן, אלא לייעל את תהליך גיבוש האג'נדה של הקבוצה. עוד הטעים שמיר כי ניסינו לשמור ככל האפשר על מתכונת הנייר הירדני.

אשר להאשמות שהפנו הירדנים לפיהן מנסה הצד הישראלי להתחמק מעסוק בסוגיות כבודות המשקל, הזכיר שמיר כי בפגישת תת-קבוצת המים אתמול הציע הצד הישראלי לטפל בסעיפים הבעייתיים AI ו-BI תחילה. כן ציין שמיר כי אתמול הושגה התקדמות בתת-קבוצת המים שהבטוי המובהק לה הוא תמימות הדעים הקיימת ביחס למרבית הנושאים שבטיפול תת-הקבוצה.

חדאדין חלק על הערכת שמיר כי חלה התקדמות כזו אתמול. הוא חזר והדגיש כי נשמטו מהנייר הישראלי החדש נושאים מהותיים מבחינתם, דוגמת זכויות מים, איכות אויר וקרינה גרעינית. הוא שב וטען כי המסמך הירדני מקיף יותר ופיקך מתאים יותר מזה הישראלי לשמש בסיס לאג'נדה מסוכמת.

בשלב זה התפזרה הישיבה לצורך כינוס המליאה.

סיכום שיחה תת-קבוצת - איכות הסביבה - 13.5.93

משתתפים מטעמנו: פרוז'ינין
מטעמם: מחסנה

1. פרוז'ינין הציע כי הכותרת סעיף 8 במסמך האג'נדה שהוצע ע"י ישראל ביום 12.5.93 תהיה: ENVIRONMENTAL MANAGEMENT TOOLS מחסנה נענה והסכים להצעה זו.

2. לגבי הנוסח של סעיף 2 המתייחס לאיכות אויר לא הושגה הסכמה והנושא מועבר לבדיקה והתייעצות בשתי המשלחות. ישנן שתי הצעות: ENVIRONMENTAL RADIATION, RADIATION הנושא יידון בסבב הבא.

3. פרוז'ינין העביר למחסנה בקשה מרשות שמורות הטבע לקבלת חומר על החי בר הירדני באזור. מחסנה נענה בחיוב והבטיח להביא החומר בסבב הבא. במקביל, ביקש לקבל חומר על החי בר ביטבתה.

4. מחסנה ביקש לקבל שרטוט טכני של מלכודת הזבובים כפי שנצפתה בסרט הוידאו. טוען שיכול בבתי המלאכה שלו להתקיין מלכודות כאלה. כן ביקש לקבל נוסחת הפתיון המונח בתחתית המלכודת. טוען שמעוניין לקדם באופן מעשי פעולות בנוגע למטרדי זבובים. פרוז'ינין הבטיח לבדוק הנושא ולהביא החמר ככל שניתן לסבב הבא.

הערוץ הירדני - מפגש קבוצת הכלכלה - 13.5.93 .

השתתפו: חממי ומועשר מצדם;
בנצור, בן-ארי, מזוז וענר מצדנו.

בנצור הציע לסכם במשותף בקווים כלליים את עבודתנו המשותפת בוועדות השונות ומתכוננים להציג בפניהם, בוועדות השונות, הצעה למעין "הודעה משותפת" שתסכם את הנושאים שנדונו. בנצור מסר לחממי את הנייר שנמסר קודם לכן למג'אלי.

חממי אמר כי הבנתם היתה לסיכום פנימי לצרכי הבנה לגבי מה שנעשה בקבוצה זו. לגבי הנוסח, יש כנראה אי הבנה לגבי שם הקבוצה - אלה קבוצות "PROVISIONAL" ולא כפי שנכתב במסמך. וכן יש טעות בהגדרה של כל קבוצה. למשל: פליטים ועקורים ומסחר

הוא יעביר זאת למליאת המשלחת שלהם ויעבירו תשובה.

מבחינת סיכום הנושאים: אתם העליתם נושאים שמעניינים אתכם ואנו הצענו דעות והעלינו נושאים דוחקים. לדוגמא, לא העלינו נושא הפליטים והעקורים אלא בעיית המאחרים שלא ניתן להם לחזור לשטחים. יש לנו הבנה איפוא, אמר חממי, לגבי הנושאים המידיים ולכן עתה עלינו לשוב הביתה ולחשוב על הנושאים ולשוב עם תשובות שיענו על דאגותינו ההדדיות. בסוף דבריו שם שוב דגש על הצורך באחמ"ש.

בנצור חזר ואמר כי נבדוק בבית את התשובה לבקשתם למחווה בנושא המאחרים. מקוה שניפגש במהרה ונבוא עם מידע ותשובות ואנו מקווים כי גם אתם תבואו עם תשובות בנושאים שאנו מבקשים בהם תשובות. בנצור המשיך ואמר כי הדיונים בוועדתנו התנהלו באוירה טובה והביע תקוה כי יתרמו לתהליך השלום ויאפשרו להשיג שלום באמצעות יצירת האוירה הנוחה וחיזוק האמון בתהליך. בנצור הציע כי בהתבטאויותינו הפומביות נצייר באמונה את אשר התנהל בחדר הדיונים וכי ההתבטאויות יתאמו את האוירה הטובה והמעשית של הדיונים.

חממי: תמיד הקרנו לעתונות חזות פוזיטיבית ואופטימית בנוגע למו"מ, וזה היה יחסנו תמיד. עם זאת, אין לעבור לסדר היום על תפיסות לא נכונות ויש לעמוד מול המציאות בצורה נכונה.

לפני ההפסקה שהוצעה ביקש חממי מידע על המכסים והמיסים. בנצור הבטיח להעביר המידע דרך השגרירויות בושינגטון.

חממי אמר כי הוצעו במפגש המליאה מגעים בין הסבבים ומג'אלי אמר כי אנו צריכים להתרכז במגעים ליד שולחן הדיונים.

מפגש מליאה עם הירדנים - 13.5.93, שעה: 12.00

מג'אלי פתח כי המפגש כונס לסיכום הסבב. ברור לכולם כי הצלחנו בקיבוץ נושאי האג'נדה לקבוצות שייפגשו לשם הכנת אג'נדה להמשך המו"מ וידווחו למליאה על הנושאים וקשריהם השונים. בהתאם לדיווח יוכלו הנושאים לעבור לדיון מועדה לוועדה.

אנו מקווים, אמר מג'אלי, כי ניתן יהיה לגבש רשימת נושאים לדיון פורמלי. אז ניתן יהיה להתפצל לקבוצות עבודה לדיון בנושאים השונים.

התנועה טובה להשגת המטרה, ובפעם הבאה נגיע עם אמון רב יותר בערוץ משא

ומתן זה.

הירדנים רציניים בגישתם למו"מ אך באותו זמן יש להבין את המיגבלות המוטלות על כל צד.

למרות המיגבלות היתה תנועה והיא תימשך, הוא אופטימי לגבי זאת במיוחד אם תינתן דחיפה לכך.

רובינשטיין השיב כי אנו מקווים לראותם מחדש בקרוב, וכי השיחות יחודשו בהקדם האפשרי מכיוון שהמשכיות יכולה רק לתרום להתקדמות.

באשר למכניזם שהוצע ע"י מג'אלי הרי אנו מקווים כי יהיה אישור פורמלי על קבלת האג'נדה. באשר לדיונים כאן הרי קבוצות העבודה כונסו ועובדות על נושאי מים, סביבה, פליטים, כלכלה וכד'.

בנושא הבנקים היתה התקדמות. רובינשטיין הביע תקווה כי יאותרו נושאים לדיון שיתרמו בפועל לאזרחים בבית ובכך ניתן יהיה להמחיש את פירות השלום.

החשיבות היא בהדדיות של ההסכמים שיושגו. רובינשטיין סיים בברכת שלום וברכות ליום העצמאות הירדני שיחול ב-25.5.

בברכה,

ה מ ש ל ח ת.

תפוצה: @ (רהמ), שהח, @ (ראשהממשלה)

סססס

אין התאם
16.5

אאאא, חוזם: 16719
אל: רהמש/653
מ-: שלום, נר: 132, תא: 120593, זח: 1703, דח: ב, סג: סו,
בכב
סודי/בהול

אל: לשכת רוה"מ, לשכת שה"ח

דע: ר' אמ"ן, ר' מוסד, ר' ממ"ד, אגף מז"ת, לשכת שהב"ט

מאת: צוות המו"מ עם לבנון

הנדון: המו"מ עם לבנון: סבב תשיעי, מפגש 66

1. לוברני קבע בפתיחה כי לפי שעה איננו יכולים לגבש הערכה החלטית לגבי אופיו של המסמך הלבנוני שכן זה עדין נבחן על ידינו. בראיה ראשונית, מדובר במסמך מאכזב וחסר השראה, ואיננו יכולים לקבוע האם הוא אכן מהווה תשובה להצעתנו. עם זאת, אנו מודעים לכך שמסלול שיחותינו רגיש ואפוף אילוצים, ואנו מבקשים ליטול את כל הזמן הנדרש על מנת לראות באם ניתן להתקדם, ולוא במעט.

2. בהמשך העלה לוברני מס' הערות ראשוניות להצעתם, תוך שהדגיש כי מחר נעלה שאלות הבהרה נוספות. עיקרי הערותיו:

א. הנייר הלבנוני נעדר איזון והדדיות שעמדו ביסוד הצעתנו מה- 4/5.

ב. הנייר הלבנוני מתעלם מעקרון אי הפגיעה בעמדות היסוד של הצדדים, עקרון בו התחשבנו בהצעתנו, ואשר הלבנונים עצמם הזכירוהו בעבר, שוב ושוב.

ג. מן הנייר נעדר כל רמז של רצון לדון בבעיות הבטחון של שני הצדדים, שעה שעצם רעיון קבוצת העבודה הצבאית נועד לטפל בבעיות בטחון אלה.

ד. נראה שהנייר הלבנוני מנסה לכפות על ישראל את עמדת היסוד של לבנון.

ה. הנייר חותר להגשמת 425, ללא קשירתה ליעד השגת השלום בין ארצותינו. אזכור יוניפי"ל וההתעלמות מתפקיד השושבינות מעורר תהיה שמא הנייר נועד להעלות אלטרנטיבה לתהליך מדריד. חוסר האיזון משתקף אף בכותרת הנייר שאיננה מזכירה הצורך לכונן קבוצת עבודה צבאית משותפת.

ו. נשאלת השאלה, האם לבנון מציעה מסגרת חדשה למו"מ, או שהנייר מהווה למעשה תשובה שלילית להצעתנו, או שמא עדין עלינו לצפות לתשובה לבנונית משום שהנייר שלפנינו מבטא את עמדת לבנון, בלא כל קשר לנייר הישראלי.

ז. אנו שואלים עצמנו מה השתנה מאז תחילת המו"מ אם למול נסיון שלנו לשקף את עמדות שני הצדדים קבלנו נייר לבנוני המתעלם לחלוטין מעמדתנו.

ח. האלמנט החיובי היחיד בנייר הלבנוני הוא עצם קיומו. זו לראשונה קבלנו מסמך לבנוני רשמי, שכן אף רשימת העצורים הלבנונים הוגשה לנו על גבי נייר בלתי רשמי.

3. שלא כדרכו בעבר, שמאס כינס את צוותו להתייעצות ממושכת למדי קודם שהעלה תשובתו. להלן עיקריה:

א. רשימת העצורים הועברה על גבי נייר בלתי מזוהה שכן מסמך זה הוגש לבקשתנו ולא כיזמה לבנונית.

ב. הביע סיפוק משביעות רצוננו לגבי עצם הגשת הנייר שלהם והזכיר שבעבר שבנו ולחצנו לקבל עמדה לבנונית כתובה. (בנקודה זו הגיב לוברני כי אנו היינו מעבירים רשימת עצורים על נייר רשמי - לו נתבקשנו להעביר רשימה כזו על ידם, וכי עצם הגשת הנייר הלבנוני איננה מספקת את שאיפותינו, הגם שצינו זאת כי המדובר בתופעה חדשה מצידם).

ג. כותרת הנייר הלבנוני משקפת את עמדת לבנון כפי שבוטאה במהלך המו"מ. נושא הקמת קבוצת העבודה הצבאית מכוסה בס' 4.

ד. לשאלת לוברני באשר לאזכור יוניפ"ל בהצעתם והאם זו מייצגת את כללי מדריד - הצעתם משקפת את תפיסתם לגבי המודוס אופרנדי של קבוצת העבודה הצבאית. הנייר צריך להקרא כמכלול, וס' 3 בו מזכיר את מדריד ואת יעד השלום.

ה. הביע תקווה שבהמשך נווכח שבנייר הלבנוני יש השראה רבה יותר מזו הנראית בקריאה ראשונית, קבע שהנייר שלהם שומר על איזון וסיים באמרו שס' 2 בהצעתם עונה על שאלתנו בתחום סוגיות הבטחון.

4. הוסכם ששיבת מחר תוקדש לשאלות שיועלו על ידנו, ולתגובותיו.

צוות השיחות עם לבנון

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ערב4, מרכזאיסוף,
מזת1, @ (לוברני), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 16035
אל: רהמש/628
מ-: המשרד, תא: 120593, זח: 1552, דח: ב, סג: סו,
כבכב
599642

סודי / בהול לבוקר

אל : השלום / י. ליאור

מאת: ערב 4, מ'ד

הנדון: הצעת לבנון ל'מסגרת פוליטית למו'מ הישראלי-לבנוני'

כללי

1. המסמך שהגישה המשלחת הלבנונית למשלחתנו מבטא באורח חד-צדדי את עמדת לבנון; מדגיש את הצורך שישראל תיסוג ממנה באורח מלא וע'פ לוח זמנים שיקבע בוועדה הצבאית; אין בו שום התמודדות עם ההצעה הישראלית בנושא, ולמעשה מתעלם מהיעד העיקרי של התהליך.

2. ניתוח המסמך - פירוט

המסמך הלבנוני, שתואם והוכן בודאי בדמשק, הוא המסמך הראשון המתייחס מצידם למהות המו'מ ונמסר, כביכול, כתשובה למסמך שהציגה משלחתנו בשבוע שעבר. יודגש שבעוד שהמסמך הישראלי מצטמצם ל'מסגרת פוליטית להקמת ועדה צבאית משותפת' הרי שהמסמך הלבנוני מתייחס ל'מסגרת הפוליטית והמעשית של המו'מ הביטורלי הישראלי-לבנוני'.

3. המסמך מתייחס לעמדה הלבנונית בנושא יישום 425 ונסיגה ישראלית מדר'ל בשעה שהמסמך הישראלי הביא את עמדת שני הצדדים. יתר על כן, העמדה שהוצגה במסמך אף קשוחה יותר מזו שהוצגה בשיחות. כך למשל, בשעה שבשיחות חזרו הלבנונים ואמרו שידונו עמנו בדאגות הבטחון אם נסכים לסגת, הרי שבנייר הלבנוני אין התייחסות לכך.

4. הנייר הלבנוני מעוות ומוציא מהקשרו את הסעיף הראשון במסמך הישראלי בכך שמציין ששני הצדדים לוקחים בחשבון את נכונותה של ישראל לסגת באורח מלא מלבנון בהתאם להחלטות מועבי'ט 425 ו-426. זאת בניגוד לנאמר במסמך הישראלי לפיו זוהי עמדת לבנון במו'מ וכי אין בהקמת הוועדה הצבאית כדי לפגוע בעמדה זו.

5. הנייר הלבנוני לא מזכיר כלל המונח 'חווה שלום' ואת העובדה שזהו היעד המרכזי של התהליך. במקום זאת המסמך מסתפק בכך שהוא 'לוקח בחשבון את

מחויבות שני הצדדים להשגת שלום צודק וכולל באזור על בסיס ועידת מדריד'.

6. המסמך קובע שבועדה הצבאית ישתתפו - בנוסף למומחים ישראלים ולבנונים - גם אנשי יוניפי'יל וכי מטרתה היא לקבוע לו'ז לנסיגה ישראלית מלאה. הצעת לבנון לפיה אנשי יוניפי'יל ישתתפו בוועדה שתוקם ויסייעו להביא לנסיגת ישראל - משקפת את עמדת לבנון (המנוגדת לעמדתנו). לבנון מתעלמת לחלוטין מתביעת ישראל לדון בהסדרי בטחון. כ'כ המסמך הלבנוני מציין שדיוני הוועדה יערכו בווינגטון בשעה שישראל העדיפה שמפגשי המומחים ייערכו באזור, כדוגמת שיחות נאקורה ב-84'.

7. הוועדה הצבאית המשותפת אמורה לדון גם בנושא העצורים הלבנונים שברצועת הבטחון (אלח'יאם) ובבתי הכלא בישראל. לעומת זאת אין התייחסות לבקשת ישראל לסייע באיתור שבויה ונעדריה. נראה שזו הפעם הראשונה שהלבנונים מדברים על דיון בעצוריהם במסגרת הוועדה הצבאית.

8. במסמך עושים הלבנונים שימוש במונח 'הגבולות הבינ'ל המוכרים' בעוד שאנו השתמשנו במסמך שהגשנו ללבנונים במונח 'הגבול הבינ'ל' (בעבר נהגנו לדבר על 'הגבול הבינ'ל הקיים'). השימוש במונח 'הגבול הבינ'ל' נעשה כדי שלא לעורר את המחלוקת בנושא.

9. הערות משלימות

יצוין שעצם הרעיון לעריכת מפגשים בדרג של קציני צבא הועלה ע'י ר' המשלחת הלבנונית שמאס עצמו במהלך המו'מ שהתקיים עם משלחתנו בווינגטון ב-27.4.92. באותה ישיבה הציע שמאס לקיים מפגשי קציני צבא תחת 'המטריה' של יוניפי'יל או כל גורם אחר, כדוגמת שיחות נאקורה. (בהם נכח נציג או'ם מבלי להתערב בדיונים). למחרת ב-28.4.92 התכחש שמאס לכך שמדובר 'בהצעה' והדגיש שזהו 'רעיון' שהוא מציע לבחון כדי לקדם את המו'מ.

10. דומה שבקרב ראשי הממשל הלבנוני וכן בין חברי המשלחת לקובעי המדיניות (הסורית והלבנונית) לא היתה תמימות דעים בהערכת ההצעה הישראלית כמו גם לגבי נוסח התגובה. בשעה ששה'ח הלבנוני מצא 'אלמנטים חיוביים' בהצעה הישראלית, הסתייגו ממנה אישים לבנונים (יו'ר ביה'נ) וההסברה הסורית. כמו כן ניכר המתח במשלחת הלבנונית לאור: צרופו של ח'ליל מכאוי כסגן ר' המשלחת הלבנונית; נסיעתו להתייעצויות עם ראשי הממשל בכירות ומשם לדמשק ופגישתו של מכאוי עם דג'ארג'יאן מבלי ששמאס אמור היה לדעת על כך. כל אלו מצביעים על החלשות ופגיעה ניכרת - וככל הנראה מכוונת - במעמדו של שמאס כראש המשלחת. יתרה מכך הצהרתו של שמאס בדיון אתמול (11.5) לפיה לא יערכו יותר שיחות א-פורמליות בין ראשי המשלחות וכי כל השיחות יערכו מעתה אך ורק סביב שולחן הדיונים - משקפים כנראה חשדנות כלפי שמאס מצד אישים בממשל הלבנוני והסורי.

דוד גוברין.

קשר שלום: ליאור, לוברני

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ערב4, מרכזאיסוף,
סמנכלמזח, @ (ראשהממשלה)

סססס

התמקד
16:5

אאאא, חוזם: 16692
אל: רהמש/647
מ-: שלום, נר: 130, תא: 120593, זח: 1620, דח: ב, סג: סו,
כבכב
סודי/בהול

מכתב מוברק בהול לבוקר

אל: רה"מ, שה"ח

מאת: איתמר רבינוביץ

הנדון: ישיבת 12 במאי 93 עם המשלחת הסורית

כללי:

1. ישיבת היום 12 במאי המשיכה להתמקד בנושאי בטחון ונסיגה מבלי שנרשמה כל התקדמות.

מהלכים עיקריים:

2. בתחילת ישיבת היום 12 מאי הציע עלאף לשוב למסמך הסורי ולהתמקד בנקודה בה הפסקנו אתמול (11 מאי). עלאף אמר כי היה מעוניין להמשיך בדיון בשאר סעיפי המסמך אך לא ניתן לעשות זאת בטרם יסוכם סעיף 5 A.

3. חזרנו ושאלנו מדוע לא לשנות סדר הדיון בסעיפים. טענו כי אילו אסד היה מאמץ גישה סאדאת (ולא כפי שציין אסד בראיון לפטריק סיל בו אמר כי "סאדאת התחיל מהסוף"), יתכן שהיה יוצא נשכר כפי שמצרים יצאה מהמו"מ עם ישראל. עלאף דחה גישתנו באומרו כי אין כל סיבה לשנות הסדר של הסעיפים; זו הדרך ההגיונית לטיפול וכל עוד ישראל מתייחסת לנושא הנסיגה המלאה בצורה דו-ערכית, הדבר לא יאפשר לסוריה להשקיט חששותיה באשר לכוונותיה הכנות של ישראל להגיע לשלום עם סוריה. על כן, אין טעם לשנות סדר הסעיפים במסמך הסורי ולא כל שכן לדון בדברים אחרים בטרם יסוכם עניין הנסיגה לשביעות רצונה של סוריה. המיידיות בטיפול חייבת להיות קודם כל בנסיגה.

4. כאשר עלאף ניסה להחזיר אותנו לפרשנות 242, הבהרנו כי מוטב להתמקד במציאת פתרונות אשר לוקחים בחשבון המציאות הפוליטית של היום. אמרנו כי הביטוי "מציאות פוליטית" איננו ביטוי לציניות מצדנו או ביטוי לכוחנות. אנו פשוט מצביעים על כך שאנו חיים במציאות שמשפיעה עלינו. המצב בכוסניה מושך את תשומת לבו של הממשל ומשום כך עלינו להתמקד בדברים שיש לעשות כדי להתקדם במסלולנו בטרם יאזל ה"זמן הפוליטי". אמרנו כי קיבלנו על עצמנו הרעיון שנוותר על חלק מהאדמה תמורת שלום אך אנו מתנגדים להפוך את סיסמת "שטחים תמורת שלום" לנוסחה משום שאינה מרשם לפתרון בעיה מסובכת כמו שלנו.

5. עלאף התאים כי בעודנו דוחים את עקרון ה"שטחים תמורת שלום" אנו

מעדיפים להתמקד אך ורק באחד משני העקרונות המנחים את תהליך השלום הזה - מהות השלום; אנו דורשים הבהרות מצד הסורים אך מתנגדים לדבר על סוגיית הנסיגה ולכן דורשים לקפוץ מסעיף לסעיף. זו לא הדרך ההגיונית. בנקודה זו חזר עלאף וקבע כי אפילו בנושא הבטחון חלה רגרסיה בעמדתנו. בעבר חשב שאנו מסכימים ל-EQUAL FOOTING ול-BOTH SIDES והנה הסתבר לו כי לא כך פני הדברים.

6. ניסינו להסביר באריכות כי הכללת EQUAL FOOTING יוצרת מצב בו קבוצת העבודה הצבאית (לכשתכנס) תהיה מחוייבת מראש לעקרון שיגביל את חופש התמרון שלה. מבחינה זו הסורים מנסים TO PREJUDGE העניין כולו. עלאף חזר והביע תמיהתו ממתנגדותנו והסביר כי הוא לא מסכים להוריד את התיבה. עלאף אמר כי אם נרצה אזור חיץ, אזי יהיה גם אזור חיץ בשטח הישראלי; עלאף חזר והביע ספקנות כלפי גישתנו ואמר כי הדבר מניח שאנחנו שואפים לשמור על שטח סורי או לפגוע בשלמותה הטריטוריאלית של סוריה. הבהרנו שלא כך הדברים וכי התייחסותנו היא עניינית. הצענו לעשות שימוש במשפט TO PROVIDE EQUAL SECURITY עלאף דחה. ניסינו להסביר כי קיימים מספר מודלים למשטר בטחון בינינו, אך עלאף סירב לקבלם אלא בכפוף לתיבה כי כל שנדרוש יהיה על בסיס של EQUAL FOOTING עם סוריה.

7. נושא כושרה הגרעיני של ישראל עלה בדבריו של עלאף בשיג ושיח בנושא הבטחון כמחייב התייחסות. לחצנו על עלאף בעניין ושאלנו האם הוא מתכוון לקשור נירמול בעתיד עם פתרון הסוגייה הגרעינית של ישראל, ואם כך והרי שהדבר מעניק משמעות אחרת למימד הזמן בינינו. עלאף אמר כי הנושא הגרעיני לא מופיע בטקסט הסורי; הנושא עדיף שיידון בשיחות המולטילטרליות או במה שהוא כינה פורום מולטילטרלי ישראלי-ערבי. עלאף אמר כי כרגע יש למקד הדיון בבעיות בילטרליות בינינו ורק לאחר מכן ניתן לשוב. הנושא הגרעיני אסור שיהפוך למכשול ע"מ להגיע להסכם על ה"קור אישיוז" בינינו. אמרנו להם כי אם הנושא הגרעיני, על כל עמימותו, חשוב, מוטב לדון בו מיד.

8. לאחר ההפסקה חזרנו לדון בסעיף A 5. עלאף הקשה וביקש שנסביר לו את הטקסט שלנו (עלאף שאל האם המשפט שלנו WITHDRAWAL OF ISRAEL'S ARMED FORCES ON THE GOLAN, פירושו כוחות צה"ל שעל הגולן?). התחמקנו ואמרנו כי הצענו לו בעבר שיביא ניסוח מחודש של הסעיף הסורי ביחס לנסיגה שתהיה קבילה עלינו. הבהרנו כי ניסחנו עמדה שמבטאת את עמדת ממשלתנו המבקשת הבהרה על מהות השלום בטרם נבהיר יותר בנושא הנסיגה.

9. לאחר שעלאף לא בא על סיפוקו המשיך בלחץ כאשר שאל האם ב-242 מופיע "שלום מלא". בנקודה זו התפתח ויכוח בנושא 242 ובאיזו מידה כוללת התייחסות לשלום. עלאף אמר שהוא מסכים לכל פרשנות ולכל צעד ומתחייבים מ-242 ומאמנת האו"ם (ART 1 PARA 2 המדברת על הצורך לפתח יחסים ידידות וכו') לאחר שנסכים לנסיגה. "אמור שאתה מוכן לא לכבוש ס"מ אחד מאדמתנו ואנו נהיה מוכנים לקיים יחסי ידידות עמכם".

10. לאחר ויכוח עקר, התבטא עלאף בעצבנות מאופקת כי איננו יכול אלא להסיק שאיננו רוצים להתקדם, שאנו משלמים מס שפתיים ל-242 והם מאוד מוטרדים מגישתנו. דחינו עמדתו מכל וכל. עלאף חזר וטען כי אנו ממשיכים לדרוש דברים שלא נמצאים ב-242 ומסרבים לקבל התחייבות בסיסית לנסיגה מלאה. גם בנקודה זו אמרנו שאיננו מסכימים עמו וכי הוא ממשיך לדלות פרטים שקרובים ללבו.

11. לקראת סוף הדיון פתחנו שוב בדיון בלתי פורמלי שהפיג במידת מה המתח שנשתרר בעקבות הויכוח שהתעורר בנושא 242. לשאלתנו אמר עלאף כי בנושא

הנרמול סוריה מוכנה במקביל לשיחות הבילטרליות, ועוד בטרם נחתם הסכם שלום, להצטרף לשיחות המולטיטריות שם יידונו נושאים קרובים יותר לנרמול שבראשנו; כל זאת לאחר שישראל קיבלה על עצמה התחייבות לנסיגה מלאה. עלאף אמר כי הנשיא אסד ניסה להרגיע חששותינו בנושא של הכוללניות. עלאף חזר והדגיש כי יש הבדלים במסלולים האחרים אך כל עוד המשלחת הפלסטינית מסכימה ובטוחה כי קיים קשר בין תקופת המעבר למעמד הסופי של השטחים, סוריה תראה בכך שהם השיגו את מטרת תהליך השלום; כלומר שישום 242 מובטח במסלול זה. לעומת זאת, לא שמעו מאתנו אפילו פעם אחת, אפילו בצורה היפותטית, שאנו מוכנים לסגת לחלוטין משטחם (הצבענו כי אסד עצמו לא אוהב שאלות היפותטיות).

12. עלאף אמר שהם הוכיחו מעל ומעבר כוונותיהם לשלום בעוד ישראל לא עשתה דבר והקו-ספונסורס יודעים על כך. אמרנו שלא כך התרשמותנו ממגעינו עם הקו-ספונסורס. דקות לפני סוף המפגש הציע השגריר מועלם כי במפגשנו מחר (13 מאי) ננסה לקרוא את הסעיף 5 A בגרסתנו בדרך אחרת, בקריאה "מדוקדקת" שתישמע אטרקטיבית לאוזניהם. אמרנו כי נשקול זאת.

סכום והערכה:

13. מחר ננסה לסכם את הסכב בצורה חיובית ככל האפשר, אך ברור כי אין כל אפשרות להתקדם במסלול השיחות עם סוריה בטרם תקבל המשלחת הסורית הנחיות מדיניות חדשות. התפתחות כזאת תלויה לא פחות במה שיתרחש בין ארה"ב לסוריה מאשר במתרחש במו"מ עצמו.

תפוצה: @ (רהמ), שהח, @ (ראשהממשלה)

סססס

לראש האגף
ד"ר רובינסקי

TEL AVIV UNIVERSITY

THE JAFFEE CENTER FOR
STRATEGIC STUDIES

אוניברסיטת תל-אביב

המרכז למחקרים אסטרטגיים
על-שם יפה

שלמה גזית

תל-אביב

1993 במרס 7-ח

Handwritten notes in red ink:
תל-אביב
ג.ז.
ג.ז.

Handwritten note in black ink:
אני אולי בארץ - אצלו האגף

הנדון: עמדת השגריר בסיוני בנושא רצועת עזה

1. פגשתי שלשום ביזמתי את השגריר בסיוני, במסגרת סידרת פגישות שאני מקיים לצורך עבודת המחקר שלי על 'בחינת אפשרויות הפתרון המדיני הנפרד לרצועת עזה'. דומני כי כמה מחרותיו ותגובותיו יכול להיות בהן עניין רחב יותר.

2. לחלן כמה נקודות מדבריו -

* אני מאד מוטרד מאבדן הזמן. אפילו יחודשו השיחות ב-19.4, זה עדיין הרבה זמן, וחלילה לצדדים לאבד זמן כה רב ומומנטום. מה גם שאין עדיין ודאות כי אכן יתחדשו השיחות עם הפלסטינים באותו מועד.

* אני רואה חשיבות רבה כי תצא עם פתרון זה עוד לפני כן. חשוב כבר היום לחצביע על אלטרנטיבה מעשית למסגרת המשא ומתן הנוכחית, אלטרנטיבה המצביעה על סיכוי חדש להתקדמות.

לשאלותיך -

* לפני כ-7-8 שנים בא אלי רשאר א-שאווה ושאל דעתי לאפשרות העלאת הצעה לפתרון מדיני על בסיס הרעיון של עזה תחילה. הוא ביקש לנסוע לקהיר ולהעלות זאת בפני מוברק. ואכן, הוא יצא לקהיר ואני חסרתיו לו פגישה עם הנשיא. תגובת מוברק היתה חד-משמעית: "זו בעייה פנימית-פלסטינית. אל תבוא אלי קודם שיש לך חסכמה וחבנח לכך עם המלך חוסין ועם ערפאת. אם הם יסכימו לחצעה - אנחנו נתמוך גם כן!"

* המסקנה מכך דומני ברורה - מצרים לא תיזום הצעה כזו, של פתרון מדיני נפרד לרצועה, אפילו יתקעו השיחות, אלא אם זו

* מבחינה פוליטית - יש דעות ועמדות שונות בקרב הפלסטינים. יחסי הכוחות הפנימיים בין העמדות הם פונקציה של מצב התקווה, של מידת פריצת הדרך בתהליך. זה מה שיקבע אם חמאס יעלה או ירד.

* אני בהחלט מוטרד מן האיום של מלחמת אחים שתפרוץ. הפתרון לכך - חקמה, ומראש, של משטרה פלסטינית גדולה וחזקה אשר תשמש לאכיפת חוק וסדר. משטרה זו צריך, אפשר ובעצם מכינים לה תשתית בחוץ כבר היום - וזאת לפני שתבוא החצהרה על החסכם/הפתרון.

* מצריים בהחלט תסייע בשלב זה - בייעוץ ובהדרכה לחקמת משטרה כזו ולחקמת אדמיניסטרציה אזרחית, אם נתבקש.

* מבחינה כלכלית - זו בעיית המפתח היום ובעתיד. את המצב הכלכלי, את רמת החיים של האוכלוסייה, חובה לשנות ובמהירות. יחד עם זאת, זה לא יקרה בן יום. זה ידרוש מספר שנים לא מבוטל. ועד אז, לפחות, תימשך התלות חכמעט מוחלטת של משק הרצועה במשק הישראלי.

* במקביל צריך יהיה להיכנס בדחיפות ובמלוא המרץ למבצע נירחב של פיתוח הרצועה מבחינה כלכלית.

* לעניין זה נועדה הועדה המולטילטרלית, והיא צריכה לגבש את התכנית וצריכה למצוא את השותפים ברמה הבינלאומית שידאגו לביצוע.

* סיוע מצרי - מצרים תוכל להיות אינסטרומנטליות בהכשרת אנשים לתפקידים שונים. נוכל לסייע בהכנת וקידום מערכת החינוך, נעמיד לרשותם את נמלי אל-עריש, פורט סעיד.

* איני רואה אפשרות של העברת מי נילוס לרצועה. אין לנו מים עודפים ואנו מנועים להוציא מים ממצריים על פי החסכם הבינלאומי לגבי חלוקת מי הנילוס לאורך מורד הנהר.

* מאידך, אני בהחלט מחייב חקמת מתקן התפלה גדול במפגש הגבולות - כאשר חמים ישמשו הן את קדמת סיני, את הרצועה והן את הנגב.

* מתקן התפלה כזה יוכל אולי גם לשמש מקור לחשמל עבור הרצועה, אם יוחלט על ניתוקה מן התלות בחשמל הישראלי.

* מן הבחינה בטחונית - התשובה האמיתית וחבסיסית תבוא מעצם הפתרון הפוליטי שיושג - תעלם העילה, המוטיבציה, הצורך והרצון של האוכלוסייה המקומית לבצע פיגועים.

* זאת ועוד. איני מניח שניגש לתחליך היישום של החסכם קודם שיוכנו סידורי הבטחון המתאימים.

* איני רואה אפשרות של הברחת ציוד צבאי כבד (קטיושות) אל תוך הרצועה - זה יחסית קל לבקר.

* חוצאת הפליטים - ברור לי כי אין מה לדבר על שובם לישראל.

* בשלב הראשון - אל ננסה לעסוק זאת. חם צריכים להיות חלק מכלל התכנון של האוכלוסייה המקומית. צריך לסגור את ססו"ת וצריך לפרק את המסגרות של מחנות הפליטים.

* יחד עם זאת, תושבי הקבע של הרצועה אינם ששים לאמץ ולקלוט את התושבים במחנות.

* לעניין זה קיימת הועדה המולטילטרלית לפליטים, וזו תצטרך לגבש את התכניות והפתרונות.

איך מרגיעים חששות הפלסטינים לגבי מזימה ישראלית של 'עזה בלבד'?

* הנייר שהציגה ישראל לפלסטינים ביום האחרון של השיחות, היה צעד חשוב ובדרך הנכונה.

* הצהרה ישראלית מפורשת הקובעת כי הפתרון העתידי לפלסטינים - ובדגש על יהו"ש - יהא מבוסס על החלטות מועבי"ט 242 ו- 338.

* תידרש גם קביעה מפורשת - בחסכם על הרצועה - כי זה שלב בלבד.

* אני חרד מציפיות-יתר של ערביי הגדמ"ע לגבי הדברים הטובים שיקרו לחם. צריך להנמיך את סף הציפיות של אלו.

תיקוני גבול/השארית התנחלויות - הפלסטינים יתבעו 100% של חשטח. שטח הרצועה מוגבל ביותר ממילא, ואין מקום או יכולת

לוותר על שום שטח.
 * אכן, זה ייצור תקדים נוסף של 100% חזרה ישראלית לגבול
 הבינלאומי/קווי 67, ואני מבין את חקושי וחדאגה של ישראל
 באשר למו"מ עלעתיד הגה המערבית. מה גם שככל הנראה זה
 יצטרך להיות גם גורל הגולן.
 * אפשר יהיה לנסח בהסכם 'שאין לראות בכך תקדים'. [מקבל
 בחבנה את תגובתי כי אין בכך תועלת מעשית].

חקמת אזורי תעשיה וסחר חופשי לאורך הגבול
 * חצגתי בפניו רעיון של חקמת 2-3 אזורים כאלה, אשר יפרידו
 בפועל שטחים מן שטח הרצועה, אף שלא יסופחו לשטח ישראל אלא
 יהיו במעמד אקס-טריטוריאלי.
 * בסיוני התעניין ושאל הרבה שאלות, וחרעיון דומה שנראה
 לו.

עד כאן עיקר הנקודות. אני מבקש לא לתת פרסום או
 חתיחסות פומבית לדברי השגריר שנאמרו כולם בשיחה אישית לא לייחוס
 או לציטוט.

בברכה,

12/12

1898
1899

22.7

(1150-2) 219-4607 2011

30.6.93

1150 2011

(1150-2 219-4607 2011)

June 30, 1993

DRAFT

The Palestinian and Israeli sides reaffirm their commitment to the peace process launched at Madrid. They seek to negotiate their differences and create a peaceful and just future in which Israel and Palestinians will live side by side, in peace, for generations to come. Toward this end, the two sides will negotiate a Declaration of Principles to guide the negotiations on interim self government arrangements. The following principles and/or areas of emerging agreement could be included in the completed Declaration of Principles, subject to agreement on the full Declaration.

THE GOAL OF THE NEGOTIATIONS

The two sides agree that the objective of the peace process is to reach a just, lasting and comprehensive peace settlement achieved through direct negotiations based on United Nations Security Council Resolutions 242 and 338. The negotiations between the Israeli and Palestinian sides will be conducted, per the Madrid letter of invitation, in two phases: the first phase of the negotiations is directed toward reaching agreement on Palestinian interim self-government arrangements for a period of five years; and the second phase of the negotiations, beginning the third year of the period of interim self government arrangements, will be directed toward reaching agreement on permanent status. The two sides concur that the agreement reached between them on permanent status will constitute the implementation of Resolutions 242 and 338 in all their aspects.

The two sides agree that the negotiating process is one and that its two phases are interlocked. They further agree that neither the negotiations nor the agreements reached for the interim period nor anything done in the interim period will be deemed to preempt or prejudice the outcome of permanent status negotiations. Furthermore, both sides will make their best efforts to avoid actions during the interim period that undermine the environment for the negotiations. The two sides agree that all options for permanent status within the framework of the agreed basis of the negotiations -- United Nations Security Council Resolutions 242 and 338 -- will remain open. Once negotiations on permanent status begin, each side can raise whatever issue it wants, including the question of Jerusalem.

THE NATURE OF THE PALESTINIAN ELECTED AUTHORITY

The two sides agree that a Palestinian elected interim self government authority (whose name will be agreed) will be established through fair, free, general and direct elections. These elections will be held under agreed supervision and with international observers and monitors. Negotiations will take place concerning the modalities and timetable for elections. Once elections modalities are agreed upon by the two sides, east Jerusalem Palestinians will vote in the elections.

The Palestinian elected authority will have the necessary powers and responsibilities to carry out the authorities transferred to it under the agreement. It will assume executive authority. It will have legislative authority in the areas of responsibility transferred to it, subject to the agreement to be negotiated. There will be independent judicial organs. Legislation in force will be reviewed as appropriate.

The two sides agree that one of the key goals of the interim period is the transfer of authority to Palestinians. Powers and responsibilities of the Israeli civilian administration will be transferred to the Palestinians as agreed. This process will bring about a fundamental change in the existing situation on the ground and in the relationship between Israelis and Palestinians. An important outcome of this phase will be the empowerment of Palestinians through the establishment of interim self government arrangements which will give the Palestinians real control over decisions that affect their lives and fate. It should also put an end to the confrontation between Israel and Palestinians and create a new relationship between them of mutual respect, tolerance, peace and reconciliation, in which both sides eschew violence.

SECURITY

The Israeli and Palestinian sides agree that the security of both sides must be respected and enhanced as a result of the negotiating process. The objective of security arrangements during the interim period is to respond to mutual needs, as well as to create the conditions for real peace. Recognizing Israel's responsibility for its nationals and for overall security of the territories (Hague Regulations of 1907), and recognizing the interim self government's responsibility concerning Palestinians during the interim period per the agreement to be negotiated, there will be arrangements and mechanisms, particularly related to security, such as police functions, that will enhance mutual security and address the needs of both sides.

JURISDICTION

The two sides agree that discussion of the issue of jurisdiction as it relates to the interim period starts from the premise that issues related to permanent status are outside the scope of the interim status negotiations. Thus, the inclusion or exclusion of specific spheres of authority, geographic areas, or categories of persons within the jurisdiction of the interim self government will not prejudice the positions or claims of either party and will not constitute a basis for asserting, supporting or denying any party's claim to territorial sovereignty in the permanent status negotiations. As such, the issue of jurisdiction over the territories will only be resolved as an outcome of the permanent status negotiations.

For the interim period, the interim self government authority will as appropriate exercise its authority, i.e. jurisdiction, in the territories, to the extent necessary to fulfill its responsibilities and as agreed between the Israeli and Palestinian sides.

LAND

The two sides have agreed that the territories are viewed as a single territorial unit. They agree that issues related to sovereignty will be negotiated during talks on permanent status and that negotiations on the land issue during the interim period will take place without prejudice to territorial integrity; that is the territories will be treated as a whole even while the two sides negotiate the difficult issues of land ownership, registration, planning, zoning, usage and management.

COOPERATION AND COORDINATION

The two sides will conclude agreements and establish agreed arrangements for cooperation and coordination in specific areas of mutual and common concern. These areas of cooperation and coordination will take into account the mutual needs of both sides. The two sides will also establish a joint committee to consider and deal with matters of common concern and to resolve outstanding problems that may arise between them.

IMPLEMENTING MECHANISMS

The Palestinian and Israeli sides seek early completion of the Declaration of Principles and a full agreement on interim self government and early empowerment. Toward this end, the two sides will discuss a timetable and mechanisms for elections in the territories. They will also discuss early empowerment, i.e., the early exercise of power by Palestinians, which will change the situation on the ground and the relationship between Israelis and Palestinians. Such early empowerment could cover such issues as economic development, training for a local police force, health, education, welfare, tourism, and labor, and budgetary authority in all of these areas.

מ. (10)

TEL AVIV UNIVERSITY

THE JAFFEE CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

אוניברסיטת תל-אביב

המרכז למחקרים אסטרטגיים
על-שם יפה

21 בפברואר, 1993
YRV 3292

לשכת ראש הממשלה
1-3-1993
נתקבל

A.S.

לכבוד
ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

שלום רב,

אני שמח לצרף בזה, לעיונך, מזכר בנושא האוטונומיה אותו חיבר לאחרונה אריה שלו, וכן תמצית קצרה שלו.

המזכר נועד לענות, בעיקרו של דבר על שתי שאלות בסיסיות וכן:

- א. מהם האינטרסים המנוגדים של ישראל ושל הפלסטינים לגבי מספר סוגיות מרכזיות?
- ב. מהן, לדעת המחבר, הפשרות האפשריות ביניהם בנקודות המחלוקת העקריות?

אני מקווה כי תמצא עניין במסמך זה.

בברכה,
אריה

אלוף (מיל.) אהרון יריב
ר' המרכז למחקרים אסטרטגיים

אריה יריב
המזכר דברא יריב 5.12.93

25.12

אריה יריב
מזכר
26-07-1993
נתקבל

מזכירות הממשלה
26-07-1993
נתקבל

מזכירות הממשלה

ירושלים, ח' באדר התשנ"ג
1 במרץ 1993

א י ש י

לכבוד
אלוף (מיל.) א. יריב

שלום רב,

קראתי בעניין רב את חוברתו של תא"ל (מיל.) אריה שלו באשר להסדרי הביניים ביו"ש ועזה, וגם שוחחתי עליה עם אריה וחלקתי את רשמיי בנקודות רבות נראות לי אישית הגישות שהוא מציע. ישנן נקודות אחדות שעליהן הייתי חולק. וכמובן - ישנו ההיבט הטקטי, שחשיבותו אינה מעטה, ומטבע הדברים עלינו כנושאים ונותנים לתת עליו את הדעת.

מכל מקום, הוא ראוי להערכה על המחקר, ניתוח העמדות, המבט המדוייק והמאמץ לחפש את עמק השווה.

אגב, אין אנו משתמשים עוד בביטוי "אוטונומיה" (כפי שהוכתרה החוברת) אלא "הסדרי ביניים", מתוך נוחות מינוחית שהוסכמה בשעתו על שני הצדדים.

בברכה,

אליקים רובינשטיין

העתק (אישי): תא"ל (מיל.) א. שלו

האוטונומיה - סוגיות עיקריות ופתרונות אפשריים:עיקרי דברים

מזכר חדש של המרכז למחקרים אסטרטגיים, האוטונומיה - סוגיות עיקריות ופתרונות אפשריים, מעלה לבחינה מחדש את עיקרי הבעיות הכרוכות בחשגת הסכם ביניים עם הפלסטינים. המזכר חובר ע"י תא"ל (מיל.) אריה שלו, חוקר בכיר במרכז, ומי שכיחן בעבר כמושל יהודה ושומרון וחיבר שני ספרים על סוגיות ההסדר עם הפלסטינים.

המזכר בוחן מספר נושאים קריטיים לשני הצדדים אשר הסכמה עליהם תהיה מחויבת כדי להשיג הסדר ביניים של אוטונומיה. הוא נועד לענות, בעיקרו של דבר, על שתי שאלות בסיסיות: מהם האינטרסים המנוגדים של שני הצדדים (ישראל והפלסטינים) לגבי מספר סוגיות מרכזיות ומחן, לדעת המחבר, הפשרות האפשריות ביניהם.

הנושאים הנבחנו הם: -

- א. בעיות פוליטיות, דהיינו - הבחירות, מזרח ירושלים, אוטונומיה לתושבים או לטריטוריה, מקור הסמכות, סמכויות חקיקה וסמכויות חקירה ושיפוט.
- ב. בעיות בטחוניות, דהיינו - בטחון חוץ, סדר ציבורי ובטחון פנים, בתי סוהר והמעבר בגשרי הירדן.
- ג. בעיות שטח, דהיינו - אדמה, מים, ישובים יהודיים ומקומות

קדושים ליחודים.

ד. סמלים לאומיים, דהיינו - מטבע חוקי, בולים, תעודות זרות, דרכונים, המנון ודגל.

ה. בעיות אוכלוסין, דהיינו - נפקדי 1967 ואיחוד משפחות.

חמזכר עוסק לפי כך בנושאי המחלוקת העקריים ובפתרונות פשרה שיידרשו לשאלות כגון:-

א. מי יהיה סמכות העל שמעל השלטון העצמי?

ב. בידי מי יהיו סמכויות החקיקה?

ג. מי ישא באחריות לבטחון הפנים ולמלחמה בטרור?

ד. בידי מי יהיו אדמות המדינה ומקורות המים?

ה. מי יהיה הסמכות המשטרית והמשפטית במקרה של בעיה בין ישראלי לפלסטיני?

לאחר ניתוח המחלוקות והפתרונות האפשריים, מעלה המחבר מתכונת של פשרות אפשריות, אשר תחייב את שני הצדדים לויתורים לא קלים:

א. סמכות העל תהיה משותפת לישראל, לירדן ולשלטון העצמי. כל החלטה שלה תצטרך להתקבל בהסכמה בין שלושת מרכיביה.

ב. יערכו בחירות חופשיות ודמוקרטיות ביהו"ש ובעזה לרשות השלטון העצמי. יותר לתושבי מזרח ירושלים לבחור (אך לא להיבחר), וזאת בקלפיות מחוץ לירושלים.

ג. רשות השלטון העצמי תהיה אחראית למינחל, בגדה המערבית (לא במזרח ירושלים) ובעזה, ללא סמכויות לגבי אוכלוסייה יהודית וכוחות הבטחון של ישראל. תוספת ישובים יהודיים והגדלתם של אלה הקיימים, תחייב הסכמת סמכות העל.

ד. האחריות לסדר הציבורי בישובים הפלסטיניים וכן לשיפוט האזרחי והפלילי בהם תהיה של השלטון העצמי (לאחר הכנת הכלים משך כחצי

שנה עד שנה, פעולה שניתן יהיה להתחיל בה עוד לפני החתימה על
החשכס).

ה. האחריות לבטחון הפנים ולמניעת פעולות אלימות בכלל, ונגד

ישראל וישראלים בפרט, תתחלק לפי המתכונת הבאה:-

- ישראל תשא באחריות במשך שלוש השנים הראשונות.

- בתקופה זו ייבנה, בעזרתן של ישראל וירדן, גוף מודיעין

פנים פלסטיני (שרות בטחון) וכח בטחון גדול שימנה כמה אלפי

איש (ליחו"ש ולעזה).

- לאחר שלוש שנים של הסדר הביניים תועבר האחריות הדרגתית

לשלטון העצמי תוך תאום בינו לבין ישראל וירדן, ובמשך

שנתיים נוספות תיבחן יכולתו של השלטון העצמי לממש אחריות

זו.

ו. חקיקה ראשית לא תהיה בסמכות השלטון העצמי. זו תיעשה, בשעת

הצורך, ע"י סמכות העל. השלטון העצמי יוכל לבצע חקיקת משנה

בנושאים שיחיו בתחומי אחריותו.

ז. השיפוט המקומי לא יחול על האוכלוסייה היהודית ועל כוחות

הבטחון. אלה יישפטו בבתי דין ישראלים.

ח. אדמות המדינה יחולקו בין שלוש סמכויות: חלק יימסר לשלטון

העצמי לצרכי פיתוח הדרושים לאוכלוסייה, חלק לישראל לשימוש

באזור הבטחון שיחיה באחריותה ובישובים היהודיים, וחלק לסמכות

העל או לועדה משותפת שתהיה מוסכמת לאשר בחסכמה, העמדת אדמות

מדינה שבקטגוריה זו לידי השלטון העצמי או לידי ישראל.

ט. סמכויות לגבי שאיבת מים נוספים ותוספת מים לאוכלוסייה לא

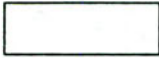
תהיינה בידי השלטון העצמי אלא בידי סמכות העל, או בידי ועדה

משותפת ישראלית-פלסטינית.

י. הגבול בין הגדה המערבית וירדן ימשיך להיות גבול המכס. מכסים

על סחורות ומוצרים שייכנסו ליחו"ש ועזה דרך גשרי הירדן,

ממצרים או דרך ישראל, יימסרו לרשות השלטון העצמי.
יא. השלטון העצמי יהיה מוסמך לבנות, הדרגתית, ביח"ש ובעזה כלכלה
מקומית מחוזקת, תוך שימוש בכספים שיגייס. תמשך עבודה של
פלסטינים בישראל, אך בחיקף מוקטן.

לשכת ראש הממשלה

סימוכין: _____

תאריך: 1.10.93

אל: איתמר רבינוביץ

הנדון: ס'ק זכיה

ס'ק זכיה - איתמר רבינוביץ

ג' אברהם

~~איתמר רבינוביץ
התקבל~~

בברכה,

איתן הבר

יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה

Handwritten notes in red ink, possibly a date or reference number.

1/10/22

Handwritten notes in red ink, possibly a name or title.

Handwritten notes in red ink, possibly a list or set of instructions.

Handwritten notes in red ink.

Handwritten notes in red ink.

Memorandum

To: Prime Minister Rabin
From: Stephen P. Cohen
Re: Decision Points from Middle East Trip

2
at

January 3, 1993

1. Three of the four most important Saudi merchant families, each multi-billionaires, are ready for informal discussions with Israeli counterparts; that is, top business people who have strong political involvement with the top leader. Would you be willing to recommend to us one or more trusted businessmen of the first rank for that purpose?

2. The discussion will include some key Arab political figures, including the Crown Prince of Jordan and likely include the Foreign Minister of Oman. What Israeli political leader or high level military confidant of the Prime Minister would the Prime Minister recommend? We had some candidates to propose.

3. Both Jordan and the Palestinians are seeking unofficial talks about confederation. Would the Prime Minister be interested in this?

4. After rejecting Secretary Baker's approach to him about more intimate two on two talks at a higher level with Israelis, Assad is now indicating that he would agree to such talks under the aegis of Congressman Lee Hamilton. I have been asked by Syrian Ambassador Mouallem to check personally as to your interest in such a format.

5. A Palestinian American professor who is in Hebron(?) at this time went to Tunis with a message to Arafat that supposedly came from "a person close to the Prime Minister" proposing secret meetings in Europe. Arafat has been responding very cautiously because he is not sure whether this is indeed an authentic approach from you. He asked me to check this out with you personally.

6. The deportation issue is becoming a prolonged problem for both Israel and the PLO. The Tunis leadership proposed moving them to Marjayoun where there are classrooms wherein they could be housed. This solution is problematic since this would bring them into the Israeli security zone. Another possibility is that the PLO-Tunis would agree to take them. There may be some deal to be made here which would make it worth their while to absorb the deportees. This could have the same structure as the contact with them about the missing in action.

7. Farouk Sharaa of Syria provided a formula for the territorial issue which may or may not have been considered before. He asks whether Israel would make the same declaration with regard to Syrian territory that it has made to Lebanon with regard to Lebanese territory.

He also assured us that he had talked with the Minister of Interior of Syria and that visas for Syrian Jews will "soon" be renewed. In a matter of weeks? He said, "less than that".

NOTES:

1. Enclosed is a Middle East Study Trip Summary Report with country-by-country assessment.
2. Detailed accounts of the meetings in any or all of the countries can be made available. Some samples are enclosed as illustration. Until you advise, none of these reports are being shown to anyone else in Israel.
3. We have mentioned our visits to Tunis to no one in Israel.
4. A separate report on the Iranian issue will be prepared collating materials from all the countries visited.

REQUEST:

1. I am hereby requesting a meeting with you during the next three days.

Middle East Study Trip

Participants: S. Daniel Abraham, Congressman Wayne Owens, Stephen P. Cohen

Countries Visited: Morocco, Algeria, Jordan, Egypt, Tunisia, Oman, Saudi Arabia, Syria, Israel

Dates: December 9 - 20, 1992

Summary

A. General Comments:

1. The dominant preoccupation throughout the region is internal threats to the State by fundamentalist violence and ideology. Regime leaders also focus on external support of that internal threat by Iran (with funding coming also from Saudi Arabia, according to many countries), whereas others say there is no hard evidence. The dominant response to the threat is military, plus control of the mosques, with some political and, especially, economic policy to undermine the base of support.

2. All regime spokesmen and leaders seem fully comfortable with the idea of peace with Israel. Enthusiasm for a peace resulting in strong economic ties is earnest, especially in Oman, Jordan and Egypt, but has become a strong theme as well in Morocco, among Palestinians and in some circles in Saudi Arabia. Syrians see economic relations now as part of the definition of comprehensive peace.

B. Country by Country Assessment:

1. ALGERIA:

Algeria is too fully seized with regime survival to focus on the future, but they do see a relation between the peace outcome and the struggle against fundamentalism. This link is perceived everywhere as reason for reaching agreements soon. Regional security is high on the Egyptian agenda, and to a certain extent on the Jordanian and Palestinian agendas. The Gulf states depend on the American umbrella but some are beginning to think of Israel in that mix.

Curfews, military-gendarmerie actions, and outlawing of the fundamentalists have yet to achieve stability. The military is reluctant to be the overt ruler, and thus the interim government of the High State Committee will likely mutate into another temporary structure for a 5 year period, even if violence is suppressed. Algeria is the bellwether for Egypt and Syria, especially, but for all Arabs in general. As the model of Arab revolutionary regimes, it is the test case of whether Arab regimes of the period of Arab nationalism and Arab socialism can reform themselves or will fall to the Islamic extremists. On peace the Algerians will cooperate. They are especially aware of their role with the PLO, which they

offer up, if anyone wishes yet another way to 'moderate' the PLO when there is an agreement to be reached. They do not expect to be asked and are busy enough to not care very much, except to be concerned that the PLO not lose out to Hamas.

2. MOROCCO: The King is in search of a Middle East leadership role, but he has been spurned so far in his efforts by the relevant Arab colleagues in his attempt to be the peacemaker among them or between them and Israel.

3. JORDAN: A conservative government led by Zeid Bin Shaker - concerned only to maintain stability and not have too big a shock in the coming Jordan elections - wants Jordan to be a positive but passive participant in the peace process, not more. However, the King is attracted to a more activist role; he is another leader in search of a wider stage. Palace intrigue abounds with Abdullah Toukan a star rising too fast for many tastes, who plays a central role in the King's activist direction of the bilaterals and multilaterals. Confederation is actively discussed, though the present overt policy is to keep it on hold. This is so largely because the Jordanian elite is not sure which is more dangerous, a closely held confederation or a weak loose binding.

The Crown Prince has his answer: placing confederation in the context of a regional plan for dealing with economic disparities. The King wants to do the big things while still well. If he had a signal from Israel he would go forward now while he has the strongest cards. Their assessment of their negotiation with Israel is that they took a big risk and nothing very good came of it, except some embarrassment. Then again, nothing bad happened because they slowed down when the embarrassment might have grown into trouble.

4. EGYPT: The war with fundamentalism is on. First phase: fight them in Cairo and Asyut. The estimate is that two years of repression will be needed. They acknowledge serious policy errors in the last years on this matter. The second phase includes social and economic policies among the poor. The next phase also includes an attempt to overthrow the Sudanese government. Egypt is looking forward to the first Israeli-Palestinian and Israeli-Syrian agreements. They believe the Syrian one to be close. Once that is achieved the age of Israeli-Egyptian strategic cooperation will begin in earnest, a major target is the defeat of Iran's nuclear aspirations and a reshuffle of the power relations in East Africa. Egypt welcomes Israel's Eritrea alliance and has its own ideas about Red Sea cooperation as well.

5. TUNISIA: Arafat is in search of the concept or action that will create the desired dialogue between himself and Rabin through trusted lieutenants of each. The latest version is informal discussion, not negotiation, and without formal documents, of the idea of confederation. There is a willingness to begin trying out such ideas in the economic sphere even before the political agreements are reached.

Arafat is consciously seeking formulations that are positive towards Rabin personally, while at the same time being highly aware of the stigma that attaches to himself personally. He is at a crossroads. Before the deportations, he was determined to cooperate in the peace process, to give Cairo a major role in the Palestinian issue, to fight Hamas rather than to give in to their hopes for 40% of the membership of the PNC and other Palestinian institutions.

After the deportations Arafat was shaken in his Hamas strategy, convinced this event has strengthened them. This is so especially because he believes Israel had an outdated analysis of who the leaders of Hamas are, and because the deportation would make them heroes and/or martyrs in wide Palestinian circles where they had dwindling support. The deportations have made his aides openly attack Rabin personally for the first time since the Israeli election. Abd Rabbo claimed that this action could only be an attempt to weaken the PLO and strengthen popular support for Hamas. Arafat maintained a strong commitment to continuing the peace process. Though Abu Mazen left the impression that the Palestinians might not be able to come to the next round, Arafat declined to support that threat and emphasized instead his continuing commitment to the peace process.

6. OMAN: The listening post for rationality and peace in the Gulf, Oman has become convinced of the need for a full-fledged peace with Israel, on economic and strategic cooperation grounds. Here is the place to hear the frankest, sharpest analysis of Iranian inroads into Gulf security, including their growing economic centrality to Abu Dhabi, and the weakening of the GCC. Oman wants higher level Arab-Israeli negotiations.

7. SAUDI ARABIA: The government is nervous and divided by the Bush defeat and its impact on a Saddam revival and extremist elements in Saudi itself. The business elite is sending up trial balloons for an active Israeli-Egyptian-Saudi tacit alliance in their approach to the Clinton administration. There is much internal criticism of their own arms purchases as economically wasteful, with little defense value.

Strong arguments are emerging for the Saudi private sector to take the lead in economic development of the rim around Israel, including West Bank, Gaza, Golan Heights, Southern Lebanon. This zone would be the trigger of economic cooperation with Israel

through its business sector. They are open to serious high-level confidential business and perhaps political contact.

8. SYRIA: Sharaa was more explicit about the phased approach than before. The first stage involves withdrawal from all the Golan with mutual security arrangements; then a comprehensive settlement including a peace agreement, normalization, and economic relations with all or most Arab states. (One top Saudi predicted that 18 or 19 Arab states will make peace with Israel once the logjam is broken.) Sharaa was sharp and caustic about Israeli territorial intentions and made it clear that all the Golan was the necessary condition for peace. He did not mention settlements at all. He explicitly recommended the Israeli territorial formula with Lebanon as the solution for satisfying Syrian concerns in regard to territory. He was encouraging about the Syrian Jews, citing a meeting the day before our arrival with the Minister of the Interior.

Separate from the group, I have had a lengthy message from Vice President Khaddam encouraging an Israeli insistence on full peaceful relations and detailing the forces in Syria for and against peace and how and when Assad will make the big decision. I also received an urgent message from Ambassador Mouallem just a few days ago, for the first time, with a Syrian proposal of a secret Israeli-Syrian high level two-on-two meeting.

SPC
January 3, 1993

Table of Contents

Reports of Selected Interviews

1. REDA MALEK, High State Council, Algeria, December 11, 1992
(page 1)
2. OSAMA EL BAZ, President's Office, Egypt, December 11, 1992
(page 9)
3. YASIR ARAFAT, Tunisia, December 13, 1992, (pages 11 - 16)
4. SHEIKH BAKR BIN LADEN, Jeddah, Saudi Arabia, December 15, 1992
(page 1 - 4)
5. FAROUK SHARAA, Damascus, Syria, December 16, 1992 (pages 1 - 7)

Interview with Reda Malek, Membre de Haut Conseil, Algerie

December 11, 1992 Friday Morning (Discussion in French)

Our felicitations to President Clinton. There are deep bonds of relationships with your great country. I remember working to reach agreement with Warren Christopher directly for three months during that affair with Iran, the American hostages.

In the name of the Haut Comite we welcome you to Algeria and we would like to discuss everything with you in the most cordial way.

This is a critical moment for the interests of the Algerian revolution. Ever since last February, we have been faced with this difficult question: How to maintain our democratic opening, how to return to an electoral system at the communal level, at the regional level, at the national level.

We maintained democratic elections in June 1990, then we had legislative elections in December 1991. But political parties are necessary for democracy. And many parties were created. There were 60 parties. But parties required only 15 people to make a party and then they received financial aid from the government. Some were democratic parties, some were not. It is not a question of different opinions, but that the very foundation of the state is in question.

The FIS, Islamic Salvation Front, from the beginning, mixed politics with acts of violence. In 1985 and 1986 and through 1989, they presented themselves through a series of demonstrations. Then came the ex-prisoners who had been released from prison and they became the FIS leaders and some became terrorists. They were determined to take power by legal or illegal means and to use the religious feeling in the country to get the support of the population. The previous government was blind to their destination and to the importance of this movement.

This movement used the mosques. Ten to fifteen thousand mosques became the basis of action of the "integristes" (fundamentalists). They used violence and protest. Even though other democratic parties worried, they did not realize the importance of the movement.

It was first seen in the municipal elections. The FIS won the majority of the municipalities. Nobody expected this eruption. Not even the democratic parties. Not the government. FIS tried to run the municipalities in a partisan way to strengthen their partisan direction. They used public transportation, for example. They put material to party use. And they developed support.

They changed the name of the municipalities to the name Commun Islamique, for example, here in Algiers. They changed the name of

the municipality and its slogan from "For the people to the people" to "Baladiya Islamiya."

What they were doing did not fit the constitution itself and they became a threat to the stability of the country. For example, in an area close to here they separated the offices of municipality into one for women and one for men. They had a very dangerous program. With us it would not be. They tried to make separate buses for women and men. On the autoroute, they replaced the signs by religious slogans paid for by the municipalities: "Fear God," "God is Great."

They started to challenge the symbols of our state. In some places they voted to remove the Algerian flag and put the green flag of Islam in its place as if we were in Saudi Arabia. The minute of silence for the martyrs of the Revolution was forbidden as an innovation. They said there was nothing about this in the religion.

They closed the cultural places. They forbade concerts and this led to a discontent of the population.

Then in the Southern part of the country, there was an attack against a soldiers' barracks. These were people who came from the Afghanistan war. They were indoctrinated by the FIS and with Iranian ideas which do not go at all with our development.

There was a demonstration on the 6th of May (?) even before the elections. Some people became violent. We stopped the election. Then people resorted to arms: but we should know that even before the elections they started this violence and it would have happened with or without the elections.

Now, it is true that we made elections with technical flaws in the elections laws and it produced results which were unacceptable, including the maldistribution of electoral districts. The FIS got 3 million votes and for that they had 180 seats whereas the FLN had 1.6 million votes and received only 17-18 deputies. They were feeling that they had complete control and the majority did not even vote. The voting offices were not kept properly. Many people did not receive their voting cards. Because they controlled the municipalities, 900,000 people did not receive voting cards.

As a result, this was an election of fraud. This time the government complained that the opposition used the elections in its favour and the state could not stand by. This time, the State must be "debout". (The State must stand up and be counted.) This is a statement that the State must project its role for freedom. We must recompose the electoral lists. We have much work to do. The Haut Comite D'Etat must re-establish public order and re-establish a theory of the State.

We stopped this on the 26th of December last year. The former president resigned. And we set up a provisional government, a high committee of the State. And Mr. Boudiaf presided over it. He was in exile in Morocco and he returned. He had been a revolutionary hero but after independence he had left politics. He kept the symbolic image of the Revolution.

He (and the Haut Comite) had two principles, that the State must assert its role and second, that we are all Muslims but we must not allow one party to monopolize religion and use it for the sake of a party. Thus, mosques should not be the basis of political parties. Every Friday there had been great agitation and we were determined to get rid of all of that.

It takes time to bring things back to normal. We are in favour of democratic action but it is not accepted to use these methods - not the using of mosques and not the use of violence. The FIS was outlawed. Other parties who accept these rules can continue their actions. We are asking the world to understand and to show restraint in face of this policy.

The stability of the country is "primordial" (fundamental before all else). Then we will go back to the multi-party system. But freedom of expression we have already re-established.

Right now you see magazines and newspapers. Sometimes they go beyond the limits and there is censorship but we let them go beyond the limits most of the time. But there are certain newspapers of disinformation which we punished and later allowed to reopen. Things here are not simple. The essential thing is to end violence. And it is essential not to misunderstand this.

(WO: What is your calendar for the return of democracy?)
The High Council of State has a term that ends in December of 1993 and the five members have all said that they will not be candidates for the Presidency.

The government program is first of all stability, to re-establish public order. The context is not yet favourable totally for elections. We must be prepared: otherwise we will come back to the starting point. We are thinking about what kind of proposals to bring about a new regime. To clarify this: we wish to have elections and we wish to have a time-table but we must have a veto on violence.

This is the great question and we are in the midst of internal reflection about it. It will take some time. We have to develop a program, we have to maintain stability and this leaves us with the problem of the time limit.

Right now we are having a "couvre de feu" (curfew), to help stop the violence. We are trying to re-establish the voting rights of the 900,000. But we must say to you, we are working on democracy not for the pleasure of others, of Americans, but for the vision and the necessity of our internal development. We have passed the period of one party rule.

In 1983, I left the government and I left my old party. The party had sclerosis. The party had no clear direction and it was no longer internally consistent. Since the revolution, Algeria has become more complex. The number of our people has doubled since 1962. Then we were 11 million, now we are 26 million. We have to change the political system and adopt to the new situation. This was and is the internal necessity. We need to try to do new work, to close the door on the past and we have to try to begin to implement democracy. This is our purpose. But the process has its necessary limits. This is not a situation of easy developments.

We have to organize parties. How can a government organize parties? We have to re-organize the municipalities to create stability. It is not enough that we have dismissed the old community governments, we have to find the basis for real parties, not simple institutional and professional associations.

If we had an election now, these parties are not ready to go. They do not yet have the sympathy of the public. The parties must be strengthened. We have disorder everywhere. We know now that the FIS was doing everything to nourish the opposition and to nourish terrorism.

But fundamentalism has not only internal consequences, it also has external consequences and causes. We have a big economic problem with an external debt of 26 billion dollars. We can have a certain austerity policy, but we have always paid our debts and we are continuing to pay them. It takes 9 billion dollars a year to pay them and our hard currency is only 12 billion. We have not done anything about rescheduling debts. Instead, we are dealing directly with our creditors, France and Japan. (The United States debt is mostly in guarantees).

As for the private sector, we very much want greater entrepreneurial activity and we want to put our government enterprises on a financially viable basis. They will be privatized and we will encourage the private sector, especially small and medium size companies. We are dealing with the employers' association on many issues about making it easier to create business.

But it is difficult and it is a transitional situation because we are now at the peak of debt. Right now we have a debt bulge. This is a difficult time but it is important to us that we pay our debts and that we develop a practical program.

There is a great need for comprehension of our program. People understand now that this is not a problem of Algeria alone, not a problem of the Maghreb alone. It is a problem of the whole Arab world, the whole Muslim world. This fundamentalism problem is also present in other countries.

Look at Egypt, they have a very serious problem in this domain: curfews. Tunisia has problems within our region. And in Morocco the problem is just appearing below the surface. In Yemen the problem is very hard. In Saudi Arabia it begins to happen that the radical fundamentalists are more fundamentalist than those in power. In India, they had this problem with the destruction of the mosque. And in Pakistan there are problems. And then there is Afghanistan. Kabul is in great disorder and chaos.

Iran tries to play a role. At first they had great respect for our revolution. But in the last ten years they want to export their ideas and create an environment in the region which is completely negative. Mosques they use for propaganda and to create a network to preach their ideas.

Now there is a problem in the West. In France, Britain and the United States where they are changing Islamic institutions and spreading Islamic propaganda about society and economy. Changing our students so that they go through their graduate training, are preached to, and pick up these Iranian ideas and they bring them back to their countries to preach fundamentalism. This is the manipulation that is being brought about by petro-dollars. Petro-dollars have played a key role in fundamentalism. It is true sometimes there are individual generous people giving here or there but they are not the problem. The Saudis are doing this against their own interest. They think that they can have an "integrisme tranquil," a quiet fundamentalism. But in a country with economic problems it will never be "tranquil."

This is now a general problem. If you ask our ambassador here about Yemen, everything that happens here has immediate repercussions in Yemen. Everyone is waiting to see how we are managing here. It is a test for Egyptians too. If the fundamentalists triumph here, it will be a great domino effect across all the other Arab countries, "La chaine" (chain reaction).

We are an easy target because we are a country open to the world. Our revolution was a popular revolution. Our people want to be part of the world, part of contemporary developments. We have had excellent relations in our own region with the Arab peoples, with people in Latin America, Asia and Eastern Europe. These were our closest relationships, not with the West. With the nonaligned and with the Eastern bloc.

But we know one thing for sure, there is no such thing as a theocratic democracy and we cannot understand how the West plays with this idea. There was a minister in France under General de Gaulle named Edmond Michelin. He said that no French politician can avoid the temptation of always taking a position on internal Algerian problems. Well de Gaulle himself played the game straight with us.

But now France must stop playing the role of mother-in-law. When the changes happened here (the cancellation of the election results), they did not have to say that they did not appreciate these changes.

Their analysis was not very profound on the nature of fundamentalism. They said they preferred that fundamentalism play its role. This is a mistake. Maybe it is not polite for a politician to say so, maybe they were preparing for the chance that the fundamentalists would take power and they wanted to be sure that the Algerians would still welcome them, but look instead at Alain Joppe from the PDR(?) in his article "Contre Integrisme," maybe that attitude will show France a way out.

(SDA: What exactly is fundamentalism?)

This is what we have in all religions. Like in the Catholic church, like in Judaism, and like in Islam. These are people who want to apply the religion literally and this is impossible in our era. The first goal of the fundamentalists in this region is to take power on an ideological basis.

Their first success was in Saudi Arabia with the Wahabi ideas in the 18th century in the Najd area. Their idea was to return to the pure version of religion exactly as in the time of the Prophet. Anything not in this original experience is considered an innovation and unacceptable. So for example, the Wahabis said that Muhammed drank no coffee in his time and therefore we should drink no coffee. They saw religion not as a way to speak figuratively but instead as a way to go back to a past system and to implement it exactly.

On the other hand there is the Islamic thinker Mohammed Abdu, from Egypt who came into conflict with Al-Azhar (the religious establishment institution), he lived in Paris, and visited London, he met Spenser, and became the Mufti of Egypt. He believed that Islam had to be adopted to our time, he talked about banking in terms that conformed to the law. He talked about what one had to do in the new world. He had frequent contact with new ideas and new people. He said we can meet as equals with Christians and Jews and have tolerance for other religions including Judaism and Christianity and he said that all Muslims should respect each other, including that Shiites and Sunnis should have tolerance for each other.

It is people like this with a liberal conscience that we need in our intellectual centres. We cannot ignore the intellectual challenge.

This enlightened view is key: The democracy of the street has a great effect on development itself. We do not think that the evolution of the modern world cannot serve a modern religion. But fundamentalism means codifying (according to Sharia law) the smallest details of life in religious terms and for the state.

They are not all of one school but what is their program? They have many: can we have as a penalty sanction the cutting off of hands? can we have 50 stages for a doctor(?)?

The world is a small world and there are certain number of rights for all people. These norms are not appropriate: there is the same problem in Islam, in Christianity and in Judaism.

So there is a great role for the intellectuals and the universities must clarify these issues.

And the state must play its role. What is the role of religion in the etat moderne, the modern state. These are difficult issues for us and necessary to the restoration of our democracy. We must be vigilant. We must develop the social and economic development of the society. we must have a modern state , and efficient, using the experience of other countries and dealing with the problems presented to us in this area.

(SDA:The difference between Shiite and Sunni?)

In both there are people who try to ideologize religion. In both there are people who believe that Islam must be in power. It is a problem of power and regional influence. But the Iranians are leading the craziness though they are Shiite they say it is for all Islam.

Egypt and Sudan are all Sunni but they have their problem and Iran is there. They increase their reach by this Islamic appeal. Their goal is to make an axis that reaches from Teheran to Algiers " the great Islamic Revolution".

We know them: we know their leaders and their agenda: this interference will not be productive even for Teheran. WE WILL NOT TOLERATE IT.

We are happy to have relations with everyone on the basis of non-interference in internal affairs of each side. It is better to explain this clearly to Iran. (This is why they recalled their Ambassador from Teheran.)

(SDA:Israel?) We have no relation with Israel. We follow the peace process and we are participants in the multilateral talks. Arafat comes here often. we probably can influence him in the form of final settlement, and in general to help him search for a solution. But he has a problem with Hamas and in this respect too Iran has been playing a negative role.

(SPC: We have come here as people who want you to succeed in restoring democracy and defeating the fundamentalist challenge. But from what we have heard this morning there is something worrisome. You said yourself that there was a certain blindness in the past about the growth of the fundamentalists. Yet what you have described does not include a program to deal with the basis on which they built their power from the ground up. What are you doing about their base?)

First, we have to deal with those who did not vote. They were not registered and they did not realize what was happening. We have to focus on the youth and therefore we have to focus on the educational system in which there is a great deal to do. We have to create a new desire among the population to express themselves.

The people are suffering from an economic crisis. There is a great lack of housing and therefore we are concentrating on a program of housing (families have to divide up sleeping time because they cannot all get into the same house at the same time.) We have to put all our efforts into housing, into medicine and into dealing with poverty. We require a deep reform of the educational system including more modern concepts of how to learn.

There is a problem of corruption. Then we have to worry about those social aspects, the moral issue of the corruption of judges, and of the authorities. We have to make sure that government is in good hands, of honest people, we must assure that the behaviour of the leaders is not corrupt and that the administration deals with the people fairly and not corruptly.

You know that many people voted for FIS for these reasons - against the FLN and against President Benjedid. In my own village some people voted a protest but now they know who the FIS is and they won't do it again. This time the State must play its role. We have much work to do and we hope you will be patient and come back to see us for a longer time. We are looking forward to good relations with the new Administration as well.

Meeting #1 with Osama El-Baz

Part I - Fundamentalism

1. Suppression of the fundamentalist Movement in Egypt will stem the movement everywhere.
2. We have to keep up the pressure for two years.
3. Somehow we have to find a solution about Omar Abdul Rahman who seeks to be the Khomeini of the Sunnis.
4. The theory about American support for fundamentalism involves not only the free movement and organization of fundamentalists in America and the West. It goes back to the Shah. You Americans let him down and encouraged him not to fight. And this led to the easy victory of Khomeini.
5. After Algeria, and its crisis, you said that Algeria was acting against democracy and this weakened them at a very difficult time. The British have given encouragement to Tourabi of the Sudan. ?? With Algeria it was Anouche.
6. The headquarters of the International Muslim Brothers is in Munich and in Chicago there is the second centre. Fundamentalists mosques now dominate in Brooklyn and this is all paid for from outside.

Part II - The Peace Process

1. The peace process is in better shape. There is just a lull now waiting until Clinton and the new Administration.
2. Syria-Israel: Withdrawal versus peace - they are coming close to an agreed formulation.
3. Palestinians-Israel: We are paving the way for a general understanding of autonomy. I am rather optimistic that it is getting serious and business-like.
4. Ninth round will be after January 20th. There will be no change in American policy. It may be new in energy, but not new in policy. It will be a psychological boost.
5. The Americans have a good team with Kurtzer, Miller and they will continue.
6. Palestinians: their performance in the delegations depends on Arafat and company. We need to do more to bring to bear King Hussein and other influences. Arafat is clearly in charge. There is sometime some confusion but he is still in the driver's seat. He is well but sometimes a bit distorted in his mind.

(Then Osama told a joke about the Chinese foreign minister who told him that the international situation was excellent at a time where there were many crises. Osama thought he has heard wrong so he asked how could it be excellent with all the problems. The Chinese foreign minister responded the international situation is excellent because there is chaos all over which is good for the chances of revolution. The analogy was to Arafat's occasional mental state of confusion.)

7. Arafat and Rabin are right now in a dialogue by proxy. Rabin dislikes Arafat. His disdain is centred on Arafat personally. He believes that Arafat gave orders personally for a plan to kill Israeli children in Ma'alot. I discussed this with Arafat. He said it is totally not true and would like to present the proof to Rabin. But Arafat is perceived as guilty among the general Israeli public so we have to find a solution in this dialogue by proxy.
8. Israel-Jordan-the Palestinian Confederation: The idea of Jordanian-Palestinian confederation can become the rallying point, the common denominator for all sides.
9. Hamas leadership is divided among various people. In America, a person who helps them is George Salem (?). Key person is Dr. Abul Marzuk who is from Gaza and lives in America. He went to Teheran to raise funds. The key person in the area is Dr. Ghoshan who lives in Amman and Naim Rabah, also in Amman. Also important are Danywy Jihad and ? Zahar from Gaza.
10. The funds come from the Saudis and the Iranians. Bassam Abu Sharif is out of favour because of his relationship to some of these businessmen but he is also doing things for Arafat in Sanaa, Yemen. Abd Rabbo has become more important but the key on the peace process for Arafat is Abu Mazen. Now, Rabin said about Abu Mazen, that he is very reasonable. Now, no one acts without instructions of Arafat.
11. Osama's son Basil is applying to American undergraduate schools and wants help. Princeton, Harvard, Georgetown, Tufts, Wesleyan and B.U. are some of the schools.

Arafat #1 - Dec. 13

Present at the meeting: Arafat, Abu Mazen (dressed in a tie), Abd Rabbo (dressed in a black turtleneck, Paris style) and Sami Musallem (trying to take verbatim notes in Arabic).

The meeting began awkwardly. Arafat seemed to expect some message from us and Wayne seemed to expect some opening statement on the situation from them.

Then Wayne mentioned that Osama was optimistic about the peace process and that he, Wayne, felt it was based on the draft document which was now circulating that represented a new approach to the principles of the Palestinian-Israeli negotiation. Wayne said that he thought that Osama felt this document could be acceptable to the Israelis and could constitute a breakthrough in negotiations.

In fact, Osama had told me (SPC) that even though he felt the document was a step forward it was still far from Israeli conceptions and would be seen as unrealistic by the Israelis and probably by the Americans. What he was optimistic about was that the last few discussions were becoming more businesslike in Washington. In any case, Wayne's persistent and insistent questioning produced some interesting exchanges about this document.

Arafat seemed at first confused about the document to which Osama could have been referring. Then to cover himself he said that this was the document that was originally from the Egyptians and that he had "put some remarks about it on the margins." He said, without much conviction, that he hoped it would be acceptable to the Israelis. Abd Rabbo said, "We don't know if it is accepted by the Israelis."

Throughout the discussion, Abd Rabbo referred to it as a Palestinian document. Arafat referred to it, as an Egyptian document, to which he had made small, non-substantive changes. And Abu Mazen, pointedly speaking in Arabic to Sami Musallem referred to it as the Egyptian proposal, denying for the record its Palestinian provenance. Nonetheless from time to time he hinted to SPC, non-verbally and under his breath, which were the key elements in the proposal and for which ones he felt some pride of authorship.

Abd Rabbo and Abu Mazen fidgeted at Wayne's request for details about the proposal. They were reluctant to give details. It was the Chairman who waved away their hesitation and instructed them to go to the next room to get a copy of the document.

Abu Mazen brought the document in from the other room and handed it to Abd Rabbo who struggled to give us a non-literal translation of the document so that it could not be said that he had violated whatever agreement there was about keeping this document secret.

But the translation task took his energy and at certain points he was quite clearly reading the Arabic and giving us a word by word translation. He read too quickly for us to get it down and he skipped sections but whatever we did hear is represented below:

Chairman: We don't know if this is in the hands of Israel. In general we accept it with some cosmetic remarks. (To Abd Rabbo): O.k., carry on. (To us): We were trying to find a penetration in the solid impasse. For this we said to the Egyptians, let us go forward. (Again, to Abd Rabbo): You read it, it is the basis for a kind of solution.

Abd Rabbo: Basically, it's a formula for terms of reference for the peace process. (Indentation signifies text or gloss on document.)

"The objective of the negotiation is a just and lasting peace between the Israeli people and the Palestinian people to be reached through direct negotiation based on U.N. Security Council Resolutions 242 and 338. Negotiations between Palestinians and Israelis will be conducted in phases but all will be treated as part of an integral whole.

A. The jurisdiction of the Palestinian interim self government will be over the Palestinian territory occupied by Israel since 1967. And administrative exceptions will be dealt with during the negotiations.

B. Palestinian Interim Council (at this point Abu Mazen nodded to SPC calling to mind previous conversations) will be elected by direct free elections by the residents (Abu Mazen corrects, "inhabitants") of West Bank, Gaza and Jerusalem, in accordance with statistics of 4th June 1967 (lists of inhabitants). (Wayne interjected that allowing Jerusalem Palestinians to vote would be a point of dispute with Israel. They said they understood that but that this was assured to them in the letters of assurance in going to Madrid).

C. International Parties will participate by having the role of supervising the elections and the transfer of authority.

D. A mutual (joint) committee will deal with common issues and disputes that emerge.

E. An international committee formed by the co-sponsors or by the co-sponsors, the EC, Japan and the U.N. as representatives of the international community and the parties and Israel will be formed. This committee will resolve disputes when no solutions emerge between the two sides. (Wayne said that this sounded like a form of binding arbitration. They said that was not what was intended.)

F. Security questions should be dealt with from a strategic and futuristic point of view. Based on the idea of peaceful co-existence it is not enough that the region have only good will and good intentions but there must be a search for common interests. This might give security a positive substance such that it will enable all sides to be eager to preserve it. Economic interests should be developed to create a different form of positive political security and military security. It is another formula, not a two states formula.

(Chairman interrupted, "this is not a two state formula but shared interests between communities, two nations to create security not only in the classical way but by common economic interests. This could be a different kind of early warning system not based on monitors or early warning stations.")

Abu Mazen then turned to SPC and said, "this is the most important new approach."

The Chairman continued, "We can think of the early warning stations in economic terms. On the borders there would be common economic enterprises between the two sides helping to resolve disputes."

Abu Mazen then said, "We are eager to start a new stage of life in the Middle East. Chairman Arafat instructed us, that is the follow-up committee and the steering committee of the negotiations, to look into the proposals of Prime Minister Rabin deeply. He said we should look for security not only to drive away fear but to bring together the common interests, that if we solve the problem of looking into and developing common interests so that we and the other side will both have the interest in maintaining the agreements.

"President Arafat was not looking for a classical understanding and form of security as existence between states, that is a new kind of security, a new type of understanding which could encompass Jordan or Egypt or Lebanon, especially if we are going to eventually have discussions, however informal, about the final point in this paper, (confederation) not our paper.

"When Rabin issued his statement about the differences between security and political settlements, President Arafat instructed us to deepen our study about the nature of security and to understand what would bring security to both sides and on the last page of this proposal, President Arafat suggested this particular idea be given deeper thought."

Abd Rabbo then said, "Confederation was suggested by Rabin and introduced in a vague way. He had suggested vaguely the idea of a confederation between Israel, Jordan and the Palestinians."

Abu Mazen added, "He has repeated this in various unofficial talks but the important instance was in his official talk to the Knesset". Then he reads more of the document.)

"To study the possibility in an informal way of the formation of a confederation in order to preserve stability and peace."

(Abu Mazen explains, "Side by side with the formal negotiations on interim status there would be an informal discussion of the formation of a confederation outside the framework of the official negotiations. This would not be an official negotiation and would not effect the negotiation but go alongside it. We suggest that it be informal in order for it to be more open, not in public, not official and not with documents."

Chairman Arafat then said, "In the open when they speak about these things, one extremist fanatic can spoil any security but if the security is based on the common interest of the two peoples then whoever talks will have the protection of the peoples here and now and forever."

I am not speaking only of normal security according to all its aspects and limitations. O.k., but that is not enough. It is necessary but not that important. Security to be protected must be protected by the people of the two sides. It must be their interest to preserve it."

SDA then said, "The goal should be the relationship between Germany and France."

Arafat, "Yes, but nothing can be "overjumped". Without this (security based on common interests) we cannot get there. I hope they will understand this proposal. I don't know if they will but I hope so."

Wayne asks, "Do you think its been given to the Israelis?"

Abd Rabbo says, "I don't know."

Chairman says, "Yes, I think so. I think they know about it."

Abd Rabbo then says, "The Chairman intended to show Israel and especially Rabin that we are willing to consider new ideas of solution which would make the region open to Israel and Israel open to the region. But this cannot be a change that can happen without compromise with the Palestinian people and with some measure of security to both sides. And that is why the Chairman had agreed about the idea of agreements that are futuristic ideas, that are economic and that pay attention to what Rabin has said."

Arafat then said, "The first one to come up with these ideas, I believe, was Ben Gurion. You remember, Steve, that I used to talk about Benelux."

SPC then said, "I remember you recommending to me to read about these ideas many years ago, including an article by Abba Eban."

Abu Mazen then said, "This is the first time that an Arab party sits down and says that we are looking for the Benelux solution. It has only been in our private talks previously but now we are saying it officially."

Then Abd Rabbo said, "This is the first time that President Arafat has said common market."

Then SDA says, "These are ideas that very much appeal to us."

Abu Mazen answers, "Yes, this is an important development."

Wayne says, "People say the Palestinians are the Jews of the Arab world."

Arafat answers, "The Gulf States call us the Jews of the Arab world."

Abu Mazen says, "Chairman Arafat instructed us to give a positive signal concerning the idea of Confederation and that this is an important thing to be discussed. He has made many statements concerning this point, Mr. Rabin, though they have been vague. And we wanted to give a positive signal."

Abu Mazen: We are ready to discuss it, whether with Jordan, with Israel or better, with all three."

Chairman Arafat, "Maybe Lebanon. On the economic basis, we can get Lebanon in."

SDA asks, "What about Egypt?"

Abu Mazen answers, "Upon achievement of Confederation we will cooperate with Egypt."

Abd Rabbo says, "This really is a different proposal. We can begin even before the politics and before the political confederation to proceed on the economic side of confederation."

The Chairman says, "Mr. Rabin showed a lot of courage in the way he handled the Golan Heights. He showed he can be a strong leader. We hope he can look at our ideas also this way.")

(THE KNESSET LAW ON PLO CONTACT AND REPEAL OF THE PLO CHARTER)

Wayne proposes what he called "the mother of all confidence building measures." He discussed the fact that the Knesset was about to repeal the prohibition of Israeli contact with the PLO and that the PLO move to repeal the Charter language about the nature of Israel.

Abd Rabbo immediately said, "We are concerned with the atmosphere of Israel but calling a PNC to change the Charter is very problematic."

The Chairman said, "We would first have to solve the problem of where to have the PNC. There are things even in our Koran that are caduc, outdated." (He was responding to an argument by SDA as to the importance of changing the founding document before it feeds new hate.)

SDA responded, "You can't change the Koran."

Abu Mazen said, "You should understand that after the seventh round, the delegation came from Washington with a decision that they did not want to go any more to Washington. Nabil Shaath and Haydar Abdel Shafi came here to inform us that this was their decision.

"They told us that at the table with the Rabin government it was worse negotiating than with the Shamir government because with the Rabin government they had hoped for something, and still they got Shamir ideas. The Palestinian delegates were feeling a great deal of resistance from home as well.

THIS IS THE FIRST PART OF THE DISCUSSION; THE REST OF THE DISCUSSION and a second discussion which took place after the deportations is also available.

(Bin Laden Family is the main benefactor of rebuilding the mosques in Medina and is very close to King Fahd, with whom he was travelling to Medina immediately after our meeting with him.)

A good American economy will help us and thus we have some optimism about Clinton; it will definitely help our liquidity.

We have about a \$65 billion estimate of the overall cost of the war to us and remember we have had to pay for the cost of all the Arab participation in the war. We paid our share of \$23 billion to the U.S. and Kuwait paid \$20 billion, Japan some \$11 billion, and Germany some \$7-8 billion

(WO: yes, as a result, perhaps, the U.S. made a small profit from the war!)

I studied at Miami University, got my Masters and started my Ph.D. and I have one of my brothers there now, and another one at Northeastern in Boston.

Economic cooperation is a measure of any valid peace, but now it is only the time to get acquainted with ideas, not to play a role in the peace process itself (for private role of businessmen)

WO: do you sense that peace can be established in the Middle East?)

Everybody wants peace, but I think there is among our leaders those who are afraid of the results of peace inside the Arab world. Israel is worried about peace - what peace is it going to support? There is no support of a peace that is partial. For our part, the radical movements will mean that fundamentalism will agitate in one way or another. They see peace as being forced on the Arab world and imposed on it. If you look at Algeria and Tunisia and now what is happening in Egypt, all of them are coming to say "yes", but Iran is supporting all of these radicals. But actually, it is they (governments of Algeria, Tunisia and Egypt) who are squarely for the peace, whereas the radicals believe that peace is coming by force.

We cannot fight this idea of forced peace if we accept the terms that Israel wants about territory. Egypt, for example, is in very big trouble; it looks very dangerous. The Iranians want those who are acting in the Sudan and Algeria to spread to Egypt, and if they spread from Egypt it will become transported throughout the Arab world. We don't see them as being in full control. There is a big problem of those educated in the West, in England and the United States, understanding which way to go, to cope with this problem. These people are preaching that the whole of Palestine has to be ours, not part of it. They are determined that we not accept the peace. Even here, they are against the Saudi leadership group trying to push the settlement. In this area, two things are important: instead of spending money on more armaments, we have to

make people see the benefits by taking them through the economic development that would directly be of benefit to the people. If they see that the people in the Golan heights and the West Bank and Gaza are willing to live peacefully with Israel and are befitting economically, they will want to be a part of it. Let me put it this way - what I see is that all of our educated generations, working in business and other areas, see it this way, they are ready to live in peace. Our problem is with those who are 10 to 15 years old. The young people are lost and may be lost to our hope for peace. These are the seeds that you have to plant now, so we will not lose them to the radicals. These people have a very structured view of life, and they have a very direct line to the people. They don't like compromise. They think that they are right and there is no compromise that is possible. The people of my generation in the Gulf and throughout the Arab world are really tired of war. What we want now is peace with dignity. The question is how to have peace that is not forced, that will not be seen by the young as a take it or leave it from the Americans but one that we and Israel can both accept.

(WO: The Bush -Baker effort to bring the parties to the table?)

To establish the procedures and break the deadlock in the situation and bring the parties to the table that was accepted. But with Iran saying what its says that is now a problem. They will always feed the fear the idea that this is forced and that they are the only ones that stand against that.

(Then there was a long discussion of the complexity of the internal relations between the educated class and the closed classes as it is reflected in his family . This will be added later to the transcript. Then we returned to the question of what he saw as the basis for the real peace since he had said there were two things one economic benefits for the Arab masses and the second? not yet spoken.)

Well first Israel and Syria is a simple matter Israel can compromise and Syria can compromise. They must show each other that not doing this would have frightening results and that each has to assure the other that he has no plan or ability to attack and be sure that they are not going to be attacked.

The Palestinians also have to have their autonomy and to be assured of their role and of their hope for the future.

But all of this will establish a peace for a short time and not with the masses. This issue of Jerusalem must be recognized. I speak of east Jerusalem especially the holy mosque. The mosque of the Dome should be part of the Palestinian rule in the autonomy. This will assure a long solid and safe peace. If that does not happen then at some point in 60 years or 100 years or very soon it will be not lasting. If these masses do not see Jerusalem

recognized they will think it was a forced peace. But if they see this Mosque then they cannot say anything against Israel, they will have no way of convincing the masses that this is not to be accepted. It is the Mosque of the Dome (of the Rock). Without this we have no way of convincing them and without the extremists have no way of convincing them.

We see that these actions of these people aggravate Israel a lot, they want to aggravate the Palestinians too and tell them only Islamic values will work. This will continue. These are people who do not want peace and wish to aggravate the situation by incidents and by acts and we can expect more of this unless the non-radicals can make the opposite happen.

The Arab governments are ready for peace especially now, they are generally very ready when the Israeli gave them some hope with the change in Israel. The educated classes only want to know whether Israel will be reasonable. But it is essential to think not only of the governments but of the people.

We can cut through this sensitivity of the leaders to their position by solving this problem which is at the center of the Islamic world. First we say that the problem is basically a territorial problem of peace with the Palestinians. We show that the Palestinians accept it (the agreement with Israel) and that will satisfy us, If they are solving their problem and say they are happy then we are happy.

Then we cannot say no Jerusalem, that we have nothing to say about Jerusalem. That is the issue that will be used against those who accept peace among Israel's neighbors. That is what the Islamic extremists will use against all of us.

But if as you say (SDA said that the Mosque problem could be solved though he did not make the distinction between Binladen's emphasis of solving it in the autonomy interim period versus the Israeli view of solving it as part of the final settlement) it can be solved then...

You see how it is even in Saudi Arabia. Maybe I can explain this to you this would life up a great pressure on us things are very tense with the Islam that is being pressed by Iran. There is a serious phenomenon Saudi Arabia is not only fighting a very big battle between us and Iran. But Saudi Arabia is maintaining good relations with the west. But we are Muslims and we are not going to give up the issue of Jerusalem to Iran. We have no choice but to have our responsibility to Islam's holy places. If we succeed with Jerusalem they have no choice but to accept that we have fulfilled our mission (Keeper of the Holy Mosques). You see Iran is always saying that we are not doing our job that they could do it better and they are trying to appeal to our uneducated through the Islamic faith.

(WO: Is there an American role?)

In my opinion the formula has to come from the common stand (of Israel and the Arabs). What is America going to do : help us after the Iranians come to this area? We have to develop the area economy so there is no basis for them coming.

We are also concerned very much about the Soviet Union and its (ex-)republics. They need a lot of help from the west . If the west does not help now and push forward reform it will be very dangerous. If this is out of control and the reform has not happened this will be very dangerous for all of us. If the US is prepared to do this the Gulf states are ready to cooperate as far as the economic dimension is concerned.

Right now Saudi Arabia is having its difficulties. We have debts for the first time and we are not fulfilling 100% of our contracts but the prices of oil are expected to rise slowly not to continue their fall sharply as they have in the last weeks.

(A meeting privately with Israelis and Americans and other Arabs)
Yes I would be willing to attend if possible a private session depending on the participants. I would be very interested though I have not done this before.

(The meeting then winded down as he was on his way to Medina with King Fahd and we were late for our next appointment.)

Damascus, Syria

MEETING WITH FAROUK SHARAA, FOREIGN MINISTER OF SYRIA

12/16/92

After some initial joking about numbers of wives, Wayne pointed out that there was a real opportunity for a comprehensive settlement and then he asked about Syrian readiness to go for an independent peace on the Golan.

The Foreign Minister looked a bit peeved by the reference to "separate peace" and he asked, "Is it really in the interests of Israel to have an independent solution?" Wayne then referred to the Egyptian example. Sharaa said, "This is not helpful to anybody, not to the Israelis, not even to the Egyptians."

Wayne said he thought it was helpful to the Israelis. Sharaa answered, "It complicated things for Israel in the region. Look at the situation in the West Bank. Is it better today than it was before Camp David? Is the region safer today than it was then?"

Wayne asked again about the Golan. Sharaa said disparagingly, "We have no objection if they want to return the Golan." Wayne asked about Israel's needs. "They can surely get security and sense of acceptance in the region as an independent country," the Foreign Minister said. Then Wayne asked, "What about security arrangements?" Sharaa said, "If they undertake to withdraw completely from the Golan there is no major problem with regard to security. We have, in fact, reached a solution in our understanding of the security needs of both sides. Everything is possible as long as the solution is balanced and not that what happens for one side is at the expense of the other side. Security arrangements should be carried out on equal footing. We are ready to accept all the other prerequisites to make security work."

"The problem is Israel is not ready to make peace," the Foreign Minister continued. "We now know for sure, after a year of bilateral talks that Israel is not ready. The basis is total withdrawal from the Golan, withdrawal of Israeli forces to the borders of 4th June 1967."

Wayne then asked, "What about security adjustments to the borders?"

"No adjustments," Sharaa responded, "security arrangements that are mutual must definitely be made. No one should feel threatened but you can't talk about security concerns and at the same time geography. This talk about geography undermines the demand for security. You can't have it both ways."

"Is there any role for Israel in the territory?" Wayne persisted.

"What do you mean?" responded Sharaa.

Wayne continued, "A little face-saving to be able to reach a determination on the Israeli-Syrian front."

(WO = Wayne Owens; SDA = Dan Abraham; SPC = Steve Cohen)

Sharaa: Who said so? What we think is that there should be fair progress on all of the tracks, Syrian-Israeli, Israeli-Palestinian, and Israeli-Lebanese. President Assad believes that if we are moving on all tracks it is for mutual benefit but it does not mean that they should all move at the same speed. Every settlement is in the interest of all parties. Without movement on all tracks there could be no real peace in the region.

SDA: Isn't there a need for the breakthrough to come from the top? Since your arguments are perfectly logical, isn't clear that these agreements have to come from the top?

Sharaa: Yes, I think so. What we say is always logical, but Israel has a different view because it is looking for decisions in terms of territorial ambition which is the wrong approach. If we are wrong we will be glad to hear it. You talk almost as if there is no opportunity for the Israeli government to point out that we are wrong but, you see, the Israeli government said to the Lebanese, 'Israel has no territorial ambition on Lebanese soil,' why doesn't the Israeli delegation say the same thing about Israeli ambitions about Syria?

SDA: These kinds of agreements are arranged only at a top level. People who are top leaders like to work that way. I know that it is true in business and I am sure that it is true of leaders like Mr. Rabin and Mr. Assad.

Sharaa: On this idea of a meeting between the two men, such as you are talking about, president Assad has responded in a very clear way. The key thing is for Mr. Rabin to instruct Mr. Rabinovitch about the willingness to withdraw from the Golan Heights.

SDA: What about the nature of peace?

Sharaa: Let Mr. Rabin say it (about withdrawal) and you will see how forthcoming we will be. The Syrian people and Israeli people will have a peace agreement. When Israel withdraws completely from the Golan Heights, cooperation and everything that that signifies could be seen. At first we thought not to talk about a peace agreement but only about a termination of the state of war. Now we think that our paper is stating something very important. It addresses all the major concerns of both sides. It was very balanced. In many ways, it was not a Syrian paper, but a joint paper - I would say a joint declaration - not a Syrian position, it was a Syrian-Israeli position, in order to be acceptable to the Israelis, to begin to be open to advance the negotiation.

WO: I am pleased to see that you are so concerned about Israeli positions (said with cynicism.) But what is your view about issues

like demilitarization?

Sharaa: We say "yes" for demilitarization, if it is mutual. It is Israel that requires international agreements; it is Israel that can move out of isolation. This is a major concern that we have that we have a piece of paper that is internationally recognized.

SPC: You say that you want Israel to withdraw. What assurances are you giving that this peace and cooperation are surely going to come?

WO: We all know the famous story of Henry Kissinger and President Assad, where President Assad made a series of demands in order to attend the Geneva Conference. One by one, Kissinger met those demands and still, at the end, President Assad said that he would not attend.

Sharaa: The Syrian people and President Assad will not agree to be manipulated and will not agree to let people bully us, even if it is done in a smart way.

WO: What if there is a stalemate on the Palestinian issue? Would you still go ahead?

Sharaa: This question of a comprehensive settlement - it is not a concession given by Israel to the Arabs or by the Arab side to Israel. To put an end to the whole Arab-Israeli conflict is in the interest of all parties. Sometimes the Israelis think this is a concession to the Arab side - this is a mistake. Real peace in the region is in the interest of all sides. There will never be regional cooperation, joint economic development, and prosperity within the region without a comprehensive settlement. They (the Israelis) keep complaining that Syria is insisting on this. Stability can't happen between two countries alone. But stability can happen in the region, and stability and security will happen in the region with a peace agreement. It will happen not only in our area, but in the Gulf and in North Africa. The region is feeling pressure. There are repercussions if we don't cooperate for a real peace; that kind of peace based on justice, on no aggressive designs, and no occupation. Then that cooperation among all will be real cooperation; otherwise, there will be no stability. Our point of view on this issue is so strong that it is very difficult for anyone to say that Syria is being intransigent on this point. We are trying to speak rationally and leave aside the natural, constant fears of the parties. We don't want a political vacuum.

If there is a peace between Israel and Syria, Israel will get lots of benefits. It is wrong to say that Israel is giving up vital interests for a piece of paper. The peace must be interpreted and translated into tangibles because Israel is isolated in the region as long as Arab territories are being occupied.

An agreement with Syria would open the door, not a little bit, but open it so wide.

WO: Why broaden the problem so much? Why not focus just on Syria and Israel?

Sharaa: Any good statesman should reach that conclusion (about the need for a broad perspective on the whole region.) Israel has been doing a great deal, especially during the last few years with the help of the United States, to build bridges internationally, and it has done so with all the countries of the world, but not in the region. Only through a solution to the Arab-Israeli problem can all the world open up, because otherwise Israel is isolated in the region, and then this will endanger even that which it is built throughout the world. The opposite of what Israel wants will happen.

SDA: To reach a full and comprehensive peace everywhere the leaders must be involved and they must bring their own provisos. This is a complicated case. What is going to happen with the missiles and borders?

Sharaa: What is wrong as an Israeli policy is that Israel keeps the occupied territory a hostage to such a future of cooperation and normalization of relations and regional cooperation. This is wrong. If you are trying yourself to open the way to peaceful relations, you should be coming to the people first of all on new terms. Israel has to give up the occupied territories. Then Syria could pave the way and Arab states from Algeria to Iraq would change their view radically that Israel is the danger. Israel would no longer be the occupier and would no longer be occupier in their face. No longer would it be the state that is holding Arab territory as the way of holding Arab attention. In this way, Israel would achieve its objective, not by decree but by the voluntary acts of these countries. They would feel free to do it (to open up to Israel.)

SDA: You are saying that Israel would withdraw from all the territories, and then maybe peace would come?

Sharaa: This is a deep crisis in which there is much fear. It is not a healthy situation to demand cooperation; it is not something to issue a decree.

We know how it is with Egypt, when Israelis travel there, they are afraid to go to neighbourhoods. They stay near the hotels and are afraid to go to certain places. We are thinking of a peace that when they travel, they are not afraid to travel. They won't go to the heavily populated areas of Cairo, to the narrow streets, and this is because of what Israel is saying to us now. And we see that Egyptian and other Arab people are unable to go to Israel, not because they are not allowed to, but they don't feel good about

thinking of going there. We are thinking of a peace where they call Israel a friendly country. We are thinking that people can go freely from Israel to any street in an Arab capital. Look at the situation in South Africa. It is not a country that is occupying American territory, but we know that any American citizen tries not to deal with South Africa because of the racist policies. They feel it would not be correct to deal with that country. How can you expect the Arabs to cooperate when you boycott South Africa?

WO: I do not see any relevance of the South African comparison.

(By this time, the mood had become far from friendly; Sharaa was dismissive of Owens and peeved with SDA and he grimaced at SPC.)

SPC tried to sum up the concerns about the position proposed by Sharaa in which Syria would get the major political benefits now and Israel would wait for its benefits until after a comprehensive settlement was reached. Whatever Mr. Sharaa thought were the merits of his case, he surely understood that this was a political impossibility. If President Assad wanted to do better than Anwar Sadaat, he had to be sure that Mr. Rabin did better than Mr. Begin. The political benefits to the people of Syria and Israel and to their leaders had to come at the same time, not one after the other.

The meeting then turned to the Palestinian question.

Sharaa: You say that the dimensions of peace are part of what makes a solution comprehensive, but look at the situation of the Palestinians. You cannot ask us to keep silent on a proposal on the Palestinian track which does not satisfy even the most minimal demands for the Palestinians. If the Palestinians are satisfied, not even the most extreme Palestinians could stop an agreement, and if they were satisfied, we would look at it positively. But now we only have a proposal from Israel which has Israel keeping the territory and staying in control of the Palestinians. You cannot ask us not to concentrate on a problem which affects us directly. You can be sure that if there is an agreement, we would not let some extremists here and there stop it. But there is no solution this way. We need a solution of peace. Anyway, I have answered your questions. Now it is time for you to answer my questions. As I said, Israel has not made up its mind to establish peace in the region. Has the new (U.S.) administration made up its mind to establish peace in the region? We want a real peace solution with an acceptable formula based on U.N. Resolutions 242, 338 and 425. We believe the United States paved the way to such a peaceful solution - we need somebody to bridge this impasse, in a sense, to help Israel agree to the concept of withdrawal.

Wayne Owens then recounted his relationship with the upcoming Democratic administration very briefly, including his close relationship with Lee Hamilton and his campaigning with Bill

Clinton.

Sharaa: You ask about the Palestinians here in Damascus. We would be happy to have them go somewhere else? Are you prepared to take them to the United States? Where do you expect them to go? Are you ready to have their right of return supported? My second remark is that you Americans talk about Muslim fundamentalism and forget to talk about Jewish fundamentalism.. Israelis call out "Kill the Arabs!" Who is racist? Have you ever heard the Arabs call out "Kill the Jews!?"

Then we asked about the Syrian Jews with WO pressing Sharaa hard.

Sharaa: We know that there have been some delays, but I went yesterday to the Minister of the Interior and he assured me that there is no change in policy and that the Exit visa considerations will be started again soon.

WO: Does "soon" mean days or weeks or months?

Sharaa: Weeks.

WO: It should happen in a few days - tomorrow.

Sharaa: I am not an immigration clerk to be able to give you that answer.

At the end of the meeting Sharaa again pointed out that no Syrian peaceful relationship could be formed with Israel as long as Israel occupies one inch of the territories.

Sharaa: You cannot legislate and force peaceful relations. What we would do would lead to normal relations. Israel cannot have a referendum about the Golan. We do not accept that. The Knesset cannot say to us that it is not our land.

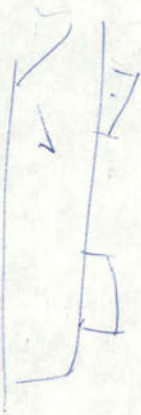
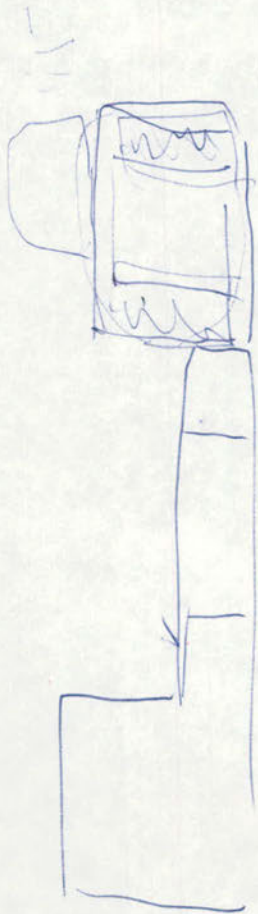
After two hours WO signalled the end of the meeting and proposed that pictures be taken. Sharaa said "We've already taken pictures many times. He seemed upset and WO and SDA were also upset. The only other Syrian in the room was Sharaa's chef du cabinet who had taken notes. He said to no-one in particular but loud enough to be heard "These are reasonable people with reasonable views."

Comment: This meeting resulted in a very negative feeling on the part of SDA and Wo, less so from SPC, They were struck by the notion that withdrawal was to come now and that peaceful relations were to to then be a matter fro voluntary compliance not even a guaranteed result. The implication that peace would come only after Israel withdrew to the 1967 lines was their view of the meaning. SPC felt that what was new about the meeting was not the division

of timetable: Syria had in all previous meetings said that the territorial issue was prior to and should not be linked with other demands about peace. What seemed new was the definition of peace in terms of economic cooperation and peaceful relations and the first use by Sharaa of the concept of normalization. He was testy and unpleasant but he did it for two hours. It seemed to me rather that he was staking out a position for the next administration, a position from which he could comfortably withdraw. The timetable could be foreshortened; or the deal could be only the territorial issue for the security and peace agreement without normalization.

The reader will draw his or her own conclusions but the need for further clarification and narrowing the possible interpretations of the relation between peace and the comprehensive solution is very important. Finally the readiness for security agreements is there and accepted but the implications of mutuality need be explored in detail... Sharaa it seems to me is aware of the reported Rabin modular approach and is staking out some counter-modules. Territory and full withdrawal are part of any first module for him but his praise for the Israeli formula on Lebanon "no territorial ambitions" suggests that there is room for a creative proposal short of the literal magic words and magic action. 2

- End of interview -

לשכת ראש הממשלה

תאריך: 26/1/79

ישראל

התיווך
אליהו גורן
ד"ר ז'ק נרליה

~~הקדמי לארבע
התיווכים - חובה
ל. ג. א.~~

1. הוציין מצדן ז'לבו גורן. אגז אלו "צ'יגיק" ואלו ילבי אגז.
2. ה. א. י. לא יסבאו לצוואה בקונסטט א צ'ווא וואידען קזוואן אה סאם גומארה גאולצג אגזוה צו גאולצג.
3. אגז אה, אסאיה יסבאו, קולב לואגו, אסיגוה גאזן יאליק אגזווא (אסיגווא אגזוה אה) ואל וק נסבאו אגזווא אגזווא אגזווא.
4. אגזווא, הוציין אגזווא ואלו אגזווא אגזווא אגזווא.

→ → →

ד"ר ז'ק נרליה
ר' התחום המדיני

התיווך
אליהו גורן
ד"ר ז'ק נרליה

MEMORANDUM

Date: November 17, 1992

To: The Hon. Eytan Haber

From: Professor Gidon Gottlieb

=====

Dear Mr. Haber,

I enclose a note on the concept of a "Strategic Territory" which we touched upon briefly in Tel Aviv on the 12th.

This concept is predicated upon- and hence tests- two elements: a Syrian decision to move closer to the United States and to peace with Israel and an American decision to deepen its involvement in the region.

I shall be glad to explain and to develop any aspect of this concept that may be of interest.

With best wishes,

Yours sincerely,

Gidon Gottlieb.

7-570
גידון גוטליב

1 November 16, 1992
For: Eytan Haber
From: Gidon Gottlieb

GOLAN HEIGHTS- THE CONCEPT OF A STRATEGIC TERRITORY ADMINISTERED BY THE UNITED STATES

What a Strategic Territory Can be Used For. The object of establishing a strategic territory [ST] in the Golan which would be administered by the United States can be stated briefly,

i. it could be the functional equivalent in Syria, of the Sinai in Egypt: it would physically separate the heartland of Israel from that of Syria;

ii. it would provide a possible umbrella for the maintenance of major Israeli interests in the heights such as the presence of some IDF elements, of monitoring facilities on the Hermon and of civilian settlements. These could be affirmed under the terms of an appropriate agreement with the United States;

iii. it would provide greater "international legitimacy" for functional arrangements in the Golan, greater than that which can be given by ordinary peace keeping arrangements since a US ST administration could be given full legislative and administrative powers. The concept of a "strategic territory" would build upon the institution of "strategic trust" which was enshrined in the UN Charter at the end of the Second World War; it would be established by a decision of the Security Council;

iv. it would facilitate formal compliance with the requirements of resolutions 242 and 338 and the establishment of a ST could be tied to the conclusion of a formal peace treaty between Israel and Syria.

What is a strategic trust? While strategic trusts are not a precedent that can be applied directly to the Golan, they do provide a concept which can be developed and adapted for areas pivotal to the maintenance of international peace and security.

Strategic trusts are an institution established under the UN Charter at the close of the Second World War for the continued American administration of strategic islands in the Pacific. Articles 82-84 of the UN Charter "provides a special regime for those areas in which a Member or Members of the United Nations, may have special interests of a strategic character. Presumably the interest in question may result either from the defense requirements of a particular state or states or from the needs of the Organization for maintaining peace and security.... The United States, for example, after the

experience of attack without warning at Pearl Harbor, was insistent upon control over areas in the Pacific in the interest of national defense. However, by the terms of the Atlantic Charter the United States Government was committed to the principle of territorial non-aggrandizement.¹ The notion of strategic trust enabled the US to maintain its control over territories which it was committed not to incorporate.

The trusteeship agreement for the former Japanese mandated islands was the only example of the application of this institution. Under the agreement between the Security Council and the USA, the USA, had full powers of administration, legislation and jurisdiction. In contrast with ordinary trust areas, the strategic trust was established not for the wellbeing of the inhabitants only but also for the maintenance of international peace and security. It has now been superseded by the agreement between the US and the Federated States of Micronesia.

Strategic trusts established under the Charter are therefore not a precise recipe for emulation in the Golan area. But they provide an institutional concept for the introduction of an American administration in a strategic area without prejudice to claims of sovereignty over it. Hence, in this paper, I refer to the establishment of a "strategic territory" rather than to a "strategic trust".

Israeli interests. A ST administered by the United States would be compatible with a wide variety of arrangements that could be concluded by Israel with the United States as the administering power, rather than with Syria. Also,

- i. Israeli withdrawal from Golan territories could be contingent on the conclusion of a Treaty of Peace with Syria;
- ii. Units of the IDF could be incorporated in mixed/joint patrols with US patrols in defined parts of the Golan ST; [Parallel patrols in other parts of the Golan with Syrian units might be compatible with Israeli concerns.]
- iii. Israeli settlements on the Golan would continue in the US administered ST which would be established for the benefit of all the "inhabitants" of the Territory;
- iv. Similar formulas could be designed for IDF access to the monitoring facilities on Mt Hermon;
- v. Agreements could also be concluded with US ST authorities on a wide range of functional problems such as water, transportation etc...

¹ L.N. Goodrich and E. Hambro, Charter of the United Nations, Commentary and Documents, 2d revised edition, World Peace Foundation, 1949.

The downside of such arrangements from an Israeli perspective are easy to spell out. The US ST authorities are likely to develop a "neutral" stance in relations with Israel and with Syria that might be at odds with the close relationship between the US and Israel. Israel cannot be confident that Muslim terrorists and other fanatics will be effectively denied access to Golan territories, but this is a problem with any solution that does not rely first and foremost on the continued presence of the IDF in all relevant areas. Moreover, sustained attacks by Muslim elements against the American presence on the Golan could move American opinion toward insistence that the Administration terminate its Golan involvement.

Syrian interests. Syria might be tempted to agree to the establishment of a ST in the Golan as a component of a major policy decision to move toward closer relations with the US, toward peace with Israel and toward moderate politics domestically. Such a decision would be at odds with the maintenance of closer relations with Iran, with the cultivation of Islamic fundamentalists (Hama notwithstanding), and with the nurturing of a new rejectionist front against Israel. A ST in the Golan would provide Syria with,

- i. a full withdrawal of the IDF from the Golan albeit followed by the continued presence of IDF units in joint or mixed patrols with US forces;
- ii. closer relations with the United States that might mitigate tensions inherent in relations with an Administration hostile to dictatorial regimes that have a poor human rights record; it would enhance US interest in the stability of the Syrian regime;
- iii. the possibility to make concessions to the United States rather than to Israel in regard to the safeguard of major Israeli interests in the territory;
- iv. an American presence that would in effect guarantee the security of Damascus;

The establishment of a strategic territory administered by the US would open the Syrian Government to the accusation that it has substituted American occupation of Syrian lands for that of Israel. It could also strain the relationship between Damascus and Teheran at a time when Iran appears to be set on a confrontational course with the west.

American interests. The United States will be faced with a decision whether to deepen its involvement in the region and whether to secure land/air facilities under its direct control. This is a decision that will involve more than American policy toward the Arab-Israel conflict. A Strategic Territory in the Golan would offer the US a number of possibilities,

- i. an alternative to the Incirlik facilities in Turkey and the potential for an air base within easy range of Iraq, of the Gulf and beyond;
- ii. the establishment of facilities in a relatively sparsely populated area;
- iii. a credible affirmation of the American interest in the stability and peace of the Gulf and of the Middle East;

A deepened American engagement in the Golan could however lead to an eventual confrontation with Islamic fundamentalist forces and heighten tensions with Iran until a new understanding can be reached with Teheran. It could also exaggerate expectations about the readiness of the United States to intervene in order to defend the integrity and security of its allies. An American presence in the Golan might moreover require acquiescence in Syria's hegemony over the Lebanon. An American decision to back the establishment of a strategic territory under its administration in the Golan would thus involve a set of profound policy decisions that will affect the posture of the US in the entire area from the Mediterranean to Afghanistan for years to come.

November 16, 1992
From: Gidon Gottlieb

MODEL

ELEMENTS FOR A SECURITY COUNCIL RESOLUTION ESTABLISHING A STRATEGIC TERRITORY
IN THE GOLAN.

The Security Council,

Acting at the request of the Convenors of the Madrid Conference....

[such a provision would affirm the principle that the United States objects to the Council's involvement in the peace process except as requested by it and with the consent of Israel.]

Bearing in mind its responsibility for the maintenance of international peace and security in territories of strategic significance such as strategic trust territories...

[the Council would spell out its authority under the Charter]

Desirous to assist in the implementation of resolutions 242 and 338...

[this provision might appeal to the Syrians]

Considering Syria's sovereign rights over the Golan area and Israel's right to secure and recognized boundaries....

[such a provision would skirt the issue of sovereignty over the Golan]

Considering that Syria and Israel have initialled a draft Treaty of Peace which shall come into effect upon....

[such a provision would link the Agreement for the Administration of the Strategic Territory to the Peace Treaty. For ex. the Treaty could be made to come into effect upon the conclusion of the Strategic Territory agreement with the United States]

Decides [with the concurrence of ...] to establish a Strategic Territory in the Golan area...

Entrusts to the Government of the United States the administration of the Strategic Territory under the terms of the Agreement annexed to this resolution...

[such an agreement would have to be initially negotiated by the United States with Israel; it could provide for example, for

- i. the continued presence of Israeli settlements,
- ii. the establishment of joint or mixed patrols of Israeli and American units,
- iii. Israeli access to monitoring and listening posts on the Hermon,
- iv. Provisions regarding the sharing/utilization of water resources,]

Decides that the Golan area will be administered as a Strategic Territory until, in the opinion of the convenors of the Madrid Conference and of the Governments of Israel and of Syria....

[such a provision would confirm Israel's right to veto the termination of the Strategic Territory status of the Golan.]

לשכת ראש הממשלה

22/12/97

תאריך

הדפוס
הממשלתי
לדפוס
משרד
הבריאות

אל: אליהו גידי

גוי 3

1. הוציאו דאז'ן וז'לזו גידין. אבי אולי "ג'ידיק" ולא ילבי
2. ג.א.י.ש לא יסבאו לצוהי בקונסט א ניהול וידידותי קזולן
עם אבי גומאזו גמולזג. ג'ביה ג'ובולקניה.
3. לפאיה ג'א, גמס'יה יסבאו, קולז לוג'י, לפיג'ו ג'און יאליק
ל'ג'אול (ג'י'א'ז א'צ'ה'ה א'ב'ז) יאק וק נס'ב'ה לנ'ס'ב'ה ג'אול-
ג'ובולקן.
4. ג'א'וי, הוציאו קאלי ואלו ג'מ'י ייס'מ' ג'צ'ס'י.

→→

ד"ר ז'ק נרלה
ר' התחום המדיני

הדפוס
הממשלתי
לדפוס
משרד
הבריאות

MEMORANDUM

Date: November 17, 1992

To: The Hon. Eytan Haber

From: Professor Gidon Gottlieb

=====

Dear Mr. Haber,

I enclose a note on the concept of a "Strategic Territory" which we touched upon briefly in Tel Aviv on the 12th.

This concept is predicated upon- and hence tests- two elements: a Syrian decision to move closer to the United States and to peace with Israel and an American decision to deepen its involvement in the region.

I shall be glad to explain and to develop any aspect of this concept that may be of interest.

With best wishes,

Yours sincerely,

Gidon Gottlieb.

757P
גידון גוטליב

1 November 16, 1992
For: Eytan Haber
From: Gidon Gottlieb

GOLAN HEIGHTS- THE CONCEPT OF A STRATEGIC TERRITORY ADMINISTERED BY THE UNITED STATES

What a Strategic Territory Can be Used For. The object of establishing a strategic territory (ST) in the Golan which would be administered by the United States can be stated briefly,

i. it could be the functional equivalent in Syria, of the Sinai in Egypt: it would physically separate the heartland of Israel from that of Syria;

ii. it would provide a possible umbrella for the maintenance of major Israeli interests in the heights such as the presence of some IDF elements, of monitoring facilities on the Hermon and of civilian settlements. These could be affirmed under the terms of an appropriate agreement with the United States;

iii. it would provide greater "international legitimacy" for functional arrangements in the Golan, greater than that which can be given by ordinary peace keeping arrangements since a US ST administration could be given full legislative and administrative powers. The concept of a "strategic territory" would build upon the institution of "strategic trust" which was enshrined in the UN Charter at the end of the Second World War; it would be established by a decision of the Security Council;

iv. it would facilitate formal compliance with the requirements of resolutions 242 and 338 and the establishment of a ST could be tied to the conclusion of a formal peace treaty between Israel and Syria.

What is a strategic trust? While strategic trusts are not a precedent that can be applied directly to the Golan, they do provide a concept which can be developed and adapted for areas pivotal to the maintenance of international peace and security.

Strategic trusts are an institution established under the UN Charter at the close of the Second World War for the continued American administration of strategic islands in the Pacific. Articles 82-84 of the UN Charter "provides a special regime for those areas in which a Member or Members of the United Nations, may have special interests of a strategic character. Presumably the interest in question may result either from the defense requirements of a particular state or states or from the needs of the Organization for maintaining peace and security.... The United States, for example, after the

experience of attack without warning at Pearl Harbor, was insistent upon control over areas in the Pacific in the interest of national defense. However, by the terms of the Atlantic Charter the United States Government was committed to the principle of territorial non-aggrandizement.¹ The notion of strategic trust enabled the US to maintain its control over territories which it was committed not to incorporate.

The trusteeship agreement for the former Japanese mandated islands was the only example of the application of this institution. Under the agreement between the Security Council and the USA, the USA, had full powers of administration, legislation and jurisdiction. In contrast with ordinary trust areas, the strategic trust was established not for the wellbeing of the inhabitants only but also for the maintenance of international peace and security. It has now been superseded by the agreement between the US and the Federated States of Micronesia.

Strategic trusts established under the Charter are therefore not a precise recipe for emulation in the Golan area. But they provide an institutional concept for the introduction of an American administration in a strategic area without prejudice to claims of sovereignty over it. Hence, in this paper, I refer to the establishment of a "strategic territory" rather than to a "strategic trust".

Israeli insterests. A ST administered by the United States would be compatible with a wide variety of arrangements that could be concluded by Israel with the United States as the administering power, rather than with Syria. Also,

i. Israeli withdrawal from Golan territories could be contingent on the conclusion of a Treaty of Peace with Syria;

ii. Units of the IDF could be incorporated in mixed/joint patrols with US patrols in defined parts of the Golan ST; [Parallel patrols in other parts of the Golan with Syrian units might be compatible with Israeli concerns.]

iii. Israeli settlements on the Golan would continue in the US administered ST which would be established for the benefit of all the "inhabitants" of the Territory;

iv. Similar formulas could be designed for IDF access to the monitoring facilities on Mt Hermon;

v. Agreements could also be concluded with US ST authorities on a wide range of functional problems such as water, transportation etc...

¹ L.N. Goodrich and E. Hambro, Charter of the United Nations, Commentary and Documents, 2d revised edition, World Peace Foundation, 1949.

The downside of such arrangements from an Israeli perspective are easy to spell out. The US ST authorities are likely to develop a "neutral" stance in relations with Israel and with Syria that might be at odds with the close relationship between the US and Israel. Israel cannot be confident that Muslim terrorists and other fanatics will be effectively denied access to Golan territories, but this is a problem with any solution that does not rely first and foremost on the continued presence of the IDF in all relevant areas. Moreover, sustained attacks by Muslim elements against the American presence on the Golan could move American opinion toward insistence that the Administration terminate its Golan involvement.

Syrian interests. Syria might be tempted to agree to the establishment of a ST in the Golan as a component of a major policy decision to move toward closer relations with the US, toward peace with Israel and toward moderate politics domestically. Such a decision would be at odds with the maintenance of closer relations with Iran, with the cultivation of Islamic fundamentalists (Hama notwithstanding), and with the nurturing of a new rejectionist front against Israel. A ST in the Golan would provide Syria with,

- i. a full withdrawal of the IDF from the Golan albeit followed by the continued presence of IDF units in joint or mixed patrols with US forces;
- ii. closer relations with the United States that might mitigate tensions inherent in relations with an Administration hostile to dictatorial regimes that have a poor human rights record; it would enhance US interest in the stability of the Syrian regime;
- iii. the possibility to make concessions to the United States rather than to Israel in regard to the safeguard of major Israeli interests in the territory;
- iv. an American presence that would in effect guarantee the security of Damascus;

The establishment of a strategic territory administered by the US would open the Syrian Government to the accusation that it has substituted American occupation of Syrian lands for that of Israel. It could also strain the relationship between Damascus and Teheran at a time when Iran appears to be set on a confrontational course with the west.

American interests. The United States will be faced with a decision whether to deepen its involvement in the region and whether to secure land/air facilities under its direct control. This is a decision that will involve more than American policy toward the Arab-Israel conflict. A Strategic Territory in the Golan would offer the US a number of possibilities,

- i. an alternative to the Incirlik facilities in Turkey and the potential for an air base within easy range of Iraq, of the Gulf and beyond;
- ii. the establishment of facilities in a relatively sparsely populated area;
- iii. a credible affirmation of the American interest in the stability and peace of the Gulf and of the Middle East;

A deepened American engagement in the Golan could however lead to an eventual confrontation with Islamic fundamentalist forces and heighten tensions with Iran until a new understanding can be reached with Teheran. It could also exaggerate expectations about the readiness of the United States to intervene in order to defend the integrity and security of its allies. An American presence in the Golan might moreover require acquiescence in Syria's hegemony over the Lebanon. An American decision to back the establishment of a strategic territory under its administration in the Golan would thus involve a set of profound policy decisions that will affect the posture of the US in the entire area from the Mediterranean to Afghanistan for years to come.

November 16, 1992
From: Gidon Gottlieb

MODEL

ELEMENTS FOR A SECURITY COUNCIL RESOLUTION ESTABLISHING A STRATEGIC TERRITORY
IN THE GOLAN.

The Security Council,

Acting at the request of the Convenors of the Madrid Conference....

[such a provision would affirm the principle that the United States objects to the Council's involvement in the peace process except as requested by it and with the consent of Israel.]

Bearing in mind its responsibility for the maintenance of international peace and security in territories of strategic significance such as strategic trust territories...

[the Council would spell out its authority under the Charter]

Desirous to assist in the implementation of resolutions 242 and 338...

[this provision might appeal to the Syrians]

Considering Syria's sovereign rights over the Golan area and Israel's right to secure and recognized boundaries....

[such a provision would skirt the issue of sovereignty over the Golan]

Considering that Syria and Israel have initialled a draft Treaty of Peace which shall come into effect upon....

[such a provision would link the Agreement for the Administration of the Strategic Territory to the Peace Treaty. For ex. the Treaty could be made to come into effect upon the conclusion of the Strategic Territory agreement with the United States]

Decides [with the concurrence of ...] to establish a Strategic Territory in the Golan area...

Entrusts to the Government of the United States the administration of the Strategic Territory under the terms of the Agreement annexed to this resolution...

[such an agreement would have to be initially negotiated by the United States with Israel; it could provide for example, for

- i. the continued presence of Israeli settlements,
- ii. the establishment of joint or mixed patrols of Israeli and American units,
- iii. Israeli access to monitoring and listening posts on the Hermon,
- iv. Provisions regarding the sharing/utilization of water resources,]

Decides that the Golan area will be administered as a Strategic Territory until, in the opinion of the convenors of the Madrid Conference and of the Governments of Israel and of Syria....

[such a provision would confirm Israel's right to veto the termination of the Strategic Territory status of the Golan.]